

T.C.
SİNOP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

**1932-1990 YILLARI ARASINDA SİNOP'TA MEYDANA
GELEN SUÇ OLAYLARI VE DİĞER ÖNEMLİ OLAYLAR**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Kerem ÖZTÜRK

Danışman
Prof. Dr. Süleyman BÜYÜKKARCI

SİNOP – 2016

/07/2016

SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Sinop Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum “**1932-1990 YILLARI ARASINDA SİNOP'TA MEYDANA GELENSUÇ OLAYLARI VE DİĞER ÖNEMLİ OLAYLAR**” adlı tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kağıt ve elektronik kopyalarının Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

- Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim/Raporum sadece Sinop Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- Tezimin/Raporumun yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

14.07.2016

Kerem ÖZTÜRK

TEZ KABUL TUTANAĞI
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Prof. Dr. Süleyman BÜYÜKARCI danışmanlığında, Kerem ÖZTÜRK tarafından hazırlanan bu çalışma 13/07/2016 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Tarih Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Prof. Dr. Ekrem MEMİŞ
(Sinop Üniversitesi Fen-Ede. Fak. Tarih Bölümü)

İmza:

Jüri Üyesi :Prof. Dr. Süleyman BÜYÜKKARCI
(Sinop Üniversitesi Fen-Ede. Fak. Tarih Bölümü)

İmza:

Jüri Üyesi : Prof. Dr. Mehmet Yavuz ERLER
(Ondokuz Mayıs Üniversitesi Fen-Ede. Fak. Tarih Bölümü)

İmza:

Yukarıdaki imzalar adı geçen öğretim üyelerine aittir.

13/07/2016

Enstitü Müdürü

Doç. Dr. Muhammet KUZUBAŞ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

İÇİNDEKİLER

ÖZET	III
ABSTRACT	IV
TEŞEKKÜR	V
KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ.....	VI
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	VII
ÇİZELGELER DİZİNİ.....	VIII
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	6
SİNOP'LA İLGİLİ GENEL BİLGİLER	6
1.1 Sinop İlinin Coğrafi Durumu	6
1.2 Sinop Tarihi	6
1.2.1 Türklerden Önceki Sinop Tarihi	6
1.2.2 Türk Tarihinde Sinop	8
1.3 Sinop İdari Yapısı.....	14
1.4 Sinop Nüfusu.....	14
İKİNCİ BÖLÜM.....	19
2 VİLAYET GAZETELERİ.....	19
2.1 İlk Vilayet Gazetesinin Kurulması	20
2.2 Vilayet Gazetelerinin Özellikleri.....	20
2.3 Sinop'ta İlk Matbaa ve Sinop Vilayet Gazetesi	22
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	24
3 SİNOP VİLAYET GAZETESİNDE YER ALAN BAŞLICA SUÇ OLAYLARI	24
3.1 Suda Boğulma Olayları.....	26
3.2 Yaralama Olayları.....	31
3.3 Öldürme (Cinayet) Olayları	39

3.4	Kız Kaçırma Olayları.....	54
3.5	Hapishaneden Firar Olayları	58
3.6	Yangın Olayları	60
3.7	Hırsızlık Ve Dolandırıcılık Olayları	76
3.8	İntihar Olayları.....	85
3.9	Trafik Kazası Olayları	89
3.10	Kazaen Ölüm Olayları	101
3.11	Diğer Suç Olayları	105
3.12	Sinop Vilayet Gazetesinde Yer Verilen Suç Olaylarının İstatistiki Dağılımı	114
	DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	124
4	DÖNEMİN ÖNEMLİ OLAYLARI	124
4.1	Sinop Amerikan Radar Üssü.....	124
4.2	Bulgaristan'dan Sinop'a Gelen Göçmenler	130
4.3	Sinop'a Kaçırılan Sovyet Uçakları	137
4.3.1	1970 Yılında Kaçırılan Uçak	137
4.3.2	1982 Yılında Kaçırılan Uçak	143
4.4	Doğal Afet Olayları	146
4.5	Diğer Önemli Olaylar	151
	SONUÇ	158
	KAYNAKÇA.....	161
	ÖZGEÇMİŞ	165
	EKLER	166

ÖZET

Şehirlerin tarihi önemini gözler önüne sermek ve insanların yaşadıkları şehirler hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamak için son zamanlarda şehirlerin tarihi üzerine yapılan akademik çalışmaların ağırlık kazandığı görülür. Bu nedenle; Sinop'ta 1932-1990 yılları arasında meydana gelen muhtelif hadiselerin derlenmesi ve yorumlanmasıyla oluşturulanbu çalışmanın Sinop tarihine ışık tutması amaçlanmıştır. 1932-1990 yılları arasında Sinop'ta meydana gelen suç olayları ve diğer önemli olayların incelediği bu çalışmada Sinop vilayet gazetesi ana kaynak olarak kullanılmıştır. Bu çalışmada yer alan suç olayları haberleri sadece Sinop'ta meydana gelmiş ve Sinop vilayet gazetesinde yer alan suç olayları haberlerinden ibaret olup Sinop'ta 1932-1990 yılları arasında yaşanmış tüm suç olaylarını kapsamamaktadır.

Bu çalışmada; Sinop'ta 1932-1990 yılları arasında meydana gelen ve Sinop vilayet gazetesindeyer alan suda boğulma, yaralama, öldürme (cinayet), kız kaçırma, hapisnedenen firarlar, yangın, hırsızlık; dolandırıcılık, intihar, trafik kazası, kazaen ölüm ve diğer suç olayları yer almıştır. Bunun yanı sıra vilayet gazeteleri ve Sinop vilayet gazetesi hakkında bilgiler verilmiş. Ayrıca, yine bu dönemde Sinop'ta meydana gelendoğal afet olaylarına,1970 ve 1982 yıllarında kaçırılarak Sinop'a iniş yapan iki Sovyet uçağına, Sinop Amerikan Radar Üssünedair haberlerden ve dönemin diğer önemli olaylarından bahsedilmiştir.

Her bölümün sonunda incelenen konularla ilgili analiz yapılarak değerlendirmelerde bulunulmuştur. Sonuç bölümünde ise tez çalışmasının genel bir analizi ve değerlendirmesi yapılmıştır. Ayrıca bu çalışmada yer alan suç olayları ile ilgili istatistiki çizelgeler yapılarak incelenen konunun daha iyi anlaşılması sağlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Sinop Vilayeti, Sinop Gazetesi, Suç ve Diğer Önemli Olayları.

ABSTRACT

To reveal the historical importance of the city and to ensure that they have information about the cities where people live, it is seen that recently have gained importance academic studies on the history of the city. Therefore, this study does not include all public crime events in Sinop that have happened in between 1932 and 1990. It is intended to be a study that sheds light on the date for the compilation and interpretation of existing events. The Sinop province newspaper is used as the main source to identify public crime and other important events between the dates specified. The public crime events in this study were taken only from the Sinop province newspaper.

This study does not cover all public crime events that occurred between the years 1932-1990 in Sinop. Between the years examined, drowning in the water, wounding, killing (murder), kidnapping, escape from prison, fire, other natural disasters, theft, fraud, suicide, traffic accidents, accidental death, and other public crime events which are in the Sinop province newspaper has been involved in. In addition, it was mentioned that from the two Soviet aircraft landing in Sinop which was kidnapped in 1970 and 1982, the news of on the American radar base in Sinop and other important events.

It has been evaluated with analyzing in the end of each part of study. Thesis studies have been evaluated with analyzed in the part of the conclusion. This study has also understandings statistical tables of incidents over public order.

Key Words: Sinop, Sinop Province Newspaper, The Public Crime and Other Events

TEŞEKKÜR

Bu çalışmamın hazırlanmasında, bilgi ve birikimlerinden daima faydalandığım ve yardımlarını bir an olsun esirgemeyen, bana ve çalışmama büyük katkılarda bulunan danışman hocam Sayın Prof. Dr. Süleyman BÜYÜKKARCI'ya, her türlü konuda benden yardım ve desteğini esirgemeyen Fatih ÇAKMAK ve Ömer Ferit İMLAK'a, Sinop Dr. Rıza Nur İl Halk Kütüphanesi çalışanlarına ve onlardan çaldığım zamana sorgusuzca rıza gösteren, her koşulda yanımda olan, yardımlarını esirgemeyen gösterdiği sonsuz sabrı ve varlığı için kıymetli eşim Yrd. Doç. Dr. Zeynep ÖZTÜRK'e ve biricik oğluma en kalbi duygularıyla teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ

BCA : Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi.

MÖ : Milattan Önce

YLT : Yüksek Lisans Tezi

DT : Doktora Tezi

SBE : Sosyal Bilimler Enstitüsü

TTK : Türk Tarih Kurumu

TÜİK : Türkiye İstatistik Kurumu

HKK : Hava Kuvvetleri Komutanlığı

S. : Sayı

C. : Cilt

Prof. : Profesör

Dr. : Doktor

age. : Adı geçen eser

agm. : Adı geçen makale

agt. : Adı geçen tez

s. : Sayfa

ss. : Sayfa sayısı.

Ed. : Editör

Bk. : Bakınız

ŞEKİLLER DİZİNİ

- Şekil 3.1:** Sinop Vilayet Gazetesinde Yer Verilen olay sayılarının yıllara göre dağılımı
- Şekil 3.2.** Sinop Vilayet Gazetesinde Yer Verilen olay türlerinin sayısının dağılımı
- Şekil 3.3** Sinop Vilayet Gazetesinde Yer Verilen İntihar sayısının Yıllara Göre Dağılımı
- Şekil 3.4**1932-1990 Yılları Arasında Sinop Gazetesinde Yer Verilen İntihar Haberlerinde Kullanılan Araçların Dağılımı
- Şekil 3.5** 1932-1990 Yılları Arasında Sinop Gazetesinde Yer Verilen İntihar Haberlerinin Nedenlerinin Dağılımı
- Şekil 3.6** 1932-1990 Yılları Arasında Sinop Gazetesinde Yer Verilen Kazaen Ölüm Sayılarının Dağılımı
- Şekil 3.7** 1932-1990 Yılları Arasında Sinop Gazetesinde Yer Verilen Kazaen Ölüm Nedenlerinin Dağılımı
- Şekil 3.8** 1932-1990 Yılları Arasında Sinop Gazetesinde Yer Verilen Hırsızlık Olaylarının İlçelere Göre Dağılımı

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 1.1. 1927-1990 yılları arasında Sinop'un nüfusu.

Çizelge 1.2. Sinop'taki Nüfus Yoğunluğunun Türkiye Ortalamasıyla Karşılaştırılması.

Çizelge 1.3. Yıllara göre Sinop Merkez ve ilçelerinin nüfus dağılımı.

Çizelge 1.4. Sinop merkez ve kırsal nüfusunun yıllara göre dağılımı.

Çizelge 3.1. 1932-1990 Yılları Arasında Vilayet Gazetesinde Değınilen Olayların Yıllara Göre Frekans Dağılım Tablosu.

Çizelge 3.2 Diğer Suç Olaylarının Dağılımı.

Çizelge 3.3 1988 yılı Sinop Emniyet Müdürlüğü vukuat bülteni.

GİRİŞ

Türkiye'nin en kuzey ucunda, Batı Karadeniz bölgesinde ve Karadeniz'in içine doğru süzölmüş bir yarımada olan Sinop; M.Ö. ilk tunç çağından itibaren insanların yerleşim yeri olmuştur.Sırtını Karadeniz dağlarına yaslamış, alın yazısını engin ve hırçın Karadeniz'e emanet etmiş Karadeniz'in içine doğru uzanan ve bu özelliğiyle Karadeniz'in tek doğal limanı olma özelliğine sahip olan Sinop, özellikle denizci milletlerin fethetmek için mücadeleye giriştiği bir şehir olmuştur. Denizci milletler Karadeniz'e hâkim olmak için Sinop'a sahip olmak gerektiğini biliyor, Sinop ise ona sahip olan milletlere doğal limanıyla Karadeniz'in hırçın dalgalarına karşı kucak açıyordu.

Karadeniz'in küçük ve sakin şehri Sinop, tarihin ilk çağlarından itibaren birçok millete ev sahipliği yapmıştır. Sinop'a sahip olan her millet Sinop'a ayrı bir kültür ve ayrı bir tarih katmıştır. Bu da Sinop'un tarih ve kültürel zenginliğini ortaya koymaktadır. Fakat bu kadar zengin kültüre ve tarihe sahip olan Sinop'un bu tarih zenginliğini ortaya çıkarmasına yardımcı olacak olan yazılı kaynak çok azdır. Bunun yanı sıra son yıllarda Sinop tarihini aydınlatacak araştırmacı sayısının artması da sevindirici bir durumdur. Sinop Üniversitesinde Tarih Bölümü ve Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalının açılması Sinop'la ilgili araştırmaların artmasını ve Sinop'la ilgili birçok eserin yazılmasına sağlamış olacaktır. Bu çalışma Sinop tarihine bir nebze ışık tutabilmek için Sinop'un tarihini anlamak ve anlamlandırmak adına, tarihi literatüre bir şeyler katabilmek için çeşitli araştırmalar yapılarak tamamlanmıştır.

Bu çalışmada, Sinop Vilayetinin 1932-1990 yılları arasında meydana gelen suç ve diğer önemli olayları incelenmiştir.Çalışmada belirtilen suç olayları haberleri sadece Sinop vilayet gazetesinde yer alan asayiş olayları haberlerinden oluşmaktadır. Bu nedenle çalışmada yer alan suç olayları haberleri 1932-1990 yılları arasında Sinop'ta meydana gelen tüm suç olaylarını kapsamamaktadır.

İncelenen tarih aralığının 1932-1990 olarak geniş bir tarih aralığı seçilmesinin nedeni; Sinop'un küçük bir il oluşu, nüfusun az oluşu, belli bir tarihe kadar nüfusun çoğunun kırsal alanda yaşaması, suç olay sayısının az olması, suç olayları hakkındaki haberlerin temin edildiği ve ana kaynak olan Sinop vilayet gazetesinin haftada bir defa yayımlanması, yayımlanan bazı sayılarında düzenli olarak suç olaylarına dair

haberlere yer verilmemesi, gazetenin bazı yıllar yayımlanmaması ve araştırmalar esnasında gazetenin bazı sayılarına ulaşılamaması gibi nedenlerdir.

Belirtilen tarihler arasındaki suç ve diğer önemli olayları tespit etmek için ana kaynak olarak Sinop İl Özel İdaresi tarafından 1922 yılında yayım hayatına başlayan ‘‘Sinop Vilayet Gazetesi’’ kullanılmıştır. Sinop Gazetesi 12 Haziran 1922 yılından itibaren haftada bir gün olmak üzere pazartesi günleri yayımlanmaya başlamış ve 1998 yılına kadar yayım hayatına devam etmiştir. 1929 yılına kadar Osmanlıca yayımlanan Sinop gazetesi bu yıldan sonra Türkçe yayımlanmıştır. Bu gazetenin çoğunlukla birinci veya ikinci sayfasında yer alan ‘‘Vilayetten Haberler’’ yada ‘‘Zabıta Haberleri’’ başlığı altında Sinop’ta meydana gelen suç olaylarından bahsedilmiştir. Sinop’ta meydana gelen önemli olaylar ise maşşetten yani birinci sayfada yer almıştır. Gazetede yer alan suç olayları haberleri ve önemli olayları içeren haberler aslına uygun olarak, kelimeler ve cümlelerde herhangi bir değişiklik yapılmadan tez çalışmasına aktarılmıştır. Sinop gazetesinde yer alan suç olayları haberleri kısa bir Şekilde, ayrıntıya girmeden; önemli olaylar ise ayrıntılı bir Şekilde anlatılmıştır.

Sinop vilayet gazetesinin 1932-1933-1935 ve 1936 yıllarına ait sayıları Sinop Dr. Rıza Nur İl Halk Kütüphanesinden, 1934-1990 yılları arasındaki sayıları ise Ankara Milli Kütüphane Başkanlığından temin edilmiştir. Sinop gazetesinin incelenen dönem aralığında yayımlanan bazı sayıları temin edilememiştir. Ayrıca Sinop gazetesinin belirli tarihler arasında çeşitli nedenlerden dolayı yayımlanmadığı görülmektedir. Bu dönemler 1945, 1946 (sadece bir sayı yayınlandı), 1947 ve 1948 yıllarıdır. Ayrıca gazetenin sayılarının bazılarında suç olayına hiç yer verilmemiştir.

Sinop gazetesi dışında kaynak olarak kullanılmak üzere Ankara Milli Kütüphane Başkanlığına ve Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü’nde araştırmalar yapılmıştır. Buradan elde edilen kaynaklardan da tez çalışmasında faydalanılmıştır. Bunların haricinde çeşitli kitaplar, makaleler, dergiler, yüksek lisans ve doktora tezleri, gazeteler, bildiriler ve internet sitelerinden alınan bilgiler kaynak olarak kullanılmıştır.

Çalışma dört bölümden meydana gelmektedir. Birinci bölümde; Sinop ilinin coğrafı konumu, Türklerden nceki ve Türklerden sonraki tarihi, idari yapısı ve nüfusu detaylı bir Şekilde incelenmiştir. İkinci bölümde; Vilayet gazetelerinin özellikleri ve Sinop’ta kurulan ilk matbaa ve vilayet gazetesi hakkında bilgi verilmiştir. nc

bölümde; Sinop gazetesinde çıkan suç olaylarının genel bir tasnifi yapılmış ve suç olayları suda boğulma, yaralama, öldürme (cinayet), kız kaçıрма, hapisneden firarlar, yangın, hırsızlık ve dolandırıcılık, intihar, trafik kazası, kazaen ölüm ve diğer suç olayları olarak bölümlere ayrılarak incelenmiştir. Ayrıca, istatistiksel olarak suç olaylarının dağılımları verilmiştir. Dördüncü bölümde 1970 ve 1982 yıllarında kaçırılarak Sinop'a iniş yapan iki Sovyet uçağından, Sinop Amerikan Radar Üssüne dair haberlerden, doğal afet olaylarından ve dönemin diğer önemli olaylarından bahsedilmiştir.

Daha önce Sinop'la ilgili araştırma yapan araştırmacılar Sinop tarihinin aydınlatılmasına katkı sağlamıştır. Bu çalışmayla Sinop tarihini aydınlatma yolunda bir adım atılmaya çalışılmıştır.

Sinop tarihinin aydınlatılmasına katkı sağlayan Sinop'la ilgili yazılan kaynaklardanda tez çalışmasının oluşturulmasında faydalanılmıştır. Sinop tarihi hakkında önemli ve değerli bilgiler veren vearaştırmamızda da faydalandığımız bukaynaklardan dakısaca bahsedecek olursak;

- 1) “Kuzey Anadolu Beylikleri Dönemi Sempozyumu Bildirileri”, 3-8 Ekim 2011 tarihinde Sinop-Kastamonu-Çankırı'da yapılan bu sempozyumda. 13. ve 15. yy.'da hüküm sürmüş olan Çobanoğulları-Candarogulları ve Pervaneogulları Beyliklerinin tarihi ve kültürel mirası üzerine araştırmaların sunulduğu bu sempozyumda, bildirilerde bulunan Mehmet TÛTÛNCÛ'nün “Sultan'ül-Bahreyn İki Denizin Hâkimi: Selçuklular Zamanında Sinop ve Sinop-Alanya Ticaret Yolu”, bildirisinden ve Fahri MADEN'nin, “Sinop'ta Pervaneogulları Beyliği (1277-1322)” bidirisinden faydalanılmış.
- 2) “Osmanlı Devrinde Sinop”, **Prof. Dr. Mehmet Ali Ünal**: Sinop adına yazılmış en kapsamlı kaynak olarak nitelendirebileceğimiz bu kaynak. 15.yy'ın sonundan 18.yy'ın sonuna kadar Osmanlı döneminde Sinop'un idari, sosyal, ekonomik ve nüfus yapısı hakkında bilgi vermektedir.
- 3) “Kuzeybatı Anadolu'nun Sosyo-Ekonomik Tarihi (Kastamonu-Sinop-Çankırı-Bolu) XIII – XV. Yüzyıllar”,**Cevdet YAKUPOĞLU**: Gazi üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, Ankara -2007. Bu

kaynakta 13. - 15.yy'larda Sinop'taki sosyal ve ekonomik tarihi hakkında bilgi vermektedir.

- 4) “Cumhuriyet Döneminde Sinop (1923-1950)”,**Alpay TIRIL**: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek lisans Tezi -2010, 1923-1950 yıllarında Sinop'un yönetsel, demografik, kentsel, sosyal, kültürel, ekonomik, siyasi yapısı hakkında önemli bilgiler veren bir kaynaktır.
- 5) “Milli Mücadele Yıllarında Sinop”,**İsmail EFE**: Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek lisans Tezi-2004, Kurtuluş savaşı döneminde Sinop'ta vuku bulan olayların anlatıldığı bu çalışma Sinop tarihi için önemli bir kaynaktır.
- 6) “Tanzimat Döneminde Sinop'un Sosyal Ekonomik Durumu”,**SelimÖZCAN**: Ondokuzmayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi-2007, tanzimat dönemi Sinop'la ilgili idari yapısı, sosyo-ekonomik yapısıyla ilgili bilgiler içermektedir.
- 7) “Sinop'tan Haberler”,**Ercan KANBUR**: Sinop-2012, Sinop Vilayet Gazetesinin 1922-1923-1924 yıllarında Osmanlıca olarak yayınlanan ilk 134 sayısının Osmanlıcadan Türkçeye çevrilerek sadeleştirilmesinden oluşan kaynaktır.
- 8) “Rus Donanmasının Sinop Baskını (30 Kasım 1853)”,**BesimÖZCAN**: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi-1990. Osmanlı tarihine kara bir leke olarak iz bırakan30 Kasım 1853 yılı Rus Donanmasının Sinop Baskınını anlatan bu eser. Bu konuyla ilgili yazılmış en önemli kaynaklardan biridir.
- 9) “Beylikler Döneminde Sinop”,**Muhammet BERBEROĞLU**: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek lisan Tezi-2010: Sinop'un Pervaneoğulları ve Candaroğulları Döneminde tarihi, ekonomik-sosyal ve bu dönemlerdeki tarihi eserler hakkında önemli bilgiler vermektedir.

Tez çalışmasının temel konusunu oluşturan suç kavramından da bahsedecek olursak, “Suç”; yasalara aykırı davranış, toplum düzenini ve asayiş bozan eylemler olarak tanımlanabilir.Asayiş olgusundan da kısaca bahsedecek olursak.Asayiş; kelime anlamı itibarıyla “bir yerin düzen ve güvenlik içinde bulunması durumu, düzenlilik ve güvenlik” anlamına gelmektedir. Tanımlardan da anlaşılacağı üzere asayişin sağlanması

demek halkın düzeniçerisinde ve huzurlu bir şekilde yaşaması demektir. Düzen ve huzur insanları peşinden koşturmuş bu uğurda insanlar savaşlara girmiş, büyük göçler yapmışlardır. Bu nedenledir ki asayişin temin edilemediği zamanlarda suç kavramı ortaya çıkmakta ve insanlar suç işlemektedir. Yani asayişin almadığı yerde suç olayları olmaktadır.

Araştırma konusunu oluştururken insanların hayatını müspet ve menfi manada etkileyen, insanların yaralanmasına ve ölümüne sebep olan ve adli makamlara intikal eden her türlü olay suçolayı; Sinop'ta insanların hayatlarını etkileyen ve gündem oluşturan olumlu ve olumsuz gelişmeler ve ayrıca doğal afetler önemli olaylar olarak nitelendirilerek çalışmaya aktarılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

SİNOP'LA İLGİLİ GENEL BİLGİLER

1.1 Sinop İlinin Coğrafi Durumu

Batı Karadeniz Bölgesinde yer alan Sinop tabiat güzellikleri, doğal yapısı, zengin tarihi geçmişi, deniz ticaretinde üstlendiği rol ve şirin bir liman şehri olması yanında coğrafi konumu itibarıyla antik çağlardan itibaren ticaret kenti olmuştur. Bu nedendir ki Karadeniz'e hâkim olmak isteyen milletler bu bölgeyi ele geçirmeyi arzulamıştır elde edenler ise medeniyetlerinin izlerini bırakmıştır.¹

Sinop, Türkiye'nin kuzeydeki en uç noktasıdır. Şehir, Boztepe Burnu ve yarımadası üzerine kurulu olup, 41° 12 – 42° 06kuzey enlemleriyle, 34° 14 – 35° 29 doğu boylamları arasında uzanan bir yarımada'dır.² Batısında Kastamonu, güneyinde Çorum, güneydoğusunda Samsun illeri bulunur, diğer kısımlar denizle çevrilidir. Sınırlarının uzunluğu ortalama 475 km. olup bunun 300 km. si kara, 175 km. si denizle çevrilmiştir. Sinop, 5862 km² 'lik yüzölçümüyle Türkiye topraklarının %0,8'ini kapsar. Sinop Limanı Türkiye'deki doğal limanlardan biridir. Sinop dağları, il arazisinin %74,3'ünü teşkil etmektedir. Bununla beraber ovalar yok denecek kadar azdır.³

1.2 Sinop Tarihi

1.2.1 Türklerden Önceki Sinop Tarihi

Sinop Anadolu'nun en eski yerleşim yerlerinden biridir. Sinop Demirci Köy Höyüğü ve yakınlarındaki Kocagöz Höyüğünde yapılan kazılar sonucunda tunç dönemine ait araç ve gereçler çıkmıştır. Çıkan bu araç ve gereçler Sinop'un yazılı tarih öncesi döneminin M.Ö. 3000-2000 tarihleri içine alan ilk tunç dönemine kadar gittiğini göstermektedir.

M.Ö. 2000 yılında Anadolu'ya hâkim olan Hititler bölgenin en büyük gücüydü. Hititlerin kuzeyinde ise "Gaşka" halkının yaşadığı bilinmektedir. Bu nedenle, Sinop ve çevresini içine alan coğrafi bölgenin bilinen en eski adı Gaşka ülkesidir. Dolayısıyla ilk tunç çağında M.Ö. 3000-2000 tarihlerinde Gaşkalar'ın Sinop'un da içinde bulunduğu bölgeye hâkim olmuştur. Bu nedenle de Sinop'un tarihini Gaşkalar'la başlatmak doğru

¹Hüseyin ARICI, "71 No'lu Şer'iyye Siciline Göre Sinop ve Çevresinde Doğal Hayat", (Yayımlanmamış Y.L.T.), Marmara Üniversitesi S.B.E. İstanbul-1994, s.187.

²<http://sinop.bel.tr/sinop/sinop.asp> (23.05.2016)

³Yurt Ansiklopedisi, Anadolu Yayıncılık, C.IX, İstanbul-1982, s.6747- 6748.

olacaktır.⁴Prof. Dr. Ekrem Memiş; “*Gaşka’ların Karadeniz Bölgesi’nin belli bir kesimine değil, hemen hemen tamamına yayılmış idiler. Gerçekten onlar bazen Doğu, bazen Orta, bazende Batı Karadeniz Bölgesinde görünmeleri bunun en açık delilidir.*”⁵diyerekbu düşünceyi desteklemektedir.Yeni Hitit Devleti krallarının ifadelerine göre Hitit Kralı 1. Hantili (M.Ö. 1550-1525) döneminde Karadeniz Bölgesinde ortaya çıkan Gaşkalar, çok kalabalık, kabileler halinde yaşayan, çobanlık yapan, savaşçı bir kavimdi.⁶

Gaşkalar güney sınırlarında yaşayan Hititlerle sürekli mücadele halindeydiler bu mücadele esnasında da Sinop Gaşkalar ve Hititler arasında el değiştirip duruyordu. Bu mücadeleler neticesinde Sinop M.Ö. 1330’larda tamamen Hititlerin eline geçmiştir.

M.Ö. 8. yüzyılda Anadolu’nun batısından gelen Miletli tacirler Sinop’a gelerek buraya yerleşmiş ve Sinop’u bir üst olarak kullanmışlardır. Miletler, Sinop ormanlarından temin ettikleri kerestelerle donanmalarını yenileyip güçlendirerek Karadeniz’in diğer bölgelerinde Trabzon, Giresun ve Orduda şehirler kurmuşlardır. Bu şehirler Sinop’un koloni olmuştur.⁷Hititlerin tarih sahnesinden silinmesiyle birlikte Sinop’a M.Ö. 636 yılında Frigler hâkim olmuştur. M.Ö. 676 yılında Frigler’le Kimmerler arasında yapılan savaşı Frigler’in kaybederek tarih sahnesinden silinmesiyle birlikte Sinop ve çevresine Kimmerler hâkim olmuştur.⁸ Sinop’taki Kimmerler’in egemenliği Lidyalıların M.Ö. 585 tarihinde sınırlarının Kızılırmak’a kadar gelmesiyle son bulmuştur. M.Ö. 546 yılında İran’dan gelen Perslerin, Anadolu’daki Lidya egemenliğine son vermeleriyle, Sinop Perslerin hâkimiyeti altında Pers’lere vergi veren serbest bir şehir haline gelmiştir.⁹M.Ö. 323 yılına kadar Sinop’ta Pers egemenliği devam etmiştir.

Büyük İskender’in M.Ö. 334-332 yıllarında Pers ordularını mağlup etmesi sonucunda Anadolu’nun egemenliği el değiştirmiş Sinop ve çevresi İskender İmparatorluğunun egemenliğine girmiştir. M.Ö. 4. yüzyılda bölgede Pontus Krallığının

⁴ Selim ÖZCAN, “*Tanzimat Döneminde Sinop’un Sosyal Ekonomik Durumu*”, (Yayınlanmamış D.T.), Ondokuz Mayıs Üniversitesi S.B.E. Samsun-2007, s.3.

⁵ Ekrem MEMİŞ, “*Eskiçağ Türkiye Tarihi*”, 10. baskı, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa -2010, s.61.

⁶ MEMİŞ, s.51,60.

⁷ Mehmet Ali ÜNAL, “*Osmanlı Devrinde Sinop*”, T.T.K. Yayınları, Ankara-2014, s.11.

⁸ İsmail EFE, “*Milli Mücadele Yıllarında Sinop*”, (Yayınlanmamış Y.L.T.), Kırıkkale Üniversitesi S.B.E. , Kırıkkale-2004, s.5.

⁹ Selim ÖZCAN, a.g.t. s.4.

kurulmasıyla Sinop M.Ö. 220 yılında Pontus Krallığının hâkimiyetine girmiştir. Bu dönemde ilk kez tersane inşa edilen Sinop'ta ilk çağın en parlak dönemini yaşamıştır. Daha sonra Sinop M.Ö. 47 yılında Sezar'ın Doğu seferi sırasında Roma İmparatorluğunun hâkimiyeti altına girmiş, Roma İmparatorluğunun 395 yılında Doğu ve Batı olmak üzere ikiye ayrılması üzerine Sinop Doğu Roma (Bizans) imparatorluğu sınırları içerisinde kalmıştır. Sinop'taki Bizans İmparatorluğu egemenliği 11. yy'da Türk egemenliğine kadar devam etmiştir.¹⁰

1.2.2 Türk Tarihinde Sinop

1.2.2.1 Anadolu Selçukluları Dönemi

Türklerin Anadolu'ya girdikten sonra ilgilendikleri yerler arasında Sinop ve civarı da bulunmaktaydı. Anadolu Selçuklu Sultanı Süleyman Şah 1085'te Antakya seferine çıkarken, komutanlarından Karatekin, Karadeniz'e ilerleyerek Bizans egemenliğinde olan Sinop'u ele geçirdi.¹¹ Ertesi yıl Bizanslılar, Sinop'u kurtarmak için Konstantin Dalassenos komutasında Karadeniz'e bir donanma gönderdiler. Bu sırada İzmir Bey'i Çaka'nın Bizans topraklarına karşı giriştiği saldırılar sırasında Bizanslı komutan Nikephoros'un yenilgiye uğraması Bizanslıları zor durumda bıraktığından Konstantin Dalassenos'u geri çağırılmışlardır.

Büyük Selçuklular ile Anadolu Selçukluları arasındaki siyasi çekişmeler yüzünden Sinop tekrar Bizans hâkimiyeti altına girmiştir.¹² Bizans'ın bu hâkimiyeti yüzyılı aşkın devam etmiştir. Sinop'un Bizans yönetiminde bulunduğu sıralarda Kırım'a gitmek isteyen Selçuklu tacirleri burada gemiye binmek suretiyle Sinop Limanı'ndan faydalanıyorlardı. Bu sırada Komnenos hanedanından Aleksios ve David Komnenos kardeşler, Trabzon'u ele geçirdikten sonra (1204) kıyı şeridi boyunca ilerleyerek Sinop ve Ereğli'yi ele geçirdiler. Komnenoslar, İznik devleti ile çatışmaya girdi. Bu durumda Selçuklu Sultanı I. Gıyaseddin Keyhüsrev ile anlaşan Lascarisler, David Komnenos'u geri çekilmeye zorladılar. Fakat kendi güvenliklerini düşünen Selçuklular, Karadeniz'de üçüncü bir güç olarak ortaya çıkmak isteyince gözlerini ilk olarak Sinop'a diktiler. Ayrıca; Selçuklular için Kırım'a ulaşmanın en kısa yolu Sinop'a hâkim olmaktan geçiyordu, diğer taraftan bu dönemde Trabzon Rum Devleti ile İznik Lascaris ile Bizans

¹⁰ Selim ÖZCAN, a.g.t. s.4.

¹¹ Yurt Ansiklopedisi, s.6763.

¹² Yurt Ansiklopedisi, s.6763.

Devleti arasındaki mücadeleye sonucunda Kayseri-Sivas güzergâhı ile Samsun-Sinop Limanlarına ulaşımı imkânsız hale getirdi ve Anadolu Selçuklu Devletini maddi zarara uğrattı, son olarak Cenevizlilerin Karadeniz Limanlarındaki baskınları Anadolu Selçuklu Devleti tarafından Sinop'un fethini kaçınılmaz hale getiriyordu.¹³Kardeşiyle olan taht kavgasını halleden I. İzzeddin Keykavus, o sırada Trabzon Rum İmparatoru I. Aleksios Komnenos'un Canik tekfuru Kir Aleksios tarafından idare edilen ve yöre halkına çeşitli zulüm ve yağmalar yapan bu valinin idaresindeki Sinop'a yürüdü. Şehrin zaptının zor olduğu bilindiğinden muhasaraya ve ablukaya karar verildi ve Sultan, vilayet beylerini savaşa çağırdı. Olaydan habersiz olan Kir Aleksios bu sırada Sinop dışında avlanıyordu.¹⁴ Ordudan çıkarılan bir müfreze Kir Aleksios'u yakalayıp sultanın önüne çıkarttı. Kalenin Müslümanlara teslim edilmesi için Tekfur Beyi tarafından gönderilen habere ilk önce Sinoplular taraftar olmadılar ise de sonunda teslim oldular.¹⁵ Bu olaydan sonra yapılan anlaşmayla Aleksios yıllık vergiye bağlandı ve adamlarıyla birlikte Canik'e gönderildi (1214). Şehirde kalmak isteyenler serbest bırakıldı. Şehir tekrar düzenlendi, kiliseler camiye çevrildi, kale tamir edildi ve tapu defterleri düzenlendi. Şehre Çepni oymaklarından boylar yerleştirildi. Anadolu Selçuklu Sultanı I. İzzeddin Keykavus Sinop'u Türkleştirmek için Türk tüccar ve mal mülk sahiplerini Sinop'a yerleştirmiştir.¹⁶I. Keykavus'un bu hareketi şüphesiz Karadeniz'de Türk egemenliğini kalıcı hale getirmektedir. Sinop'un Türkleştirilmesi ilerleyen yıllarda Türk gölü haline gelecek olan Karadeniz'in Osmanlı Devleti tarafından fethini kolaylaştırmıştır. Ayrıca Sinop Müzesinde bulunan bir kitabede yazıldığı üzere İzzeddin Keykavus tarafından Sinop'ta bir medrese yaptırılmış. Sinop'taki bu ilk medresenin mimarı Abdulrahman ibn Rızvan olduğu tahmin edilmektedir.¹⁷Sultan sefere katılan beylerden Simre Valisi Bedrüddin Ebu Bekir'i Sinop Valisi ve komutanı olarak bıraktıktan sonra Sivas'a döndü.

¹³ MuhammetBERBEROĞLU, “*Beylikler Döneminde Sinop*”, (Yayımlanmamış Y.L.T.), Fırat Üniversitesi S.B.E. Elazığ-2010, s.13

¹⁴ Sinop Valiliği. http://www.sinop.gov.tr/default_b0.aspx?content=1006. (02.06.2015)

¹⁵ Sinop İli 1967 Yıllığı. S.97.

¹⁶ YAKUPOĞLU, Cevdet, “*Kuzeybatı Anadolu'nun Sosyo-Ekonomik Tarihi (Kastamonu-Sinop-Çankırı-Bolu) XII-XV. Yüzyıllar*”, Gazi Kitapevi Yayınları, Ankara -2009, s.333

¹⁷ MehmetTÜTÜNCÜ, “*Sultan'ül-Bahreyn İki Denizin Hâkimi: Selçuklular Zamanında Sinop ve Sinop-Alanya Ticaret Yolu*”, Ed. Halil Çetin, Kuzey Anadolu'da Beylikler Dönemi Sempozyumu Bildiriler (3-8 Ekim 2011 Kastamonu-Sinop-Çankırı), Çankırı Karatekin Üniversitesi Yayınları, Çankırı-2012, s.106.

1.2.2.2 Pervaneoğulları Dönemi

1243 yılı Köseadağ yenilgisinden sonra Moğol kontrolüne giren ve hızla zayıflayan Anadolu Selçuklu hâkimiyetinin bu durumu karşısında Trabzon Rumlarının Sinop'u 1259 yılında yeniden işgal ettikleri anlaşılmaktadır. Karadeniz ticareti için önemli olan Sinop'un Rumlardan alınması gerekiyordu. Bu maksatla Moğol İlhanlı Sultanından izin alınarak 1265'te Sinop'a sefer düzenlendi. Uzun kuşatmadan sonra şehir ele geçirildi (1266). Bu sırada Muineddin Pervane Sinop'u kendisine verilmesini istedi. Sultan IV. Kılıçarslan, Pervanenin devlet içindeki kudretli durumu karşısında hayır demesinin mümkün olmadığı¹⁸nı anlamış ve şehri ona vermiştir.¹⁹Bu dönemin en önemli gelişmelerinden birisi Sinop'ta, Büyük Cami, Cam-i Kebir ve Ulu Cami olarak bilinen ve Selçuklu Sultanı I. Alaaddin Keykubat döneminde inşaatına başlanılan Alaaddin Cami, Muineddin Pervane döneminde (1267) tamamlanmıştır. Pervane, devletin merkezinde bulunmak ve devamlı devlet işleriyle meşgul olmak zorunda olduğu için Sinop'a yerleşmedi. Yerine oğlu Muineddin Mehmed'i gönderdi. Pervanenin, Moğollara karşı Memlûklüler'in yanında yer alması üzerine 1277 tarihinde İlhanlı Hükümdarı Abaga Hanın kararıyla idam edilmiştir. Pervane'nin idamından sonra Sinop'ta bulunan oğlu Muineddin Mehmed, burada kendi beyliğini kurmuştur.²⁰

Mehmed'in 1297 yılında ölümünden sonra yerine Muineddin Süleyman Pervane'nin diğer oğlu Ali'nin oğlu Mühezzübidin Mesud geçmiştir. Mesud zamanındaki en önemli olay Sinop'ta Cenevizlilerin bir konsolosluklarının açılmış olmasıdır. Bu sırada bir Ceneviz donanması 1298 yılında Sinop'a baskın yaparak Mesud'u kaçırmış ve Cenevizlilerin sömürgesi olan Kefe'ye götürerek tutsak etmişlerdir. Mesud, Cenevizlilere 900.000 dirhem para vererek serbest bırakılmıştır.²¹Bu olay Cenevizliler ve Türkler arasında Karadeniz ticareti konusunda rekabet yaşandığını gösterir.

Mesud 1300'de ölünce yerine oğlu Gazi Çelebi Sinop Beyi oldu. Gazi Çelebi Sinop Limanının önemini kaybetmemesi için Karadeniz'de denge siyaseti izlemiştir. Bazen Sinop'taki Cenevizlilerin durumunu desteklemiş bazen Cenevizlilere cephe almış

¹⁸ BERBEROĞLU, s.70

¹⁹ Türkler Ansiklopedisi, C.VI. Yeni Türkiye Yayınları, Ankara-2002, s.523.

²⁰ Türkler Ansiklopedisi, C.VI. s.739.

²¹ Fahri MADEN, "*Sinop'ta Pervaneoğulları Beyliği (1277-1322)*", Ed. Halil Çetin, Kuzey Anadolu'da Beylikler Dönemi Sempozyumu Bildiriler (3-8 Ekim 2011 Kastamonu-Sinop-Çankırı), Çankırı Karatekin Üniversitesi Yayınları, Çankırı-2012, s.528.

bazende Trabzon Komnen Hanı ile rekabete girerek Karadeniz'deticari ve siyasi bakımdan etkin rol üstlenmeye çalışmıştır.²²Gazi Çelebi 1313 yılında Trabzon Rum İmparatorluğu ile ittifak kurarak Kırım ve Kefeye bir sefer düzenlemiştir. Kefe yakınlarında Ceneviz donanmasını ağır yenilgiye uğratarak babasının öcünü almıştır. Büyük bir savaşçı ve iyi bir dalgıç olan Gazi Çelebi deniz savaşlarında denize dalarak demir burgu ile düşman gemilerini delerek gemilerin batmasını sağlayarak savaşların kazanılmasını sağlamıştır.²³1322 yılında av yaptığı sırada attan düşerek vefat edenGazi Çelebi'nin erkek evladı olmadığından ölümünde kızı bir süre babasının yönetimini ele almış, hatta bu yüzden Sinop'a bir ara "hatun ili" denmiştir.²⁴ O sırada Kastamonu'da Candaroğlu Süleyman Trabzon Rumlarının şehri işgal edeceği gerekçesiyle Sinop'u Candaroğlu beyliğine katmıştır (1323).²⁵

1.2.2.3 Candaroğlu - İsfendiyaroğulları Beyliği Dönemi

1323 yılında Sinop'u topraklarına katan Candaroğlu Süleyman Beyin 1341'de ölmesi üzerine yerine oğlu I. İbrahim geçti. Sinop'ta vali olan İbrahim Bey tahta geçmez Venedik ve Cenevizlilerin Sinop'a saldırısıyla karşılaştı. Sinop önlerinde ustalıkla uyguladığı manevralarla Venedik ve Cenevizlileri bozguna uğrattı.²⁶ 1346 – 1361 tarihleri arasında hüküm sürdüğü sanılan Adil Bey'in beylikte kaldığı süre kesinlik kazanmamıştır. Adil Bey'den sonra yerine "kötürüm" sıfatıyla tanınan oğlu Celaleddin Beyazıt Bey geçmiştir.

1385 yılında ölen Kötürüm Beyazıt yerine İsfendiyar Bey geçti. Bu dönemden sonra Candaroğlu Beyliği hanedanı Kastamonu ve Sinop'ta ayrı ayrı hüküm süren beyler olarak ikiye ayrılmıştır. Sinop'ta hükümdarlık yapan beyler İsfendiyar Bey hanedanındangeldikleri için Sinop koluna "İsfendiyaroğulları" denmiştir. Yıldırım Beyazıt Kastamonu'da hüküm süren Süleyman Bey'in üzerine yürümüş ve 1392 yılında yapılan savaşta Süleyman Bey yenildi. Bu sırada Yıldırım Beyazıt Sinop'u da kuşatmış ancak alamamıştır. Süleyman Bey'in ölümünden sonra Sinop'tan ibaret olan Candaroğlu topraklarına İsfendiyar Bey hükümdar oldu.

²² YAKUPOĞLU, a.g.e. s.48.

²³ MADEN, Kuzey Anadolu'da Beylikler Dönemi Sempozyumu, a.g.b. s.534.

²⁴ YAKUPOĞLU, a.g.e. 48.

²⁵ EFE, a.g.t. s.10.

²⁶ Türkler Ansiklopedisi, C.VI. s.734.

Yıldırım Beyazıt'ın 1402 yılında Ankara yenilgisinden sonra Osmanlı Devletinin fetret dönemine girmesinin yarattığı güç kaybını fırsat bilen İsfendiyar Bey Timur'un yanına gitmiştir. Timur'la İsfendiyar Bey'in yaptığı görüşme sonrasında Candaroğulları'nın eski topraklarının yanı sıra Kastamonu, Çankırı ve Kalecik de İsfendiyaroğlu yönetimine bırakıldı.²⁷ I. Mehmet Osmanlı birliğini sağladıktan sonra Karamanoğulları ve Eflak üzerine yaptığı seferlerde İsfendiyar Beyden yardım istedi ve İsfendiyar Bey oğlu Kasım'ı yardıma göndermiştir. İsfendiyar Bey'in oğlu Kasım, Kastamonu ve çevresinin kendisine verilmesi için Osmanlı Padişahının yardımını istedi. I. Mehmet Kasım Bey'in bu isteğini İsfendiyar Bey'e iletmesi üzerine, İsfendiyar Bey Sinop'a çekilerek topraklarını Osmanlılara bıraktı. Bunun üzerine I. Mehmet Çankırı'yı Kasım Bey'e verdi (1417).²⁸ İsfendiyar Bey 1439 yılında vefat edene kadar Osmanlı Devletiyle iyi ilişkiler kurmuştur. İsfendiyar Bey'in yerine II. İbrahim Bey geçti. 1443 yılına kadar tahtta kalan İbrahim Bey mezar kitabesine göre Sinop'ta ölmüştür. Yerine İsmail Bey geçti.

Özellikle ipek yolu üzerinde bulunan İsfendiyaroğulları ülkesini ele geçirmek ve böylece batı seferiyle uğraşırken tüm kuzey Anadolu'daki beylik ve devletleri fethetmek isteyen Fatih Sultan Mehmet'in ilk hedefi Sinop oldu. Fatih Sultan Mehmet Kastamonu'ya gelerek ordugâhını kurdu ve Mahmut Paşa'yı Sinop'a gönderdi. Bu sırada donanma da Sinop Limanı'na girdi. Sinop karadan ve denizden kuşatıldı. Mahmut Paşa İsmail Bey'e bir mektup göndererek kaleyi teslim ettiği takdirde kendisine Anadolu'da istediği yerin yurtluk olarak verileceğini bildirdi. Teklifi kabul eden İsmail Bey 1461 yılı Mayıs ayında Sinop'u Osmanlılara teslim etmiştir.²⁹

1.2.2.4 Osmanlı Dönemi

Fatih Sultan Mehmet tarafından Osmanlı'nın egemenliğine geçirilen Sinop idari bakımdan Kastamonu sancağına bağlanmış ve kaza haline getirilmiştir. Sinop'un fethi ile İsfendiyar tersanesi de Osmanlıların eline geçti. Bu sayede Sinop, Kırım ve Karadeniz'e yapılan seferlerde Osmanlılara üs hizmetini gördü. Osmanlı yönetiminde Sinop, XVI. Yüzyılda Celali ve Suhte ayaklanmaları sırasında zorluklarla karşılaştı. 1614'de Kazaklar Sinop'a saldırdı. Karadeniz muhafızı İbrahim Paşa baskınla Kazaklar'ı

²⁷ ÜNAL, a.g.e. s.18.

²⁸ ÜNAL, a.g.e. s.20.

²⁹ EFE, a.g.t. s.14.

bozguna uğrattı. Sinop'a yönelik kazak saldırıları ancak IV. Murat döneminde durdurulabildi.

XVIII. Yüzyıl sonlarında Rusların Kırım'ı işgalleri sırasında Sinop'ta tersanenin yoğun olarak gemi yapımında çalıştığını Osmanlı arşivlerinden öğrenmekteyiz. II. Mahmut devrinin ilk yıllarında tüm imparatorlukta olduğu gibi ayanların güçlenmesi nedeniyle ortaya çıkan isyanları devleti güçlkle önlediği anlaşılır. 1827–1828 Osmanlı-Rus savaşlarında Sinop kalesine asker gönderilmiş, Sinop ayanı Kavizade Hüseyin Bey kale muhafızı olarak atanmıştır. 30 Kasım 1854'te müttefik donanması içinde yer alan Osmanlı Donanması, Batum'a mühimmat götürürken sis nedeniyle Sinop Limanına sığınmıştır. Bunu fark eden Ruslar, Sinop'u top ateşine tutmak suretiyle Sinop Limanına saldırmıştır. Bu saldırı sonucunda 7 firkateyn, 3 korvet ve 1 vapurdan oluşan Osmanlı filosu batmıştır. Ruslar Sinop'taki Müslüman mahalleleri ateşe verdikleri gibi kurtulmak için su üstünde çabalayan er ve subaylara yağlı paçavralar atarak er ve subayları yaktılar.³⁰Filoda bulunan 2989 personelden 958'i kurtulmuş geriye kalan 2031 kişiden 125'i Rus'lara esir düşmüş,1906 kişide ya yaralanmış yada şehit olmuştur.³¹. Sinop Limanındaki bataryalardan biri hariç diğerleri tahrip edildi. Bu savaş Osmanlı Donanmasına olduğu gibi Sinop'ada yıkımlara ve zayıflar neden olmuştur. Rus bombardımanı neticesinde 5 Müslüman ve 16 Hristiyanvatandaşı ölmüştür. Müslümanzayıyatının az olması Müslümanların bombardıman başlayınca kale dışına çıkmasıdır. Rus gemilerinde atılan paçavra ve toplarla yangın tüm şehre yayılmıştı. Bu yangın sonucunda 7 mescit, 2 mektep, Müslümanlara ait 247 ev ve 170 dükkan Hristiyanlara ait 50 dükkan ve 40-50 dükkan yanmıştır.³²Rus donanması tarafından yapılan Sinop baskını Osmanlı Devleti ve müttefikleri ile Rusya arasında Kırım savaşının başlamasına neden olmuştur. Sinop baskını nedeniyle gerçekleşen Kırım savaşı sonrasında Sinop sancağına Kafkaslardan muhacirler geldiği de bilinir. Osmanlı tarihinde kara bir leke olarak kalan bu Sinop baskını sonucunda Sinop büyük bir yıkıma uğramış ve hiçbir zaman ticari ve kültürel canlılığını yakalayamamıştır. Bu baskından ve savaştan sonra askeri bir tersane şehri olmaktan çıkan Sinop, II. Abdülhamit

³⁰ Enver Ziya KARAL, “*Osmanlı Tarihi*”, C.V, TTK Yayınları, Ankara-1983, s.235.

³¹ Besim ÖZCAN, “*Rus Donanmasının Sinop Baskını*”, (Yayımlanmamış D.T.), Atatürk Üniversitesi S.B.E. Erzurum-1990, s.126.

³² Besim ÖZCAN, a.g.t. s.128.

döneminde suçluların alıkonulduğu iç kaledeki hapisanesiyle ünlenmiştir. 93 Harbi sırasında Sinop Limanı'nın tahkim edildiği ve gece girişinin yasaklandığı bilinir.³³

1.3 Sinop İdari Yapısı

Osmanlı devletinde en büyük idari yönetim birimi beylerbeyliği veya eyalet olarak adlandırılırdı. Eyaletler, sancaklara; sancaklar, kazalara; kazalar, nahiyelere; nahiyeler ise köylere ayrılmaktaydı. Osmanlı devleti uzun yıllar Rumeli ve Anadolu Beylerbeyliği olmak üzere iki eyaletten oluşmuştur. Anadolu Beylerbeyliğinin merkezi başta Ankara daha sonra Kütahya olmuştur. Sinop ise Tanzimat dönemine kadar Anadolu Beylerbeyliğinin Kastamonu sancağına bağlı bir kadılık iken Tanzimat'tan sonra yönetsel alanda yapılan düzenlemelerle eyaletsistemine son verilerek vilayet sistemine geçilmesi üzerine Kastamonu'da vilayet olmuştur. Böylece Sinop'ta Kastamonu vilayetine bağlı sancak olmuştur. Bu dönemde Sinop Sancağı; Sinop, Boyabat, Ayancık Kazalarından oluşuyordu. Kastamonu vilayetine bağlı Sinop sancağı 1920 senesinde bağımsız bir sancak olmuştur.³⁴

Sinop, Cumhuriyetin ilanından sonra ise yeni düzenlemeyle bağımsız bir vilayet olmuştur. Sinop Vilayet oluşunun ilk yıllarında dört kazaya ayrıldığı bu kazaların; Sinop Merkez Kazası, Ayancık, Boyabat ve Gerze kazaları olduğu anlaşılmaktadır. Sinop Merkez Kazasının Kabalı ve Karasu isimlerinde iki adet nahiyesinin, Ayancık Kazasının Türkeli ve Yeni Kavak isimli nahiyesinin, Boyabat kazasının Durağan adında bir nahiyesinin olduğu son olarak Gerze kazasının Dikmen adında bir nahiyesinin olduğu görülmektedir.

Sinop'ta yıllar içerisinde yapılan yönetsel değişikliklerle; Boyabat'a bağlı Durağan Bucağı 1954 yılında, Ayancık'a bağlı Türkeli Bucağı 1957 yılında, Merkez ilçeye bağlı Erfelek Bucağı 1960 yılında, Gerze ilçesine bağlı Dikmen Bucağı 1990 yılında, Sinop'unen küçük ilçesi olan Saraydüzü'nde 1990 yılında Boyabat'tan ayrılarak ilçeyedönüştürülmüştür.

1.4 Sinop Nüfusu

Bu tez çalışmasında incelenen tarih aralığı olan 1932-1990 tarihleri arasında Sinop'takisuç olaylarını daha iyi analiz etmek için bu tarihler arasındaki

³³ Selim ÖZCAN, a.g.t. , s.16.

³⁴ Alpay TIRIL, "Cumhuriyet Döneminde Sinop", (Yayımlanmamış Y.L.T.), Dokuz Eylül Üniversitesi S.B.E. İzmir-2010, s.40-41.

Sinop'un nüfusu hakkında bilgi sahibi olmak yararlı olacaktır. Çünkü suç olaylarını gerçekleştiren ve olaylara sebep olan insandır. Nüfusun çokluğu, azlığı veya yoğunluğu olay sayısına etki etmektedir. Nüfusun çok olduğu yerde olay sayısının çok, nüfusun az olduğu yerde olay sayısının az olduğu görülmektedir.

Ülkemizde, Cumhuriyet dönemi itibarıyla ilk nüfus sayımı 1927 yılında yapılmıştır. İkinci nüfus sayımı 1935 yılında, sonraki nüfus sayımları ise 1935 yılına takip eden her beş yılda bir yapılmıştır. Yapılan bu nüfus sayımlarına göre Sinop'un nüfusunun gelişimini gösterir tablo aşağıda gösterilmektedir.

Çizelge 1.1. 1927-1990 yılları arasında Sinop'un nüfusu.

Sinop Nüfusunun Gelişimi			
Yıllar	Nüfus Sayısı	Yıllar	Nüfus Sayısı
1927	169.965	1965	266.069
1935	192.303	1970	265.651
1940	190.844	1975	267.605
1945	205.276	1980	276.242
1950	225.621	1985	280.140
1955	239.027	1990	265.153
1960	249.730		

1927-1950 yıllarında ülke nüfusu % 53 artış gösterirken, bu yıllar arasında Sinop'ta % 33 nüfus artışı olmuştur. 1950-1980 yılları arasında ülkenin nüfusu %116 artarken Sinop'un nüfusu % 22 dolayında artış göstermiştir.³⁵ Sinop'taki ekonomik koşulların olumsuzluğu ve 1960 yılından sonra yurt dışına işçi göçünün başlaması Sinop nüfusunun gelişimini olumsuz etkilemiştir.

Sinop'taki nüfus yoğunluğu 1970 yılına kadar Türkiye ortalamasının üzerine olmuş fakat 1970 yılından sonra Türkiye ortalamasının altında kalmıştır. Sinop'un nüfus yoğunluğunun Türkiye nüfus yoğunluğu ile karşılaştırmasını gösterir tablo aşağıdadır. Bu tabloda km² ye düşen insan sayısı gösterilmiştir.

³⁵ Yurt Ansiklopedisi, s.6755-6756.

Çizelge 1.2. Sinop'taki Nüfus Yoğunluğunun Türkiye Ortalamasıyla Karşılaştırılması.

Yıllar	Türkiye	Sinop	Yıllar	Türkiye	Sinop
1927	18	30	1960	36	43
1935	21	33	1965	41	45
1940	23	36	1970	45	45
1945	24	34	1975	52	46
1950	27	37	1980	58	47
1955	31	39	1985	65	47

Tablodan anlaşılacağı üzere Sinop'taki nüfus yoğunluğu 1970'e kadar sürekli artmış ve ülke ortalamalarının üzerinde olmuştur. 1965-1970 arası durağan olan yoğunluk sonraki yıllarda artmış olsa da Türkiye ortalamasının altında kalmıştır.,

Çizelge 1.3. Yıllara göre Sinop Merkez ve ilçelerinin nüfus dağılımı.

	1935	1965	1970	1975	1980	1985	1990
Merkez	33.743	38.663	37.979	39.056	42.765	47.437	49.844
Ayancık	51.263	45.835	45.032	43.202	44.184	42.432	36.543
Boyabat	66.897	62.710	61.270	60.441	60.575	60.470	50.648
Dikmen	-	-	-	-	-	-	14.872
Durağan	-	26.100	28.801	30.742	32.945	35.158	34.131
Erfelek	-	24.441	23.273	24.461	23.592	22.373	19.288
Gerze	38.400	49.275	49.704	49.154	43.179	48.066	28.215
Saraydüzü	-	-	-	-	-	-	9.065
Türkeli	-	19.45	19.596	20.549	23.022	24.204	22.547

Yukarıdaki tabloda da anlaşılacağı üzere nüfus varlığı bakımından Boyabat, Cumhuriyet döneminden beri Sinop'un en büyük ilçesi olmuştur. Yalnız 1954 yılında yönetsel bir değişiklikle Durağan Bucağı Boyabat'tan ayrılarak ayrı bir ilçe olmuştur. Bunun sonucunda da Boyabat'ın nüfusunun azaldığı anlaşılmaktadır. Sinop'un nüfus bakımından ikinci büyük ilçesi Gerze'dir. Fakat yönetsel bir değişiklikle 1990 yılında Gerze'ye bağlı Dikmen Bucağının ayrı bir ilçe haline dönüştürülmesi sonucunda Gerze

nüfusunun 15 bin civarında azaldığı görülmektedir. İlin üçüncü büyük ilçesinde Ayancık'tır. 1957 yılında yapılan yönetsel bir değişiklikle Ayancık ilçesine bağlı Türkeli Bucağı ilçe olmuş ve 1955 nüfus sayımında 21.500 olan Türkeli nüfusu Ayancık'tan ayrılmıştır. 1985 yılına kadar merkez nüfusu Boyabat, Ayancık ve Gerze İlçelerinin nüfusundan düşük olmuştur. 1960 yılında Erfelek Bucağının merkezden ayrılmasıyla Sinop merkez nüfusu büyük ölçüde nüfus kaybetmiştir.³⁶

Çizelge 1.4. Sinop merkez ve kırsal nüfusunun yıllara göre dağılımı.

		1935	1965	1970	1975	1980	1985	1990
MERKEZ	Merkez	4.872	13.354	15.096	16.098	18.328	23.148	25.537
	Kırsal	30.871	25.309	22.883	22.958	24.417	24.289	24.307
AYANCIK	Merkez	2.541	5.320	6.676	7.202	8.257	9.534	10.418
	Kırsal	48.722	40.515	38.356	36.000	35.927	32.898	26.125
BOYABAT	Merkez	3.745	9.418	11.312	13.139	14.397	17.144	21.506
	Kırsal	63.152	53.292	49.958	47.302	46.178	43.326	29.142
GERZE	Merkez	3.525	5.382	6.823	7.313	6.327	7.370	8.609
	Kırsal	34.875	43.888	42.881	41.841	42.852	40.696	19.606
ERFELEK	Merkez	-	2.244	2.554	4.634	3.066	3.672	4.262
	Kırsal	-	22.197	20.719	19.827	20.526	18.701	15.026
TÜRKELİ	Merkez	-	845	1.553	2.194	2.679	4.203	4.547
	Kırsal	-	18.200	18.043	18.355	20.343	20.001	18.000
DURAĞAN	Merkez	-	1.500	2.368	3.259	4.389	5.472	7.432
	Kırsal	-	24.600	26.433	27.483	28.556	29.686	26.699
DİKMEN	Merkez	-	-	-	-	-	-	2.412
	Kırsal	-	-	-	-	-	-	12.460
SARAYDÜZÜ	Merkez	-	-	-	-	-	-	1.591
	Kırsal	-	-	-	-	-	-	7.474

Bu çizelge oluşturulurken 1935 yılına ait bilgiler 1935 yılı genel nüfus sayım bilgilerinde³⁷, 1965-1990 yılları arası bilgileri ise TÜİK'ten (Türkiye İstatistik Kurumu)³⁸ temin edilmiştir. TÜİK'te 1965 yılı öncesi ilçe ve kırsal nüfus sayısı bilgilerinin yer almaması nedeniyle 1935-1965 yılları arası kırsal nüfus sayıları verilememiştir. 1990 yılı Sinop merkez nüfus sayısı hariç 1935-1990 yılları arası

³⁶ Yurt Ansiklopedisi, s.6757.

³⁷ Ayrıntılı bilgi için bk: “Genel Nüfus Sayımı Kati Ve Mufassal Neticeler - Sinop Vilayeti”, Başbakanlık İstatistik Genel Direktörlüğü, C:50, 20 Ekim 1935.

³⁸ Ayrıntılı bilgi için bk:

<http://www.tuik.gov.tr/Start.do;jsessionid=VQ7PXHvK6yGYc97LQVzZqXwLyYrfy4F1SJIC6nVqPLrn19D7C0Fr!78754793> (12.07.2016)

merkez ve ilçeleri kırsal nüfus sayısı şehir merkezleri nüfusundan fazla olmuştur. Sinop nüfusunun 1935 yılında %92'si, 1965 yılında % 86'sı, 1970 yılında %83'ü, 1975 yılında % 80'i, 1980 yılında % 79'ü, 1985 yılında % 75'i, 1990 yılında % 67'si kırsal alanda yaşadığı anlaşılmaktadır. Kırsal nüfus sayısının kademe kademe azaldığı görülmektedir. Kırsal nüfus sayısının fazla olması suç olay sayısının az olmasına da etki etmiştir. Çünkü kırsal alanda meydana gelen suç olaylarının bazen kolluk kuvvetine bildirilmediğinden istatistiki verilere yansımadağı anlaşılmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

VİLAYETGAZETELERİ

Osmanlı Devleti, 19.yüzyılda büyük bir ıslah ve düzenleme çabalarına girişmiştir. Bu dönemde sürekli nizamnameler, yönetmelikler ve talimatnameler yayınlanmıştır. Bu ıslah ve düzenlemelerin büyük bir bölümünde devletin vilayet sorununu ele aldığını görülmektedir.³⁹ Tanzimat Fermanı'nın 3 Kasım 1839 yılında ilan edilmesiyle başlatılan yenilik ve modernleşme hareketleri özellikle vilayet idaresinde yoğunlaşarak devam etmiştir. Fakat tüm yeniliklere rağmen eyalet idaresinde vergilerin toplanmasında ve diğer pek çok işlerde aksaklıklar devam etmiştir. Bu nedenle 1849 yılında yapılan değişiklikle Eyalet Meclisleri kurulmuş, Vali, Defterdar, Kaymakam ve Kaza Müdürlerinin görevleri belirlenmiştir. Bütün bunlara rağmen istenilen başarı sağlanamamış ve yeni arayışlara girişilmiştir. Sadarete bulunan Fuat Paşa'nın önderliğinde çalışmalar başlamıştır. Fuat Paşa, eyalet yönetiminin yeniden düzenlenmesi gerektiğini, vali seçimlerinin iyi bir şekilde yapılması gerektiğini, bu göreve atanan kişilerin bilgili ve göreve layık kişiler olmasını istiyordu. Fuat Paşa, valilerin yetkilerini genişleterek her sorunu merkeze sormadan kendileri çözerek, önemli işleri merkeze sormaları gerektiğini böylece zaman kaybı olmayacak, işlerin yürütülmesi kolaylaşacağını düşünüyordu.⁴⁰ Nitekim bu düşünceler çerçevesinde 7 Kasım 1864 tarihinde yeni bir vilayet nizamnamesi yayımlandı. Bu nizamname ile Osmanlı Devletinde eyalet sistemi kaldırılarak vilayet sistemine geçilmiştir. Fransız idare sistemi örnek alınarak oluşturulan nizamname bir anda değil zamanla uygulanmaya konmuştur.

Nizamname ile vilâyet, sancak, kaza ve köy yönetimi ayrıntıları ile belirtilmiştir. En büyük yönetim birimi "Eyalet" ten "Vilayet'e" çevrilmiştir. Vilayetlerde büyüklüğüne göre livalara; livalar, kazalara; kazalar ise nahiyelere ayrılmıştır. Vilayetin başında vali bulunuyordu, sancağın başında mutasarrıf, kazanınkindinde ise kaymakam bulunuyordu.⁴¹

³⁹ Selda KILIÇ, "1864 Vilayet Nizamnamesinin Tuna Vilayetinde Uygulanması ve Mithat Paşa", Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi, C.24, S.37, 2005, s.99.

⁴⁰ KILIÇ, a.g.m. s.100.

⁴¹ KILIÇ, a.g.m. s.104.

İlk uygulamaya nizamnamenin çıkmasından önce, 8 Ekim 1864 tarihinde yayımlanan Tuna Vilayeti Nizamnamesi ile kurulan Tuna Vilayetinde başlanmıştır. Buradaki uygulamadan olumlu sonuçlar alınması neticesinde 1865 yılında Bosna vilayetinin çıkarılması için ayrı bir nizamname çıkarılmış. Bunu Suriye, Erzurum, Halep, Edirne, Trablusgarp vilayetlerinin kurulması izlemiştir. Böylece bu uygulama tüm ülkeyi kaplamıştır.⁴²

2.1 İlk Vilayet Gazetesinin Kurulması

Vilayet sistemine geçilmesiyle birlikte her alanda olduğu gibi kültür alanında da yenilikler olmuştur. Kültür alanındaki en önemli yenilik ise her vilayet merkezinde bir vilayet matbaasının açılmasıdır. Valilik bünyesinde açılan bu matbaalarda öncelikle kırtasiye işlerine ağırlık verilmiş, bunun yanı sıra salnameler, takvimler, dini, edebi ve bilimsel kitaplarda basılmıştır. Yine aynı matbaalar kullanarak birçok ilde “resmi vilayet gazetesi” de çıkarılmıştır. Bu gazetelerin ilk örneği Tuna Vilayet gazetesidir.⁴³ Niş, Silistre ve Vidin eyaletlerinin birleşmesiyle kurulan Tuna Vilayetine Midhat Paşa vali olarak atanmıştır. Midhat Paşa Tuna’da kısa zamanda önemli başarılar elde etmiştir. Bulgarların ulusal dilde eğitim görmelerini sağlayan Midhat Paşa, 3 Mart 1865 günü ilk sayısı Türkçe-Bulgarca olarak yayımlanan “*Tuna gazetesini*” çıkarmıştır. Sonraki yıllarda kurulan vilayetlerde matbaaların açılmasıyla Vilayet gazeteleri bu vilayetlerde de çıkarılarak vilayet gazeteleri oldukça yaygınlaşmıştır.

20. yüzyılın başlarında İstanbul dışında 29 yerde vilayet matbaaları mevcutken aynı tarihlerde Osmanlı vilâyetlerinin 25’inde vilâyet gazeteleri yayınlanmaktaydı. Mezkûr gazetelerin çoğu bu vilayetin aynı zamanda ilk gazetesi olma özelliği taşıyordu.⁴⁴

2.2 Vilayet Gazetelerinin Özellikleri

Bir kısmı yakın zamana kadar yayın hayatını sürdüren vilayet gazetelerinin özelliklerini maddeler halinde şöyle sıralayabiliriz.

⁴² Bülent VARLIK, “*Yerel Basının Öncüsü: Vilayet Gazeteleri*”, Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Türkiye Ansiklopedisi, C.1, İletişim Yayınları, İstanbul-1990, s.99.

⁴³ VARLIK, a.g.m. s.99.

⁴⁴ Uygur KOCABAŞOĞLU, “*Tuna Vilayet Gazetesi*”, Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi, S.2. 1991, s.142.

- a) Basının İstanbul tekelinden çıkmasını sağlayan Vilayet gazeteleri yoluyla birçok yerde ilk kez süreli yayın çıkarılarak gazeteciliğin yaygınlaşması sağlanmıştır.
- b) Matbaalarda çalışan işçiler önceleri İstanbul'dan gelmiş, ancak zamanla vilayetlerde de sanat okulları ve sanayi okulları açılmasıyla matbaacılar yetiştirilmiştir.
- c) Vilayet gazeteleri birçok vilayette ilk süreli yayın olduğu için basın yoluyla halkında eğitilmesinde önemli ve büyük bir adım atılmıştır.
- d) Gazetelerde yer alan yazılar genellikle imzasızdır.
- e) Gazetelerde çoğunlukla yasalar, yönetmelikler, kamu görevlilerinin öldürülmeleri, tayinler, kolluk kuvvetlerinin başarıları, valilerin konuşmaları ve yazıları, resmi bildirimler, kamu kurumlarının başardığı işler haber olarak verilmiştir. Bazende gazetelerde şiirler araştırma ve incelemeler, tarih çalışmaları yer alır. Yazıların bir bölümünde İstanbul gazetelerinden aynen veya özetlenerek alınmıştır.
- f) Vilayet gazeteleri zaman zaman "ilave"ler de yayımlamıştır. Genellikle haftalık olan bu yayınlar çoğu kez düzensiz çıkmıştır. Gazetelerin sayfa sayısı 2-4 arasında değişmiştir. Resim ve karikatür yayınının yok denecek kadar az olduğu ve tirajlarının düşüklüğü dikkat çekmektedir. Önemli bir bölümünün baskı sayısı 500 civarındadır.
- g) Vilayet gazeteleri belirli bölgelerde duvarlara yapıştırılmış, böylece halk tarafından okunması sağlanmıştır.
- h) Gazetelerin ömürleri de çok değişiktir. Bazıları ancak birkaç yıl yayınlanabilmişken bazıları da yayın hayatını yakın zamana kadar devam ettirmiştir,
- i) Vilayet gazeteleri bir kısmı Türkçenin yanı sıra ikinci bir dilde de yayınlanmıştır. Türkçenin yanında yer alan ikinci dil, ya bölgedeki en büyük azınlığın dili, ya da yörede çoğunlukta olan halkın dilidir.

Yukarıdaki gibi önemli özellikleri vardır.⁴⁵

⁴⁵ VARLIK, a.g.m. s.100-101-102.

2.3 Sinop'ta İlk Matbaa ve Sinop Vilayet Gazetesi

Sinop'un gazeteyle tanışması diğer vilayetlere göre biraz geç olmuştur. Sinop'ta ilk olarak 1914 ya da 1915 yıllarında Dr. Rıza Nur ve birkaç arkadaşı tarafından "**Sinop Gazetesi**" adında bir gazete yayımlanmaya başlamış fakat siyasi sebeplerle beraber şehirde matbaanın olmaması bu gazetenin ömrünün kısa olmasına neden olmuştur.⁴⁶

Sinop tarihi açısından önemli bir dönüm noktası olan, Sinop'ta ilk matbaa, Sinop mutasarrıfı Zihni Bey'in girişimleriyle Sinop Özel İdaresi tarafından 1922 yılında kurulmuştur.⁴⁷ Bu matbaa Bahriye Nezareti Şifre Mümeyyizi Nazif Bey⁴⁸ tarafından İstanbul Piyasasından ucuz bir fiyata alınarak Sinop'a gönderilmiştir.⁴⁹ Sinop'a ulaşan bu matbaa Sinoplu makinist Hiristo Fürus (Hiristophoros) tarafından monte edilmiştir.⁵⁰ Matbaanın kurulmasıyla birlikte Sinop matbaasının ilk ürünü "Sinop Gazetesi" olmuştur. Böylece Sinop gazetesi 12 Haziran 1922 yılında yayım hayatına başlamıştır.⁵¹ Sinop gazetesinin ilk sayısı Osmanlıca olarak basılmış bir yaprak ve 2 sayfadan ibarettir.

Sinop Gazetesi 12 Haziran 1922 yılından itibaren haftada bir gün olmak üzere Pazartesi günleri yayımlanmaya başlamış ve 1998 yılına kadar yayım hayatına devam etmiştir. 1929 yılına kadar Osmanlıca basılan Sinop gazetesi bu yıldan sonra Türkçe basılmıştır.

Sinop gazetesi, Cumhuriyet dönemi Sinop tarihi hakkında bize bilgi veren ve Sinop tarihine ışık tutan en önemli yazılı kaynaklardan birisidir. Sinop üzerine araştırma yapacak olanlarında kaynak olarak kullandığı ve kullanacağı bir kaynaktır. Sinop gazetesi, 1922 yılından itibaren 1945, 1946 (sadece bir sayı yayınlandı), 1947 ve 1948 yılları hariç 1998 yılına kadar yayım hayatına devam etmiştir. Başta haftada bir kere daha sonra haftada iki kez vahaftada dört kez yayımlanan gazetenin yıllar içerisinde haftada yayımlanış sayısı sürekli değişmiştir. Fakat çoğunlukla haftada bir kez yayımlanmıştır.

⁴⁶ Sinop Gazetesi, 12 Haziran 1922, S:1, s:1.

⁴⁷ Ercan KANBUR, "Sinop'tan Haberler", 1. baskı, Şimal Ajans-Matbaacılık, Sinop-2012, s.4.

⁴⁸ Nazif Bey: Kastamonu'nun yetiştirdiği önemli memurlardan birisidir. Memuriyet hayatının ilk senelerini Kastamonu Mektubi Kalemünde (Yazı İşleri'nde) geçirmiş, daha sonra 1900 senesinde İstanbul'a giderek Bahriye Nezareti Mektubi Kalemine haleflğine, daha sonra da Nezaret'in en önemli şubesi olan Şifre Mümeyyizliği'ne atanmıştır. (Sinop Gazetesi, 24 Temmuz 1922, S:7, s:1)

⁴⁹ Sinop Gazetesi, 24 Temmuz 1922, S:7, s:1.

⁵⁰ KANBUR, a.g.e. s.4.

⁵¹ KANBUR, a.g.e. s.4.

Sinop gazetesi öncelikle bir bölge gazetesidir. Sinop'un haber ve sorunlarına öncelik vermekte ve halkı bilgilendirme amacı gütmektedir. Gazetenin ilk sayfasında ülkeden, dünyadan ve vilayetten haberlere yer verilmektedir. Vilayetten verilen haberlerde Sinop valisinin hafta boyu yaptığı icraatlarından, ziyaretlerinden ve denetlemelerinden bahsedilmektedir. Özellikle vali den bahsedilirken büyük övgü ile bahsedilmektedir. Gazetenin diğer sayfalarında ise: mahkemeden ve savcılıktan duyurular, ilanlar, belediye kararları, ölümler-doğumlar, Sinop'a gelenler-gidenler, tarım ve hayvancılıkla ilgili önemli bilgiler, teşekkür yazıları, zayi olan kimlikler, yol yapım çalışmaları, asayiş haberleri, sağlıkla ilgili çeşitli konular, iktisadi ve ekonomik konular, şiirler ve edebi yazılar ve çeşitli makalelere yer verilmiştir. Ayrıca Sinop'taki milli bayramların kutlanması ve Sinop'un önemli günleri ile ilgili tören ve merasimler gazetede ayrıntılı bir şekilde anlatılmaktadır. Sinop gazetesi Sinop İl Özel İdaresine bağlı resmi bir gazete olduğundan gazetenin başında vali bulunmaktaydı. Dolayısıyla Sinop gazetesinin vali ve diğer il yöneticilerini eleştirmesi ve bunların aleyhinde bir haber yapması mümkün değildi

Tez çalışmasının konusu olan suç olayları ise gazetenin genellikle birinci veya ikinci sayfasında "Zabıta Haberleri" ya da "Vilayetten Haberler" başlığı adı altında verilmektedir. Suç olayları kısa ve öz olarak fazla ayrıntıya girmeden anlatılmaktadır. Olayın kimler tarafından gerçekleştiği, mağdur kim olduğu, olayın nasıl ve nerde olduğu, olayın nedenini, olay esnasında varsa kullanılan aletin ne olduğu, hasta veya yaralı varsa durumları ve olayın neticesi belirtilmektedir. Doğal afetler ve şehirde meydana gelen önemli olaylar ayrıntılı bir şekilde gazetede anlatılmıştır. Gazetenin her sayısında suç olaylarına yer verilmemiştir. Hatta bazen bir yıl boyunca gazetenin hiçbir sayısında suç olaylarına yer verilmediği görülmüştür.

Sinop gazetesinin Osmanlıca olan sayılarını Sinop Dr. Rıza Nur İl Halk Kütüphanesinde, 1934-1998 yılları arasındaki tüm sayılarını ise Ankara Milli Kütüphanesinde ulaşılabılır.

Sinop gazetesini daha iyi tanımak için 12 Haziran 1922 tarihinde yayınlanan birinci sayı birinci sayfası EK:1'de, birinci sayı ikinci sayfası EK:2'de gösterilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SİNOP VİLAYET GAZETESİNDE YER ALAN BAŞLICA SUÇ OLAYLARI

“Suç” kelime anlamı olarak; yasalara aykırı davranış, cürüm anlamına gelmektedir.⁵²Geniş tanımıyla suç, bir toplumun huzur ve sükun içinde yaşaması için oluşturulan yasa ve kanunlarıhiçe sayarak toplumun düzenini bozaneylemlere denilmektedir. İnsan doğası gereği suç işlemektedir. Tarih boyunca en medeni ve çağdaş toplumlardan en geri kalmış toplumlara kadar tüm toplumlarda suç olayları görülmüştür.

Birbiriyle bağlantılı olması nedeniyle asayiş olgusundan da bahsetmek gerekirse “Asayiş” kelime anlamı olarak; Bir yerin düzen ve güvenlik içinde bulunması durumu, düzenlilik, güvenlik⁵³ anlamına gelmektedir. Bu anlamdan anlaşılacağı üzere insanların güvenli ve dış çevreden herhangi bir olumsuzluk gelmeden mutlu düzenli bir şekilde hayatlarını sürdürmesidir. Bunun tam tersi olduğunda; düzen ve güvenliğin olmadığı yerde suç işlenmekte ve suç olayları dediğimiz olaylar meydana gelmektedir. Suç olaylarının meydana gelmesi sonucu insanlar yaralanmakta veya ölmektedir.

Sinop, cumhuriyet döneminin ilk yıllarında il olmuştur. Kalabalık bir nüfusa sahip olmayan ve 1970'lere kadar nüfusunun çoğunun kırsal alanda yaşadığı Sinop genel itibarıyla sakin bir şehirdir. Bu sakinliğin suç olaylarına da yansıdığı görülmektedir. Bugün dahi suç olayları bakımından Türkiye'nin en az suç olayınınmeydana geldiği iller arasında yer almaktadır. Bunun sonucu olarak yapılan bir ankette Sinop 2013 yılında Türkiye'nin en mutlu şehri seçilmiştir.

Bu bölümde insanların yaralanmasına ve ölümüne neden olan 1932-1990 yılları arasında Sinop'ta meydana gelen suç olayları incelenmiştir. Bu çalışma yalnızca 1932-1990 yılları arasın da Sinop vilayet gazetesinde yer alan suç olayları haberlerinden oluşturulmuştur.Sinop'ta bu yıllarda meydana gelen suç olaylarının toplamını içermemektedir.Çalışmanın sadece Sinop vilayet gazetesindeki haberlerden oluşturulmasının nedeni ise; incelenen bu konu ile ilgili yapılan kaynak araştırması sonucunda Sinop gazetesinden başka kaynaklara

⁵²http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.577ea8a5dc2515.68811324 (07.07.2016)

⁵³http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5763041305f5f3.65304204 (16.06.2016)

ulaşılamamasındandır.Yapılan araştırmalarda; Sinop Adliyesinde ve Sinop Emniyet Müdürlüğünde her evrakın belli bir saklama süresinin olduğunu,yalnızca öldürme, kayıp şahıs, faili meçhul cinayetler gibi suç olaylarının dosyalarının saklandığı diğer evrakların ise saklama süresi dolduğunda imha edildiği bildirilmiştir. Adalet Bakanlığına konu ile ilgili bilgi sorulduğunda ise; illerde meydana gelen suç (adli) olayların arşivlerinde tutulmadığını belirtmişlerdir. Sinop Valiliği arşivinde yapılan araştırmada ise sadece 1988 yılına ait Emniyet Müdürlüğünce Sinop Valilik makamına gönderilen vukuat raporlarının hemen hemen tamamının, 1989 yılına ait vukuat raporlarını bir kısmının yer aldığı, 1990 yılı vukuat raporlarının ise incelenemeyecek şekilde tahrip görülmüştür. Dolayısıyla bu çalışma için Sinop gazetesinden başka kaynak bulunamamıştır. Yalnızca Başbakanlık Cumhuriyet arşivinde birkaç evraka ulaşılmıştır. Bu evraklara da çalışmada yer verilmiştir.

Tez çalışmasının konusu olan suç olayları Sinop vilayet gazetesinin birinci veya ikinci sayfasında “Zabıta Haberleri” ya da “Vilayetten Haberler” başlığı adı altında verilmektedir. Gazetede yer alan suç olayları haberleri kısa ve öz olarak anlatılmış, fazla ayrıntıya girmemiştir. Olayın nerede ve hangi tarihte gerçekleştiğinin anlatılmasıyla başlanılan haberlerde olayın kim tarafından gerçekleştiği, mağdurun kim olduğu, olayın nasıl olduğu, olayın nedenini, olay esnasında varsa kullanılan aletin ne olduğu, hasta veya yaralı varsa durumları ve olayın neticesi belirtilmektedir. Bu şekilde belirtilen haberler olduğu gibi hiç değiştirilmeden çalışmaya aktarılmıştır.

Gazetenin her sayısında suç olaylarına yer verilmemiştir. Hatta bazen bir yıl boyunca gazetenin hiçbir sayısında suç olaylarına yer verilmediği görülmüştür. Bu da netice olarak çalışmada incelenen yılların geniş tutulmasına neden olmuştur.Bu konu ile ilgili 14.06.2016 tarihi saat 13.38’de yapılan telefon görüşmesiyle bilgisine başvuru olan 15 Eylül Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Cengiz Demirel; “Bir gazeteci gözüyle ve babasının Sinop vilayet gazetesi matbaasında 8 -10 yıl kadar müdürlük yaptığı için gazete hakkında bilgisi olduğunu,Özel İdareye yani valiliğe bağlı olan Sinop gazetesinin atanan valiler tarafından yönetildiğini ve valilerin talimatıyla ve kişisel bakışıyla günün politikaları gereğince toplumda yaratacağı olumsuz etki nedeniyle suç olaylarına bazı dönemler yer verilmediğini” belirtmiştir.

Sinop gazetesinde yer alan 1932-1990 yılları arası Sinop'ta meydana gelen insanların yaralanmasına, mal ve can kaybına neden olan, insanlar üzerinde olumsuz bir etki yaratan ve adli makamlara intikal etmiş tüm olaylar suç olayı olarak görülmüş ve bu başlık altında incelenmiştir. Gazetede yer alan suç olaylarını daha iyi analiz edebilmek için suç olayları türlerine göre bölümlere ayrılmıştır. Bu suç olaylarını şimdi sırasıyla inceleyelim.

3.1 Suda Boğulma Olayları

İnsanlar, en temel yaşam kaynağı olan su ihtiyacını karşılamak için insanlık tarihinin ilk dönemlerinden itibaren yerleşim yerlerini kurarken su kenarlarını tercih etmişlerdir. Böylece medeniyetler su kenarlarında kurulmuştur. Bu nedenle ilk boğulma olayları da bu dönemlerden itibaren görülmeye başlamıştır.⁵⁴ Asayiş (suç) olayları olarak nitelendirdiğimiz olaylardan biri de suda boğulma sonucu gerçekleşen ölümlerdir. Suda boğulmalar; deniz, göl, nehir, su kuyusu, yüzme havuzu, banyo küveti, sulama kanalı, vs. olmak üzere su birikintisi olan herhangi bir yerde meydana gelen olaylardır.

Sinop, üç tarafı denizle çevrili olan, yarımada şeklinde bir il olması sebebiyle bu tip suç vakalarına sıkça rastlanan bir ilimizdir. Gerze, Ayancık ve Türkeli ilçeleri de denize kıyısı olan ilçeler olduğundan bu tip vakaların sıklıkla görüldüğü yerlerdir. Denizle iç içe olmak, her ne kadar Sinop için önemli bir özellik olsa da bu durumun olumsuz yanı Sinop'ta suda boğulma vakalarına çok rastlanmasına neden olmuştur. Sinop'ta suda boğulma vakalarına yaz aylarında daha çok rastlanmaktadır.

Sinop gazetesinin incelenen sayılarında yer alan suda boğulma vakalarını analiz ettiğimizde suda boğulma olaylarının genellikle insan kaynaklı olduğu ve dikkatsizlik sonucu gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Özellikle çocukların ailelerinden habersiz ve bir anlık heyecanla, yüzme bilmedikleri halde suya girmeleri ve suda boğulmaları söz konusudur. Bu olaylara örnek olarak gösterebileceklerimiz şunlardır:

“Suda Boğulma

Kılıçlı köyünden sarı Hasanın on yaşlarında oğlu 17-7-932 Pazar günü Hamzaağa değirmeni altında Karasu çayında koyunlarını yıkarken bilmeyerek çayın derin mahaline gitmiş, orada bulunan oniki yaşlarında kız kardeşi boğulmakta olan küçük kardeşini kurtarmak maksadile çaya atlamış, fakat her ikiside yüzme bilmedikleri

⁵⁴Mehmet İŞİK, “Türkiye’de Suda Boğulma Olaylarının Medyada Sunumu” <http://www.cekenakinti.org/documents/AkademikMakaleMehmetIsik.pdf>, (22.05.2015)

için birbirlerine sarılarak feci bir suretle boğulmuşlardır. Vakayı gören babaları derhal imdatlarına koşmuş ve cesetleri çaydan çıkartılmış isede geç yetiştirildiği için her iki çocuğun da boğulmak suretiyle vefat etmişlerdir.” (Sinop Gazetesi, 21 Temmuz 1932,S:820, s:2)

“Zavallı Necati Denizde Yüzerken Boğuldu

Berber Nail'in yanında çalışan 18 yaşlarında Necati geçen pazar günü yıkanmak üzere meydanadaki tarafında denize girmiş çok yüzme bilmediği halde kaya üzerinden atlamış ve denizin dibine kadar gitmiş ve birkaç defa suyun yüzüne çıkmış ve kurtulmak üzere çok uğraşmış ise de bir müddet çapaladıktan sonra takatdan kesilerek kendini bırakıvermiştir. Necati'nin bu vaziyetini görenler bir tehlike geçirmekte olduğunu almamışlar ve imdadına koşmuşlar ise de denizin dibine gitmiş olan zavallı Necati kurtarılamayarak boğulmuştur.

Fakir bir ailenin başında bulunan Necati Haluk bir çocuğu ölümü memlekette çok derin teessür bırakmıştır.” (Sinop Gazetesi, 20 Temmuz 1938, S:1109, s:1)

“Kuyuya Düşme

8/7/952 günü saat 17 sıralarında Gelincik Köyünden Mehmet oğlu 12 yaşlarında Hüseyin Yiğit Korucuk köyünün Çakmakçının yeri denilen mevkide hayvan olatmakta iken orada bulunan su kuyusunun ağzına kapaklanmış bir taşın üzerine çıkıp oynarken taşın kaymasıyla kuyunun içine düşmüş taşa üzerine düşerek taşın ezmesi ile suda boğularak ölmüştür.” (Sinop Gazetesi, 9 Temmuz 1952, S:1522, s:1)

“Denizde Boğulma

Ayancık Kazasının Türkeli Nahiyesine bağlı Gündoğdu köyünden Ali oğlu Tahir Azak, gelini Ayşe Azak 16 yaşlarında Nafiye Üstün 934 doğumlu Aışan Azak 22/6/953 günü kayıkla evlerine odun getirirlerken havanın ani muhalefeti yüzünden kayığın ters dönmesi neticesi denize dökülmüşler içlerinden Aışan Azak kurtulmuş diğer üçünün ise boğuldukları teessürle haber alınmıştır.”(Sinop Gazetesi, 24 Haziran 1953, S:1571, s:1)

“Suda boğulma

Sinop Merkez kazasına bağlı Taşmanlı köyünden Nuri karısı Necibe Çetinkaya anlaşılmayan bir sebepten 7 yaşındaki erkek çocuğu Hasan ile iki yaşındaki Zeynep Çetinkaya ile birlikte köylerinin yanı başında bulunan Uzunköprü civarındaki ırmakta boğuldukları haber alınmıştır.

Henüz hadise bir cinayet veya intihar olduğu belli olmamakla beraber hadisenin aydınlatılması için tahkikata C. Müddeiumumiliğince devam olunmaktadır.” (Sinop Gazetesi, 28 Ekim 1953, S:1589, s:2)

“Boğulma

Şehrimiz Melek Sineması makinisti A. Yılmaz Ustaoglu'nun ilkokul 4.cü sınıf öğrencisi olan oğlu Eyüp Ustaoglu 22/8/1969 Cuma günü Dış Liman Kumkapı mevkiinde denize girmek isterken muvazenesini kaybederek düşmüş ve kendisini boğulmaktan kurtaramamıştır.

Şehrimizde büyük üzüntü yaratan olay dolayısıyla gazetemiz yavruya Tanrı'dan rahmet anne baba ve yakınlarına başsağlığı dileriz.” (Sinop Gazetesi, 28 Ağustos 1969, S:2820, s:1)

“Boğulma

Mesleği olan polislikten emekliye ayrıldıktan sonra Bahçeler Mevkiinde ev yaptırarak Sinop'ta yerleşen ve Tershanede bayi dükkkanı işleten Mehmet Yılmaz'ın 18 yaşındaki oğlu Necat Yılmaz 27 Temmuz 1970 Pazartesi günü saat 9 sıralarında evlerinin yakınındaki sahilde denize girmiştir. Çıkma müddetinin geçmesi üzerine yapılan aramada deniz yüzeyine çok yakın bir derinlikte bulunarak derhal hastaneye kaldırılmışsa da kurtarmak mümkün olmamıştır. Cenaze 27/7/1970 Salı günü defnedilmiştir.” (Sinop Gazetesi,30 Temmuz 1970, S:2863, s:1)

“Boğulma

23 Ağustos 1970 Pazar günü saat 15.00 sıralarında Teknik Ziraat Müdürlüğüne ait sahilde denize giren lise ikinci sınıf öğrencisi Raif Ünlü ayağına kramp girme neticesinde 7 dakika denizde kaldıktan sonra etraftan yetişenler tarafından denizden çıkarılmış yapılan bütün müdahalelere rağmen kurtarılamayarak hastaneye götürülürken yolda ölmüştür.

Maddi imkânsızlık sebebiyle ilimiz Kızılay öğrenci yurdunda barındırılan genç öğrencinin kaybı muhitte derin teessür yaratmıştır.”(Sinop Gazetesi, 27 Ağustos 1970, S:2867, s:1)

“Suda Boğuldular

19 Mayıs günü saat 18 sıralarında Durağın İlçesine bağlı Yağbasan Köyü'nden 8 yaşlarında Yaşar Yiğit adında bir çocuk anne ve babasının çalıştıkları tarlanın kenarında oynarken su kanalına düşmüş, boğularak ölmüştür.

...boğulma olayı da 17-5-1972 günü Boyabat İlçesi Saraydüzü Bucağına bağlı Yenice köyünde meydana gelmiştir 4 yaşlarında Hasan Arpacı adındaki bir çocuk suda boğularak ölmüştür.” (Sinop Gazetesi, 25 Mayıs 1972, S:2957, s:3)

“Denizde Boğuldu

Geçtiğimiz hafta Gerze İlçesi Yamacık Köyü İğdemli Mevkiinde yıkanmak için denize giren aynı köyden Recep Altınkök adındaki çocuğun denizin dalgalı olması nedeniyle boğulduğunu haber alan ilgililer, cesedi iki gün sonra kumsalda bulabilmişlerdir.” (Sinop Gazetesi, 13 Eylül 1973, S:3023, s:1)

“Çayda Boğuldu

Ayancık İlçesinin Yeni Konak Bucağına bağlı Babaçay Köyünden Nurten Çalışkan (14) annesi ile birlikte 8-2-1974 günü tahıl öğütmek için gittikleri değirmenden dönüşte annesinden ayrılarak atla eve yalnız gelmek istemiş, fakat bindiği hayvan yalnız ve ıslak olarak eve gelmiştir.

Etrafta yapılan aramada Nurten'in giysileri çay boyunda dallara takılı olarak bulunmuştur. Çaya düşerek boğulduğu tahmin edilen Nurten Çalışkan'ın cesedi aranmaktadır.” (Sinop Gazetesi, 14 Şubat 1974, S:3045, s:1)

“Kuyuda Boğulma

24/4/1974 günü Erfelek İlçesi İncirpınarı Köyünden 5 yaşlarında Hikmet Uzun isimli çocuk evlerinin önündeki kuyuya düşerek boğulduğu ve suçlular hakkında kovuşturmayla geçildiği ilgililerden öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 25 Nisan 1974, S:3055, s:2)

“Suda Boğulma

2/8/1974 günü saat 14:00 sıralarında İlimiz Erfelek İlçesi Başarak Köyünden Cemil oğlu 2 yaşlarında Nusret Yaşar evlerinin önünde oynarken yağmur sularından

birikme su çukuruna düşerek boğularak öldüğü öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 8 Ağustos 1974, S:3070, s:1)

“Boğularak Öldü

İlgililerden aldığımız bilgiye göre, ilimize bağlı Deliler Köyünden Orhan Bektaş (11) koyun güderken serinlemek için girdiği gölde boğularak öldüğü.” (Sinop Gazetesi, 29 Mayıs 1975, S:3111, s:2)

“Denizde Boğuldular

İlgililerden aldığımız bilgiye göre; 4/4/1975 günü ilimiz Turistik Otel önünde oynarken denize giren Beyhan Yılmaz (8) ile Melek Balcı adlarındaki iki kız çocuğu birbirine sarılarak boğuldukları bu durumu gören Fatma Balcı adındaki kadın kurtarmak için girdiği denizde boğulmak üzere iken gelenler tarafından kadının kurtarılması tedavi altına alındığı denizin bulanık olması nedeni ile bilahare iki çocuğun ölü olarak buldukları öğrenilmiştir.”(Sinop Gazetesi, 10 Temmuz 1975, S:3117, s:1)

Yukarıdaki olayları analiz ettiğimizde boğulma vakalarının 5-15 yaşları arasındaki çocukların başına daha sıklıkla geldiği; ailelerin gözetim eksikliğinin, çocukların yüzme bilmeden denize girmesi gibi nedenlerin bunaetken olduğu görülmektedir.

Suda boğulmalar, bir nevi, kaza sonucu meydana gelen ölümlerdir. İnsanların dikkatsizliği başta olmak üzere başka çeşitli nedenlerden oluşan kazalar ölümle sonuçlanabilmektedir. Gazetede yer alan, ölümle sonuçlanan suda boğulma olayları şunlardır:

“Denizde boğulma

Kelevi Mahallesinden biraderi arabacı İsmail nezdinde ikametle amelelik etmekte olan Lala Köyünden Yelkencioğlu üçyüzon doğumlu Ömer oğlu Salih 14-8-932 Pazar günü millet bahçesi altında denizde yıkanırken boğulmuştur.

Yapılan tahkikata nazaran vaka şu suretle olmuştur. Sabahleyin erkenden evden çıkan Salih, doğruca millet bahçesi altındaki deniz kenarına gitmiş, deniz kenarında taşlar üzerinde temamilen soyunarak yıkanmak üzere denize girmiş, girdiği mahal taşlık ve uçurumlu bir vaziyette olduğundan ayağı kayarak düşmüş ve yüzmek bilmediği için boğulmuştur. Müddei umumilik ve hükümet tababetince yapılan muayene neticesinde cesedin burnunda ve dizlerinin altında görülen birkaç sıyrık ile anlındaki muhtelif kan oturma izlerinin mevcudiyeti bu kanatin sıhhatini teyit etmiş ve cesedin defnine müsaade edilmiştir.”(Sinop Gazetesi, 18 Ağustos 1932, S:824, s:2)

“Denizde Boğulma

3-10-932 Pazartesi günü saat onyedinci sıralarında Esat kaptanın motoruile Türkeli nahiyesine gitmekte olan Ballı köyünden Şakir oğlu Halidin kazaen denize düşerek öldüğü ve cesedinin ayvasıl nam sahilde bulunduğu Ayancık kaymakamlığından vilayete gelen 4-10-932 tarihli telgrafnamede bildirilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 6 Ekim 1932, S:831, s:2)

“Denizde Bulunan Ceset

12 Birinci kanun pazartesi günü Sinobun Bostancılı köyünde deniz kenarında ölü bir ceset bulunmuştur. Yapılan adli muayene neticesinde, bu şahsın üzerinde hiçbir yara ve bere âsarı bulunmadığı cihetle her hangi bir sebep tahtında ve tahminen on beş gün evvel denizde boğularak öldüğüne kanaat hasıl olmuştur.

Üzerinde kısa bir muşamba, kısa bir çaket ve ayağında üst üste giyilmiş pantolon ve zıpka ve ayağında yerli mamulatından çorap bulunan bu şahsın üstünde hüviyetini isbat edicek başkaca bir vesika bulunmadığı ve burada hiçbir kimsede şahsen tanımadığı için yapılan tahkikata rağmen hüviyeti tespit edilememiştir.

Hadise, sahilde bulunan civar vilayet ve kazalara yazılmış isede henüz bir haber alınamamıştır. Sahil ahalisinden bir gemici olmasına ihtimal verilen bu şahsın sureti vefatı ve kim olduğu hakkında şu günlerde bir malûmat alınması muhtemeldir.” (Sinop Gazetesi, 22 Aralık 1932, S:842, s:2

“İki Balıkçı Denizde Boğuldular.

8/2/944 günü Zeytinlik açıklarında balık avlamakta olan Gerzeli Kadıroğlu 313 doğumlu İsmail Atarla Mustafa oğlu 923 doğumlu Emiş Büyük baş adlarında iki balıkçı sandalının her nasılsa kapaklanması üzerine denize düşmüşlerdir motorla imdatlarına gidilmişse de vaktinde yetişir yemediğinden her ikisi boğulmuşlardır.” (Sinop Gazetesi, 16 Şubat 1944, S:1336, s:1)

“Boğulmuş

Boyabat İlçesinin Kadın köyünden 40 yaşlarında Ayşe Kökçü adındaki kadın Çeltik tarlasına çapalamakta iken müptela olduğu Sara hastalığı dolayısıyla çiftlik suyuna düşerek boğulmuştur”. (Sinop Gazetesi, 12 Mayıs 1961, S:2383, s:1)”

“Boğulma

Hafta içindeki diğer olay iki Amerikan askerinin yelkenli ile alabora olması ile meydana gelmiştir Amerikan askerlerinden birisi boğularak ölmüş diğeri kurtulmuştur.” (Sinop Gazetesi, 28 Ağustos 1969, S:2820, s:1)

“Suda boğuldu

Diğer taraftan Gerze İlçesi Dikmen Bucağına bağlı Yankılı Köyü'nden Emine Elmacı'nın (26) kaybolması üzerine civarda yapılan arama sonunda Kanlı Çay'da ölü olarak bulunmuştur.” (Sinop Gazetesi, 25 Mayıs 1972, S:2957, s:3)

“Denizde Boğuldu

Yaz mevsiminin ilk denizde boğulma olayı geçen hafta hava alanı sahilinde meydana gelmiştir.

15 Haziran Cuma günü saat 15.00 sıralarında müşterek savunma tesislerinde görevli Amerikalı Onb. Baker HCVARDL Hava Alanı sahilinde denize girmiş ve boğulma tehlikesi göstermiştir. Durumu gören arkadaşları havacı Onbaşıyı denizden çıkartıp Radar dispanserine yetiştirmişlerse de kurtarmak mümkün olmamıştır.” (Sinop Gazetesi, 21 Haziran 1973, S:3011, s:1)

“Kazaen Ölüm

İlimiz Boyabat İlçesi Düzkaraağaç Köyü bölgesinde yağan şiddetli yağmurdan meydana gelen sellere kapılıp kaybolan Üknar Saka adlı kadın ile 6 adet koyun 11 baş sığır ve 4 adet mandanın boğularak öldüğü ve cesetlerin sel suları ile Aşağı Gazi Dere Köyü hudutları içinde bulunduğu.” (Sinop Gazetesi, 27 Haziran 1974, S:3064, s:1-3)”

Sinop gazetesindeki suda boğulma olayları ile ilgili haberler incelendiğinde,suda boğulma olayları;denizde boğulma, gölde boğulma, dereye veya ırmakta boğulma, kuyuya düşme olayları olarak gruplandırılabilir. İncelenen tarihler arasında 25 suda boğulma vakasının gerçekleştiği ve bu olaylar sonucunda 31 kişinin öldüğü tespit edilmiştir. En çok boğulma vakasının “denizde boğulma vakaları” olduğu anlaşılmakta, bununda Sinop ilinin üç tarafının denizlerle çevrili olmasından kaynaklandığı şüphesizdir.Ayrıca boğulma olayları yaz aylarında daha fazla görülmüştür.

Suda boğulma olayları; dikkatsizlik, yüzme bilmeme ve insanların temelsiz özgüveni neticesinde meydana gelmiştir. Çocuklarında ailelerinden habersiz şekilde ve yüzme bilmiyor halde; dereye, denize, göle veya ırmağa girdikleri veboğuldukları görülmektedir.

Söz konusu gazetede yer alan suda boğulma olayları; boğulma, denizde boğulma, suda boğulma, kuyuya düşme gibi başlıklar altında yer almaktadır. Suda boğulma haberleri Sinop gazetesinde; kimin, nerede, nasıl, hangi tarihte boğulduğu hakkında kısa bilgiler vererek anlatılmıştır.

3.2 Yaralama Olayları

Türk Ceza Kanununa göre başkasının vücuduna acı veren veya sağlığının ya da algılama yeteneğinin bozulmasına⁵⁵“yaralama” denilmektedir. Yaralamayı, “darp” ve “cerh” olarak da adlandırabiliriz. Darp sözcüğünün kelime anlamı “vurma, dövme” dir. Vurma, dövme eylemi iki veya daha çok kişi arasında geçtiğinden darp olayı bir kişinin yaralamasıyla sonuçlanmaktadır.

Yaralama olayları Sinop’ta meydana gelen suç olayları içerisinde en fazla meydana gelenlerden biridir.Sinop gazetesinde yer alan yaralama olaylarının;ekseriyetle komşular, akrabalar, aile bireyleri ve karı koca arasında görüldüğü tespit edilmiştir. Yaralama olaylarının nedenlerinin ise husumetten, alacak verecek meselesinden, tarla sınırı meselesinden, namus yüzünden, çocuklar arasındaki kavganın ailelere yansımından ve miras yüzünden olduğu görülmektedir.

Sinop gazetesinde yer alan yaralama olayları da şunlardır:

⁵⁵<http://www.ceza-bb.adalet.gov.tr/mevzuat/5237.htm> (17.06.2016)

“Kazaen Cerh”

15-3-932 Salı günü Sinobun Korcalı köyünden Çarıkçı oğullarından Hüseyin oğlu Ahmet çift sürdüğü tarlada dinlendiği esnada belindeki tabancasını karıştırırken kazaen patliyerek sol bacağundan yaralanmıştır.

Mecruh tedavi için memleket hastanesine yatırılmıştır.”

“13-3-932 Pazar günü Sinop’un Kızıl abalı köyünden Sadık oğlu Koca Mehmet, Kusuri Köyünden gelmekte iken aynı köy civarında ormanda pusu kuran Selbeki köyünden Safar oğlu Hasan tarafından kurşunla yaralanmıştır.

Yaralı Koca Mehmet berayı tedavi derhal memleket hastanesine yatırılmış ve yakalanan carihte hakkında tutulan evrak ile beraber adliyeye teslim edilmiştir.

Kurşunun batın dahilinde esnayı siyrinde ahşayı batıniyede tevlit ettiği harabiyetten mütevellit ani hayat tehlikesi heman yapılan ameliyat ile tamamıyla bertaraf edilmiştir.

Ancak kurşun seyri esnasında bel kemiğinde tahribat icra ettiği için merkurumun iki ayağında felç husule getirmiştir. Felcin zevali zaman ve hastalığın seyri meselesidir.” (Sinop Gazetesi, 24 Mart 1932, S:804, s:2)

“Cerh

Ayancığın Pervi köyünden karakullukçu oğullarından Mehmet oğlu Yusuf aynı köyden karakullukçu oğullarından Yakup oğlu Mehmet tarafından tabanca ile ayağından cerh edilmiştir.Carih Mehmet, derhal yakalanarak adliyeye teslim olunmuştur.

Ayancığın Hamamlı köyü muhtar Ali Bey,Düzler köyünden Mehmet Ali oğullarından Hasan oğlu Esad tarafından müteaddit mahallerinden bıçakla cerh edilmiştir. Carih hadisesinden sonra hemen yakalanmış ve adliyeye teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 9 Haziran 1932, S:814, s:2)

“Cerh

Gerzenin Şehli köyünden Hasan kalfa oğlu Kuzu Mehmet ile Hacı Ali oğlu Mustafa arasında bir tarla meselesinden dolayı çıkan bir kavga neticesinde Mustafa, Mehmeti taşla başından ve Mehmette Mustafayı pıcakla bacağından yaralamıştır. Her ikisi haklarında tanzim olunan evrakla beraber adliyeye teslim edilmişlerdir.” (Sinop Gazetesi, 4 Ağustos 1932, S:822, s:2)

“Yaralama

Ayancığın kaldırayak köyü ahalisinden kara Hüseyin oğlu Salih aynı köyden kara Mustafa oğlu Hüseyin karısı Fatma’yi pıcakla iki küreği arasında yaralanmıştır. Fatma tedavi altına alınmış. Carihte yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 11 Ağustos 1932, S:823, s:2)

“Sahika İsabeti

3-8-932 Çarşamba günü yağın ve Ortaköy civarına fazla bir derecede düşen yağmur esnasında ortaköyüne şiddetli bir sahika isabet ettiği ve pencere önünde oturmakta olan meşkür karye ahalisinden ramizoğlu pehlülün sahikadan müteessiren vücudunun bazı mahallerinin yandığı ve tedavi altına alındığı anlaşılmıştır.” (Sinop Gazetesi, 11 Ağustos 1932, S:823, s:2)

“Cerh

Ayancığın aşağı köyünden Yusuf oğlu aliyi aynı köyden Ali oğlu Mehmet tehlikeli bir surette bıçakla cerh etmiştir vaka akabinde carih tutularak adliyeye teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 18 Ağustos 1932, S:824, s:2)

“Cerh

Bir hayvan meselesinden dolayı Gerzenin Aptal oğlu köyünden acem oğlu Ahmet, acisu köyünden Hasan baş oğlu Cemalı bıçakla yaralamıştır. Carih, vakayı müteakip hemen yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 22 Eylül 1932, S:829, s:2)

“Zabite Vak’aları

Martin 21 inci günü Kabalı göyünden Kahraman oğlu Ali ile İsmail oğlu Cemilin tarla meselesinden gavgaya ettikleri ve Cemilin tabanca ile Aliyi sağ kolundan yaraladığı ve yaralının Memleket hastanesine yatırılarak suçlu Cemilin tahkikat evrakile birlikte C. Müddeiumumiliğine teslim edildi.”(Sinop Gazetesi, 28 Mart 1935, S: 946, s:2)

23 Mart 935 tarihinde Hükümet hekimi Raif Sağbilin 13 yaşındaki oğlu Şakirin sokakta oynamaktalar iken aralarında çıkan gavgaya neticesinde Jandarma yüzbaşısı Kadirin oğlu 13 yaşlarında Sadun tarafından çakı ile yaralanmış ve babası polise müracaatla davacı olmayub yalnız oğlunun muayenesini istemiş olduğundan icabına tevessül edildiği.” (Sinop Gazetesi, 28 Mart 1935, S: 946, s:2)

“Kadın Yüzünden

Ayancık kazasının Çaylıoğlu köyünden Sabri Akıncı aynı köyden Ahmet Kaya'yu bir kadın meselesinden tabanca ile yaralama ve yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 6 Ağustos 1941, s:3)

“Kazaen Bir Yaralama

Camikebir mahallesinden Behçet oğlu Ergül Onat Karasu nahiyesinin Abdurrahman paşa köyünde misafir bulunduğu bir akrabasının evinde kendisine ait av tüfeği ile oynarken kazaen yaralanmıştır.” (Sinop Gazetesi, 9 Şubat 1944, S:1335, s:1)

“Bir Kaza Daha

Ziraat mücadelesinde amele başı olarak çalışmakta olan sefer Karabulut'un Boyabat köylerinden birinde bir kaza neticesi olarak vurulduğu haber alınmıştır.” (Sinop Gazetesi, 9 Şubat 1944, S:1335, s:1)

“Yaralama

Geçen Pazar günü Karasu panayırına satmak için getirdikleri keçilerin birbirine karışması yüzünden Karasu Buçağında Ali Osman Aktarma ile Ahmet Balcan aralarında çıkan kavgada her üçüde bıçaklarını çekerek birbirlerini yaralamışlardır. Kavgacılar derhal yakalanarak zabıtaya teslim edilmiş ve tedavileri için Sinop memleket hastanesine yatırılmış oldukları öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 26 Eylül 1951, S:1482, s:1)

“Yaralandı Ve Öldü

Türkeli Kazasının Satı Köyünden Dursun Çelik, Çatak Örencik Köyünden Bekir Can'ın evinin çatısından yere düşerek ağır suretle yaralanarak 15 saat sonra ölmüştür.” (Sinop Gazetesi, 22 Aralık 1960, S:2265, s:1)

“Öldürmeye Teşebbüs

Durağan kazasının Aşağıalınca Köyü'nden Şükrü Taşkın ile aynı köyden Halil Başak tarla davasından dolayı bıçakla tehdit ve öldürmeye teşebbüste bulunan Halil Başak zabıtaca yakalanıp suç aleti ile Cumhuriyet Savcılığına teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 10 Ocak 1961, S:2281, s:1)

“Yaralanmışlar

Durağan kazasının Aşağı Karacaören Köyünden Ömer adındaki şahsın düğününde evin önünde yanmakta olan ateşin başında toplanan halktan Mehmet Yurtseven'in şapkasını yine aynı köyden Mustafa Çetin'in ateşe attığı anda kavga ederken Mehmet Yurtseven in babası hadiseye sebebiyet veren Mustafa Çetin'in bıçakla kafasının üç yerinden ve elinden yaralamış ve Mustafa Çetin'den bıçağı ile Mehmet'in göğsünden yaraladığı zabıtaca haber alınması üzerine her iki maznun suç aleti ile birlikte mahalli Cumhuriyet Savcılığı'na teslim edilmişlerdir.”(Sinop Gazetesi, 10 Ocak 1961, S:2281, s:1)

“Kendini Bıçaklanmış

Gerze'nin Dikmen Nahiyesine bağlı Karaağaç Köyü'nden Ummuhan Kaşarım mahalli sağlık merkezinde yaralı olduğu zabıtaca alınan haber üzerine işe el konulmuş yaralı kocası Sabri başka bir kadınla evlenmesine tahammül edemeyerek Ummahan bıçakla kendi kendini yaraladı anlaşılmıştır.” (Sinop Gazetesi, 16 Ocak 1961, S:2286, s:1)

“Kazaen Yaralanmış

Ayancık kazasının Sakarabaşı köyünden nişan merasiminde Nazif Örnek isminde şahıs ateş etti tabanca kurşunu Halil güneşi kazaen yaralanmış tedavi için Sinop Atatürk Hastanesi'ne yatırılmış diğer taraftan zabıtaca tahkikat yapılmaktadır.” (Sinop Gazetesi, 19 Ocak 1961, S:2289, s:1)

“Yüzünden Yaralanmış

Terşane Çarşısı'nda Erfelek kazasından Özcan adlı şahıs çocuk yüzünden çıkan kavga sonunda aynı Kazanın Kusuri Köyü'nden Nail bıçak çekip yüzünden yaraladığı haber üzerine emniyetce maznun yakalanıp hakkında tanzim edilen evraklı adalete teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 19 Ocak 1961, S:2289, s:1)

“Öğretmeni Yaralayan Adalete Teslim Edildi

Ayancık Kazasının Sakaryabaşı köyünden yapılan bir nişan merasiminde aynı köyden Hakkı oğlu Nazif Örneğin ateş etti tabanca kurşunu bu köy Öğretmeni H. Güneş'i kazaen yaralamış olduğu tahkikatla anlaşılmış N. Örnek yakalanarak Adalete teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 22 Şubat 1961, S:2318, s:1)

“Balta İle İnsan Yaralayanlar Adalete Teslim Edildi

Türkeli kazasının hamamlı köyünden Yakup Özcan teravih namazına giderken Sefer Özcan ve Tahsin Özcan adındaki iki şahıs eskiden bir çocuk kavgası yüzünden muğber olduklarından yolda balta ile başından ağır surette yaralandıkları şikayet üzerine jandarmaca yapılan tahkikat sonunda maznunlar suç aleti ile birlikte yakalanıp adalete teslimen tevkif edilmişlerdir.” (Sinop Gazetesi, 3 Mart 1961, S:2326, s:1)

“Silahları İle Birlikte Adalete Teslim Edildi

Boyabat Ilıca Köyü'nden Hüseyin, Mustafa, Hasan, Ali, Muzaffer Şen adındaki şahıslarla Satılmış Özdemir ile aralarında bir kadın meselesinden kavga çıkmış neticede Satılmış Özdemir tarafından bıçakla Hüseyin Şen'i ağır surette, diğer

arkadaşlarından bir kısmını da hafif olarak yaralamış, yaralılar hastaneye sevk edilmiş diğer taraftan hadiseden Mustafa Şen'e ait iki av tüfengi dolu fişenkleri ile elde edilmiş ve Satılmış Özdemir'in suçta kullandığı ve biri 13 ve diğer 11 santim uzunluğundaki bıçaklarda evrak ile birlikte zabıtaca adliyeye teslim ve maznunlardan Satılmış Özdemir tevkif edilmiştir.”(Sinop Gazetesi, 29 Mart 1961, S:2346, s:1-2)

“Fadime Ali'yi Yaralanmış

Doğuca Köyünden Hasan kızı Fadime Yıldırım ile Ali Kulavuz arasında ekine hayvan girmesi yüzünden çıkan kavgada Fadime üzerinde bulunan ruhsatsız 22 santim uzunluğundaki bıçakla Aliyi yaralanmış zabıtaca maznun suç aleti ile yakalanıp adalete teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 14 Nisan 1961, sayı:2360, sayfa:1)”

“Balta İle Yaraladı

Gerze'nin Dikmen Nahiyesine bağlı Üçpınar Köyü'nden Mustafa Aydın ile Recep Aydın'ın aileleri arasında çıkan kavga sonucunda Mustafa Aydın Recep Aydın'ı baltayla ağır surette yaraladığı haber üzerine zabıtaca Mustafa Aydın suç aleti ile adalete teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 27 Aralık 1962, S:2269, s:1)

“Anne Ve Babasını Yaraladı

İlimiz merkez ilçe Kabalı Bucağına bağlı Taypaklı Köyünden Nail Ünlü (18) isimli bir genç 27/10/972 günü saat 9.00 sıralarında ailevi bir sebepten kavgaya tutuştuğu annesi ve babasını bıçakla muhtelif yerlerinden yaralamıştır. Suç aleti bıçakla yakalanan sanık evlat hakkında tahkikat devam etmektedir.” (Sinop Gazetesi, 2 Kasım 1972, S:2980, s:1)

“Çocuk Kavgası Yüzünden Cezaevine Boyladı

Boyabat'a bağlı Osmanköyden Bekir Gökdere (37) çocuk kavgası yüzünden komşusu Nuri Güldür'ü (22) bıçakla ağır şekilde yaralanmıştır. Olaya el koyan bölge Jandarması Bekir Gökdere'yi suç aleti bıçakla yakalayarak adalete teslim etmiş olup suçlu ilk sorgusuna müteakip tutuklanmıştır.” (Sinop Gazetesi, 23 Kasım 1972, S:2982, s:1)

“Babasını Öldüreni Yaraladı

Ayancık İlçesine bağlı Maden Köyü'nden Ali Gökay (20) 10 sene evvel babasını öldüren aynı köyden Müslim Altıntaş'ı 29/1/973 günü saat 8 sıralarında tabanca ile 6 el ateş etmiş ve ağır yaralanmıştır.

Babasını öldüreni öldürmek kastıyla ateş eden Ali Gökay yakalanarak tevkif edilmiş ağır yaralı Müslüm Altıntaş Sinop Atatürk Hastanesi'nde tedavi altına alınmıştır. Olay sırasında Esat Altındağ adındaki bir şahısta ayağından hafif yaralanmıştır.” (Sinop Gazetesi, 1 Şubat 1973, S:2991, s:1)

“Yaralama

İlimiz Gerze İlçesi Kuzsökö Köyünden Haşim Gül aynı köyden Hüsnü Kaya'yı tabanca ile yaraladığı.” (Sinop Gazetesi, 28 Mart 1974, S:3051, s:1)

“Yaralama

Durağan İlçesi Olukbaşı Köyünden Halil Yılmaz aynı köyden Mustafa Koyun'u, Gerze İlçesi Sarnıç Köyünden Haşim Hanker, aynı köyden Gasım Şensoy'u tabanca ile yaraladığı.” (Sinop Gazetesi, 4 Nisan 1974, S:3052, s:1)

“Yaralama

Türkeli İlçesi Yazıcılar Köyünden Yunus Yılmaz aynı köyden Satı Özkaya'yı tabanca ile sol bacağından yaraladığı öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 18 Nisan 1974, S:3054, s:1)

“Tabanca İle Yaralama

İlimiz Ayancık İlçesi Topağaç Köyünden Hüseyin Üstün'ü tabanca ile yaralamaktan sanık aynı köyden Tahir Ersöz 19/5/974 günü evine yapılan bir baskın neticesi suç aleti 7,65 tabanca ve 8 dolu mermisi ile yakalandığı ilgililerden öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 23 Mayıs 1974, S:3059, s:1)

“Tabanca İle Yaralama

İlimiz Türkeli İlçesi Merkezinde cezaevinden tahliye olan Ahmet Kayacın'ı eski hasımlarından Mehmet Özcan Cemal Özcan sopa ile dövdükleri ve ayrıca Mehmet Özcan'da tabanca ile Mehmet Kayacan'ı yaraladığı orada bulunan öğretmen Hayri Güzelaydın'ında kolundan yaraladığı, Mehmet Özcan ile Cemal Özcan'ın tevkif edildikleri ilgililerden öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 30 Mayıs 1974, S:3060, s:1)

“Tabanca İle Yaralama

İlimiz Boyabat İlçesi Saraydüzü Bucağına bağlı Yenice Köyünden Mehmet Ala aynı yerden Hakkı Akan'ı tabanca ile sol böğründen yaraladığı.” (Sinop Gazetesi, 06 Haziran 1974, S:3061, s:1)

İlimiz Türkeli İlçesi Helaldı Bucağı Akçebük Köyünden Fahri Ünal Nuriye Görgün'ü tabanca ile yaraladığı.” (Sinop Gazetesi, 06 Haziran 1974, S:3061, s:1)

“Yaralama

Durağan İlçesi Olukbaşı Köyünden Ahmet Akgün, Gökçebelen Köyünden Cemile Alp'i evlenme maksadile kaçırma olayında mağdurenin direnmesi neticesi A. Akgün tabanca ile Cemile Alp'i göğsünden yaraladığı.” (13 Haziran 1974, S:3062, s:1)

“Kasten Yangın ve Yaralama

İlimiz Kızılabalı Köyünden Macide Özdoğru'nun evi Niyazi Ünlü tarafından yakıldığı ve bundan evvelde kocasının aynı şahıs tarafından dövüldüğü.” (Sinop Gazetesi, 20 Haziran 1974, S:3063, s:1)

“Tabanca İle Yaralama

İlimiz Gerze İlçesi Gerze Bucağı Küçükkızık Köyünden Mehmet Sarısoy aynı yerden Abdullah Kalaycıyı aralarında çıkan münakaşa neticesi tabanca ile yaraladığı”. (Sinop Gazetesi, 20 Haziran 1974, S:3063, s:1)

İlimiz Dikmen Bucağı Karakolım Köyünden Ali Özdemir tarla sulama yüzünden kavga ettikleri bu arada attıkları tabanca mermisi ile aynı yerden M.Ali Tangal'ı başından yaraladıkları öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 20 Haziran 1974, S:3063, s:1)

“Bıçakla Yaralama

İlgililerden aldığımız bilgiye göre, İlimiz Gerze İlçesi Dikmen Bucağı Kabanlar Köyünden Niyazi Akgün eski bir husumet yüzünden, Karlı Köyünden Yaşar Adnan'ı bıçakla yaraladığı.” (Sinop Gazetesi, 18 Temmuz 1974, S:3067, s:1)

“Yaralama Olayı

Merkez İlçeye bağlı Kabalı Bucağı Kirencükuru Köyünde akraba olan iki aile kız meselesi yüzünden kavga ettikleri ve kavgada altı kişinin yaralandığı ve bunlardan

Ahmet Başoğlu, Hasan Başoğlu ve Tefrik Başoğlu'nun tabanca kurşunu ile yaralandıkları.” (Sinop Gazetesi, 1 Ağustos 1974, S:3069, s:1)

“Tabanca İle Yaralama

1/8/1974 günü saat 11:00 sıralarında İlimiz Gerze İlçesi Sazak Köyünden Sadık Kızı 1958 doğumlu Hüsnüye Mutlu tabanca kurşunu ile yaralı olarak Sinop Devlet Hastanesine getirildiği.” (Sinop Gazetesi, 8 Ağustos 1974, S:3070, s:1)

“Yaralama Olayı

1/8/1974 günü saat 08:00 sıralarında ilimiz Erfelek İlçesi Kaldırayık Köyünden Mustafa oğlu 1933 doğumlu Haydar Bozacı oğlu 14 yaşlarında Ziyaeddin Bozacı ve eşi 1933 doğumlu Hayriye Bozacı bir arazi ihtilafından çıkan kavgada aynı yerden İlyas oğlu 1340 doğumlu M. Ali Bozacı'yı taş ve sopa ile yaralandıkları.” (Sinop Gazetesi, 8 Ağustos 1974, S:3070, s:1)

“Bıçakla Yaralama

İlgililerden aldığımız bilgilere göre: İlimiz Gerze İlçesi Sazak Köyünden Mustafa Sucu aynı yerden Sevim Sucu'yu bıçakla öldürdüğü.” (Sinop Gazetesi, 22 Ağustos 1974, S:3072, s:2)

“Tüfekte Yaralama

İlimiz Boyabat İlçesi İdil Köyünden Şükrü Çakal henüz kimliği tespit edilmeyen şahıs tarafından değirmende bekçilik yaptığı ve uyurken vurulduğu.” (Sinop Gazetesi, 22 Ağustos 1974, S:3072, s:2)

“Tabanca İle Yaralama

İlimiz Merkez İlçe Hacıoğlu Köyünde yapılmakta olan bir düğünde memnu tabanca ile havaya ateş açan Taşmanlı Köyünden Halit Dinç, Demircili Köyünden İsmail Kara'yı yaraladığı.” (Sinop Gazetesi, 22 Ağustos 1974, S:3072, s:2)

“İş Kazası

İlimizde inşatta çalışmakta olan Selamettin Güney, çalıştığı inşattan düşerek yaralandığı ve hastaneye kaldırıldığı.” (Sinop Gazetesi, 26 Eylül 1974, S:3077, s:1)

İlimiz müdürhanı Köyünden olup ilimizde inşatta çalışırken yıkmakta olduğu duvarla birlikte 3 metre yükseklikten düşerek yaralandığı.” (Sinop Gazetesi, 26 Eylül 1974, S:3077, s:1)

“Balkondan Düştü

İlimiz Camikebir Mahallesi 7 sayılı evde annesi ile balkonda dururken korkuluk demirinden sarkarak ikinci kattan düşen Oktay Canım yaralandığı ve tedavisi için hastaneye kaldırıldığı öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 26 Eylül 1974, S:3077, s:1)

“Kazaen Yaralama

Erfelek İlçesi Mecitdüzü Köyünden Naziye Canzurne kendi tarlasında çalışırken dağdan yuvarlanan taşların isabeti ile ayağının kırıldığı”. (Sinop Gazetesi, 21 Kasım 1974, S:3085, s:1-2)

“Balta İle Yaralama

Erfelek İlçesi Karaağaç Deresi Mahallesinden Ömer Gülcan ile Necati Gülcan tarla anlaşmazlığından aynı yerden Şerafettin Özen'i balta ile muhtelif yerlerinden yaraladıkları.” (Sinop Gazetesi, 21 Kasım 1974, S:3085, s:2)

“Bıçakla Yaralama

İlimiz Merkez İlçe Ordu Köyünden Hamdi Saraç, aynı yerden Kemal Kabalı ücret anlaşmazlık nedeni ile bıçakla yaraladığı”. (Sinop Gazetesi, 2 Ocak 1975, S:3090, s:2)

“Tabanca İle Yaralama

Boyabat İlçesi Osman Köyünden Hüseyin Karayemiş memnu tabanca ile dikkatsizlik neticesi Bektaş Köyünden Aziz Coşkun’u yaraladığı.” (Sinop Gazetesi, 16 Ocak 1975, S:3092, s:1)

“Bıçakla Yaralama

Erfelek İlçesi İncirpınarı köyünden Aydın Erdoğan bir münakaşa sonucu aynı yerden Yaşar Yeşil’i bıçakla yaraladığı.” (Sinop Gazetesi, 16 Ocak 1975, S:3092, s:1)

“Yaralama

Erfelek İlçesi Yeni Köyden Hamdi Özyılmaz yapılan nişan düğününde münakaşa sonucu ağabeyisi Yaşar Özyılmaz’ı yaraladığı.” (Sinop Gazetesi, 16 Ocak 1975, S:3092, s:1)

“Bıçakla Yaralama

İlimiz Erfelek İlçesinden Nizamettin Demircan aynı yerden Salih Vurucuyu bıçakla yaraladığı öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 27 Mart 1975, S:3102, s:3)

“Tabanca İle Yaralama Olayı

9-4-1974 günü saat 06.00 sıralarında İlimiz Durağan İlçesi Çerçiler Bucağına Bağlı Hacımahmutlu Köyünden Hüseyin oğlu Cemil Börek bir arazi itilafı yüzünden kavga ettikleri aynı yerden Halil oğlu 1933 doğumlu Hasan Yaman’ı tabanca ile yaraladıkları vaki şikayet üzerine olaya el konularak sorgularına müteakip Cemil Böcek tevkif edilerek Sabri Böcek’in serbest bırakıldığı öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 17 Nisan 1975, S:3105, s:1)

Yukarıdaki olayları değerlendirildiğinde, Sinop gazetesinde 1975 yılına kadar meydana gelen yaralama olaylarına yer verildiği görülmüştür. Bu tarihten itibaren yaralama olaylarına rastlanmamıştır. Sinop gazetesinin, incelenen tarihler arasında yayımlanan sayılarında 58 yaralama haberi yer almaktadır. Yaralama olaylarını gerçekleşme şekline göre ikiye ayırmak uygun olacaktır: Kişinin kazaen kendisi veya başkası tarafından yaralanması, kişinin başkası tarafından kasten yaralanması. Bu şekilde meydana gelen yaralama olaylarında kullanılan aletler şunlardır: bıçak, tabanca, kama, sopa, balta, kazma, kürek, taş... Bu aletler içinden de bıçak ve tabancanın diğer aletlere göre yaralama olaylarında daha çok kullanıldığı görülmektedir çünkü Sinop’ta erkeklerin bıçak ve tabanca taşıması çok yaygındır. Bunun nedeni de şöyle açıklanabilir: Sinop, dağlık ve ormanlık alanların fazla ve ulaşımın zor olduğu, insanların çoğunun kırsalda yaşayıp hayvancılıkla uğraştığı, hayvanlarını otlatırken dışarıdan gelecek tehlikelere karşı kendilerini koruması gereken bir coğrafyadır.

Gazetede ki yaralama olayları, gazetenin zabıta olayları bölümü altında; yaralama, bıçakla yaralama, kazaen yaralama, cerh, tabanca ile yaralama balta ile yaralama gibi başlıklar altında verilmiştir.

Gazetede suçun nedenleri ve suçun kimler tarafından işlendiği açıkça belirtilmektedir. Genel olarak suçu işleyen kişi mağdurun komşusu, köylüsü veya akrabası olmaktadır. Suçu işleyen belirsiz olduğu olay yok denecek kadar azdır.

İncelenen suç olaylarında dikkat çeken diğer bir husus da “yaralıların memleket hastanesine kaldırılmış olduğu, suçluların zabıtaca veya jandarmaca yakalanarak adalete teslim edilmiş olduğu” gibi olumlu sonuçlanmış vakaların gazetede yer alıyor olmasıdır. Buradaki önemli husus hemen her olaydan sonra suçluların yakalanmış olmasıdır. Kısıtlı imkânlarla ve olumsuz ulaşım imkânlarına rağmen suçluların derhal yakalanması takdire şayan bir çalışmadır. Günümüzde dahi suçluların yakalanması zaman almaktadır. Bu olaydan da şöyle bir sonuç çıkarılabilir: Sinop gazetesi ya sadece suçluların yakalandığı olaylara yer vermiştir yada kolluk kuvvetleri işini gerçekten çok iyi yapmaktadır.

3.3 Öldürme (Cinayet) Olayları

Toplumunu oluşturan en küçük birim olan aileden en büyük sosyal gruba kadar, insanların beraber yaşamaları için belli bir düzenin, disiplinin olması gerekmektedir. Her bir ferdin kendi istediği şekilde yaşadığı, hareket ettiği bir düzenden ve topluluktan söz etmek mümkün değildir. Çünkü insan kendi özgürlüğünü yaşarken bir başkasının özgürlük alanına müdahale edebilmektedir. Başkalarının müdahaleleri yüzünden kendine zarar veren durumu ortadan kaldırabilmek için kendi yöntemlerini kullanmak da yine özgürlüklere müdahale anlamına gelmektedir. Bu yüzden insanlar en temel özgürlük ve haklarının korunması için belli bir kurallar koymuşlardır. Bu kuralları da yazılı ve yazısız olarak yasalaştırmış ve genelleştirmişlerdir. Hiç şüphesiz ki bu kurallar kapsamında insana verilen en büyük ve en doğal hak “yaşama” hakkıdır. Kimse kimsenin yaşama hakkını elinden alamaz. Adam öldürme eylemi bir insanın hayatının sona erdirilmesi olduğundan bu suça karşı yaptırım da büyük olmaktadır.⁵⁶

⁵⁶ Umahan KESKİN, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Yer Alan Kasten Öldürme Ve Kasten Yaralama Suçları”, (Yayımlanmamış Y.L.T.), Dumlupınar Üniversitesi S.B.E. Kütahya-2009, s.1.

Sinop gazetesinin incelenen sayılarında kasten veya taksirle adam öldürme vakalarının çok olduğu görülmektedir. Gazetede geçen bu olaylar gazetede yazıldığı gibi aşağıya çıkartılmıştır.

“Katil

Gerzenin Sorgun köyünden küçük oğlu Haydar ayın birinci günü bir gavga neticesinde biraderleri tarafından öldürülmüştür.

Derhal mahalline gönderilen müfreze tarafından kardeş katilleri Salim ve İbrahim 5-3-932 tarihinde derdest edilerek cehti adliyeye teslim edilmişlerdir.” (Sinop Gazetesi, 10 Mart 1932, S:802, s:2)

“Katil

Kirançukuru köyünden hakkaş oğullarından yirmisekiz yaşlarında Ali Oğlu Ömer, ongün evvel dere köyü nam mevkiindeki değirmende kurşunla öldürülmüştür. Zabıtaca yapılan tahkikat neticesinde katillerin Yusuf oğlu Bekir, biraderi Osman ve Nuri oğlu Kazım memik oğlu Rıza olduğu ve maktul Ömer, Kazım ile Rızanın koruluğundan ağaç kestiği ve Bekirin de köpeğini öldürdüğü için bundan müfeilen cinayeti yaptıkları anlaşılmiş ve cümlesi derdest edilerek adliyeye teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 24 Mart 1932, S:804, s:3)

“Katil

Gerzenin Çakırdak köyünden köprüsüz oğullarından kırk yaşlarında Osman tarlada çift sürmekte iken tarla meselesinden çıkan bir münazaa neticesinde aynı köyden kaputsuz oğullarından Mehmet oğlu Mustafa tarafından katledilmiştir. Yapılan takibat üzerine katil derbest edilerek adliyeye teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 5 Mayıs 1932, S:809, s:2)

“Katil

Gerzenin belviran köyünden Bar oğlu Ali, aynı köyden sepetcioğlu Hüseyin ve biraderi Salih tarafından katledilmiştir. Katiller, derhal derdest edilerek adliyeye teslim olunmuşlardır.” (Sinop Gazetesi, 12 Mayıs 1932, S:810, s:2)

“Katil

Boyabadın kozanlı köyünden abbas oğlu Lumen ve oğlu mustafa aynı köyden Kadir oğlu Durmuşu bıçakla katletmişlerdir. Zabıtece yapılan takibat neticesinde katiller derhal yakalanarak adliyeye teslim edilmişlerdir.

Boyabadın İmam köyünden Gülmustafa, aynı köyden Kadir oğlu Hüseyini kurşunla katletmiştir. Katil, vaka akibinde yakalanmış ve adliyeye tevdi edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 9 Haziran 1932, S:814, s:2)

“Cerh ve Katil

Boyabadın Uluköy karyesinden Mustafa oğlu Hüseyin ile İsmail oğlu Mustafa arasında çıkan münazaa neticesinde Hüseyin, Mustafanın başına taş atarak yaralamış, mecruh yaranın tesiri ile vefat etmiştir. Fail Hüseyin derhal yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 16 Haziran 1932, S:815, s:2)

“Katil

Gerzenin çakıldak köyünden kirpu oğlu kırk yaşlarından Osman, aynıköyden onsekiz yaşlarında Kocaoğlu şükri tarafından balta ile feci bir suretle öldürülmüş, yapılan takibat neticesinde katil, aleti curuni olan balta ile beraber yakalanarak teslim edilmiştir. Katil sebebinin bir alacak yüzünden ileri geldiği anlaşılmıştır.” (Sinop Gazetesi, 16 Haziran 1932, S:815, s:2)

“Kazaen Katil

Aloğlu köyünün ayranoğlu Mahallesinden beş altı yaşlarında hem emsal dört çocuk Uratoğullurından ali oğlu Hüseyinin hanesinde kimse bulunmadığı bir sırada oynamakta iken evvelce validesinin raf üzerine koyduğu tabancayı alan yedi yaşlarındaki Hüseyin oğlu Cemal çocuklardan tahtacı oğlarından Hüseyin oğlu Haydar ile ahmede tevcien birer defa ateş etmişse de ateş almadı ve bilahare Rafet oğlu Şuayibede aynı harekete tekrar esnasında tabancanın ateş alması dolayısıyla çıkan mermi çocuğun burnunun yanından duhur ederek kafatasında daldığı ve mahallinde heyeti adliyece yapılan tahkikat neticesinde bundan müteessiren vefat ettiği anlaşılmıştır.” (Sinop Gazetesi, 14 Temmuz 1932, S:819, s:2)

“Acıklı Bir Ölüm

Boyabatın mürüm köyü muallimi Ömer Lütfi beyin 6-7-932 tarihinde attan düşerek derhal ölerek vefat ettiği marsf müdüriyetine gelen tahrirattan anlaşılmıştır. Emektar bir muallim olan mumaileyhin efradı ailesine beyanı taziyet eyler kendisinde Allahtan mağrifet dileriz.” (Sinop Gazetesi, 14 Temmuz 1932, S:819, s:2)

“Ağaç Yıkılarak Ölüm

Gerzenin başsöki köyünden Veli oğlu otuz yaşında Salih Gerzede yapılmakta olan mektep için 23-7-932 tarihinde köyleri civarında ki ormandan ağaç kesmekte iken kestiği ağaç üzerine yıkılarak vefat etmiştir. Yapılan tahkikat neticesinde meselede bir kast olmadığı anlaşılmıştır.” (Sinop Gazetesi, 4 Ağustos 1932, S:822, s:2)

“Katil

Ayancığın göller köyünden Tatar Ahmet oğlu Ahmedi 5-6-8-932 gecesi hanesinde öldüren aynı köyden Kazım ve Ahmet tutularak haklarında tanzim olunan evrakı ile birlikte adliyeeye teslim edilmişlerdir.

Boyabatın köprücük köyünden yanıkci oğlu Bekiri aynı köyden yanıkci oğlu Hamit ve Rıza katletmiştir. Katiller vakayı mütakip derhal derdest olup adliyeeye teslim olunmuştur.” (Sinop Gazetesi, 18 Ağustos 1932, S:824, s:2)

“Katil

Ayancığın Yavi köyünden Emin oğullarından Kadir oğlu Hüseyin, köpek dalaşma meselesinden dalıyı aralarında çıkan münazaa neticesinde aynı köyden kara Veli oğlu Ömer tarafından atılan kurşunla cerhedilmiş ve aldığı yaranın tesirile birkaç saat sonra vefat etmiştir.

Katil Ömer ve muavenet eden 18 yaşındaki kardeşi Bayram, aleti cürüm ile derhal yakalanarak adliyeeye teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 15 Eylül 1932, S:828, s:2)

“Katil

Gerzenin karlı Köyünden laz Salih oğlu Hilmi, Çırnak köyünden köroğlu Salih, Mustafa ve rüfekası tarafından öldürülmüştür. Vak'a failleri derhal yakalanarak adliyeye teslim edilmişlerdir. Katlin, kız kaçırmak meselesinden ileri geldiği anlaşılmıştır.

Ayancığın gürsökü köyünden patlak oğullarından Hüseyin oğlu Yakup aynı köyden patlak oğullarından Arif oğlu Mehmedi balta ile öldürülmüştür. Katil yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir. Vak'anın avlağı meselesinden ileri geldiği anlaşılmıştır.” (Sinop Gazetesi, 22 Eylül 1932, S:829, s:2)

“Katil

Boyabadın Yağ basan köyünden Veli oğullarından İbrahim, aynı köyden Mustafa çavuşun oğulları Ali, İbrahim ve Hüseyin tarafından 21-9-932 tarihinde bıçakla öldürülmüştür. Katiller derhal yakalanarak hakkında tutulan tahkikat evrakile birlikte adliyeye teslim edilmişlerdir.” (Sinop Gazetesi, 29 Eylül 1932, S:830, s:2)

“Yaralama, Öldürme

Sinobun Kazmasökü köyünden Nakkaş oğlu Şaban, mısır tarlasında mısır soymakta iken aynı köyden Nakkaş oğlu Recep ve kardeşi Hüseyin tarafından bıçak ve kama ile ağır surette yaralanmıştır. Tedavi edilmek üzere memleket hastanesine kaldırılan Şaban, aldığı yaranın tesirile ölmüştür. Katil Recep derhal yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir. Vak'aya, mısır çalma meselesinden aralarında çıkan kavga sebebiyet vermiştir.” (Sinop Gazetesi, 13 Ekim 1932, S:832, s:2)

“Hiç Yüzünden Esefli Bir Cinayet

Geçen Cumartesi akşamı saat 21 de iskele caddesinde telgrafhane önündeki kahvenin önünde Kastamonulu Mehmet Alinin oğlu Mehmet motorcu hasan kaptan ile oğlu hüseyini tabanca ile ağır surette yaralamıştı. Yaralılar hemen hastaneye kaldırılarak ilk tedavileri yapılmıştı. Hasan kaptan aldığı yaralardan müteessiren dün gece hastanede ölmüştür. Oğlu Hüseyin ayağından yaralıdır. Cinayeti işleyen Mehmet yakalanmıştır. Müddei umumilik işe el koymuştur. Tahkikat devam etmektedir.” (Sinop Gazetesi, 9 Ocak 1936,S:984, s:2)

“Dün Geceki Cinayet

Dün gece sinema önündeki cadde üzerinde Baki oğullarından Hakkı ile kardeşi İbrahim ve Kayıkçı Necip motorcu Tahsin tarafından bıçakla ağır surette yaralanmışlardır

Katil Tahsin yakalanmış ve yaralılar hastaneye kaldırılmıştır.

Hakkının vaziyeti endişe verici mahiyettedir işe polis el koymuştur bu cinayet yakında aydınlatılacaktır.” (Sinop Gazetesi, 23 Aralık 1937, S:1078, s:1)

“Gerze'de Deliren Bir Adam Bir Genci Öldürdü

Gerze'de bakkal Mustafa Güllülle ile adında birisi tecennün alameti göstermiş ve bu gayri tabiihalleri ailesi efradının nazarı dikkate celp ettiğiinden kendisini kontrol etmek üzere akrabalarından Hüseyin Tekneoğlu isminde bir genç yanına göndermiştir.

Mecnun gelen arkadaşı ile bir müddet oturduktan sonra ayağa kalkarak rafta bulunan bıçağı almış ve hemen Hüseyin'in üzerine hücum ederek kalbine saplanmıştır.

Bu gürültüyü haber alan diğer odalardaki ailesi efradı koşarak gelmişler ve elindeki bıçağı almak istemişlerse de mecnun ailesinide birkaç yerinden yaralamıştır.

Kalbinden yara alan Hüseyin hiç ifade veremedi ölmüştür katil deli yakalanmış ve İstanbul'a gönderilmek üzere tevkif edilmiştir.

Hüseyin Tekneoğlu henüz askerliğini bitirmiş bir iki küçük çocuğu vardır.

Temiz ahlaki ile muhitinde kendisini çok sevdirmiş olan Hüseyin'in bu şekildeki acıklı ölümü Gerze'de büyük teessür uyandırmıştır.” (Sinop Gazetesi, 18 Ocak 1940, S:1185, s:1)

“Bir Katil

Boyabat'ın Yalnız Kavak köyünden Mustafa oğlu Recep Erol Alpaşalı köyünden Hüseyin oğlu Yusuf Yurtseven tarafından bıçakla öldürülmüştür. Suçlu yakalanmıştır.” (Sinop Gazetesi, 6 Ağustos 1941, s:3)

“Bir Cinayet Kanununun Pençesinden Kimse Kurtulamaz Kaçak Katil Jandarmalarımız Tarafından Tutuldu

Gümüşsuyu Köyünden Nasuh oğullarından Hacı hamile Maruf Mustafa Baş aynı köyden 318 doğumlu Haliloğlu İsmail Özü, evinin ahırında öldürmüştür.

Cani evvelce katilden 15 sene yatmış çıkmış kız kaçırma, namusa taarruzdan beş sene daha yatmış 1940 yılı haziran ayında tahliye edilmiş bir sabıkalıdır.

Geçen salı sabahı C.M. Umumisi Bay Kenan Kutlu, beraberinde hükümet tabibi olduğu halde hadise mahalline gitmiş keşif yapılmış ve memleket hastanesinde icra kılınan otopsi neticesinde havasızlıktan asfiksiye olarak öldüğü tebeyyüs etmiştir.

Katil, Köy muhtarının tahkikata başlamasından ürkererek firar etmiş ise de Cumhuriyet Polis ve jandarmasının ciddi takibi neticesinde tutulmuş ve müddeiumumiliğine teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 6 Ağustos 1941, s:2)

“Kale Yazısında Bir Katil Hadisesi

11/7/944 Salı günü Kale yazısı Çarşısı'nda kan gütme yüzünden bir cinayet işlenmiştir hasımlarına takip ederek şehre geldikleri anlaşılan Avdan Köyü'nden Mehmet oğlu 926 doğumlu Halit Önder'le Erikli köyünden Osmanoğlu 929 doğumlu Selahattin Biriz öğleden sonra saat 15 te Taypaklı köyünden Hasanoğlu 313 doğumlu Ahmet Altunel namındaki şahsı tabanca ile öldürdüklerinden yakalanarak meşhut suçlar mahkemesine verilmişlerdir. Katillerden Selahattin 30 ve Halit 20 yıl hapse mahkum olmuşlardır.” (Sinop Gazetesi, 12 Temmuz 1944, s:2)

“Hiç Yüzünden Bir Cinayet

10-9-951 Pazartesi günü Karasu Bucağının Kazmasökö Köyünden Dursun oğlu Rasim Baş zahire öğütmeye değirmene giderken yolda kendisini gören köylerinden Mehmet Kâzım Türkcab ile yolda münakaşa edip ayrıldıktan sonra tekrar değirmen civarında buluştukları sırada Rasim tabancası ile ateş edip Kâzım'ı öldürmüştür.

Sanık derhal yakalanarak hakkında adli tahkikata başlanmıştır.” (Sinop Gazetesi, 26 Eylül 1951, S:1482, s:1)

“Adam Öldürme

2/8/952 Cumartesi günü Sinop'un Kızılabalı Köyünün Taşköprü Mevkiinde öteden beri araları açık olan Demirci Köyünden maktül Rasim Çınar'ı sanık Zekiye Çıvaş adındaki kadının yanında 7 yaşındaki çocuğu ile saz biçmeğe geldiği sırada yolda maktülle karşılaşan mezburenin büyük bir soğukkanlılıkla yedinde bulundurduğu toplu tabanca ile hakiki iç yüzü şimdilik tespit olunamayan sebepten ateş ederek yaralayıp öldürdüğü anlaşılmış ve sanık tutuğa alınarak bu bapdaki tahkikatın derinleştirilmesi

için evrakin sorgu yargıçlığına havale olunduğu öğrenilmiştir.”(Sinop Gazetesi, 6 Ağustos 1952, S:1526, s:1)

“Akçacam Köyünde Bir Adam Öldürüldü

Karasu Nahiyesine bağlı Akçacam köyünden Mustafa oğlu Haydar Ekmekci bir arazi yüzünden Şükrü oğlu 926 doğumlu Ali Küçük’ü bıçak ile yaralayarak öldürdüğü haber alınmıştır. (Sinop Gazetesi, 3 Haziran 1953, sayı:1568, sayfa:1)”

“Bir Değirmen Arkının Açılması Yüzünden Baba Oğul Öldürüldü

Ayancık Tarakçı Köyü’nden Yusuf oğlu 60 yaşlarında Ramazan Eren ve oğlu Ali Eren 23/12/953 günü değirmenlerinin su arkını açmakta iken aynı köyden Hasan Çetinkaya, Hüseyin Çetinkaya, Şükrü Çetinkaya ve arkadaşları arasında çıkan su ihtilafı neticesi vukua gelen kavgada adı geçenlerden Ramazan ile oğlu Ali bıçak ve gürebi ile yaralanmışlardır. Sinop memleket Hastanesi’ne nakledilen yaralılar yapılan ameliyat ve bütün bir ihtimame rağmen kurtarılamayarak ölmüşlerdir. Sanıklar yakalanmış olup adalete teslim edildikleri haber alınmıştır.” (Sinop Gazetesi, 30 Aralık 1953, S:1598, s:2)

“Amcasını Öldürdü

Sinop’un Selbeyi köyünden Hasan oğlu Mustafa Yalçın’ın Henüz anlaşılamayan bir sebepten dolayı 31/12/953 günü amcası aynı köyden Mehmet Yalçın’ı yaralayıp öldürdüğü ve yengesi Fatma’yı da ağır surette yaraladığı anlaşılmiş, hadise’yi müteakip maznunun yakalanarak adalete teslim edildi öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 6 Ocak 1954, S:1599, s:2)”

“Bir Irz Düşmanının Sonu

Gerze’nin Şihli köyünden Osman oğlu Nuri Tirekinin karısı Hava’nın ırzına geçmek isteyen Hüseyin Tirekiyi Nuri tabanca ile öldürmüştür.” (Sinop Gazetesi, 10 Şubat 1954, S:1604, s:1)

“Sopayla Kafasına Vurularak Öldürülmüş

Balıfaki köyünde Hamzaoğlu Mahallesi’nden olup bu mahallede oturan Davut oğlu Mehmet Demirci 6/4/955 Çarşamba gecesinden ayrılarak ertesi günü evine dönmediği anlaşılmiş ve çarşamba günü akşam üstü Selbeyi Köyü’nden Demirci Mahallesi semtinde ölü olarak bulunmuştur.

Hadiseye zabıta el koymuş, ölüm cinayetinin sopa veya başka bir vasıta ile beyninden vurulmak ve ezmek suretiyle yapıldığı anlaşılmiş ve öldürülen yerden alınarak bu semte atıldığı öğrenilmiş ve zabıta gerekli tatbikata başlayarak bu hadise ile ilgili olarak Salih oğlu Arif Keser ile Bayramoğlu Salih Karadeniz adında iki şahsın tevkif edilmiş olduğu anlaşılmiştir.”(Sinop Gazetesi, 13 Nisan 1955, S:1663, s:1)

“Ayancık Canavarı Zabitanın Devamlı Takibiyle Yakalandı

14 Nisan 1957 tarihinde karısı Güllü Karadeniz’i, amcası Kasım Karadeniz’i öldürerek, aynı köyden Kadın Karadeniz’in zorla ırzına geçtikten sonra ağır suretle yaralayıp iki ev altı samanlığı da yakarak firara muvaffak olan Ayancık’ın Armuthuyazı Köyünden olup Soma maden ocaklarında amelelik yapan Recep oğlu 932 doğumlu katil Hüseyin Karadeniz’in yakalanması ve adalete teslimi için Ayancık’tan Kara Jandarma Kumandanı Yüzbaşı Bildiren emrinde iki astsubayın kumanda ettiği üç müfreze takibine çıkmış, hadisenin ehemmiyetine binaen Valimiz Sayın Nedim Evliya’nın emir ve

talimatlarıyla Sinop'tan Merkez Jandarma Birlik Kumandanı Yüzbaşı Törünü'de emrine alarak bizzat Vilayet Jandarma Kumandanı Kıdemli Binbaşı Ali Öner'de hadise mahalline hareket ederek müfrezeleri emrine almıştır.

Beş günden beri Armutluyazı-Sökü çayırı köyleri bölgesindeki keşif ormanların havaların sisli ve yağmurlu olmasına rağmen sıkı bir suretle taranması ve amansız bir takiple firari katilin Ayancık bölgesinden dışarı kaçmasına meydan verilmeden alınan isabetli tedbirler neticesinde 24 Nisan 1957 sabahı erken saatlerinde en son sığındığı Ayancık'ın Dağyeri Köyündeki bir evde sarılmak suretile kaçma ve mücadele imkânı bulamadan teslim mecbur edilmiş, suçlu bu durum karşısında müfrezeler Kumandanı Binbaşı Ali Öner'e suç aleti olan kısa namlulu mavzer tüfengini ve tabancasını da vermek suretile teslim olmuştur.

Daha birçok suçlar işleyeceği haber alınan firari katilin kısa zamanda ikinci bir hadiseye meydan vermeden yakalanıp adalete teslim edilmesinde Jandarmamızın göstermiş olduğu sur'at ve başarıdan dolayı başta Vilayet Jandarma Kumandanı olduğu halde bütün Jandarma mensuplarını tebrik ederiz." (Sinop Gazetesi, 24 Nisan 1957, S:1768, s:1-2)

“Paşaoğlu Köyü Hadisesi ve Valimizin Bu Mevzuda İlgileri

Boyabat'ın Paşaoğlu Köyünde 14 Temmuz 1957 tarihinde kan gütme ile alakalı olarak Mevlut Işık'ın üç yerinden vurulmak suretile ölümü, Süleyman Ateş'in yüzünden, Şuayip Işık'ın omuz ve bacağından vurulması ile neticelenen bir hadise üzerine mahallen gönderilen kuvvetin takviyesi maksadı ile Sinop Kıt'a Asayiş Şube Müdürü Binbaşı Necmettin Üner kumandasındaki motorlu vasıtalarla Vilayetçe derhal mahalline gönderilen müfrezelerle yapılan sıkı takip neticesi yakalanan dört suçludan sonra hadiseyi müteakip firarda bulunan beşinci suçlu Ramazan Atik tüfengile birlikte, 17 Temmuz 1957'de diğer suçlu Ahmet Atik tüfek ve bıçağı ile yakalanmış ve adalete teslim edilerek tevkifleri sağlanmıştır.

Aynı gün Kıymetli Valimiz Sayın Nedim Evliya beraberine Vilayet Jandarma Kumandanı Kıdemli Binbaşı Ali Öner'i alarak bu köye gitmiş ve hadise ile ilgili zabıta tarafından alınan tedbirleri yerinde kontrol ederek icap eden direktifleri vermiş ve durumla yakinen alâkalanarak toplu bulunan köylüye kan gütmenin zararlarını, iyi geçinmenin faydalarını izahen nasihatle bulunmuş, asayiş ve huzurun temini maksadı ile hükümet kuvvetinin her zaman ve her yârde hazır olduğuna işaret eden Valimizin hitabesine karşı köylüler memnuniyetlerini izharen sağol, Allah hükümetimizi başımızdan eksik etmesin sesleriyle mukabelede bulunmuşlardır.

Vali ve beraberindekiler geç vakit merkeze dönmüşlerdir." (Sinop Gazetesi, 24 Temmuz 1957, S:1780, s:1-2)

“Çocuğu Öldürülmüş

Durağan kazasının Çerçiler Nahiyesine bağlı Sinemilli köyünden İsmail Böcek adındaki şahıs av tüfeğini silerken patlamış Kamil kızı 8 yaşlarında Hamide Böceği saçmalar isabet ederek yavrucak ölmüş İsmail Böcek suç aleti ile birlikte zabıtaca Cumhuriyet Savcılığına teslim edilmiştir." (Sinop Gazetesi, 6 Şubat 1961, S:2304, s:1)

“Polisimizin Büyük Başarısı Öldürülen Cevat Yeni’nin Katili Yakalandı

13 Şubat 1970 günü akşamı evine çok yakın mesafede bıçaklanmak suretiyle öldürülen şehrimiz bakkallarından Cevat Yeni’nin katili dört ay beş gün sonra 18/6/1970 Perşembe günü Erfelek İlçesine bağlı İncemeydan Köyü’ndeki harmanında hadise günü kıyafetiyle yakalanmıştır.

Sinop polisini bir hayli uğraştıran ve bu arada Ankara’dan gelen dedektiflerinde bir neticeye varamadı bu cinayet olayın halli işi son olarak emniyet müdürlüğünce Dranaz da öldürülen Mustafa Gül’ün katilini yakalamayı başaran sivil araştırma memuru Mehmet Polat’a verilmiştir. Mehmet Polat yanına aldığı mesai arkadaşı Tahsin Fırat’la birlikte yapılan çeşitli araştırmalar neticesi katili yakalanmıştır.” (Sinop Gazetesi, 25 Haziran 1970, S:2858, s:1)

“Cinayet Bir Okul Öğretmeni Arkadaşı Tarafından Öldürüldü

Sinop merkezine bağlı Kızılbalı Köyü ilköğretmeni Özcan Akçan (32) öteden beri araları açık bulunan aynı okul öğretmeni Hasan Bayrak (25) tarafından 4-10-1971 Pazartesi günü okulda ve öğrencilerin gözleri önünde tabanca ile vurulmak suretiyle öldürülmüştür.

Evli ve 4 çocuk sahibi olan Özcan Akçan’ın cenazesi Sinop’a getirilerek 5 Ekim Salı günü toprağa verilmiş. Öğretmen Hasan Bayrak ise yakalanarak ilk sorgusuna müteakip tevkif edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 7 Ekim 1971, S:2924, s:1)

“Tarla Yüzünden Cinayet

Sinop Merkez İlçeye bağlı Dibekli Köyü’nden Ramazan Kök aynı köyden Ahmet Tari’yi balta ile öldürmüştür.

Uzun süredir tarla ihtilafı yüzünden araları açık bulunan Ramazan Kök ile Ahmet Tari son günlerde yine aynı sebeple birbirlerini daha fazla husumet besler hale gelmişlerdir. Nihayet önceki gün bu konuda aralarında tartışma yaptıkları sırada Ramazan Kök baltasını kaptığı gibi Ahmet Tari’yi başından ve vücudunun muhtelif yerlerinden ağır şekilde yaralanmıştır.

Koma halindeki yaralı Sinop Atatürk Hastanesi’nde tedavi altına alınmışsa da kurtarılamamıştır. Katil yakalanarak adalete teslim edilmiştir. (Sinop Gazetesi, 4 Kasım 1971, S:2928, s:1)

“Arazi İhtilafı Yüzünden Cinayet (2 Ölü, 1 Yaralı)

Ayancık’ın Topağaç Köyü’nden Mehmet İncedayı ile oğlu Recai, uzun süredir arazi ihtilafı yüzünden araları açık bulunan aynı köyden Arif Yılmaz ile oğlu Mehmet Yılmaz’ı öldürmüşlerdir.

Aynı zamanda köy halkını zor kullanmak suretiyle yalnız kendi işlerinde çalıştırmak isteyen Mehmet İncedayı ile oğlu Recai, şeker bayramının ikinci günü (Pazar) akşamı Arif Yılmaz ve oğlu ile karşılaşmışlar münakaşa başlamış münakaşaya başlamışlardır. Münakaşa kavgaya dönmüş ve çekilen tabancalardan çıkan kurşunlar Arif Yılmaz ile oğlunu hayatlarından etmiştir. Bu arada üç kurşun isabet ile ağır yaralanan Recai İncedayı Sinop Devlet Hastanesi’ne kaldırılmış kavgadan yarasız kurtulan Mehmet İncedayı jandarmalar tarafından yakalanarak adalete teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 25 Kasım 1971, S:2931, s:1)

“Balta İle Öldürüldü

Boyabat İlçesine bağlı Korucu Köyü’nden Ali Türkmen (23) arazi ihtilafı yüzünden münakaşa ettiği aynı köyden Nazmi Şeneli (32) balta ile öldürmüştür.

Hadiseyi müteakip firar eden katil Ali Türkmen'in aranmasına devam edilmektedir.” (Sinop Gazetesi, 4 Mayıs 1972, S:2954, s:1)

“Müsademe1 ölü 2 yaralı

24-5-972 günü Kabalı Bucağına bağlı Sazlı Köyünden Ramazan Özcan (27) ormandan odun kestiği sırada Orman bekçisi Hüsnü Dönmez'le (53) oğlu Durmuş Dönmez'in (27) müdahalesine karşı gelmiş ve baba oğul orman görevlilerini tabanca ile yaralamıştır. Bunun üzerine silahını ateşleyen yaralı Durmuş Dönmez'de sanık mevkiindeki Ramazan Özdemir'i vurarak öldürmüştür.” (Sinop Gazetesi, 1 Haziran 1972, S:2958, s:2)

“Eltisini ÖldürdüSonra da Yaktı

Ayancık İlçesinin Aygördü Köyünde 20 Kasım günü saat 11.00 sıralarında bir cinayet işlenmiş Ayşe Özdemir adında bir kadın (20) ailevi geçimsizlik yüzünden araları açık bulunan eltisi Fatma Özdemir'i (27) başına satırla vurmak suretiyle öldürmüştür.

Bununla da yetinmeyen katil suç delillerini kaybetmek düşüncesiyle eltisinin cesedini mutfaktaki ateşe atıp yakmış, üzerine ve etrafa sıçrayan kan lekelerinde güzelce yıkamak suretiyle ortadan kaldırmıştır.

Vaki ihbar üzerine olaya el koyan bölge jandarması katili yakalamış ve ilk sorgusunda eltisini öldürüp yakan Ayşe Özdemir suçunu itiraf etmiştir.” (Sinop Gazetesi, 23 Kasım 1972, S:2982, s:1)

“Akrabasını Boğarak Öldürdü

Gerze İlçesi Hamidiye Mahallesinde mukim 76 yaşlarındaki Huriye Dereli adında bir kadının evinde ölü olarak bulundu haberini alan bölge zabıtası ölüm olayını şüpheli görerek durumu C. Savcılığına intikal ettirilmiştir.

Savcılıkça yaptırılan otopsi sonunda maktulenin boğazında sıkma ve darp izleri tespit edildiğinden boğazı sıkılmak suretiyle öldürüldüğü kanaatine varılmıştır.

Yapılan tahkikat da cinayetin aynı evde oturan ve evde varis olan 32 yaşlarında ki Hatice Topçu tarafından evden çıkma - çıkmama meselesinde doğan münakaşa neticesinde işlendiği tespit edilmiştir.

Katil zanlısı kadınla birlikte eşi Kasım Topçu nezaret altına alınmış olup tahkikat devam edilmektedir.” (Sinop Gazetesi, 14 Aralık 1972, S:2985, s:1)

“Oğlunu Öldürdü

Gebze İlçesine bağlı Kabanlar Köyü'nden Hakkı Çelik (58) geçimsizlik sebebiyle 23/6/1973 günü kavga ettiği oğlu Celal Çelik (27) mavzerle vurarak öldürmüş ve Gerze'ye gelerek İlçe Jandarmasına teslim olmuştur. Adalete verilen Hakkı Çelik tutuklanmıştır.” (Sinop Gazetesi, 28 Haziran 1973, S:3012, s:1)

“Öldürme Olayları

20/1/973 günü saat 15.00 sıralarında Türkeli İlçesi Helaldi Bucağına bağlı Düz Köyü'nden Hasan Demirtaş'ın düğününde tabancayla havaya ateş etmekte olan aynı köyden Hasan Öztürk (22) dikkatsizliği neticesinde Hasibe Can isminde 35 yaşlarındaki bir kadını vurarak ölümüne sebep olmuş ve ilk sorgusuna müteakip tevkif edilmiştir.

21/1/973 günü saat 16.00 sıralarında yine Türkeli İlçesinin Turhan Köyü'nden Hakkı Kaya'nın düğününde çıkan münakaşa Yusuf Altındal (20), Bekir Altındal (23) ve İbrahim Altında (19) ile Salih Özçelik (31) arasında kavgaya dönüşmüş Yusuf Altındal tabanca ile Salih Özçelik'i ateş ederek öldürmüştür

Yine aynı gün ve aynı saatlerde Ayancık İlçesine bağlı Göl Köyünden Sabahattin Yüksel kendisine saldıran köpeğe mani olmak için elindeki dolma av tüfeğinin dipçığıyle köpeğe vurmaya istediği sırada tüfeğin patlamasıyla gözünden vurulmak suretiyle ölmüştür.

Yine 21/1/1973 günü saat 18 sıralarında Türkeli İlçesi Yeşilova Köyü'nden Rafet Aksoy (36) tabancasını kurcalarken dikkatsizlik neticesi silah patlamış ve karşısında bulunan iki yaşındaki oğlunun ölümüne sebep olmuştur.” (Sinop Gazetesi, 25 Ocak 1973, S:2990, s:1)

“Tomruk Tüccarının Katilleri Yakalandı

Düzce'den ceviz topruğu satın almak üzere Mart ayı başlarında Ayancık'a gelen Abdurrahman Alptekin adında bir tüccarın Babaköy Kayacık mevkiinde silahla öldürülmüş olarak bulunduğu köy muhtarı tarafından 14/3/1973 günü ihbar edilmesi üzerine tahkikatı Cumhuriyet Savcısı ile müştereken yürüten bölge Jandarması olayın sanıkları olarak tespit edilen aynı köyden Cafer Özdemir (23), Refik Özdemir (19) ve Remzi Esen'i (18) yakalamıştır.

Üzerinde fazla para olduğunu tahmini ile tüccarı paraya tamaen öldürdükleri kanıtına varılan sanıklar ilk sorgularının müteakip tevkif edilmişlerdir.” (Sinop Gazetesi, 22 Mart 1973, S:2998, s:1)

“Bir Öğretmen Öldürüldü

Ayancık İlçesinin Yeni Konak Bucağına bağlı Kaldırayak Köyü İlkokul öğretmeni Hasan Gürbüz (22) 13 Nisan 1973 günü saat 14.00 sıralarında okulun bahçesine diktiği ağaç fidanlarının diplerini tarım dersinde öğrencilere taşlarla çevirdiği sırada civarda tarlası bulunan Hasan Arslan ile oğlu Cemil Arslan tarafından öldürülmüştür.

Baba oğul Hasan ve Cemil Arslan'ların bıçaklı saldırısına uğrayan genç öğretmen aldığı yaralarla derhal ölmüş olaya müdahale etmek isteyen aynı okulda öğretmen Enver Arslan (24) elinden yaralanmıştır.

Aslen şehrimizin Kaleyazısı Mahallesi'nden olan genç öğretmen Hasan Gürbüz'ün cenazesi Sinop'a getirilerek 14 Nisan Cumartesi günü kalabalık bir cemaatle ve defnedilmiş katil baba oğul tutuklanmışlardır.” (Sinop Gazetesi, 19 Nisan 1973, S:3002, s:1)

“Kaza Kurşunu İle Kızını Öldürdü

5 Eylül günü Sinop Merkez İlçeye bağlı Dibekli Köyü'nde oğlunun düğünü yapılmakta olan Rüşen Açıkgöz'ün saat 22:00 sıralarında düğüne daha fazla canlılık vermek için ateşlediği silahından çıkan kurşunlar kendi kızı, Zeynep Açıkgöz'e isabet etmiş ve ölümüne sebep olmuş. adalete verilen Rüşen Açıkgöz tutuklanmıştır.

Buda ikincisi

İlimiz Merkez İlçeye bağlı Dizdaroğlu Köyündeki yakınlarının düğününe davetli olarak İstanbul'dan gelen Emine Öz (42) düğünde ateşlediği silahından çıkan kurşunla Haluk Demir adında (13) yaşlarındaki çocuğun ölümüne sebep olmuş ve ilk sorgusuna müteakip tutuklanmıştır.” (Sinop Gazetesi, 13 Eylül 1973, S:3023, s:1)

“Eski Husumetten Öldürdü

Erfelek İlçesine bağlı Selbeyi Köyünden Mustafa Yalın (33) üç yıl evvel kendisini yaralayan aynı yerden Şevki Köse'yi (19) pusu kurarak 14 Eylül günü av tüfeği ile öldürmüş ve firar etmiştir. Bölge jandarması katilin yakalanmasına çalışmaktadır.” (Sinop Gazetesi, 20 Eylül 1973, S:3024, s:1)

“Arazi İhtilafı Ölümüne Sebep Oldu

Gerze İlçesi Kuzsökü Köyünden Yaşar Bayrak (40) aynı yerden akrabası Fadime Bayrak'la (23) 12 Eylül günü yaptığı münakaşa sonunda tabanca ile vurularak öldürülmüştür.

Suç aleti tabanca ile yakalanan Yaşar Bayrak adalete verilmiş ve ilk sorgusunu müteakip tutuklanmıştır.” (Sinop Gazetesi, 20 Eylül 1973, S:3024, s:1)

“Dikkatsizliği Karşısındaki Ölümüne Sebep Oldu

Geçen hafta Gerze İlçesi Dikmen Bucağına bağlı Yumaklı Köyünde Şaban Özdemir (27) adında bir şahıs tabancasını kurcalarken dikkatsizliği neticesi tabancanın patlamasıyla çıkan kurşunlar karısında oturan Abdullah Gül'e isabet etmiştir. Dikkatsizlikten ölüme sebebiyet veren Şaban Özdemir tutuklanmıştır.” (Sinop Gazetesi, 13 Aralık 1973, S:3036, s:1)

“Şüpheli Ölüm

Sinop İncedayı Mahallesi 5. Sokaktaki evinde 3 Ocak 974 günü ölen Aysel Usta isimli 1 yaşındaki bir kız çocuğunun ihbar üzerine ölümü şüpheli görülerek durum C. Savcılığına intikal ettirilmiştir.

Normal ölüm vak'ası olarak kabul edilerek defnedilen Aysel Usta'nın üvey annesi tarafından dövülmek suretiyle öldürüldüğü ihbarını değerlendirmeye çalışan ilgililer üvey anneyi gözaltına alarak gerekli tahkikatı yürütmektedirler.” (Sinop Gazetesi, 10 Ocak 1974, S:3040, s:1)

“Annesini Kaçıranı Öldürdü

Durağan İlesinden Olukbaşı Köyünden Hasan Bodur (28) 7 Ocak günü annesini kaçıran aynı köyden M. Ali Can'ı (60) tabanca ile öldürmüş, bu arada annesini de yaralamıştır.” (Sinop Gazetesi, 10 Ocak 1974, S:3040, s:1)

“Kaza Kurşunu İle Yengesini Öldürdü

Türkeli İlçesine bağlı Satı Köyünde 15 yaşlarındaki Ahmet Öztürk 7-2-974 günü memnu tabancasını kucaklarken silah aniden patlamış bu sırada karşısında duran yengesi Beyaz Öztürk'e (18) isabet eden kurşun genç kadının ölümüne sebep olmuştur.” (Sinop Gazetesi, 14 Şubat 1974, S:3045, s:1)

“Kardeşini Öldürdü

Gerze İlçesi Dikmen Bucağına bağlı Karakoyun Köyünde balta ile cinayet işlenmiştir.24 Şubat günü saat 9 sıralarında Karakoyun Köyünden Hamdi Özdemir (25) arazi ihtilafı yüzünden münakaşa ettiği ağabeyi Yaşar Özdemir'i (35) balta ile öldürdükten sonra firar etmiştir. Bölge jandarması gerekli takip ve tahkikata devam etmektedir.” (Sinop Gazetesi, 28 Şubat 1974, S:3047, s:1)

“Kazaen Öldürme

İlimiz Ayancık İlçesi Kuzsökü Köyünden Hasan Açıkgöz tarafından tabanca ile kazaen öldürülen kendi kızı Makbule Açıkgöz gizli olarak defnedildiği, babası Hasan Açıkgöz ve annesi Nebahat Açıkgöz yakalanarak adalete teslim edildiği.” (Sinop Gazetesi, 28 Mart 1974, S:3051, s:1)

“Yakalandı

İlimiz Boyabat İlçesi Karacaören Köyünden Mustafa Aktaş'ı tabanca ile öldüren aynı yerden Mahir Akça'nın yakalandığı.” (Sinop Gazetesi, 4 Nisan 1974, S:3052, s:1)

“Öldürme

Türkeli-Helaldi Bucağına bağlı Akçabük köyünden Naciye Şentürk kardeşi Şadi Şentürk tarafından ölümüne sebebiyet verdiği.” (Sinop Gazetesi, 18 Nisan 1974, S:3054, s:1)

“Tabanca İle Öldürme

Boyabat İlçesi Akçakese Hamzalı Köyünden Cevat Şener aynı yerden eniştesi Necati Savaş'ı tabanca ile öldürdüğü.” (Sinop Gazetesi, 18 Nisan 1974, S:3054, s:1)

“Öldürme Olayı

Şehrimiz otobüs işletmecilerinden M.T. münakaşa ettiği ilimiz ilköğretim müdürü Kâzım Erdem'in oğlu Y.S.E. elemanlarından Bahattin Erdem'i 22 Nisan günü Liman Lokantasında tabanca ile ağır yaralamıştır şehrimiz Atatürk Hastanesinde Operatör bulunmadığından derhal Samsun Sosyal Sigortalar Hastanesine nakledilerek tedavi altına alınan B.E. ameliyatı müteakip bütün ihtimama rağmen kurtulamamıştır. Sinop'a getirilecek 23 Nisan günü Bektaşğa Köyünde toprağa verilen 26 yaşındaki B.E. nin cenazesi 100'e yakın çeşitli vasıtalarla Sinop'tan ve diğer İlçelerden kadınlı erkekli gelenlerin gözyaşları ve hüznünlü bakışlarıyla toprağa verilen merhuma gazetemiz tanrıdan rahmet, Erdem ailesi ve yakınlarına başsağlığı diler.” (Sinop Gazetesi, 25 Nisan 1974, S:3055, s:2)

“Tabanca İle Öldürme

Kabalı Bucağı Lala Köyünden Ramazan Sabri Turan'ı tabanca ile öldüren İsmet Bayrak'ın suç aleti tabanca ile yakalanarak adalete teslim edildiği ilgililerden öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 16 Mayıs 1974, S:3058, s:1)

“Çocuğunu Boğdu

Boyabat İlçesi Akbelen Köyünden Yaşar Demircan 15/5/974 günü gecesi bakamayacağı ve yetiştiremeyeceği düşüncesiyle öz evladı 6 yaşındaki Emine Demircan'ı ağız ve burnunu kapatmak suretiyle boğarak ölümüne sebebiyet verdiği.” (Sinop Gazetesi, 23 Mayıs 1974, S:3059, s:1)

“Tabanca İle Öldürme

İlimiz Ayancık İlçesi Yenikonak Tarım Kredi Kooperatifi muhasebecisi aslen Alaçam İlçesinden Ahmet Turan aynı İlçede Babaçay Köyü ilkokul müdürü Kazım Yaman'ı bir kadın meselesinden dolayı tabanca ile vurarak öldürdüğü.

İlimiz Ayancık İlçesi Kurtköy Muhtarı Mehmet Kurt aynı İlçenin Akveren Köyünde otururken tabancanın kazaen patlaması neticesi başından ağır yaralanarak hastaneye getirilirken yolda öldüğü.” (Sinop Gazetesi, 20 Haziran 1974, S:3063, s:1)

“Öldürme

İlimiz Ayancık İlçesi Doğanlı Köyünden Mehmet İncedeyi bir motorsikletin arkasına binerek Ayancık istikametine gelirken Sökü Çayırı Köyü Türbe Mevkiinde başından ve muhtelif yerlerinden vurularak öldürüldüğü ve faillerin aranmakta olduğu.” (Sinop Gazetesi, 27 Haziran 1974, S:3064, s:1)

“Şüpheli Ölüm

İlimiz Boyabat İlçesi Göve Köyünden Eyüp Artıvar Çal Mevkiinde ölü olarak bulunduğu ve ölümü şüpheli görülerek tahkikata başlandığı.” (Sinop Gazetesi, 4 Temmuz 1974, S:3065, s:1-2)

“Öldürme

İlimiz Erfelek İlçesi Kınık Mahallesinden olup İncirpınarı Köyünde ikamet eden Şerafettin Dalcan kahvede otururken dışarıdan ateş edilmek suretile başından yaralanarak öldüğü.” (Sinop Gazetesi, 4 Temmuz 1974, S:3065, s:2)

“Öldürme

İlimiz Erfelek İlçesi Kazmasökü Köyünden Seyit Mehmet Göl aynı yerden Ali Kaya Göl’ü başına taşla vurmak suretile ağır şekilde yaraladığı, yaralının kaldırıldığı Sinop Devlet Hastanesinde öldüğü.” (Sinop Gazetesi, 11 Temmuz 1974, S:3066, s:1)

“Adam Öldürme

İlimiz Gerze İlçesi Dikmen Bucağı Karaağaç Köyünden Raif Çelebi ile ağabeyisi Rasim Çelebi bir kadın meselesinden aynı köyden Ahmet Öztürk’ü öldürerek kayaların altına sakladıkları ve birkaç gün sonra tefessüh etmiş durumda bulunduğu.” (Sinop Gazetesi, 25 Temmuz 1974, S:3068, s:1)

“Ölüme Sebebiyet

Gerze İlçesi Köşk Mahallesinden Sabin Durak’ın idaresindeki at arabası Gerze Liman Başkanı Nedim kurunun oğlu İlknur Kuru’ya çarparak ölümüne sebebiyet verdiği.” (Sinop Gazetesi, 25 Temmuz 1974, S:3068, s:2)

“Tüfikle Öldürme

Türkeli İlçesi Çatal Güney Köyünden Ekrem Güzel, yatakta uyumakta olan annesi Zekiye Güzel’i tabanca ile vurarak öldürdüğü.” (Sinop Gazetesi, 1 Ağustos 1974, S:3069, s:1)”

“Öldürme Olayı

İlgililerden aldığımız bilgiye göre 31/7/1974 günü saat 16:00 sıralarında İlimiz Durağan İlçesi Yassıalan Köyünden Mehmet oğlu 1950 doğumlu Murat Gümer bir çocuk münakaşası neticesi kavga ettiği aynı yerden Habib oğlu 1948 doğumlu Hikmet Özüncüyü bıçakla öldürdüğü.” (Sinop Gazetesi, 8 Ağustos 1974, S:3070, s:1)

“Bıçakla Öldürme

İlimiz Erfelek İlçesi Salı Köyünden Recep Posta eski bir husumet yüzünden aynı yerden Satılmış Bal’ı bıçakla yaraladığı.” (Sinop Gazetesi, 22 Ağustos 1974, S:3072, s:2)”

“Öldürme

İlgililerden aldığımız bilgiye göre: İlimiz Durağan İlçesi merkezinde Hayati Sarı, Niyazi Tanrıku, Meral Sarı, Şakir Sarı, Sait Yıldız, Şevket Yıldız, Emin Yıldız, İrfan Sarı ve Hüseyin Dalgılıç aralarında geçen bir arazi ihtilafı yüzünden kavga ettikleri ve Hayati Sarı’nın bıçakla yaraladığı Sait Yıldız ile Şevket Yıldız Boyabat Hastanesine kaldırıldıkları yaralılardan Sait Yıldız’ın kurtarılamayarak hastanede öldüğü.”(Sinop Gazetesi, 12 Eylül 1974, S:3074, s:2)

“Öldürme

Gerze İlçesi Çakallı Köyünden Sabahat Kalafat kendilerine ait değirmende bulunduğu sırada henüz kimliği bilinmeyen birisi tarafından öldürülüp 100 metre uzaklığa atılmış olarak bulunduğu.” (Sinop Gazetesi, 19 Eylül 1974, S:3076, s:2)

“Tabanca İle Öldürme

Ayancık İlçesi Yenikonak Gürsökö Köyünden Ziya Çetinkaya aynı yerden Sadık Çetinkaya'yı köy içinde 7.65 çaplı tabanca ile öldürdüğü.” (Sinop Gazetesi, 3 Ekim 1974, S:3078, s:1)

“Tabanca İle Öldürme

İlgililerden aldığımız bilgiye göre: İlimiz Durağan İlçesi Çerçiler- Orta Köyünden Mustafa Tüysüz'ü tabanca ile öldüren Sait Alıcı yakalanarak adalete teslim edildiği.” (Sinop Gazetesi, 10 Ekim 1974, S:3079, s:1)

“Tabanca İle Kazaen Öldürme

İlgililerden aldığımız bilgiye göre: İlimiz Türkeli İlçesi Helaldi Bucağı Kayabaşı Köyünden Celâl Yüksel aynı köyden Ahmet Ünlü'yü öldürüp, Refiye Ünlü'yü kazaen yaraladığı.” (Sinop Gazetesi, 7 Kasım 1974, S:3083, s:2)

“Tabanca İle Öldürme

Gerze İlçesi Eymür Köyünden Cafer Bilek aynı köyden Aziz Akbaş'ı tabanca ile gırtlığından vurarak öldürdüğü öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 7 Kasım 1974, S:3083, s:2)

“Öldürme Olayı

İlgililerden aldığımız Bilgiye Göre: İlimiz Gerze İlçesi Yakadibi Köyünden Rıza Açıkgöz ile Niyazi Açıkgöz aynı yerden Muzaffer Açıkgöz'ü tabanca ile öldürdükleri ve yine aynı yerden Hasibe Açıkgöz'ü de av tüfeği ile yaralayıp tutuklandı.” (Sinop Gazetesi, 28 Kasım 1974, S:3086, s:1)

“Tabanca İle Öldürme

Boyabat İlçesi Doğuca Köyünden Mehmet Koyun aynı köy muhtarı Mustafa Büyükbaş'ı eski bir husumetten dolayı tabanca ile öldürdüğü.” (Sinop Gazetesi, 19 Aralık 1974, S:3089, s:2)

“Öldürme

İlgililerden aldığımız bilgiye göre: İlimiz Boyabat İlçesi Karacaören Köyündeki petrol ofisi müsteciri Erol Altan'ı henüz kimliği bilinmeyen iki kişi tarafından silahla vurularak öldürdükleri.” (Sinop Gazetesi, 9 Ocak 1975, S:3091, s:2)

Merkez Dibekli Köyünde vuku bulan öldürme ve yaralama olayları sanıkları aynı köyden Adil Asma, Şakir Taş ve Sefa Bal 5 av tüfeği ile yakalanarak adalete teslim edildikleri. (Sinop Gazetesi, 16 Ocak 1975, S:3092, s:1)”

“Tabanca İle Öldürme

Gerze İlçesi Çırnık Köyünden Muzaffer sucu aynı yerden Eşref Akçay'ı tabanca ile vurarak öldürdüğü.” (Sinop Gazetesi, 23 Ocak 1975, sayı:3093, sayfa:2)

“Öldürme Olayı

Gerze İlçesi Belören Köyünde vuku bulan öldürme olayında Hüseyin Uçar ile Hüseyin Çolak'ın sanığı Kadir Uçar suç aleti tabanca ile yakalandığı öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 30 Ocak 1975, S:3094, s:2)

“Öldürme Olayı

İlgililerden aldığımız bilgiye göre: aslen Alaçam nüfusuna kayıtlı olup avlanmak için geldiği Kızılabalı Köyü Mevkiinde ölü bulunan Metin Sakar'ı öldürme zanlısı olarak Kızılabalı Köyünden Hüseyin Şanlar, Lala Köyünden Yaşar Özaçar ve Osmaniye Köyünden Hikmet Biber'in yakalandıkları.” (Sinop Gazetesi, 6 Şubat 1975, S:3095, s:1)

“Kazaen Ölüm

Erfelek İlçesi Orman İşletmesi de görevli Kâmil Üstün yol yapımı ile dağdan yuvarlanan bir kayanın altında kalarak yaralandığı ve kaldırıldığı Sinop Devlet Hastanesinde öldüğü öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 6 Şubat 1975, S:3095, s:2)

“Tabanca İle Öldürme

Türkeli İlçesi Akçabük Köyünden Fikret Ersoy’u evlerinin önünde pusu kurarak eniştesi Kâmil Şentürk’ün temin ettiği tabanca ile Düzköyden Süleyman Güney tarafından iki el silah atarak öldürüldüğü öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 13 Şubat 1975, S:3096, s:3)

“Öldürüldü

Durağan ilçesi Beybükü Köyünden Metin Dinar aynı köyden Abdullah Dinar’ı av tüfeği ile vurarak öldürdüğü.

Durağan İlçesi Beybükü Köyünden Mehmet Kurtoğlu eski bir husumetten aynı yerden Ahmet Aydoğdu’yu silahla öldürdüğü öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 13 Mart 1975, S:3100, s:3)

“Öldürme Olayı

10-4-1974 günü saat 10:00 sıralarında İlimiz Ayancık İlçesi Uzunçam Köyünden Bayram kızı 1944 doğumlu Emine Özdemir henüz bilinmeyen bir sebepten dolayı aynı yerden Şakir oğlu 1953 doğumlu Hamza Öztürk’ü silahla öldürdüğü sanık suç aleti tabancayla yakalanarak tahkikata başlanmış olduğu.” (Sinop Gazetesi, 17 Nisan 1975, S:3105, s:1)

“Ölü Bulundu

Gerze Abdaloğlu Köyünde çalılıklar içinde bir ceset bulunmuş, yapılan tahkikat sonucu maktül Sadık Özdemir’i kardeşi Hasan Özdemir’in öldürdüğü anlaşılmıştır.” (Sinop Gazetesi, 26 Haziran 1975, S:3115, s:1)

“Öldürme Olayı

5 Haziran 1980 günü saat:21.00 sıralarında olay günü sanık Süleyman oğlu 1330 doğumlu Durmuş Bozacı ile maktül Hüsnü oğlu 1933 doğumlu Ramazan Karasu’nun aralarında bir arazi meselesinden çıkan kavgada sanık üzerinde taşıdığı kama bıçağı ile Ramazan Karasu’yu muhtelif yerlerinden yaralayarak öldürmüş olup, olayı müteakip yakalanan sanık Durmuş Bozacı hakkında tanzim edilen tahkikat evrakı ile adalete ile adalete teslim edilerek ilk sorgusuna müteakip tutuklandığını.”(Sinop Gazetesi, 12 Haziran 1980, S:3372, s:2)

“Arazi Anlaşmazlığı Neticesinde Çıkan Kavgada Bir Kişi Öldü

Durağan İlçesine bağlı Merkez Köklen Köyünün Kökçelik Mahallesinde arazi anlaşmazlığı nedeniyle iki aile arasında çıkan kavgada bir kişi ölmüştür.

13-3-1981 günü Şükrü Taştan (54), Döndü Taştan (21), Sultan Taştan (16), Ünzile Taştan (14) aynı köyden akrabaları olan Abdullah Taştan (40), Nazik Taştan’la (30) arazi anlaşmazlığı nedeniyle kavga etmişler, Şükrü Taştan üzerinde taşıdığı 7,65 çap berata marka tabanca ile ateş ederek Abdullah Taştan’ı başından vurmuştur. Abdullah Taştan aldığı yara neticesi olay yerinde ölmüş, sanık Şükrü Taştan suç aleti tabanca ve üzerinde bulunan iki adet mermi ile yakalanarak kavgaya karışan Döndü Taştan, Sultan Taştan ve Ünzile Taştan’la birlikte adalete teslim edilmişlerdir.”(Sinop Gazetesi, 19 Mart 1981, S:3411, s:1-3)

“Adam Öldürme

Sinop’un Yalı Köyünde annelerinden miras kalan tarlayı sürmekte olan Salih Cangül (45) ile kardeşi Ahmet Cangül (44) kardeşler arasında kavga çıkmış kavgada Ahmet Cangül kardeşi tarafından 5 yerinden bıçaklanarak öldürülmüştür.” (Sinop Gazetesi, 10 Aralık 1987, S:3735, s:1)

Sinop gazetesinin incelenen yıllar arasında gazetede yer verilen suç olayları içerisinde yer alan öldürme olayları haberleri ile ilgili şu sonuçlar elde edilmiştir:

Sinop’ta bu yıllar içerisinde 94 cinayet olayı meydana gelmiştir. Nüfus yoğunluğu oldukça az olan Sinop Vilayetinde cinayet olayları sayısının yüksek olması dikkat çekici bir husustur.

Sinop vilayet gazetesinde cinayet olayları ile ilgili; olayların nerede olduğu, maktulün kim olduğu, cinayeti kimin işlediği, cinayetin neden işlendiği, suç aletinin ne olduğu, suç işleyen yakalanıp yakalanmadığı gibi bilgiler verilmiştir.

Cinayet olayları gerçekleşirken çeşitli suç aletleri kullanılmıştır: tabanca, tüfek, bıçak, kama, balta, taş... Cinayet olaylarında bu suç aletlerinin içinde en çok tabancanın kullanıldığı görülmektedir.

Cinayet olayları çoğunlukla arazi meselesi, kavga ve husumet sonucu meydana gelmiştir. Özellikle miras kalan araziler ve tarla sınırı yüzünden kardeşler, akrabalar ve komşular arasında çıkan kavgalar sonucunda bir tarafın ölümüyle sonuçlanan olay sayısı diğer olaylara göre çoktur. Kırsal alanda Sinop’un ilçe köylerinde öldürme olaylarının bir hayli fazla olduğu görülmüştür. Bunu da şu şekilde açıklayabiliriz: Köyde yaşayanlar için toprak çok önemlidir çünkü insanlar yaşamlarını devam ettirmek için tarım yaparlar. Bunun yanında hayvanlarını otlatırlar. Kısacası insanlar, geçimlerini topraktan sağlarlar. İnsanlar hayatlarında bu derece önemli bir yere sahip olan “toprak” için cinayet dahi işlemeyi göze almıştır.

3.4 Kız Kaçırma Olayları

Özellikle Karadeniz bölgesinde yoğunlukla görülen suç olaylarından olan “kız kaçırma” olayı, incelediğimiz Sinop gazetesinin suç haberleri içerisinde de yer almaktadır. Ailelerin, kızlarının “sevdiği insanla” evlenmesine karşı çıkması nedeniyle kız kaçırma olayları meydana gelmektedir. Sosyo-ekonomik sebepler ve diğer sebepleri bahane ederek kız tarafının evliliği engellemesi, kız kaçırma olaylarının nedeni olarak görülebilir. Özellikle kız tarafının “başlık parası” istemesi ve erkek tarafının da bunu

ödeyecek maddi gücünün olmaması neticesinde, evlenme isteğindeki erkek ve kız anlaşarak birlikte kaçmaktadırlar. Kız kaçırma olaylarının başka türlü vuku bulan şeklide erkeğin kızı zorla yani gönülsüz olarak kaçırmadır. Erkek, akraba ve arkadaşlarından “kız kaçırma” işlemi için yardım almakta ve bunun sonucunda da aileler arasında kavga ve sürtüşmeler yaşanmaktadır.⁵⁷

“Kız Kaçırma

Erfelek Kazasının İncesu Köyü'nün 16 yaşlarında Saniye Karakaş'ı, Salı Köyü başöğretmeni Adnan Ayvaz ve yardımcısı İnesökü Köyü'nden Recep Karakaş tarafından kaçırılması üzerine Saniye Karakaş ve her iki suçlu yakalanarak mahalle Sulh Hâkimliğine teslim edilmişlerdir.” (Sinop Gazetesi, 21 Aralık 1960, S:2264, s:1)

“Kız Kaçırma

Sinop'un Ala sökü Köyü'nden Mehmet kızı 14 yaşlarında Kadriye Çakır'ı aynı köyden Mehmet oğlu Salih Yürü tarafından kaçırıldı haberi üzerine zabıtaca işe el konulmuştur.” (Sinop Gazetesi,6 Ocak 1961, S:2278, s:1)

“Kız Kaçırılanlar Yakalandı

Sinop'un Kızıl Abalı Köyü'nden 15 yaşlarında Kadriye Ünlü'yü Kılıçlı köyünden Kazım Genç ve Kemal Genç tarafından kaçırıldığı zabıtaca haber alınması üzerine her üçü yakalanarak evrak ile Cumhuriyet savcılığına teslim edilmişlerdir.” (Sinop Gazetesi,2 Ocak 1961, S:2274, s:2)

“Kız Kaçırma

Gerze'nin Çakallı Köyü'nden Mehmet kızı Fatma Şen'i aynı köyden Abdullahoğlu Zekai Kulak tarafından zorla kaçırıldığı haberi üzerine zabıtaca her ikisi yakalanarak evrak ile mahalli Cumhuriyet Savcılığına teslim edilmişlerdir.” (Sinop Gazetesi,3 Ocak 1961, S:2275, s:1)”

“Kız Kaçırma

Boyabatın Saraydüzü köyünden S.B. adındaki kızı kaçırmak ve ırzına geçmekten maznun aynı köyden Yusuf Biçer zabıtaca yakalanıp mahallî C. Savcılığına teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi,13 Ocak 1961, S:2284, s:13)

“Kız Kaçırılan Yakalandı

Durağının Kirencik Köyü'nden Mustafa Kızılöz ile kapalı aynı köyden Yusuf oğlu Cemalettin Altın adındaki şahıs tarafından kaçırılması ihbarı üzerine zabıtaca her ikisi yakalanarak Cumhuriyet Savcılığına teslim edilmişlerdir.” (Sinop Gazetesi,11 Şubat 1961, S:2309, s:1)

“Zabıtayı Oyalayan Ve Yataklık Eden Tevkif Edildi

Gerze'nin Kahramaneli köyünden Bayram kızı Hatice Hekimi aynı köyden Osmanoğlu Ramazan Koca tarafından kaçırıldı şikayet üzerine mazmunlar yakalanmış ve diğer taraftan bu mevzuda zabıtayı oyalayan ve aynı zamanda suçlulara yataklık yapan bu köy muhtarı Salih Şahin ve tevkif edilmiştir.” (Sinop Gazetesi,20 Şubat 1961, S:2316, s:1)

⁵⁷ Lütfi SEZEN, “Türkiye’de Evlenme Biçimleri”, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, S. 27, Erzurum-2005, s.187.

“Kız Kaçırın Yakalandı

Sinop Kabalı Nahiyesine bağlı Alasökü köyünden Hüseyin kızı R. Deli'yi aynı köyden Tahir oğlu E. Tutkun tarafından kaçırıldığı haber alınması üzerine zabıtaca her ikisi yakalanıp evrak ile Cumhuriyet savcılığına teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi,23 Mart 1961, S:2341, s:1)

“Kız Kaçırın Tevkif Edildi

Gerze Kazasının Yamacı Köyünden Mürvet Tarayıcı adındaki kızı Sakallı Köyünden Haşim Kalafat adındaki şahıs tarafından kaçırıldığı şikayet üzerine zabıtaca her ikisi yakalanarak evrakile adalete teslim ve manzun Haşim tevkif edilmiştir.” (Sinop Gazetesi,14 Nisan 1961, S:2360, s:1)

“Kız Kaçırın Yakalandı

Gerze'nin Gürsökü Köyünden yirmi yaşlarında Şükriye Kalaycı Sinop'un Avdan Köyü'nden Osman Kara tarafından kaçırıldığı ihbarı üzerine zabıtaca yakalanarak adalete teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi,26 Nisan 1961, S:2370, s:1)

“Kız Kaçırınlar Yakalandı

22/7/965 günü Ayancık İlçesi Yenikonak Bucağına bağlı Babaçay Köyü'nden Ali kızı Melek Ünal'ı kaçırılardan ve muhitinde kötü tanınan Lütfü Aksoy, Aziz Özkan ve Azmi Aksoy'un yakalanmaları için yapılan devamlı takip neticesinde 17/9/965 günü meçhul şahıs tarafından Lütfü Aksoy öldürülmüş Aziz Özkan'da kulak arkasından tabanca ile yaralanmış olarak Erfelek İlçesine bağlı Çayır Köyüne ait ormanda bulunmuşlar, kaçırılan Melek Ünal ile Nazmi Aksoy yakalanarak birlikte adli makamlara teslim edilmişlerdir.”(Sinop Gazetesi,23 Eylül 1965, S:2617, s:1)

“Kız Kaçırma

Erfelek İlçe Merkezinden Nurten Aydın'ı aynı yerden Ömer Yaman'ın kaçırıldığı.” (Sinop Gazetesi,06 Haziran 1974, S:3061, s:1)

“Kız Kaçırma

İlgililerden aldığımız bilgiye göre: İlimiz Gerze İlçesi Çatallı Köyünden Niyazi Kalabat aynı yerden Topay Ulak'ı evlenme kastiyle kaçırıldığı.” (Sinop Gazetesi,20 Haziran 1974, S:3063, s:1)

“Kız Kaçırma

Durağan İlçesi Çerçiler Bucağı Sarıkadı Köyünden Necla Ermiş aynı ilçenin Köseli Köyünden Rasim Madeb tarafından kaçırıldığı öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi,5 Eylül 1974, S:3074, s:1)

“Kız Kaçırma

İlimiz Aloğlu Köyünden Ünal Ünlü yardımcıları Şenol Ünlü ve Şahin Ünlü ile Taşmanlı Köyünden Nezaket Güner'i evlenmek kasti ile kaçırıldığı.

Erfelek İlçesi İncirpınar Köyünden Fikriye Altinel'i Ayancık İlçesi Yeni konak Bucağı Akviran Köyünden Turan Yıldız tarafından kaçırıldığı.

Erfelek İlçesi Salı Köyünden Salih Teke aynı Köyden Cemile Özcan'ı evlenmek maksadı ile kaçırıldığı öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi,12 Eylül 1974, S:3075, s:2)

“Kız Kaçırma

İlimiz Ayancık İlçesi Pazarcık Köyünden Bahri Sarısoy aynı köyden Mürüvet Çetinel'i evlenmek kastiyle kaçırıldığı.” (Sinop Gazetesi,26 Eylül 1974, S:3077, s:1)

“Kız Kaçırma

İlimiz Kabalı Bucağı Göllü köyünden Ali Yılmaz, Karapınar Köyünden Meliha Ergün'ü evlenmek kastiyle kaçırdığı.” (Sinop Gazetesi,3 Ekim 1974, S:3078, s:1)

“Kız Kaçırma

19-10-1974 günü İlimiz Durağan İlçesi Çerçiler Bucağına bağlı Alpuğan Köyünden İbrahim oğlu Mustafa Karabacak aynı Köyden Mustafa kızı Şaziye Yeşil'i evlenmek maksadile kaçırdığı.” (Sinop Gazetesi,24 Ekim 1974, S:3081, s:2)

“Kız Kaçırma

İlgililerden aldığımız bilgiye göre: İlimiz Ayancık İlçesinden Osman Örnek misafireten bulunduğu, Hatice Altuner'in evinden lise öğrencisi Şükrüye Şentürk'ü yardımcıları ile kaçırdığı.”

Durağan İlçesi Çerçiler Orta Köyünden Ramazan Atay aynı yerden Hacer Tezel'i evlenmek kastiyle kaçırdığı.” (Sinop Gazetesi,14 Kasım 1974, S:3084, s:1)

“Kız Kaçırma

Ayancık İlçesi Uzunçam Köyünden Murat Öztürk aynı köyden Feride Öztürk'ü evlenmek kastiyle kaçırdığı.” (Sinop Gazetesi,21 Kasım 1974, S:3085, s:2)

“Kız Kaçırma

İlimiz Durağan İlçesi Çerçiler – Ortaköyünden Abdullah Çiğlem aynı köyden Hacer Aktaş'ı evlenme kastiyle kaçırdığı.” (Sinop Gazetesi,5 Aralık 1974, S:3087, s:1)

“Kız Kaçırma

Boyabat İlçesi Marufalınca Köyünden Muzaffer Akkaya aynı yerden Kadriye Akkaya'yı kaçırdığı öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi,2 Ocak 1975, S:3090, s:2)

Sinop gazetesinin kız kaçırma haberlerine yoğun bir şekilde yer vermediği görülmektedir. Bu tür olaylar ile ilgili yalnızca 1960, 1961, 1965, 1974 ve 1975 yıllarında haberler yer almaktadır. Bu yıllarda da kız kaçırma olayıyla ilgili yer alan haber sayısı 25'tir. Bu olaylarla ilgili gazetede yer alan haberlerde şöyle dikkat çekici bir husus vardır: 1961 yılında 9 kez kız kaçırma olayı meydana gelmiş ve tüm bu olayların sonunda kızı kaçıran ve ona yardım edenlerin zabıtaca yakalandığı ve adalete teslim edildiği üzerinde önemle durulmuştur. Kız kaçıranların yakalanmadığı haber yoktur. Bunun nedeni de şu olabilir: Söz konusu dönemde kız kaçırma olayların yaygındır ve cezalandırılmaların insanlar için caydırıcı bir güç teşkil etmesi amacıyla yalnızca “kız kaçıranların yakalandığı” haberlere yer verilmiş olmalıdır.

Gazetede, 1974 yılında kız kaçırma olaylarından 13'üne yer verilmiş ve bu olayların anlatımında fazla ayrıntıya girilmemiş; olayın nerede olduğu, kaçırılan ve kaçıranın kim olduğun hakkında kısaca bilgiler verilmiştir. Gazetede, kız kaçırma olayı ile ilgili yer alan haberlerde “Kız kaçırma”, “Kız kaçıran yakalandı” gibi haber başlıkları kullanılmıştır.

3.5 Hapishaneden Firar Olayları

Hapishaneler, işledikleri bir suç sonucu mahkemelerce cezaya çarptırılmış kişilerin suçlarının cezasını çektiği kurumlardır. Hapishaneler, diğer adıyla cezaevleri, devletin gücünü gösterdiği, adaletin sağlandığı kurumlardır. Hapishaneler, suç işleyenin işlediği suçun yanına kalmadığını göstermesi ve halkın devlet otoritesini tanınmasına vesile olan kurumlar olmaları bakımından önemlidir.

Sinop'ta "cezaevi" denince, akla ilk olarak tarihi Sinop Cezaevi gelmektedir. Sinop Cezaevi bu ününü cezaevinde yatmış olan tanınmış siyasetçi, şair, edebiyatçı ve bürokratlardan almaktadır. Sinop Cezaevi Sinop kalesinin iç kısmında eski tersane alanında inşa edilmiştir. Sinop Cezaevi mahkum firarlarının gerçekleşmesinin zor oluşuyla da tanınmış bir cezaevidir; buna rağmen bu cezaevinden de firarlar olmamış değildir. Bu firarların bazılarında Sinop gazetesinin incelediğimiz sayılarına konu olmuştur. Bu firar olayları şunlardır:

"Hapishaneden Kaçan Mahkûmlar

Martin üçüncü Çarşamba gecesi alafıranga saat bir buçuk raddelerinde Umumî hapisanenin orta daire zemin kat arka koğuşunun pencere demirlerini kesmek suretile idama mahkûm Boyabatlı Yusuf oğlu İbrahim ve 24 seneye mahkûm Bartınlı Ziyaret ve yedişer buçuk seneye mahkûm Boyabatlı Satılmış, Fikri, Sadık isimindeki şahıslar firar etmişlerdir. Firar hadisesi haber alınır alınmaz derhal gönderilen jandarma müfrezesinin ciddi mesaisi neticesinde İbrahim, Satılmış ve Ziyaret kibrit fabrikası civarında aynı gün yakalanmışlardır.

Yapılmakta olan takibattankurtulamayacağını anlayan Fikri de Merdoğlu köyünde gürcü Arslan ağanın hanesine iltica etmiş ve bir gün sonra mumaileyhin vestetile arzı dehalet ve teslimiyet etmiştir.

Bunlardan yalnız Sadık hali firardadır.

Takiben taharriyat ehemmiyetle devam etmekte bulunduğu cihetle bu mahkûmunda bugün, yarın yakalanacağı ve hükûmet kuvvetinin kudretine boyun eyeceği muhakkaktır." (Sinop Gazetesi, 10 Mart 1932, S:802, s:1)

"Kaçan Mahpuslar Yakalandı

Gardiyanların teseyyüp ve ihmalleri yüzünden 13 Temmuz Salı günü umumi hapisane mahkûmlarından onbeş seneye mahkûm dramalı İbrahim oğlu Mustafa, yirmidört seneye mahkum oflu Kibaroğlu Rüştü ve oniki buçuk seneye mahkûm Bafralı Arnavut Mehmet namındaki şahıslar firar etmiş ve hadise haber alınır alınmaz derhal taharrilerine başlanarak Mustafa derdest edilmiş ve diğerleride müteakiben tahrik edilen jandarma müfrezesi tarafından takip edilmekte bulunmuştur. Rüştüve mehmetin vaziyetleri ahiren ekmek almak üzere uğradıkları Gerze kazasına merbut yumaklı köyü muhtarı ve heyeti ihtiyariyesince şüpheli görülerek kendilerinden vesika talep ve hüviyetleri talep edilmiş ve neticede eyi adam olmadıkları anlaşılması üzerine firarlarına mani tedabir ittihad edilmekle beraber diğer taraftan yeni Cuma karakoluna malumat verilmiş ve köy halkının yardımile elleri bağlanarak jandarmaya teslim

edilmiştir. Heyeti ihtiyarinin ve bütün köy halkının bu hareketleri ve uyanıklıkları vilayetce mucibi memnuniyet görüldüğünden kaymakamlık vastasile kendilerine beyanı taktirat ve teşekkürat olunmuştur.

Köy kanunu mucibince kura heyeti ihtiyariyesi bu gibi mühim vazifelerde mükellef ve alakadar buldukları cihedle şu suretle kanuni vazifelerine hakkile yapan ve basilet gösteren meşkür karye ve muhtar heyeti ihtiyariyesinin bu hizmetlerini emsaline numunei imtisal olmak itibarile taktirle yad etmediği bir vazife biliriz.” (Sinop Gazetesi, 28 Temmuz 1932, S:821, s:2)

“Firari Aziz Dehalet Etti

Katil maddesinden dolayı iki seneyi müteceviz bir zamandanberi hali firarda bulunan Şamlı oğlu karyesinden çerkez Aziz, gece Vali Bey efendinin konağına gelerek arzı dehalet ve teslimiyet etmiş, müşarileyh tarafında adliyyeye teslim edilerek tahtı tevkife aldırılmıştır.” (Sinop Gazetesi, 7 Ocak 1932, s:2)

“Firari Kafadar Oğlu Ahmeddin Vali konağına gelüp dehalet etmesi

Katil maddesinden maznunen iki seneden beri hali firarda bulunan Ayancık'ın sakara başı göyünden gürcü Kafadar oğlu Ahmet, memur edilen Ayancık ve Sinop bölüklerinden mürettep bir müfrezenin tazyik ve takibi neticesinde 12-2-932 Cuma günü Vali konağına gelerek arzı dehalet ve teslimiyet etmiş ve ciheti adliyyeye teslim edilerek tahtı tevkifi alınmıştır.”(Sinop Gazetesi, 18 Şubat 1932, S:799,s:2)

“Cezaevinden Kaçan Niğde Canavarı Mehmet Coşkun Ölü Olarak Yakalandı

Niğde'nin Taşlıca Köyü'nden olup babasını kardeşini karısını ve bir Jandarma erile beraber bir kişi daha öldürdükten sonra İstanbula kaçan ve orada kurduğu şebeke ile büyük hırsızlıkları yapmakta iken ve birçok zorluklar neticesinde yakalanan Hakkioğlu Mehmet Coşkun adındaki canavar ruhlu katil İstanbul'dan ilimiz cezaevine gönderilmişti. İşlediği cinayetlerden dolayı idama mahkum edilen Mehmet Coşkun'un cezası af kanunundan istifade ederek 20 sene ağır hapse çevrilmişti bu azılı katil cezaevindeki odasının penceresindeki demiri günlerden beri hiç kimseye hissettirmeden keserek odada beraber yatmak da bulunduğu rüşvet almaktan mahkum Belediye eski kalfası Galip Tamer'in yardımı ile tam gece yarısından sonra saat 2 de yağın şiddetli yağmur ve zifiri karanlıktan istifade ederek kaçmağa muvaffak olması üzerine il makamınca hemen jandarma komutanı Yarbay Celal Atlıhan'ın komutasında bir Jandarma müfrezesi tahrik ettirilmiş 2 gün 2 gece devam eden takip neticesinde Karasu Bucağının Hasandere Köyü civarında pusuya düşürülmüş olan katil yanında bulunan tüfeğiyle ateş etmeye vakit kalmadan ve oradan da kaçmaya teşebbüs edeceği sırada atılan bir kurşunla ölü olarak yakalanmıştır.

Daha birçok canlara kıymağa hazırlanmış bulunan bu azılı katili cezası bu suretle verilmiş oldu gece gündüz feragat ve çalışarak muvaffakiyet temin eden Jandarma Komutanı Yarbay Celal Atlıhan'a, Müfreme Komutanı Yüzbaşı Sabri Kartalı ve Baş Gedikli Muharrem Aytarı ve Üst Çavuş Lütfü Nefesi ve Kahraman Jandarma erlerimizi ve müfrezeye yardımda bulunan Hamidiye köyünden Emin Çelik ile aynı köyden Mecit Özgenci tebrik ederiz.”(Sinop Gazetesi, 20 Haziran 1951, S:1468, s:1)

“İki Mahkûm Hastaneden Kaçtılar

Sinop Kapalı Cezaevi'nde 24 yıla hükümlü tutuklu olup rahatsızlıkları sebebiyle Atatürk Hastanesi mahkûmlar servisinde yatan İstanbul-1938 doğumlu Ecvet oğlu Atilla Tanzer ile Trabzon Tonya İlçesi Çayırbaşı Köyü'nden Mehmet oğlu 1943 doğumlu

Mustafa Köroğlu Jandarma nöbetçi erleri Abdurrahman kaygısız ile Behzat Durak'ı atlatarak 6/2/972 günü saat 14 sıralarında hastaneden kaçmışlardır.

57 AD 578 plakalı taksinin şoförü Metin Selçuk'a gelerek acele Samsun'a gitmeleri gerektiğini söyleyen mahkûmlar pazarlık dahi etmeden arabaya binmişlerdir Samsun'a yakın mesafedeki Samsun-Ankara yol ayrımında taksiden inen mahkûmların yakalanmaları için geniş çapta aramalara girişilmiştir.” (Sinop Gazetesi,10 Şubat 1972, S:2942, s:1)

“Fırar Teslim Oldu

Türkeli İlçesi cezaevinden kaçan tutuklu Yaşar Gür, zabitanın sıkı takibi neticesi kaçamayacağını anladığından Ayancık J. Bölük komutanlığına teslim olduğu öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi,29 Mayıs 1975, S:3111, s:2)

Yukarıdaki haberlerden de anlaşılacağı üzere incelenen tarihler arasında hapisnedenen firar olaylarının sayısı azdır. Hapishaneden firar edenlerin çoğu kısa bir zaman sonra yakalanmıştır. Hapishaneden firar eden mahkûmlar ya müebbet cezaya çarptırılmış ya da uzun yıllar cezaya mahkûm edilmişlerdir.

3.6 Yangın Olayları

Ateşin ilk çağlardan itibaren insanlar tarafından keşfedilip insanlık hizmetinde kullanılmaya başlanmasıyla birlikte,uygarlık tarihi önemli bir ivme kazanmıştır. Hiç şüphesiz ki insanların bugünkü uygarlık seviyesine ulaşmasında, ateşin insanlar tarafından gerek ısı gerekse ışık olarak kullanılmasının katkısı büyüktür. İnsanlar, ateşi doğru şeyler için kullandıkları ve kontrol altında tutabildikleri sürece ateşten olumlu yönde faydalanmışlardır. Kaza sonucunda veya kasti nedenlerle ateşin kontrol edilememesi neticesinde yangınlar çıkmıştır. Ateşin olumsuz sonucu olan “yangın” insanlar için her zaman bir tehdit ve korku unsuru olmuştur. Yangınlar, şehirleri veya binaları büyük hasarlara uğratmış ve yok etmiştir.⁵⁸

Sinop, tarih boyunca büyük yangınlara sahne olmuş bir şehirdir. Cumhuriyet döneminde Sinop tarihi incelendiğinde Sinop’a en büyük yıkımın yangınlar neticesinde geldiği görülür. Öyle ki yangın nedeniyle Gerze İlçesi ve Sinop’un Yeni Mahallesi tamamıyla yanmış ve sonradan yeniden kurulmuştur.

Yangın olayları suç olayları olarak görülmesi de suç olayları başlığı altında incelemek doğru olacaktır. Çünkü Türk Ceza Kanununun (TCK) 170 ve 171. Maddelerinde genel güvenliği kasten veya taksirle tehlikeye sokulmasına neden olan olaylardan biriside yangın olayıdır. Yangın olayı sonrasında mal ve can kaybı meydana

⁵⁸ Ümit T. ARPACIOĞLU, “Yangın Olgusu ve Yüksek Yapılarda Yangın Güvenliği”, (Yayımlanmamış Y. L. T.), İstanbul-2014, s.1.

gelmektedir. Bu nedenle yangın olayı kasten mi yoksa taksirle mi meydana geldiği kolluk kuvvetince soruşturulur ve konu adli makamlara sevk edilir. Neticede her yangın olayı sonrasında adli bir süreç yaşanmaktadır. Bu nedenle yangın olayını suç olayları başlığı altında incelenmiştir.

Can ve mal kayıplarının büyük olduğu yangın olaylarına Sinop gazetesinde de yer verilmiştir. Gazetede yer verilen yangın olayları kronolojik sıraya göre şöyle sıralanmıştır:

“Yangın

Gerze kazasının büyük dağ köyünden Müezzinoğlu Mustafanın damından 9-2-932 gecesi yangın zuhur ederek bir çift manda, bir inek, bir dana ve iki kuzusu tamamen yanmıştır.

Yangının hayvana bakmakta iken ellerindeki çiradan çıkan kıvılcımdan ileri geldiği ve meselede bir kat mevcut olmadığı anlaşılmıştır.” (Sinop Gazetesi, 25 Şubat 1932,S:800,s:1)

“Yangın

19-3-932 Cumartesi günü Boyabat Jandarma Bölük kumandanı vekili birinci mülahım Şükrü beyin oturduğu haneden yangın çıkmış ve evin bir odasına mumaileyhe ait 200 lira kıymetinde eşya yanmış ve evin diğer kısmına serayetina mahal bırakılmadan söndürülmüştür.” (Sinop Gazetesi, 24 Mart 1932,S:804, s:2)

“Yangın

Boyabatın Cemalettin köyünde kazaen çıkan bir yangın neticesinde onüç hane ve dört samanlık yanmıştır. Yangın esnasında altı aylık bir kız çocuğu ile tahminen ikiyüz bataman pirinç beşyüzelli kilo arpa ve buğday yüzelli lira kıymetinde ev eşyası ve iki merkepinde yanmış olduğu anlaşılmıştır.” (Sinop Gazetesi, 18 Ağustos 1932, S:824, s:2)

“Yangın

7-9/9/932 gecesi Sinopun Tıngır Köyünden Kavraz oğlu Alinin hanesi, ocağından kazaen ateş alarak ahırda bulunan Kısarak, İnek ve danası ve bütün eşyası ile beraber yandığı ve nüfusça bir zayıf olmadığı anlaşılmıştır.” (Sinop Gazetesi, 22 Eylül 1932, S:829, s:2)

Başbakanlık arşivinden alınan evrakta 1/7/1935 günü Ayancık İlçesi Çangal Köyünde çıkan yangında 55- 60 hektarlık bir saha yanmıştır. Bu olayla ilgili evrak EK 3’te sunulmuştur.

Sinop tarihinde en büyük ve en çok hasara neden olan yangınlardan bir tanesi de 6 Aralık 1935 tarihinde gece vakti meydana gelmiştir. Yeni Mahalle’de meydana gelen bu yangında 33 ev 2 dükkân yanmış ve yangın Emine isimli bir kız çocuğunun ölümüne

neden olmuştur. Sinop gazetesinin 12 Aralık 1935 tarihli Perşembe günü 981 sayılı sayısında genişçe yer verilen bu yangın olayı gazetede şöyle anlatılmıştır:

“Sinop Büyük Bir Tehlike Daha Geçirdi

Büyük savaşta büyük yangınlar geçirin Sinop bu defada büyük bir tehlike karşısında daha kaldı.

Birincikanunun altıncı Cuma gecesi tam saat birde Yenimahalle’de, İnhisarlar idaresinde Gardiyanlık yapan Mehmed Alinin evinden çıkan yangın o esnada çok şiddetle esen batı rüzgârının tesile bir anda etrafa yayılarak iki buçuk saat içinde 33 ev 2 dükkan ve birde çocuk yanmak suretiyle söndürülebilmiştir.

Noksan olan itfaiye teşkilatı bu yangından kendisinden beklenen işi görememiş ve son dakikalarda rüzgârın şiddetinin azalması ile yangının Ada mahallesine doğru uzamasının önüne geçilebilmiştir.

Bu yangında yanan evlerin hemen hepsi ahşap, birbirine çok sıkışık ve bir kısımda yağlı boyalı olması yüzünden ateş çabucak her tarafı kaplamış olduğundan birçok kimse eşyalarını ve yiyeceklerini kurtaramamışlardır.

Mübadillere ait evlerde hevenk halinde çok miktarda tütün yanmıştır. Zarar 150.000 lira tahmin edilmektedir.

Hükümetçe yapılmakta olan incelemelerde çoluk, çocuk 200 kişinin yardıma muhtaç olduğu anlaşılmıştır.

Vilayet ilbay vekili Rifat Toros’un başkanlığında Vilayet kurağında toplanan komisyonun verdiği bir karar üzere muhtaçların durumları Kızılay merkezine bildirilmiş ve yardım istenilmiştir.

Halkevinde yine İlbay vekili R. Toros’un başkanlığında toplanan Kızılay ve bütün teşekküllerin verdiği bir karar mucibince her mahalle için ayrı ayrı birer heyet teşekkül ettirilmiş ve bu heyetler Kızılay’a yardım yapmak isteyenlerin makbuz mukabilinde eşya, erzak ve para gibi teberrulerini toplamaya başlamıştır.

Ayrıca Uray da muhtaçlara nakten yardım etmiş ve açıkta kalanları hazırlanan evlere yerleştirilmeğe başlanmıştır. Sinop’un evleri ahşap olduğu için her vakit yangın tehlikesi vardır.

Şimdiye kadar geçirdiği yangınlarda büyük zarar ve felaketlere uğramış olan Sinopta yangına karşı önemli tedbirlerin alınması ve Belediye itfaiye teşkilatının islâhile kadrosunun genişletilmesi hiç ihmal edilemeyecek en başta tutulması lazım gelen işlerden birisidir.

Yangında Evleri Yananların Adları

2 (Adet) İnhisarlar gardiyanı Mehmed Ali, 1 (Adet) Gürcü Kadem, 1 (Adet) Gürcü Kadir, 2 (Adet) Recep Dayı, 1 (Adet) Tüccardan Fıfki, 1 (Adet) Muhacir Ayşe, 1 (Adet) Muhacir Nefise, 4 (Adet) Tüccardan İzzet Koca, 1 (Adet) Mucacir Hüseyin, 1 (Adet) Eski Mal Müdürü Şevki, 1 (Adet) Demirci Tosun, 1 (Adet) Müezzin Bekir, 1 (Adet) Kasap Ali Osman, 1 (Adet) Mucahir Mustafanın halası, 1 (Adet) Muhacir Mustafa, 1 (Adet) Büyük cami imamı hafız Hasan, 1 (Adet) Hakim Mahmud Celâlettin, 1 (Adet) Baş oğlu Mehmed, 1 (Adet) Muhacir Hüseyin Dayı, 1 (Adet) Maliye Memurlarından Osman, 1 Tahsil şubesi memuru Mehmed, 2 (Adet) Bekçi Osman ve kardeşleri, 1 (Adet) ayneci oğlu Osman, 1 (Adet) Kıdır oğlu Osman, 1 (Adet) Bayan Nimet, 2 (Adet) Ölü taşçı Hüseyin usta, 1 (Adet) Konduracı Rifat usta.

Yangından Çıkanlara Kızılayın Genel Merkezi Şefkat Elini Uzattı

Evleri yanan ve miktarı 200 kadar tespit edilmiş olan felaketzedelere Kızılay Genel merkezinden nakten ve hemde yiyecek verilmek suretile büyük yardımda bulunulacağı sayın sayımlarımızdan gelen bir tel yazısından müjdelenmektedir.

Evleri Yanan Felaketzedelere Sinop Halkı Büyük Yardımlar Yapıyor.

Yeni mahalle yangınında evleri yanan, yangından ne eşya ve ne de yiyeceklerini çıkaramayan muhtaçların durumlarını islah etmeküzere teşekkül eden Komite önemle çalışmaktadır. Kızılay'a yardım edenlerin bir gün içindeki teberruları büyük bir yekû tutmuştur. Herkes muhtaçlara yatak, yorgan, elbise, çamaşır ve yiyecek vermektedir. Sinop halkının gösterdiği derin alakanın cidden şayanı taktir olduğu görülmektedir.” (Sinop Gazetesi, 12 Aralık 1935, S:981, s:1)

“Yenimahalle Yangını Felaketzedelerine Kızılay’ın Yardımı Çok Önemli Oldu

Geçen haftaki sayımızda Kızılay genel merkezi tarafından yangında evleri yanan muhtaçlara yardım yapılacağını Sayımlarımızdan gelen tel yazısı ile müjdelendiğini yazmıştık.

Kızılay genel merkezinden bin lira gelmiş ve bin liraya Sinobun hamiyetli halkı tarafından yapılan nakdi yardımlar da katılarak toplanan ve miktarı mühim bir yekûn tutan eşya, elbise, yatak takımları ve matlah levazımatı teberruları da muhtaçların durumu ve ihtiyacı setbit edilmek suretiyle teyzi edilmektedir.” (Sinop Gazetesi, 19 Aralık 1935, S:982, s:1)

Ayrıca yangın olayı ile ilgili olarak Dahiliye Vekaleti tarafından Yüksek Başvekaleteye gönderilen telgraf EK 4 gösterilmektedir.

“Bir Yangın Başlangıcı

Hastanede önü kapatılmış bir ocağın içine bacalar temizlendikçe dükülüp biriken kurumlar soba borularından çıkan kıvılcımlardan ateş almış ve bu yangın başlangıcı kule nöbetçisi tarafından hemen görülerek halk haberdar edilmiş ve mahalle tulumbası vaktinde yetişerek etrafına sirayete meydan verilmeden söndürülmüştür.” (Sinop Gazetesi, 30 Ocak 1936, S:987, s:1)

“Yangın

Gerze'nin Bayır köyünden Hüseyin oğlu Bilal Nazan ve Ali oğlu İsmail Nazan ile Ali oğlu İsmail Şen Kaleye ait evler çıkan bir yangın neticesinde tamamen yanmıştır yangının sebebi hakkında tahkikata başlanmıştır.” (Sinop Gazetesi, 5 Nisan 1944, S:1340, s:1)

“Yangın

Evvelsi gün Boyabat'ın Yassıalan köyünde bir yangın çıkmıştır. Köyden Osmanoğlu Cemil Balta'nın ahırında hayvanlara yem verilirken yere düşen çıradan ot ve samanlar tutuşarak bu evle birlikte 6 evin yanmasına ve 3 evine yıkılmasına sebep olmuş ve bu dikkatsizlik yüzünden bu suretle altıbin liralık bir zarar husule gelmiştir.” (Sinop Gazetesi, 8 Mart 1944, S:1339, s:1)

Sinop gazetesinin yanı sıra halihazırdaki tezin konusuyla ilgili araştırma yapılan Başbakanlık Cumhuriyet Arşivinden elde ilen evraklarda da yangın olaylarına rastlanılmıştır. Bu yangın olaylarından biri, Sinop il merkezinde 5-6/10/1946 gecesi saat

04.00'te meydana gelen ve toplamda 168 binanın tamamen yanmasına sebep olan yangındır. Bu yangınla ilgili Başbakanlık arşivinden alınan evrakEK 5 ve 6'dadır.

“7 kişinin yanması ile neticelenen çok feci bir yangın

12 Kasım Çarşamba günü Boyabat İlçemizin Paşalioğlu Köyünden Şükrü Kurunun evinde, köyde yapılan bir düğün münasebetiyle birçok misafirlerin bulunduğu bir sırada gece yarısı ve ev halkı uyurlarken, kadınların yattığı odanın ocağından sıçrayan kıvılcımla ev süratle yanmaya başlamış evdekilerden yalnız erkekler alevlerden geçerek kurtulmuşlar. Fakat pencerelerin çok ufak olması ve alevlerinde kapıyı kapaması sebebiyle Şükrü Kuru'nun karısı iki gelini, bir ufak oğlu ve bir misafir kadınla iki çocuğun odadan çıkamayarak feci bir şekilde yandıkları teessürle öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 19 Kasım 1952, S:1540, s:1)

“Boyabat'ın Boyalı Köyünde 45 Hane Yandı Zarar 250.000 Liradan Fazla Olduğu Tahmin Ediliyor

Boyabat'ın Boyalı Köyü muhtarının evinde zuhur eden bir yangın sür'atle etrafa yayılması neticesinde 45 ev tamamıyla yanmış ve kül olmuştur. Köylünün son zamanlarda harmanlarını kaldırmış olması yüzünden anbarlarında bulunan bütün zahireleride bu meyanda yanmıştır. İnsanca zayıyat olmamış yalnız bir vatandaşın iki mandası ve diğer bir vatandaşında bir ineğinin yandığı haber alınmıştır.

Boyabat itfaiyesi geceleyin süratle yangın mahalline yetişmişsede köyde su bulunmaması yüzünden itfaiyenin tesiri pek büyük olmamıştır. Gece yarısı ortalığı kaplayan kızıl alevler civar köylerden görülmüş ve bu hal bütün civar köy halkının geceleyin yangın mahalline koşarak gelmelerini ve felaketzede kardeşlerine azami yardımda bulunmalarını mucip olmuştur. Büyük gayretlerle yangına yakın olan evlere kilim ve sair gerilmiş ve böylece 33 evin yangından kurtulması mümkün olmuştur. Bu arada yangının hemen yakınında bulunan köy okuluda yangından tamamen kurtulmuştur. İtfaiye erlerinden biri başına düşen bir ağaç darbesinden bayılmış isede kısa zamanda kendine gelmiştir. Yangın felaketini haber alan Sayın Valimiz Muharrem Balasaygun derhal Boyalı köyüne giderek gerekli ilk yardım ve iase maddelerini de beraberinde götürerek köyümüzü teselli etmiş ve sağlanacak yardımlarla derhal inşaat faaliyetine geçilmesini Boyabat Kaymakamından istemiştir.

Felaketzede kardeşlerimize Sinop merkez ve köylerinde, Ayancık, Gerze kazalarında, Boyabat Köylerinde büyük çapta yardımlar teminine başlanmıştır. Bu meyanda vilayet daimi encümeninin müstecal bir kararile 15.000 liralık yardım temini mümkün olmuş 10 Ağustos 953 tarihinde Boyabat Kaymakamlığına çekilen bir telgrafla 15.000 liralık tediye emri yollanmıştır. Kızılay Genel Merkezinden de 4.500 liranın mahalline gönderildiği anlaşılmıştır. Zarar 250.000 liradan fazladır. Yurttaşlarımızı yardıma davet eder ve felaketzede kardeşlerimizde geçmişler olsun deriz.” (Sinop Gazetesi, 12 Ağustos 1953, S:1578, s:1)

“Bir Kız Yanarak Öldü

Boyabat'ın Durağan Nahiyesi Beybükü köyünden altı yaşlarında Ali kızı Gülizar Yurtseven sabah ateşinden entarisi tutuşarak yanmış ve ölmüştür anası hakkında kanuni tatbikata girişilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 10 Şubat 1954, S:1604, s:1)

“Balıfakı Köyünde Bir Samanhane Yandı

Sinobun Karasu nahiyesine bağlı Balıfakı köyünden Yusuf Çalışkan'ın 30-Ekim-1954 Cumartesi gecesi saat 1 de (1500) lira kıymetindeki samanhanesi meçhul şahıslar

tarafından yakılmış ve hadise zabıta intikal ederek tahkikata başlamış olduğu öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 3 Kasım 1954, S:1640, s:2)

“Balık Fakı Köyünde Bir Zaman Hane Yandı

Sinobun Karasu nahiyesine bağlı Balıfakı köyünde 3/11/1954 Çarşamba gecesi saat 2 de Ramazan Meydanal’a ait tahminen 1600 lira kıymetinde bir samanhanesinin meçhul şahıs tarafından yakılmış ve hadise zabıtaya intikal ederek tahkikata başlamış olduğu öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 17 Kasım 1954, S:1642, s:1)”

“Suçlular Adalete Teslim Edildi

Karasu nahiyesine bağlı yeni köyden Tahir Ayar’ın 4/12/1954 gecesi saat 4 sıralarında samanhanesini 5 liraya gibi cüz’i bir menfaat mukabili yakan Kazım Gök ismindeki mütecasir ile bu işi teşvik edip Kazım’a 5 lira veren suç ortağı kimse tahkikat neticesinde zabıtaca yakalanıp evrak ile adalete teslim edildiği öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 15 Aralık 1954, S:1646, s:1)

“Yangın

10 Nisan 1955 Cumartesi günü saat 16 -17 raddelerinde şehrimizin Kefevi Mahallesi Büyük Çeşme aralığındaki 45 / 47 sayılı evlerde çıkan yangın neticesi Ramazan ve Kasım Kavaklara ait evlerin Ramazan'a ait olan tamamen ve kardeşi Kasım'a ait olan da kısmen yanmıştır.

Yangının içerden başlaması haberi geç alınmış ve yetişen İtfaiye ve Emniyet Teşkilatı büyük gayret sarfile yangının etrafa sirayetini mani olmuştur. Bu felaket üzerine derhal vak’a mahalline gelen Hava gücü İnşaat Taburu Kumandanı Subay, Astsubay ve Erlerinden bir kısmının büyük gayretleri Arazoz ve techizatları ile her türlü fedakarlıkları sayesinde insanca hiçbir zayıf olmamış ve halkımızda bu arada elden gelen fedakarlığı esirgememiş ve acılıları teselli etmiştir. Diğer taraftan bazı hayır kurumları ve hamiyetli vatandaşlarımız felaketzedelere gereken yardımı yapmaya ve şefkat ellerini uzattığı öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 4 Mayıs 1955, S:1666, s:1)

“Kaplango Köyünde Yangın Çıkarak 51 Ev Yandı

Durağan Kazasının Kaplango Köyü’nün Tutluca Mahallesi'nde 24 Nisan 1956 Salı günü çıkan yangın neticesinde binaların çok sık ve ahşap olmasından 51 ev yanmıştır.

Haberi alan Valimiz Sayın Esat Onat beraberlerini Vilayet Umumi Meclisi Azalarile, Jandarma Kumandanı, Maarif ve Nafia Müdürlerini alıp yangın mahalline giderek harikzedelerin durumlarını yakinen alakadar olunmuş ve önce birlikte götürdükleri yiyecek dağıtılarak zararlar tespit olunmuş ve muvakkaten barınmaları için 60 çadır sağlanmıştır.

Meskensiz kalan vatandaşların bir an evvel ev sahibi olmalarını temin maksadıyla valilikçe gerekli teşebbüse geçirmiş bulunmaktadır.” (Sinop Gazetesi, 2 Mayıs 1956, S:1717, s:1)

Gerze Kazası 13 Şubat 1956 Günü Akşamı Yandı Yangın Neticesinde Yirmiye Yakın Vatandaş Öldü Hükümetimiz Derhal Felaketzedelerin Yardımına Koştı Kasabanın İnşaatı İçin Kanun Teklifi Meclise Sunuldu

13/Şubat/1956 Pazartesi günü akşamı saat 17-18 aralarında Kaza Mal Müdürünün oturduğu evden çıkan ateşle Gerze kasabasında yangın başlamış ve bu müessif haberi alan Valimiz Sayın Esat Onat vilayet merkezindeki İtfaiye, Zabıta, Sağlık teşkilatları ile resmi ve hususi Kara nakil vasıtalarını derhal seferber ederek bizzat Gerze Kazasına gitmiş ve fakat şiddetli esen Cenüp rüzgârları amansız olduğundan

mahalli itfaiye teşkilatı yangını önleyememiş ateşin büyüyerek kasabanın dört tarafına sarmış bulunduğu esefle görülmüştür.

Yangın sabahın saat 4 ne kadar devam etmiş ve neticede 833 ev ve 300 dükkan yanmıştır.

Sinop İtfaiyesile bilahere Boyabat, Samsun İtfaiyeleri ve Sinop'tan gelen halkın gayret ve yardımları ile ancak Zincirli Kuyu Mahallesi ile Fula Mevkiinden 100-140 kadar ev, Resmi daire olarak Tekel, Hastane ve Belediye binaları kurtarılabılmış, yangın dolayısıyla 20 ye yakın vatandaş enkaz altından ölü olarak çıkartılmıştır.

Sabahın erken saatlerinde Sinop Merkez Fırıncıları ile Bakkaliyeleri faaliyete geçirilerek Vilayetimizden ilk iase yardımı olarak kamyonlarla ekmek, peynir, helva, zeytin, ve şeker sevk edilerek Valimizin nezareti altında dağıtılmıştır.

Kaza mahallinde tetkiklerde bulunmak üzere Dahiliye Vekilimiz Sayın Ethem Menderes beraberindeki heyetle birlikte Samsun yolu ile Gerze'ye geleceklerdir.

Yangın dolayısı ile tamamen yanmış bulunan Gerze'nin yeniden inşası için Hükümetimiz tarafından Büyük Millet Meclisi'nin Kanun teklifi yapılmıştır.

Bu vesileyle gazetemiz Gerzeli harikzede hemşerilerimizin geçirdikleri bu kaza ve felaketten dolayı teessürlerini kaydeder bu gibi herhangi bir afetin tekerrür etmemesini Cenabı Allah'tan niyaz eder.

14- (A.A.): Gerze Kazasında vukua bulan yangın felaketi karşısında Ziraat Vekaleti Orman Umum Müdürlüğünce bir heyet vazifelendirilerek Gerze'ye gönderilmiştir. Heyet Orman Müdür Muavini ile İstihsal Şubesi Müdürü ve Kastamonu Orman Başmüdürlüğünden mürekkeptir.

Yangın sonunda meydana gelen zararı tespit edecek ve halkın acil ihtiyacını gidermek için kereste ve yakacak odun mevzusundaki işlerle meşgul olarak gerekli tedbirleri alacaktır.

14 (A.A.): Gerze kazasında vukua gelen büyük yangın neticesinde zarar görenlere Kızılay Merkezinden derhal ve acil yardımlara başlanmış ve ayrıca mahalline bir imdat ekibi gönderilmiştir.

Dün ve bugün felaketzedelere şu yardımlar yapılmıştır.

İlk günlerde iaşenin temini için 26.000 lira nakit, 620 çadır, 1120 battaniye, 1500 don, 1500 gömlek, 60 pantolon, 60 mont, 420 gemici feneri, 325 kişilik ilaç, 120 kişilik pansuman malzemesi, 1000 teneke gaz yağı, 2 sandık çay, 500 kilo şeker ve 5000 kutu kibrit. Bu yardımlar dünden itibaren başlanmış olup büyük bir kısmı bugün İkinci kafile olarak beş kamyonla yola çıkarılmıştır.

26 Bin liralık nakit yardımı ile Sinop, Kastamonu ve Boyabat'tan gıda maddeleri alınarak Gerzeye sevkedilmektedir.

14 A A Dün büyük bir yangın felaketine uğramış olan Gerze halkı ile çocuklarına acil bir yardım olmak üzere Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi tarafından tertip edilen bir çeşitli çocuk eşya ve giyecekleri ile ilaçları hamil Doktor ve hemşirelerden müteşekkil ve yardım ekibi kurumun ikinci genel başkanı ile beraber bugün Ankara'dan Gerze'ye hareket etmiştir.

Diğer taraftan Çocuk Esirgeme Kurumu Gerze felaketzedelerine ayrıca gönderilmek üzere Ankara'daki genel merkez binasında bir giyim eşyası yardım bürosu açmıştır.

Gerze'nin felaketzede halkına yardım arasında olan müşrik halkımızdan bu yardımların iki gün içinde bu buraya makbuz mukabilinde takdim etmeleri rica edilmektedir. Toplanacak bu eşyada ikinci parti olarak acilen Gerzeye ulaştırılacaktır.” (Sinop Gazetesi, 15 Şubat 1956, S:1706, s:1)

Cumhurreisimiz Gerze'ye Teşrifleri Dolayısıyla Sinop Uğrayarak Bir Gece Şehrimizde İstirahat Buyurdular

13/Şubat/956 akşamı yangın afetine maruz kalan Gerze kasabası felaketzede halkının acılarına bizzat mahallini ziyaret ve tetkik suretiyle dindirmek maksadıyla Ankara'dan yola çıkmış bulunan Cumhurreisimiz Celal Bayar 17 Şubat 956 Cuma günü akşamı saat 19. 20 de Boyabat yolu ile Sinop teşrif etmişlerdir.

Cumhurreisimiz şehir merkezinde şehir methalinde otomobilinden inmiş ve toplanmış olan binlerce vatandaş topluluğu tarafından alkışlarla karşılanmıştır.

Sinop'ta bugüne kadar görülmemiş kalabalık bir kitle arasında yürüyen Sayın Bayar izdiham sebebiyle İstiklal Caddesi'nden itibaren otomobile binerek Vali konağına gelmişlerdir

Cumhurreisimiz buraya kadar gelen kadın erkek kalabalık vatandaş kitlesine konan giriş kapısı parmaklık sandığından bir hitabede bulunmuş ve Gerzeli hemşehrilerimizin bir an evvel ev bark sahibi olmalarını temin maksadı ile hükümetimizin acil olarak aldığı geniş ölçüdeki tedbirleri kısaca belirtmiş ve kendilerine gösterilen çok yakın ve samimi alaka ya teşekkür etmişlerdir.

Cumhurreisimiz geceyi Vali konağında geçirmiş ve sabah saat 9 da Vali ve maiyeti ile birlikte Belediyeye teşrif etmiş burada şehir adına Belediye Reis ve Meclisi'ni kabul edip belde işleri ve belediye bütçe ve haritası üzerinde izahat aldıktan sonra mevzu Gerze yangınına geçilmiş Sayın Cumhurbaşkanımız Gerze'nin numune bir şehir olacağını işaret buyurmuşlardır.

Reisicumhurumuz saat 9.15 de Belediyeden ayrılarak Valimiz Esat Onat refakatinde heyet ve Sinop heyeti olduğu halde geldi bir şehrimizden ayrılmışlardır.” (Sinop Gazetesi, 22 Şubat 1956, S:1707, s:1)

“Yangın Hakkında Bir Mülakat

13 Şubat 956 Pazartesi günü akşamı Gerze kazasında vuku bulan yangın hakkında vilayetimiz Belediyesi İtfaiye Amiri Ali Ökten ile yapılan bir mülakat:

- Gerze yangını hangi saatte haber alınarak teşkilatınız la harekete geçtiğiniz?

- Yangın haberi o gün akşam saat 19 za 10 kalarak Sinop Postanesi santralinden alınmıştır. Bu haber üzerine Sayın Valimiz Esat Konak'tan aldığımız emir ve direktifle derhal (1) numaralı arazözle yola çıkılmış ve Gerze'ye 8.30 da varılmıştır.

- Gerze'ye varıldığında yangın durumu nasıldı? faaliyetiniz hakkında lütfen izahat verir misiniz?

- Gerze'ye gittiğimizde yangın maalesef Köşk Mahallesi ile Aşağı Yalı Mahallesi'ni tamamen istila etmiş ve cehennemi bir alev yükseliyordu. Hemen kasaba dahilinde ve Samsun yol ayrımındaki çaya arazözümüzü yanaştırarak Çay mahallesini tehdit eden yangın bastırılmış ve bizden sonra gelen Boyabat Belediye İtfaiye arazözü aynı çaydan alınan su yeri teslim olunarak kendi arazözümüz yangının orta merkezine ve Boyabat arazözü Çay Mahallesi'nin ateşlerini daha esaslı surette bastırılmasına çalışmakta idi.

Bir saat sonra da Bafra arazözü makinasında debriyaj arızası vuku bulduğundan Gerzeye 2 kilometre mesafede kaldığı haber alınarak bu arazöz çektilirip yangın mahalline getirilmiş ve İnhisarlar binası arkasında bulunan depodan su işleyerek çarşının muhtelif yerlerinde söndürme ameliyesini çalışmıştır.

Gece saat (1) Samsun Belediye İtfaiyesi arazözü geldiğinde bu da aynı mevkide belediye Caddesi'nde vazife almışsa da o gün sabahında başlayan Gerze'nin meşhur ve

müthiş Cenüp Rüzgarları Esasen kasabayı tehdit etmekte ve bu rüzgarda evlerden kiremitler uçmakta insanlar cadde ve sokaklarda yürürken bir adım atmasına dahi imkan vermeyen bu rüzgarla çok büyük ve geniş alevler içinde kalan kasabanın artık hiçbir itfaiye teşkilatının yangını bastırıp söndürmesini imkan kalmamıştı.

Son gayretimize rağmen arada yapılan yıkıntı ve kesinti sayesinde ancak Zincirli kuyu Mahallesi ile Fula Mahallesi'nden 150 kadar ev kurtarılabilmiş 633 eve 500 300 dükkan tamamen yanmıştır.

Resmi bina olarak Belediye, İnhisarlar İdaresi, okullar ve hastanede kurtarılmıştır.

28 senedir itfaiye teşkilatı içinde bulunuyorum Samsun ve İstanbul'un muhtelif muntikasında çalıştım Fatih, Aksaray, Cibali ve Tahtakale gibi büyük yangınlara rastladım fakat Gerze yangınının azametini tarif edemem bu bir afetti.” (Sinop Gazetesi, 22 Şubat 1956, S:1707, s:2)

“Gerze İnşaat Faaliyeti Hızlandı

Vali vekilimiz Hüseyin Başaran İnşaat heyetiyle Ayancık'ta müteahhidine ihalesi yapılmış olan Gerze Kazası inşaatını mahallinde görmek üzere Ankara'dan Nafia Vekaleti Yapı ve İmar İşleri Reisi Yüksek Mimar hemşehrimiz Orhan Alsaç Deprem Müdürü Mimar Bedii Sargın ve inşaat müteahhitleri olduğu halde Vali vekilimiz sayın Hüseyin Başar birlikte 25/9/956 Salı günü sabahı Gerze'ye gidilerek imar planının zemini tatbikini ve bu işlerin biran evvel yapılması hususunda gereken tedbirler alınmış ve bilhassa açık da kalmış bulunan vatandaşlarımızın kış gelmeden evvel yerleştirilmesi üzerinde hassasiyetle durulmuştur.

Bugün de aynı heyeti Vali vekilimiz beraberinde alarak inşaata lüzumlu kerestenin temini için Ayancık Kazasına gitmişlerdir.” (Sinop Gazetesi, 26 Eylül 1956, S:1738, s:1)

“Gerze İnşaatına Kontrol Tayin Edildi

İhalesi yapılmış olan Gerze kasabasının inşaatını devamlı olarak kontrol maksadıyla Nafia Vekaletince tayin olunan kontrol mühendisi Ethem Altan işinin başına gelmiş ve bugün heyetle birlikte Ayancık'a gitmiştir.” (Sinop Gazetesi, 26 Eylül 1956, S:1738, s:1)

“Maruf Köyünde 13 Ev Yandı Kızılay Yardımı

Boyabat kazamızın Maruf köyünde çıkan müessif bir yangın neticesi olarak (13) vatandaşın ev ve bir kısım eşyaları ile bir bu kadar vatandaşında samanlık ve harmanlarının yandığı te'essürle haber alınmıştır.

Boyabat kaymakamı ve Zabita ve İtfaiye teşkilatının zamanında yetişip bütün köylülerle birlikte gösterdikleri büyük gayret neticesi yangının daha fazla genişlemesine meydan verilmeden söndürülmüştür.

Bu münasebetle Kızılay il idare kurulunca evleri yananlara münhasır olmak kaydıyla 2600 lira yardım yapılmış ve ayrıca genel merkeze keyfiyet arz edilerek bütün feleketzedeleri içine alan geniş bir yardımın yapılması istenmiştir.

Diğer taraftan hayırsever Boyabat'lılarda felaketzedelere maddi yardım için yarış yapmakta oldukları memnuniyetle öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 20 Ağustos 1958, S:1834, s:1)

“Gerze Yangını Afetzedelerin Konut Bedellerinde İndirim Yapılıyor

Sinop İlinin Gerze İlçesinde 1956 yılında meydana gelen yangında evleri yanan 861 afetzede aileye 6683 sayılı kanun uyarınca ihale ve evini yapana yardım metodu ile İmar ve İskan Bakanlığınca konutları yaptırılmış bulunmaktadır.

7269 sayılı kanuna 1051 sayılı kanunla ilave edilecek edilen ek dördüncü madde uyarınca afetzede ailelerin borçlanma bedellerinde %50 ye kadar indirim yapılması için İmar ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğünce gerekli çalışmalara başlanmıştır

İndirime esas olan gelir tespit komisyonu Gerze Kaymakamı Başkanlığı altında kurulmuş ve Ankara'dan İmar ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü'nden, Kastamonu İl İmar Müdürlüğünden gelen heyetler Vilayet ve Kaymakamlık işbirliği halinde çalışmalarına devam etmektedir.” (Sinop Gazetesi, 9 Ocak 1966, S:2787, s:1)

“Yangın

1 Şubat 967 gecesı henüz bilinmeyen bir sebepten çıkan yangında şehrimiz Merkez Gazi M. Kemal İlkokulu (eski Erkek Sanat Enstitüsü) tamamen yanmıştır.

Yangın başlangıcı çatıdan aniden bir parlama ile olmuş yakın mesafede bulunan Belediye İtfaiyesi ilk müdahale yaparken Amerikan Radar Kumandanlığının İtfaiyesi de yardıma gelmiştir. Süratle esen rüzgâr ve tipiye rağmen 1 saatlik mücadeleden sonra kontrol altına alınan yangın idari tedbir ve halkında yardımı ile civar binalara sirayet etmeden saat 4 civarında bastırılmıştır.

Şehrimizin bilhassa güney ve doğu güney semtlerini ciddi bir şekilde tehdit eden yangında can kaybı olmamakla beraber maddi zararın büyük olduğu sanılmaktadır.

Şehrimizde oldukça heyecan yaratan bu olaydan ötürü gazetemiz bütün Sinop halkına geçmiş olsun der.” (Sinop Gazetesi, 2 Şubat 1967, S:2688, s:1)

“İki Ev Tamamen Yandı

5 Şubat 968 Pazartesiye Salıya bağlayan gece saat 0.3 sıralarında çıkan yangında şehrimiz Kefevi Mahallesi Kemalettin Sami Paşa Caddesi üzerindeki merhum Necip Yalnız ve yine Merve Özbek verasetlerine ait ve bir çatı altında bulunan üç katlı ahşap evler tamamen yanmıştır

Belediye ve Radar itfaiyelerinin 3 saat süren başarılı çalışması sayesinde yangının etraftaki diğer ahşap ve büyük binalara sirayeti önlenmiş olup yanan evlerde can kaybı olmamakla beraber oturan mal sahibi ve kiracılar sadece kendilerini kurtarabilmiş hiçbir eşya çıkaramamışlardır.

Gazetemiz yangının kontrol altına alınması ve bastırılmasından fedakârane çalışan Belediye ve Radar itfaiye teşkilatını tebrik eder memleket teşekkür ederiz.” (Sinop Gazetesi, 8 Şubat 1968, S:2739, s:1)

“17 Ev Yandı Zarar 300.000 Lira

Geçtiğimiz hafta içinde Sinop'un Sazlı, Akbaş, Göller grup Köyünde çıkan yangın 17 evin, samanlık ve ahırları ile birlikte tamamen yanmasına sebep olmuştur.

Nedeni anlaşılamayan yangında bir miktarda küçük ve büyükbaş hayvan yanmış insanca zayıat olmamıştır.

300 bin liranın üstünde hasar tespit edilen yangın sonucunda açıkta kalanların kurtarılması için valimiz İsmail Dokuzoğlu derhal ilk ve acil yardım olarak afetlere yardım fonundan temin ettiği 12 bin lirayı mahalline göndermiş, ayrıca bakanlıkla bizzat temas ederek gerekli yardımların yapılması için teşebbüse geçmiştir.” (Sinop Gazetesi, 25 Kasım 1971, S:2931, s:1)

“86 Koyun Yakıldı

İlimize bağlı Durağan İlçesinin Kiremit Köyünden Mehmet Sarıkaya 'ya ait 86 baş koyun ağıl ile birlikte kasten yakılmıştır. Koyunların sahibi Mehmet Sarıkaya ile eski bir olay yüzünden araları açık bulunan aynı köyden Nazmi, Cemil, Sabri ve Abdullah Altın kardeşler tarafından yakılan ağırda bulunan 86 koyunu kurtarmak mümkün olamamıştır.

Bölge Jandarmasının sıkı takibi sonucunda yakalanan kundakçı Altın Kardeşler adalete teslim edilmişlerdir.” (Sinop Gazetesi, 6 Ocak 1972, S:2937, s:1)

“7 Kişi Yanarak Öldü

Ayancık İlçesinin Yenikonak Bucağına bağlı Kaldırarak köyünde Mehmet Aslan 'a ait evde 2 Nisan gecesi saat 02 sıralarında çıkan yangında evde bulunan 7 kişi diri diri yanarak can vermişlerdir.

Yanar vaziyette bırakılan sobadan sıçrayan bir kıvılcımın sebep olduğu sanılan yangında ev tamamen yanmış ve ev halkından 6 kişi ile birlikte misafir bir gençle hayatını kaybetmiştir.

Feci yangında ölenler şunlardır: Ev halkından Mehmet Aslan, Hacer Aslan (40), Cafer Aslan (16), Şengül Aslan (8), Ramazan Aslan (4), Şükrü Aslan (1) ve misafireten bulunan Kozsökö köyünden Recep Kaya (16).

Olaya İlçe Cumhuriyet Savcılığı ve diğer ilgililer el koymuş olup can kaybı yanında maddi zararın da 30 bin lira civarında olduğu tahmin edilmektedir.” (Sinop Gazetesi, 6 Nisan 1972, S:2950, s:1-2)

“Erfelek'te Bir Ev 3 Dükkân Yandı

Erfelek İlçe merkezinde 24 Nisan günü saat 16.30 sıralarında Milangaz tüpünün patlaması ile başlayan yangında iki katlı ahşap bir evde birlikte evin altında bulunan 3 dükkân tamamen yanmıştır.

Yangın başlangıcında halk ve zabıta söndürme gayreti göstermişse de büyüme istidadı göstermesi sebebiyle Sinop Belediyesi ile Radar itfaiyesinden yardım istenmiş vak'a yerine sevk edilen ekipler kısa zamanda yangını kontrol altına almışlar, etrafa şirayetini önlemişlerdir.

Yangın olayının mali yönden zararı 300.000 lira civarındadır.” (Sinop Gazetesi, 27 Nisan 1972, S:2953, s:1)

“Teşekkür

4/10/1972 günü Yenimahalle Ada Sokak'taki evinde zuhur eden yangına anında yetişerek etrafa şirayet etmeden söndürülmesinde emeği geçen Radar Kumandanlığı ve Sinop Belediyesi itfaiye erlerine yardıma koşan kadın erkek bütün mahallemiz halkına teşekkürü borç bilirim.” (Sinop Gazetesi, 5 Ekim 1972, S:2976, s:2)

Murat KOCA

“Yangın Zarar 40 Bin Lira

Durağan İlçesine bağlı Çampaşasakızı Köyü Deresi üzerinde yapılmakta olan köprü inşaatının şantiyesinde bekçilik yapan Yaşar Demir (27) 1 Ekim günü saat 15.00 sıralarında bekçi kulübesinde Bütan Gazı ocağında yemek pişirdiği sırada tüpün patlaması ile kulübe bir anda tutuşmuş ve yangın kulübe bitişiğindeki ölçü aletlerinin bulunduğu depoya şirayet etmiştir.

Kazaen çıkan bu yangın zararın 40.000 lira civarında bulunduğu tespit edilmiş olup tahkikata devam edilmektedir.” (Sinop Gazetesi, 5 Ekim 1972, S:2976, s:2)

“Yanarak Öldü

Ayancık İlçesi Yenikonak Bucağına bağlı Bakırlızaviye Köyünde iki yıldır felçli olarak yatmakta olan 56 yaşlarındaki Emine Çetinkaya adındaki bir kadın evde kimsenin bulunmadığı bir sırada ocaktaki ateşte ısınırken tutuşarak yanmıştır.

Ev halkının eve dönüşlerinde ağır yaralı olarak buldukları felçli kadın kurtarılamayarak ölmüştür.” (Sinop Gazetesi, 14 Aralık 1972, S:2985, s:1)

“Yangın

20 Aralık Çarşamba günü saat 16:45 sıralarında şehrimizin Tersane Tuzcular Caddesi üzerindeki tek katlı bir binada çıkan yangın sonucu bina tamamen yanmıştır.

Yangın sebebinin henüz tespit edilememesine rağmen söndürülmeden atılan bir sigaradan çıktığı sanılmaktadır.

Halk arasında Mahmut Ağa'nın hanı olarak bilinen ve tek katlı iki binadan müteşekkil hanın arka kısmındaki küçük bina tamamen yanmakla beraber Belediye ve Radar itfaiyelerinin gayretli çalışmaları sonucu yangının etrafa sirayeti önlenmiştir.” (Sinop Gazetesi, 21 Aralık 1972, S:2986, s:1)

“Yangın Zarar 60 Bin T.L.

19 Ocak günü saat 11 sıralarında Ayancık İlçesi Yenikonak Bucağına bağlı Kurt Köyü'nden Seyit Ali Demir (41) sobasını yanar durumda bırakarak komşu mahalleye gittiği sırada sobadan sıçrayan bir kıvılcımdan tutuşan üç katlı ahşap ev eşyaları ile birlikte tamamen yanmıştır.

Yangın olayında can kaybı olmamakla beraber maddi zararın 60 bin lira civarında olduğu tahmin edilmektedir.” (Sinop Gazetesi, 25 Ocak 1973, S:2990, s:1)

“Yanan Evle Birlikte Bir Kadınla 6 Baş Hayvan Yanarak Öldü

26/1/1973 günü saat 10 sıralarında Erfelek İlçesine bağlı Dere Köyünde Hüseyin Kazak'ın (50) evinde çıkan yangında ahşap ev tamamen yanmış, olay sırasında evde bulunan Zekiye Kozak (80) adındaki kadınla ahırda bulunan 6 adet büyükbaş hayvan kurtarmak mümkün olmamıştır.” (Sinop Gazetesi, 1 Şubat 1973, S:2991, s:1)

“Kamyonunu Yaktılar

Boyabat İlçe Merkezindeki evinin önüne park ettiği 57 AD 224 plakalı kamyonun lastiklerine benzin dökülmek suretiyle yakıldığını ve itfaiye tarafından söndürüldüğünü komiserliğe bildiren Kâzım Burtgil (47) şüphelendiği kişilerin de şikâyetinde bulunmuştur.” (Sinop Gazetesi, 22 Kasım 1973, S:3033, s:1)

“Eteklerinden Tutuştu Yanarak Öldü

5 Ocak günü Erfelek İlçesine bağlı Sarboğa Köyünde Samiye Gültekin adında 7 yaşlarında bir kız çocuğu; kırdaki kendilerine ait hayvanları otlatırken yaktığı ateşte eteklerini tutuşturmuştur.

Yanında başka kimsenin bulunmaması ve gören olmaması sonucu küçük Samiye yanarak ölmüştür.” (Sinop Gazetesi, 10 Ocak 1974, S:3040, s:1)

“İki Yangın

7 Ocak günü aynı saatte Değirmencili Köyünde bir samanlık, Şamlıoğlu Köyünde bir ev tamamen yanmıştır.

Erfelek İlçesine bağlı Değirmencili Köyünde Hüseyin Gül'e (73) ait samanlık gece saat 19 sıralarında bilinmeyen bir sebepten tamamen yanmıştır. Aynı gün ve aynı saatlerde Sinop Merkez İlçeye bağlı Şamlıoğlu Köyünde Lütfü Tezin'e ait ev, evde

kimsenin bulunmadığı sırada yine bilinmeyen sebepten tutuşmuş, etraftan yetişenler ancak evin altında bulunan hayvanları kurtarabilmişler ev tamamen yanmıştır.

Her iki yangında maddi zararın 100.000 lira civarında olduğu tahmin edilmektedir.” (Sinop Gazetesi, 10 Ocak 1974, S:3040, s:1)

“Bir Ev Yandı Zarar 40 Bin TL

Kabalı Bucağına bağlı Kirençukuru Köyünde geçen hafta tedbirsizlik ve dikkatsizlik neticesi bir ev tamamen yanmıştır.

İzzet ve Salih Çakır iki kardeşin müşterek oturdukları evin soba borusundan çıkan kıvılcımlarla gece yarısı tutuşması ile yanan evden kendilerini kurtarmalarına rağmen evin ahırında bulunan 2 öküz 2 inek ve 6 koyunu kurtarmak mümkün olamamış evle birlikte yanmışlardır. Maddi zararın 40 bin TL olduğu tahmin edilmektedir.

Diğer taraftan 18 Şubat günü saat 16 sıralarında Lala Köyünde Hasan Ekici’ye ait samanlık yine tedbirsizlik ve dikkatsizlik neticesi tamamen yanmıştır.” (Sinop Gazetesi, 21 Şubat 1974, S:3046, s:1)

“Yangın

İlimiz Ayancık İlçesi Çayıçi Mahallesinden Cemal Özdemir, Kazım Deniz ve Ahmet Özdemir’in müşterek evleri 14/4/974 günü çıkan bir yangında tamamen yandığı zararın ise 100-150 bin lira civarında olduğu ilgililerden öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 2 Mayıs 1974, S:3056, s:1)

“Yangın Ve Ölüm

İlimiz Boyabat İlçesi Kavak Köyünde çıkan bir yangında, 8 ev ile 6 samanlığın yandığı, olay sırasında da 6 aylık bir bebeğin ölmüş olduğu” (Sinop Gazetesi, 16 Mayıs 1974, S:3058, s:1)

“Yangın Ve Ölü

İlimiz Erfelek İlçesi Selbeyi Köyünden Şükrü Öztürk’ün gece saat:02.00 sıralarında ocakta bulunan ateşten çıkan yangın neticesi evinin yandığı bu arada misafir bulunan Turgut Göçkün’ün yanarak öldüğü, Süleyman Göçgün’ünde yaralandığı ve maddi zararın 20 bin lira civarında olduğu ilgililerden öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 27 Haziran 1974, S:3064, s:3)

“Kazaen Yangın

Gerze İlçesi Çeçe Köyünden Mehmet Sayar’a ait ev torunları Ümmühan Sayar (3) ile Davut Sayar’ın (2) ateşle oynamaları neticesi yandığı ve zararın 278.000 lira civarında bulunduğu.” (Sinop Gazetesi, 14 Kasım 1974, S:3084, s:2)

“Yangın

İlimiz Boyabat İlçesi Yeni Mahallede Kazım Maviş, Hamit Tengirşek, Oktay Tengirşek ve İsmail Bayrak’a ait Pervane Çeltik Fabrikası motor yağlarının egzoz ve açık kanala yayılması neticesinde yangın çıktığı ve maddi zararın 15-20 bin lira olduğu.

Boyabat İlçesi Çerçioğlu Mahallesinden lastikcilik yapan Mehmet Akbaş’ın dükkânında yangın çıkmış ve etrafa sirayet etmeden söndürüldüğü.” (Sinop Gazetesi, 5 Aralık 1974, S:3087, s:1)

“Kazaen Yangın

İlgililerden aldığımız bilgiye göre: ilimiz Boyabat İlçesi Saraydüzü Yaylacık Köyünden İsmail Yaylacıoğlu çalışmakta olduğu evinin altındaki terzi dükkanında yanık olarak bıraktığı ütüden yangın çıkmış dükkan ve evinin tamamen yandığı can kaybı

olmayıp maddi zararın 30.000 lira civarında olduğu.” (Sinop Gazetesi, 13 Şubat 1975, S:3096, s:1)

“Kazaen Yangın

Boyabat İlçesi Çulhalı Köyünden Ahmet Oruç’a ait evde kazaen yangın çıkmış evle birlikte Döndü Oruç adındaki kız çocuğu yanarak ölmüştür.” (Sinop Gazetesi, 27 Mart 1975, S:3102, s:3)

“Kazaen Ev Yangını

İlimiz Erfelek İlçesi Horzum Köyünden Salim karısı 70 yaşlarında Döndü Doruk evinde yanık vaziyette bıraktığı ocağından kendisi evde bulunmadığı bir sırada çıkan yangında evi ile aynı çatı altında bulunan Mehmet oğlu 1931 doğumlu Ruşen Sarıgül’e ait ev ve ambar, Recep oğlu 1338 doğumlu Mehmet Doruk’a ait ev ve ambarı, Mehmet oğlu 1333 doğumlu Ruşen Baltacı’ya ait ev ve ambarın, Cemil oğlu 1341 doğumlu Mehmet Başdağ’a ait samanlığın tamamen yandığı yangında can kaybının bulunmadığı ve maddi zararın tahminen 145.000 tl civarında olduğu tespit edilerek tahkikatın devam ettiği.” (Sinop Gazetesi, 17 Nisan 1975, S:3105, s:1)

“Kazaen Ev Yangını

16/4/1975 günü saat 03:00 sıralarında İlimiz Erfelek İlçesi Ormanteppe Köyünden H. İbrahim kızı 55 yaşlarında Şerife Şeker evinde yanık bıraktığı ocaktan sıçrayan kıvılcımlardan evinin tutuşarak yandığı ve yangın sırasında can kaybı olmamakla beraber mağdurenin yangından eşya kurtarma çabası sırasında muhtelif yerlerinden yaralanarak Sinop Devlet Hastanesine kaldırıldığı haber alınıp olaya el konularak 40.000 tl civarında bulunan maddi zararlı yangın hakkında tahkikata başlanmış olduğu.”(Sinop Gazetesi, 24 Nisan 1975, S:3106, s:3)

“Ayancık Kösayakası Köyü Yangını

Ayancık Kösayakası Köyü Merkez Mahallesinde 17/8/1980 tarihinde 6 ev yanmış ve 9 hane açıkta kalmıştır. Ayrıca aynı mahallede bir ev heyelana maruz kaldığı tespit olunmuştur. Mağdur vatandaş sayısı 47 olup yangın nedeniyle 20 küçükbaş hayvan telef olmuştur.

Acil yardım fonundan 50.000 tl ilimiz emrine gönderilmiştir. Ayrıca Kızılay’dan gönderilen 10 çadır, 55 battaniye, elbise ve ayakkabılar afetzedelere verilmek üzere Ayancık Kaymakamlığına teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 28 Ağustos 1980, S:3382, s:1)

“Akyörük Köyünde 35 Ev Tamamen Yandı

Boyabat’a 5 km. mesafede bulunan Akyörük köyünde evde ocaktaki ateşle oynayan küçük bir çocuğun ateşleri etrafa dağıtması neticesinde çıkan yangında 85 hanelik köyün 35 evi tamamen yanmıştır.

Yangın 28-4-1981 günü saat 14.00 da başlamış, rüzgarın etkisi ve köy evlerinin toplu halde olması nedenleriyle kısa zamanda gelişmiştir. Vezirköprü, Havza, Merzifon, Boyabat, Durağan, Taşköprü itfaiyelerinin yangın mahalline gelmeleri ve halkında katkılarıyla yangın saat 21.00 de kontrol altına alınmıştır.

Aynı gün yangın mahalline giden Sayın Valimiz Muzaffer Yüzgeç sabaha kadar kalarak çalışmalarını izlemiştir.

Sayın Valimizden aldığımız bilgilere göre yangında ilk belirlemelere göre 40 milyon lira zarar tahmin edilmektedir. Yangında 100 küçükbaş hayvan, 1 inek yanmıştır. Yanan 35 evin 7 kadarının eşyaları tamamen yanmış, 10-12 evin eşyalarının yarısı, 15 evin eşyalarının tamamında kurtarılmıştır.

İmar ve İskan Bakanlığı yangın felaketzedelerine iaa ve yiyecek yardımı olarak 300 bin lira, Kızılay Genel Merkezinden 40 çadır, 150 battaniye ve yiyecek gönderilmiştir. Enerji ve tabi kaynaklar Bakanlığına telefon açan Sayın Valimiz köyde hasar gören elektrik direkleri ve tellerin kısa zamanda onarılmasını istemiştir.

Katı zarar tespiti ve gerekli yardımın yapılması için vali muavini Turan Eler başkanlığında teşekkül ettirilen bir heyet yangın mahalline valilikçe gönderilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 30 Nisan 1981, S:3417, s:1)

“İlkokul Çocuklarının Çıkardığı Yangında 35 Ev İlkokul Ve Cami Yandı

Boyabat İlçesinin Pirefendi Deresi Köyünde Mustafa Şimşek, Yılmaz Şimşek ve Yaşar Özdemir isimli üç ilkokul çocuğunun, samanlıkta sigara içerken, sönmemiş sigara izmaritini kuru samanların üzerine atmaları sebebiyle çıkan yangın, rüzgârın etkisi ve ahşap olan evlerin birbirine bitişik olması nedeniyle kısa zamanda büyümüş, sonuçta 34 ev, ilkokul ve cami tamamen yanmıştır.

Sinop Valisi Sayın Ş. Ergün Özakman Boyabat Kaymakamı, Belediye Başkanı ve beraberinde bulunan bazı il ve daire müdürleri olmak üzere yangın mahalline giderek incelemelerde bulundu yangın felaketzedelerinin dert ve dileklerini dinledi.

Sayın Valimiz Özakman yangın mahallinde şu açıklamayı yaptı:

Arkadaşlar, hepimize geçmiş olsun diliyorum. Bu felaket neticesi can kaybının bulunmaması en büyük tesellimizdir. Evleriniz ve mallarınız yandı. Sizler kadar bizde üzüntü içindeyiz. Şunu bilin ki devlet her zaman yanınızdadır. Kısa zamanda dertleriniz tespit edilip çözüm getirilecektir. Acil olarak bu gün sizlere gıda maddesi, battaniye ve çadır getirdim. İhtiyaçlarınızı burada tespit edip gereken yapılacaktır.

Yangın felaketine uğrayanlar Sayın Valimiz Özakman’dan gübre, tohumluk ve konutlarının yapılmasını istediler.

Sayın valimiz Özakman: bir milyon liralık gübre 150 bin lira değerinde tohumluğun hemen gönderileceğini, YSE ekibi ile birlikte gönderilecek dozer ve greyderlerle, yangın mahallinin temizleneceği kendi evini kendin yap kampanyası ile konutlarının kısa zamanda yapılması sağlanacaktır dedi.

Sinop İlinden ve Boyabat’tan gelen 2 kamyon dolusu 4 milyon değerindeki gıda maddesi, bazı kullanılacak eşyalar, battaniye yeteri kadar yangın felaketine uğrayan vatandaşlara dağıtıldı.

Yangın neticesinde iki büyükbaş hayvanın yandığı ve zararın 100 milyon liranın üzerinde olduğu belirtilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 17 Ekim 1985, S:3629, s:1)

“Kazaen Çıkan Yangında İki Ev Tamamen Yandı

Ayancık İlçesi Yenikonak Bucağına bağlı Köseyakası Köyünde kazaen çıkan yangında iki ev tamamen yandı.

Şükrü Ünlü isimli şahıs evinin ocağındaki ateşleri söndürmeden Ayancık’a gitmiştir. Ocaktaki ateşlerin sıçraması sonucu tahta sofaları tutuşturmuştur. Gittikçe büyüyen yangın bitişindeki Hakkı Yüksel ve Hasan Çetin’in evlerine de sıçraması sonucu iki ev eşyaları ile birlikte tamamen yanmıştır.

Maddi hasarın 5.000.000 lira olduğu yangının soruşturması devam etmektedir.” (Sinop Gazetesi, 31 Temmuz 1986, S:3668, s:1)

“Boyabat İlçesinde 24 Ev Yandı

Boyabat İlçesine bağlı Uzunçay Köyünün Kabakçayırı Mahallesinde, bir evden çıkan yangın sonucu 24 ev yandı. Can kaybı olmayan yangında 110 milyon lira olarak tespit edildi.

Necibe Kaymakçı isimli kadının, yanan ocakta süt kaynattığı, yanan ocaktan sıçrayan kıvılcım neticesi ahşap evi tutuşturmuştur. Rüzgârın etkisiyle büyüyen yangın, birbirine bitişik 24 evin tamamen yanmasına sebep olmuştur.

Sayın Valimiz Ş. Ergün Özakman, yangın felaketine uğrayan vatandaşlara geçmiş olsun dileklerini sunmak Devletin yardımını yangın felaketzedelerine ulaştırmak üzere yangın mahalline gitti. Beraberinde getirdiği 2 milyon liralık gıda ve eşya yardımını 24 aileye vermiştir.

Ayrıca Boyabat Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonundan 2 milyon liralık nakli yardımda yangın felaketzedelerine verildi.” (Sinop Gazetesi, 25 Eylül 1986, S:3676, s:1)

“Yangın

4 Aralık günü saat 09:00 sıralarında Durağan İlçesi Çorakyüzü Köyünde Ayşe Akkaya adlı kadın saman almak için evinden ayrılmasından sonra evinde yanan sobadan çıkan kıvılcımlarla evde yangın çıkmış tamamen yanan evde 1 yaşındaki Melek Akkaya'nın da yanarak öldüğü ve maddi zararın 7 milyon olduğu öğrenilmiştir.

Boyabat İlçesi Murafalı Köyünde 3 yaşındaki Korkmaz Coşkun 4 yaşındaki Şükriye Coşkun evde yalnız oldukları sırada yere gaz dökerek kibrit çakmaları sonucu evin tamamen yanmasına neden olmuşlardır. Can kaybının olmadığı yangında yaklaşık 7 milyon liralık hasar meydana gelmiştir.” (Sinop Gazetesi, 10 Aralık 1987, S:3735, s:1)

Sinop gazetesinde yer verilen suç haberleri içerisinde bulunan yangın olayları haberleri değerlendirildiğinde şu sonuçlara ulaşılabılır:

Belirtilen tarihler arasında 53 yangın olayı meydana gelmiştir. Bu yangın olaylarının hepsi ağır kayıplara ve yıkımlara neden olmuş büyük yangınlardır.

Yeryüzü şekilleri ve iklim koşulları insanların ev yaparken kullandıkları malzemeyi belirleyici birer etkidir. Ormanlık alan yönünden bir hayli zengin olan Sinop'ta ev yapımında “ağaç”ın kullanılması kaçınılmaz bir olgudur. Bu nedenle Sinop'un merkezinde ve kırsalında evler ahşaptan yapılmıştır. Buda çıkan yangınların büyümesine, can ve mal kayıplarının artmasına neden olmaktadır. Ayrıca yangınların etkisinin büyük olmasının diğer bir nedeni de toplu yerleşmelerdir. Evlerin birbirine bitişik olması, yangının bir anda tüm evlere yayılmasına neden olmaktadır.

İncelediğimiz kaynaklarda yangınların çıkış nedeni çoğu kez belirtilmiştir. Bu doğrultuda yangınların çıkış nedenlerini şöyle sıralayabiliriz: Evin ocağından kazaen çıkan yangın, bacadan çıkan yangın, ocaktan sıçrayan kıvılcım nedeniyle çıkan yangın, sobadan sıçrayan köz nedeniyle çıkan yangın, çocukların kazaen çıkardığı yangın, sigaradan çıkan yangın, tüp patlaması nedeniyle çıkan yangın, kasten çıkarılan

yangınlardır. Bu nedenler içerisinde evin ocağından sıçrayan kıvılcımdan çıkan yangınile çocuklar tarafından kazaen çıkarılan yangınlar sayıca diğerlerinden çoktur.

Yangın olayları Sinop il merkezi ve ilçelerinde görülmüştür. Sinop vilayetinde en fazla yangın olayının Sinop merkez, Boyabat, Erfelek, Ayancık ve Durağan İlçelerinde görüldüğü anlaşılmaktadır.

Yangın olayları gazetede daha çok şu başlıklar altında verilmiştir: Yangın, bir yangın başlangıcı, feci bir yangın, yanarak öldü, yangın ve ölüm, kazaen yangın, kazaen ev yangını. Yangın olayları Sinop gazetesinde yer alan diğer suç olaylarıyla karşılaştırıldığında daha ayrıntılı ve geniş bir şekilde anlatılmıştır.

Tarihinde büyük yangınların meydana geldiği Sinop'ta hemen her yıl büyük bir yangın olayı meydana gelmiştir. Birbirine çok yakın ve ahşap evlerin yoğun olduğu Sinop'ta bir evde veya dükkanda başlayan yangın bir anda yayılarak yanındaki binaları da sardığı anlaşılmaktadır. Yangınların büyüklüğünü göstermek için 13 Şubat 1956 tarihinde Gerze'de meydana gelen 833 evin ve 300 dükkanın yandığı yangın örnek verilebilir. Bu yangını söndürebilmek için Boyabat, Sinop ve Samsun'dan itfaiye araçları gelmiştir. Gerze'nin neredeyse tamamı bu yangında yanmıştır. Diğer bir örnekte; Sinop Merkez Yeni Mahallede 6 Aralık 1935 tarihinde meydana gelen yangınolayıdır. Yeni Mahallede meydana gelen bu yangında 33 ev, 2 dükkân yanmış ve bir kız çocuğuda yanarak ölmüştür.

3.7 Hırsızlık Ve Dolandırıcılık Olayları

“Birine ait olan herhangi bir şeyi ondan gizlice alarak kendi çıkarları doğrultusunda kullanma”ya hırsızlık denilmektedir. İnsanlığın var olduğu en eski çağlardan beri görülen hırsızlık olayları, Sinop Vilayetinde de incelediğimiz dönemler arasında sıklıkla görülen olaylardan biridir.

Sinop gazetesinin incelenen sayılarında hırsızlık ve dolandırıcılık vakaları aşağıdaki gibidir:

“Sirkat

Her sene Ruzuhızırda yapılmakta olan eğlenceye bu sene devam edilmekte iken eğlence mahallinde Koca Osman oğlu kasap Hasanın kain validesi Nuriye hanımın cebinde cüzdanile birlikte yetmiş beş lirası aşırıldığı vakit müracaatından anlaşılması üzerine derhal tahkikatla geçilerek faili meydana çıkarılmış ve bu kaptan tanzim edilen evrak adliyeye derbest tevdi bulunmuştur. Vak'a şu suretle olmuştur;

Yeni Mahallede müteveffa Osman kızı on iki yaşlarında Ayşe namındaki kız, Nuriye hanım çeşmeden su içmek üzere eğildiği sırada mantosunun tış cebinde bulunan para cüzdanını görmüş ve kalabalıktan bilistifade hissettirmeksizin mezkur cüzdanı almış ve bilâhara içindeki paraları aldıktan sonra cüzdanı boş bir arsaya atmıştır. Boş cüzdan mezkûr mahallede bulunmuş ve mesruk 75 lira, bir lira noksanile ele geçirilerek sahibine verilmiştir. Zabitece gösterilen bu baptaki alaka ve mesai makamı vilayetçe mucibi memnuniyet görülmüştür.”(Sinop Gazetesi, 12 Mayıs 1932, S:810, s:2)

Sinop Vilayetinde hırsızlık olaylarının yanı sıra dolandırıcılık olayları da görülmüştür. Bu olaylara verebileceğimiz örnek bir olay,1936 yılının Ocak ayında Sinop Ziraat Bankasında meydana gelmiştir. Olayı gerçekleştiren, bankanın odacısı Osman adındaki kişidir. Osman, bankada çalışanlar tarafından sevilen bir şahıs olarak tanınmış olmasına rağmen bu olayı gerçekleştirilmiş ve polisler tarafından yakalanmıştır. Bu olay gazetede şöyle anlatılmıştır:

“Sinop Ziraat Bankasında Odacı Osmanın Marifetleri

Sinop Ziraat Bankası işyarlarının imzalarını taklit ederek tanzim etmiş olduğu sahte tediye mektuplar ile Kastamonu Ziraat Bankasından 550 ve İstanbul Ziraat Bankasından 2300 Lira Bursa Ziraat Bankasından 1500 Lira dolandıran Odacı Osman ve bu işlerde kendisine şerik olan akrabasından Tahmaz Oğlu Şerafettin İstanbul da yakayı ele vermişlerdir. Odacı Osman 3 seneden beri Sinop Ziraat Bankasından odacılık etmektedir. Kendisi okur yazar olduğu için bankanın kayıt ve daktiloda yazı işlerinde işyarlara yardım ederek çalışkanlığı ve işgüzarlığı ile kendisini çok sevdirmiş ve çokhissi uyandırmıştı. Geceleri de odacı olması hasabiyle bankada yatmakta idi.

Yaptığı sahtekarlığın iç yüzü aydınlanmamış ise de, Odacı Osman banka memuru ile muavininin imzalarını taklit ettiği veyahut bu imzaları kopya ederek işe başladığı tahmin edilmektedir. Bu sahtekarlık hadisesi her tarafa bildirilmiş olduğundan daha başka bankalardan da para çektiler ise, yakında meydana çıkacağı tabiidir.

Odacı Osman sahte mektupları hazırlayıp postaya verdikten sonra Ankarada biraderinin yanına gideceği ve orada yüksek ücretle iş bulduğunu söyleyerek bankadan ayrılmıştır. Hâlbuki Odacı Osman Sinop'ta henüz emsali görülmemiş bir sahtekârlık planı hazırlamış ve bunun kahramanı olarak tatbik faaliyetine geçmek üzere herkesin elini sıkarak masum bir tavırla Sinop'tan ayrılmıştır.” (Sinop Gazetesi, 9 Ocak 1936,S:984, s:1)

“Gerzede Teşkilatlı Bir Hırsız Çetesi Yakalandı

Bir seneden beri Gerze kentinde ve köylerinde dükkân ve evler soyuluyor ve bunların failleri bir türlü meydana çıkmıyordu. Geçenlerde Sinop'un Tangal köyünde vuku bulan bir ev soygunculuğu üzerinde ehemmiyet ile yapılan takibat neticesinde hırsızların ele başısı diye anılan ve Gerze'nin Çırnık köyünde cemal yakalanmış ve bunun verdiği ifade üzerine şimdiye kadar çaldığı eşyalardan bir kısmı sakladığı mağarada bulunmuştur. Bu mesruk eşyalardan bir miktarı da Vezirköprü'sündesatılırken jandarmalar tarafından görülerek müsadere edilmiştir. Zabite şimdi Cemalin bu hırsızlıkları kimler ile yaptığını incelemek ile meşguldür. Yakında bir hırsız şebekesinin bütün iç yüzü meydana çıkacaktır.” (Sinop Gazetesi, 9 Ocak 1936, S:984, s:2)

“Gerze Maliyesinde Bir Sahtekarlık Ve Yangın Başlangıcı

Gerze Hükümet konağının alt kat merdivenlerinde birkaç basamak merdiven yandıktan sonra kendi haline sönmüş olduğu sabahleyin odacılar tarafından görülmüş ve merdiven altında boş şişelerde bulunmuş olduğundan Uçabay Halim Saatçi oğlu bu hadisenin bir kast olması ihtimalini sezerek hemen kasayı saydırmış bu tadat neticesinde kasa mevcudunun 250 lirası nakit ve üst tarafı pul bedeli olmak üzere 700 lira miktarında bir açık olduğu anlaşılmış ve keyfiyet vilayet makamına bildirilmiştir.

Vilayetten gönderilen Defterdar Hamid Kars işe el koyarak sandık emininin zamanı idaresine ait bütün muamelatın gözden geçirmiş ve bu incelemenin sonucunda veznedarın nakit ve puldan tahakkuk eden açığından başka bazı sarf senetlerinde yapılan tahrifat ile açığın bin lirayı bulduğu anlaşılmıştır. Sorguya çekilen sandık emini Hilminin hazırlık tahkikatı bittikten sonra tevkif edilmiştir. Meydana çıkarılan ihtilasın ortadan kaldırılması için yangın başlangıcının bu ihtilasla bir münasebeti olduğu söylenmektedir. Mesele şimdi Sinop Adliyesince tetkik edilmektedir. İşin iç yüzünün yakında aydınlanacağı tabiidir.” (Sinop Gazetesi, 16 Ocak 1936, S:985, s:1)

“İki Hırsız Yakayı Ele Verdi

Geçen akşam Meydankapı Mahallesinde Demirci Fevzi Ustanın evinde kimse olmadığını hisseden Selahattin ve Vehbi adında iki hırsız evin kapısına anahtar uydurarak içeri girmişler ve bir sandık içinde buldukları 9 dane beşbirlik, 2 dane iki buçuk liralık altın, 9 dane altın lira bir dane altın yarım lira, 2 dane altın altın çeyrek lira, 12 dane yirmi beşlik altın ile 69 liralık evrakı naktiye çalarak savuşmuşlardır.

Bir müddet sonra hanesine gelen Fevzi usta evine hırsız girdiğini ve sandığının soyulduğunu görür görmez hemen polise müracaat etmiş ve bir saat geçmeden failler ele geçirilmiş ve çalınan paralar tamamen sahibine teslim edilmiştir. Polisimizin göstermiş olduğu basiret ve muvaffakiyet şayana takdirdir.”(Sinop Gazetesi, 7 Mayıs 1936,S:999, s:1)

“Çalmış

Sinopun Kale yazısı Mahallesi'nin çarşısında seyyar alış veriş yapan Arif Öztürk adındaki satıcının sergisinden bir adet çakmak çalan Ayancıkın M.K. Paşa Köyü'nden Hasan oğlu Mehmet Yılmaz emniyetçe yakalanarak evrak ile adalete teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 22 Aralık 1962, S:1265, s:2)

Geçim kaynakları tarım ve hayvancılık olan Sinop'ta, hayvan yetiştiriciliği insan hayatında önemli bir yere sahiptir. İnsanlar için maddi gelir kaynağı olan hayvanlar, zaman zaman hırsızlar tarafından çalınmıştır. Bu nedenle hayvan hırsızlığı Sinop ve özellikle köylerinde görülen hırsızlık olaylarından. İncelediğimiz kaynaklarda hayvan hırsızlık olayları ile ilgili haberler şöyledir:

“Zabite Vak'aları

Kabalı nahiyesinden Şamlı oğlu köyünden Süleyman oğlu Hasanın muhtar Şevkete ait olan öküzü çaldığı anlaşıl原因 olarak Hasanın evinde bulunan mezkur öküzün sahibine teslim ve Hasan hakkındaki evrakta C. Müddeiumumiliğine tevdi edildiği.” (Sinop Gazetesi, 28 Mart 1935, S:946, s:2)

“Küçük Hırsızlar Şebekesi

Yer yer vukua gelen ufak hırsızlıkların failleri uzun zamandır takip ve tahkik olunmakta idi. Geçen hafta Kütüphane caddesinin sahil boyunda Meydankapıda okullar pazarı sahibi Sami Gülüğün tahtı isticarında bulunan kayıkhanesinin duvarı delinmek suretiyle bazı muhtemel eşyasının çalındığı haber verilmesiyle polisimiz işe vaziyet etmiş: esasen kendileri göz önünde bulundurulmak da olan kefevi mahallesinin arka sokağında 18 numaralı evde oturan ve kale yazısında kahvecilik ile iştigal eden Mustafa Kurt Aslan'ın 15 yaşlarındaki oğlu Mehmet Kurt Aslan ile aynı mahalleden olup sakalık yapan Hasan Yerli'nin 13 yaşlarında iki oğlu ile birleşerek bu işi yaptıkları ve ayrıca Kefevi Camii'nin pencere demir parmaklıklarını da sökerek kale yazısında demirci Cemal usta sattıkları da tespit edilmiştir. Bu iki çocuk ile beraber çalınan mallar bilerek aldığından dolayı demirci ustası Cemal hakkında kanuni muamelenin infazı için her üçü de Cumhuriyet müddeiumumiliğine teslim olunmuşlardır.” (Sinop Gazetesi, 20 Ağustos 1941, s:3)

“Tanınmış İki Hayvan Hırsız Mahkum Oldu

Büyükbaş hayvan hırsızlığından sanık Sinop'un Tekke Köyünden Mehdi oğlu Fuat Pulat ile arkadaşı Ayancık'ın Yervi Köyünden Mehmet Yücel Nam diğeri Kavuç Mehmet'in yargılamaları neticesinde muhitçe tanınmış olan bu sanıkların suçları sabit görülerek 9 zar yıl hapislerine bu kadar müddetlede emniyeti umumiye nezareti altına alınmalarına ve 6 ay müddetlede Niğde Vilayetine sürgün edilmelerine Sinop Asliye Ceza Yargıçlığına karar verildiği öğrenilmiştir.”(Sinop Gazetesi, 13 Ağustos 1952, S:1527, s:1)

“Hayvan Hırsızlığı

İlimiz Merkez nahiyesine bağlı Taşmanlı köyünden Saniye Daban, Deliler Köyünden Hüsnü Akkaya'nın ahırlarından ve Demirci Köyünden Yusuf Ercan'ın meradan çalınan üç baş kısrakla bir tayın Taşmanlı Köyünden ev ve ambar soymaktan sanık Salih oğlu Şefikadan doğma Çelebi Daban'ın yataklığı ile Sinop'un Demirci Köyü nüfusuna kayıtlı olup halen Samsun'un Tekkeköyü civarında çadırlarda ikamet eden çingenelerden Şükrü Oğlu Ziver, Pomak, Halil oğlu Sultandan olma Ali İçel ve Elifin kardeşi sağır Hasan'ın çaldıkları anlaşılarak gösterilen büyük alaka ve şiddetli takip neticesinde Alaçam Kazasının Koz Köyü civarında hırsızlarla vaki temas neticesinde üç kısrak ve bir tayı bırakarak gecenin karanlığından bil istifade kaçmağa muvaffak olmuşlarsada hüviyetleri tespit edilmiş olan bu hayvan hırsızlarının da tutturularak adalete teslim edileceğine inanıyoruz. Hayvan sahipleri hayvanlarının elde edilmesinden memnun kalmışlardır.” (Sinop Gazetesi, 21 Ocak 1953, S:1549, s:1)

“Hayvan hırsızlığı

Ada Mahallesinden Hasan oğlu Yusuf Şahin'in bir baş ineği ile aynı mahalle halkından Özer Korucu'nun üç yaşlarında bir erkek danası 22/11/952 tarihinde otlak yerinden kaybolduğu haber verilmesi üzerine sıkı bir suretle aranmakta iken bu hayvanların Yenimahalle sakinlerinden Ali Oğlu Muammer Kalcıoğlu ve Nisi Köyünde oturan ortakcısı Salim oğlu Hasan Çolak tarafından bir gece damda kesildiğinin görüldüğü 26/2/953 tahkikatla tespit edilerek sanıkların yakalanıp adalete teslim edildikleri öğrenilmiştir.”(Sinop Gazetesi, 4 Mart 1953, S:1555, s:1)

“Koyun Çalmış

Ayancık Yenikonak Nahiyesine bağlı Dibekli Köyü'nden Cemal Dinçer'in geceleyin koyunlarını aynı köyden Mehmet oğlu Sadık Ünlü tarafından çalındığı

şikayetüzerine satış yaparken zabıtaca yakalanan yakalanmış evrak ile mahalli Cumhuriyet Savcılığına teslim edilmiş.” (Sinop Gazetesi, 6 Ocak 1961, S:2278, s:1-2)

Hırsızlık olaylarından biri de işyerlerinde meydana gelen hırsızlıklardır. Bu hırsızlık olayları da şunlardır.

“Abbas Gündoğdunun Sakarya Caddesindeki Tuhafiye Dükkanından Çalınan 3200 Lira Para İle Bir Tabanca Bulundu

8/2/952 Pazar gecesi Sakarya Caddesinde Tuhafiyeci Abbas Gündoğdu'nun dükkanının arkasındaki fırıncı Abbasın parmaklıkla çevrilmiş bahçesine bakan küçük penceresinin demirlerinden birisi çıkarılıp ardiye ile dükkan arasınaki kapının da menteşelerinin bir aletle çıkarılarak içeri girip çekmecenin kilidini yine bir aletle açarak (3200) lirası ile bir brovnik tabancası çalınmıştı.

Önem arzeden bu hadise üzerine İlimiz Emniyet teşkilatı hadiseye müteakip bir çok arama ve takibatta bulunmuşsa da hırsız hadisede hiçbir suretle iz ve delil bırakmadığından suçluyu bulmak mümkün olmamıştı, bununla beraber bütün hassasiyet ve önemle takipte devam olunarak şüphli şahıslar üzerinde durulmuş ve her birinin durumu ayrı ayrı takip olunmuş ve bunlar arasında seyyar marangoz Hasan Menekşenin boş gezdiği halde radyo-pikap karyola ve sair manifatura eşyesi alması nazarı dikkati celbetmiş ve sarfettiği paraların cins ve şeklide bu şüpheleri teyit ettiğiinden hakimlikten aranan kararla mumaiylehin 3/3/953 günü evinde yapılan araştırmada çalınan paralardan gizlenmiş (1628) lira ile çalınan bronnik tabanca elde edilmiş suçluda tutularak adalete teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 4 Mart 1953, S:1555, s:1)

“Ofis ambarından hırsızlık

Toprak mahsulleri ofisi ambarı kantar memuru Mithat Oğuz ile bekçi Sait Şişman'ın 6/5/953 gecesi ambarın penceresinden içeriye girerek arkadan kapıyı açtıkları ve 600 kilo kadar buğdayı çalıp Kaleyazısında bakkal Mehmet İdil'e sattıkları yapılan tahkikat neticesi anlaşılmış ve evrak C. M. Umimiliğince Sulh Ceza Hakimliğine verilmiş ve bunlardan Mithat Oğuz ile Sait Şişman tevkif edilmişlerdir. Tahkikat derinleştirilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 13 Mayıs 1953, S:1565, s:1)

“Zabıta vukuatı

24/1/954 Pazar gecesi Tüccarlarımızdan Hüseyin Bulak'ın Tersane çarşısındaki mağazasının demir parmaklarını kırarak içeri giren ve mağazadaki kasayı açmaya uğraşan Yenimahalle'den fırıncı çırağı 926 doğumlu İsmail Ergün ile yine fırıncı çırağı Fatsalı 16 yaşlarında Recai Salman kasayı kırıp açamayınca mağazada bulunan bisküvi, üzüm ve şekerlerden birer kutu alıp kaçmışlardır.

Hiçbir delil bırakmadan kaçan bu kasa hırsızları zabitanın uzun geceli-gündüzlü ve teknik bilgi ile takibi sonunda 24 saat zarfında çaldıkları bisküvi, üzüm, şeker kutuları ile birlikte yakalanmışlardır.

30 yılı aşan zabıta hayatında bulunduğu vazifelerde başarılı ve yarar görülen emniyet müdürümüz Mehmet Ali Bükülmez'i ve mesai arkadaşlarının gazetemiz hararetle tebrik eder.” (Sinop Gazetesi, 27 Ocak 1954, S:1602, s:2)

“Soygunculuk Yapanlar Adalete Teslim Edildi

Erfelek Kazasının İncirpınarı köyünden Ahmet Yıldız'ın dükkanının geceleyin kapısının zorla açıp para çalan Ayancıkın Tarakçı Köyü'nden olup Karaca köyde ikamet eden Remzi Yıldırım Erfelek kazasının Kınık Köyü'nden Bilal Balcan çaldığı

parayı teslim etmekle suçlarını itiraf etmiş buna ait tanzim edilen tahkikat evrakı suç delili para ile adalete teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 20 Aralık 1960, S:2263, s:1)

“Çalmış

Şehrimiz belediye hanında misafir yattığı odadan Ayancık'ın Sakarayabaşı Köyü'nden Seyit Ali Akyıldız'ın iskarpinlerini çalan Sinop'ta lokanta garsonu Boyabatın Esepiyeli Kılıçlı köyünden Sedat Aker çaldı eşya ile emniyetçe yakalanıp evrak il adalete teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 3 Ocak 1961, S:2275, s:1)

“Akaryakıt İstasyonu Soyuldu

Türkeli İlçesindeki Petrol Ofisi akaryakıt istasyonu 12 Ekim günü saat 17.30 sıralarında camları kırılmak suretiyle içeri girilmiş çekmecede bulunan 2261 lira ile istasyon bekçisine ait tek kırma av tüfeği çalınmıştır.

Akaryakıt istasyonu sahibi Ahmet Dinçel'in vaki şikayeti üzerine harekete geçen Türkeli Jandarması kısa zamanda bir soruşturmaya müteakip aynı ilçenin Taçahmet Köyünden Ahmet Gürleyen'i (22) çaldığı para ve tüfekle yakalayarak adalete teslim etmiş olup suçlu ilk sorgusuna müteakip tutuklanmıştır.” (Sinop Gazetesi, 19 Ekim 1972, S:2978, s:1)

“Bakkaliye Eşyasını Çalanlar Yakalandı

Merkeze bağlı Bektaşğa köyünden Cevdet Üner'in Köy içerisindeki dükkanına geceleyin belirsiz kimselerin girip para ve bazı bakkaliye eşyalarının çalındığı şikayet üzerine Jandarmaca yapılan tahkikat da suçluların aynı köyden A. Sudan ve kardeşi M. Sudan oldukları tespit edilmiş maznunlar hakkında düzenlenen tahkikat evrakı ile adalete teslim edilmişlerdir.” (Sinop Gazetesi, 1 Mart 1961, S:2324, s:2)

“Hırsızlık

İlimiz Kale yazısı Mahallesinde Faik Tezcan'ın dükkânına gelip 200 lira parasını çalan Artvin İli Yusufeli İlçesi Esenkaya Köyünden olup Sinop Amerikan hava alanında Kisko komandit şirketinde şoförlük yapan Cavit Bayraktar'ın çaldığı.” (Sinop Gazetesi, 18 Nisan 1974, S:3054, s:1)

“Hırsızlık

İlimiz Atatürk Caddesinde oturur ve iş hanı arkasında büfe çalıştırır Halil oğlu 1955 doğumlu Ahmet Gökoğlu 23/7/1975 günü müracaatta bulunarak büfesini kapatıp eve gittiğini 24/7/1975 günü geldiğinde büfenin caddeye bakan pencere camının kırıldığını ve içeriden yarım kilo samsun sigarası 3 adet 5 liralık ceman 15 lira ve birazda sayısını bilmediği bozuk parasının meçhul şahıslar tarafından çalındığını bildirmesi üzerine olaya Emniyet Müdürlüğü el koyarak tahkikata başlanıldığı aldığımız haberler arasındadır.”(Sinop Gazetesi, 31 Temmuz 1975, S:3120, s:1)

“Hırsızlık

İlgililerden aldığımız bilgiye göre: Rize İli Güneysu Bucağı Gürgen Köyünden olup Sinop'ta ikamet eden Salih Bilir ile Çarşamba İlçesi Orta Mahallesinden Metin Kızılkalkan 25/8/974 günün ilimiz tersane çarşısında toptancılık yapan Ali Özdil'in dükkanındaki çekmecesinden 3950 lirasının çaldıkları.” (Sinop Gazetesi, 29 Ağustos 1974, S:3073, s:2)

Halk arasında endişe ve korku yaratan suç olaylarından biri de ev eşyalarına yönelik hırsızlık olaylarıdır. Genellikle gece vakti insanların evlerinde uyuduğu saatlerde meydana gelen bu olayların faillerinin yakalanması için emniyet ve jandarma

görevlilerin gayretli bir şekilde çalışarak failleri yakaladığı görülmektedir. Bu hırsızlık olayları şunlardır:

“Yakalandı

30/Ekim/954 Cumartesi günü gecesi Orman Başmüdürlüğünden emekli Şükrü Tekinoğlu Kahveci Recep ve motorcu Cevdet Ermiş'in evlerine girerek hırsızlık yapan İnebolulu Mehmet Şişman adındaki şahıs canlı eşyalarla birlikte zabıtaca yakalanmış ve evrak ile birlikte adalete teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 3 Kasım 1954, S:1640, s:2)

“Para Çalmış

Durağan kazasının Çayağzı köyünden Hasan oğlu Mustafa Özen'in evine girerek sandıkta bulunan 400 liraya yakın parasını aynı köyden Osman Akal ve kardeşi Elmaz Sezer çaldıkları şikayet üzerine tahkikatta anlaşılmış evrak ile suçlular zabıtaca Cumhuriyet Savcılığına teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 6 Ocak 1961, S:2278, s:2)

“Hırsız Yakalandı

14-15 Ekim 1969 gecesi gayrimuayyen bir saatte, İlimiz Yeni Mahalle halkından Şeref Adalı'nın evine hırsızlık maksadı ile girip görülmesi üzerine olay yerinden kaçan ve aynı gece Ada Mahallesi halkından Cemal Keskin'in evine hırsızlık maksadıyla girip kıymetli bir eşya bulamayıp herhangi bir şey almadan çıkarak hırsızlığa tam teşebbüsten meznun Kastamonu İli Azdavay ilçesi Akçaçam Köyü halkından olup Karabük İlçesi Yenimahalle'de mukim Mehmetoğlu 1951 doğumlu Yaşar Akdemir yakalanmıştır.

Adı geçen şansın, 27/7/969 gecesi İncedayı Mahallesi'nden Osman Karabay'ın evine girerek 1 adet erkek kol saati, 1 adet kadın kol saati ile 86 lira parasını ve Nuri Çalışkan'ın evinden 180 lira para, 1 adet Nacar marka saat, otomobiline ait anahtarları ile İş Bankası kumbarasını çalmaktan ve 11/8/969 tarihinde Selahattin Öztekin'e ait Sakarya Caddesi'nde mukim kahvehanesinde vukua gelen hırsızlık olayının 23/9/969 gecesi Yenimahalle'de İsmail Tatlıcı'nın evine hırsızlık maksadıyla girip evde misafireten bulunan yeğeni Melahat Tatlıcı'nın başına sert bir cisimle vurup yaralanmasına sebebiyet verdiği ve 15/10/969 gecesi Ada Mahallesi'nde mukim İdris Öztürk ve İsmail Başer'in evlerinde vukua gelen hırsızlık olaylarının da faili olduğu anlaşılacak hakkında tanzim olunan evraklı adalete teslim edilmiştir.”(Sinop Gazetesi, 23 Ekim 1969, S:2828, s:1)

“Heyecan Yaratan Hırsız Yakalandı

Son günlerde şehrimizin İncedayı ve Kefevi Mahallelerindeki evlere girerek hırsızlık yapmak isteyen ve ev halkı tarafından görülmesi üzerine yakalanmamak için bilhassa kadınların boğazlarını sıkarak kaçan bu suretle de şehirde heyecan yaratan meçhul şahıs polisin devamlı takip ve soruşturması sonucunda yakalanmıştır.

Aslen Kabalı Bucağı Kalenderoğlu Mahallesi'nden olan 17 yaşındaki Kazım Öztürk inşaatlarda işçilik yaptığı ve bu arada gözü tutan evlere girdiğini itiraf etmiş, hırsızlık gayesiyle girdi evleri göstermiştir.

Muhitte heyecan yaratan Kâzım Öztürk ilk sorgusuna müteakip tutuklanmıştır.” (Sinop Gazetesi, 5 Nisan 1973, S:2300, s:1)

“Eşya Çalan Yakalandı

Şehrimizde Rasim Uzun'un evine girmek suretiyle üç adet taşçı keski, 3 adet muhtelif cins kerpeten ve 2 kilo çivinin çalındığı şikayet üzerine Emniyetçe işe el

konulmuş tahkikat sonunda: Suçlunun Kale yazısı mahallesinde Salih oğlu (13) yaşlarında Lütfi Kesim'in olduğu tespit edilmiş ve maznun yakalanan evrak ile adalete teslim edilmiştir." (Sinop Gazetesi, 29 Mart 1961, S:2346, s:1)

"Altın Hırsızlığı

İlimiz Ayancık İlçesi Uzunçam Köyünden İlyas Öztürk, misafir kaldığı üvey babası Kâzım Örnek'in evinde Emine Çetinkaya'nın boynundan 3 adet reşat altınıni çalarak kaçtığı, olaylara zabıtaca el konduğu öğrenilmiştir." (Sinop Gazetesi, 11 Temmuz 1974, S:3066, s:1)

"Hırsızlık

İlimiz Yeni Mahallede ikamet eden Fehmi Kocakurt'un gece camını kırarak evine giren hırsız sandıkta bulunan 4 adet 22 ayar altın bilezik ile 1000 lira parasının çalındığı.

4 adet 17 şer kiloluk zeytinyağını Erfelek İlçesinde bakkallık yapan Zihni Cihan'ın dükkânından kendi oğlu Şaban Cihan'ın çaldığı ve aynı yârde bakkallık yapan Ayhan Cihan ile Turan Aktepe'ye sattığı öğrenilmiştir. (23 Ocak 1975, sayı:3093, sayfa:2)"

"Amerikan Uyruklu Bir Kadının Evi İle Pideci Dükkanını Soyan Hırsız Yakalandı

20-2-1985 tarihinde meçhul kişiler Amerikan uyruklu bir kadının evine girerek 700.000 lira değerinde altın mücevherat ile bazı eşyalarını gene 4-1-1985 ve 31-1-1985 tarihlerinde Kale yazısı'nda pideci dükkanından 30.000 lira çalınmış ve olayı emniyet müdürlüğüne bildirilmişti.

Emniyet Müdürlüğü ekipleri, olay üzerinde yaptıkları çalışmalar sonucu her iki yeri soyan Hüseyin Köklü isimli şahsı yakalamışlardır. Suçunu itiraf eden şahıs adalete teslim edilmiştir.

Amerikalı kadının evinden çalınan 700.000 lira civarındaki altın mücevherat ve eşyaların listesi şöyle;

1 adet pullu zincir, 11 çift küpe, 5 adet yüzük, 10 adet bilezik, 5 adet kolye, 3 adet yaka iğnesi, 2 adet pırlanta yüzük, 2 adet anfi, 1 adet Şah Rıza Pehlivinin resmi bulunan kolye 1 adet fotoğraf makinası, 1 adet küçük opera tabir edilen dürbün, 18 adet çeşitli ülkelere ait madeni paralar ile 1 adet hesap makinası.

Pideci dükkanından da 30.000 lira para almıştır.

Amerikan uyruklu Bentc Gariçk isimli kadının evinden çalınan tüm ziynet eşyaları ile diğerleri kendisine teslim edilmiştir." (Sinop Gazetesi, 11 Nisan 1985, S:3607, s:1)

Sinop'ta meydana gelen diğer hırsızlık olayları da şöyledir.

"Tevkif Edildiler

Türkeli kazasının Sırtvan köyünden Tabir Özkan, Halil Erdoğan, Hüseyin Erdoğan, Cemil Özkan, Ali Erdoğan, Sait Özdemir, İzzet Erdoğan gece kaçak kereste götürürken vazifeli orman bakım memuru Ali Arı ve 2 arkadaşına mukavemet ettikleri Jandarma'ya haber üzerine maznunlar yakalanmış ve bunlardan Halil Erdoğan'ın üzerinde tabanca da bulunmuş evrak ile adliyeye teslim edilmiş sorgularına müteakip maznunlar tevkif edilmişlerdir."(Sinop Gazetesi, 16 Ocak 1961, S:2286, s:2)

"Yankesiciler Adalete Teslim Edildi

Boyabat kazasının Akçakese köyünden Recep Sağlık adındaki şansın Boyabat Merkez pazarına cebinde 950 lira paranın yankesicilik suretiyle çalınmış olduğunu şikayeti üzerine yapılan tahkikatda;

Suçluların Sinop iline geldiğini anlaşılmış ve maznunlar Tersane Çarşısından dolaşmakta iken Direkli Köyünde ikamet eden Kemal Zurna, Şahin Yeni ile Erfeleyin Horzum köyünden Recep Göncü adlı şahıslar çaldıkları para ile birlikte emniyetce yakalanarak haklarında tanzim edilen evrakla adalete teslim edilmişlerdir.” (Sinop Gazetesi, 2 Şubat 1961, S:2301, s:1)

“Okul Eşyasını Çalan Adalete Teslim Edildi

Gerze'nin Çanakçı Köyü İlkokulu'na ait 34 parça marangoz takımının meçhul şahıslar tarafından çalındığı okul idaresi tarafından şikayet üzerine Jandarmaca yapılan tahkikat da aynı köyden Hasan oğlu M. Özdemir, Mustafa oğlu S. Özdemir Çeçe köyünden Salim oğlu K. Çakır, Kazım oğlu S. Çakır tarafından çalındığı eşyaların bulunması ile anlaşılmış, tahkikat evrakı ile Adalete teslim edilerek tevkif edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 22 Şubat 1961, S:2318, s:1)

“Hırsızlık

Kabalı Bucağı Göllü Köyünden Hüseyin Soylu'nun Almanya'dan getirdiği LÜD 14 HE plaka nolu Fort marka taksisini park ettiği yerde meçhul şahıslar tarafından ön camı kırılmak suretile 3 adet dolu bant, 2 adet teyp sislambası ile 1 adet ahza lambası çalındığı öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 3 Ekim 1974, S:3078, s:2)

“Hırsızlık

Durağan İlçesi Çerçiler-Emirtolu Köyünden Mustafa Öztürk aynı köyden Rüstem Bilgin'in 800 lira parasını çalındığı öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 12 Aralık 1974, S:3088, s:1)

“Oto Hırsızlığı

Çatalzeytin Yukarısökü köyünden Erol Kaya yapılan ihbar sonucu 67 AS 438 plakalı Murat marka oto ve 34 PS 334 plakalı taksi ile yakalanmış yapılan arama sonucu hakiki plakası 67 AT 746 olduğu anlaşılan otoyolu silah zoru ile 2750 lira parayıda alarak kaçtığı ve bununla plakasını değiştirerek aynı taksi ile Çatalzeytine gitmekte iken yakalandığı ayrıca bagajda 1 adet PHILIPS marka portatif teyp elde edildiği ilgililerden öğrenilmiştir.”(Sinop Gazetesi, 9 Ocak 1975, S:3091, s:2)

“Hırsızlık

İlimiz Kabalı Bucağı Akba Köyü Halkından olup halen aynı köyde oturur ve Hollanda'da işçi olarak çalışır. Kadiroğlu 1944 doğumlu Şakir Öz 14/7/1975 günü müracaatta bulunarak İlimiz Orman gazinosu civarında minibüsünü park ederek elbisesini soyunduktan sonra minibüsün içerisine bırakıp, minibüsün kapılarını kapatarak denize girdiğini ve bu arada minibüsün kapısına anahtar uydurmak suretiyle pantolon cebinde bulunan 61 bin lira tutarındaki Hollanda guldeninin meçhul şahıs tarafından çalındığını iddia ve şikayet etmesi üzerine olaya el konulmuş ve yaptırılan tahkikatta bu hırsızlığı Sinop Dizdaroğlu Köyü nüfusuna kayıtlı ve aynı köyde oturur Mustafa oğlu 1961 Reyhan Zengin ile Osmaniye Köyü halkından olup İncedayı Mahallesiinde oturur Remzi oğlu 1938 doğumlu Yalçın Özyılmaz'ın yaptığı tespit edilmiş sanıklardan Reyhan Zengin halen firarda olup diğer sanık Yalçın Özyılmaz çalınan 60 bin lira para ile yakalanarak hakkında gerekli işleme başlanmıştır.” (Sinop Gazetesi, 17 Temmuz 1975, S:3118, s:1-2)

“Hırsızlık

İlimiz Boyabat İlçesi Yeni Mahallede oturur ve inşaat müteahhitlik yapan Sadık oğlu 1927 doğumlu Mustafa Açıkbay müracaatta bulunarak 20-21-7-1975 günü gecesi

evinin karşısında bulunan 6-8 ve 10 luk 4 ton inşaat demirinin meçhul kişiler tarafından bir kamyonu yüklenmek suretiyle çalındığını iddia ve şikâyet etmesi üzerine olay hakkında gerekli tahkikata başlamış olduğu öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 31 Temmuz 1975, S:3120, s:1)

“Hırsızlık

17 Eylül günü Sinop Emniyet Müdürlüğüne müracaat eden Mustafa Haskalp adlı şahıs, kendisine ait 57 AK 750 plaka sayılı otosundan 1 adet teyp, 2 adet hoparlör, 3 adet kaset ve kendisine ait av teskeresinin çalındığını öne sürmüştür. Tahkikat devam etmektedir.” (Sinop Gazetesi, 1 Ekim 1987, S:3726, s:1)

Sinop gazetesi haberlerine göre belirtilen tarihler arasında Sinop'ta 41 hırsızlık ve dolandırıcılık olayı meydana gelmiştir. Bu hırsızlık ve dolandırıcılık olaylarından; Sinop merkezde 30, Gerze'de 3, Ayancık'ta 2, Durağan'da 2, Boyabat'ta 2, Türkeli'de 1 ve Erfelek'te 1 olay meydana gelmiştir. Hırsızlık ve dolandırıcılık olaylarının işleniş şekline göre; evden hırsızlık, işyerinden hırsızlık, hayvan hırsızlığı, otodan hırsızlık, yankesicilik şeklinde olduğu tespit edilmiştir. Şehir merkezlerinde meydana gelen hırsızlık olayları, evden ve işyerinden hırsızlık olayları; köylerde meydana gelen hırsızlık olayları da hayvan (inek, öküz, koyun vb.) hırsızlığı şeklindeki olaylardır.

Sinop'ta meydana gelen ve Sinop gazetesinde yer alan hırsızlık haberlerine konu olmuş“çalınan malzemeler” şunlardır: altın, para, hayvan, araba teybi, inşaat demiridir, kereste ... Gazetede yer alan hırsızlık olayları şu başlıklar altında verilmiştir: Hırsızlık, hayvan hırsızlığı, çalmış, sirkat, hırsız yakalandı.

3.8 İntihar Olayları

İntihar, hayatına son vermeye karar vermiş kişinin kimsenin müdahalesi olmadan kendini öldürmesidir. Başka bir deyişle çaresizve ümitsiz kalan kişinin sorunlarından ve hayatından kaçışıdır.⁵⁹

İntihar olayları Sinop gazetesinde yer alan suç olayları içerisinde sık karşılaştığımız suç olaylarından. Gazetede intihar olaylarının gerçekleştiği yer, intihar edenin kimlik bilgileri, intihar ederken kullanılan alet veya intiharın nasıl gerçekleştiği, intihar edenin cinsiyeti, çoğu kez de intiharın nedeni belirtilmiştir. Sinop gazetesinde yer alan suç olayları içerisindeki intihar haberleri şunlardır:

⁵⁹ Erkut Ragıp BULUT, “İntiharın Kısa Tarihesinden Sebep Ve Yöntemlerine Genel Bir Bakış”, Cumhuriyet Tıp Dergisi, 2012-34, s.128.

“Beraat Kararı

Ayancık Zingal Şirketi muhasebecisi Baki beyin nezdinde metres olarak bulunan Mukbile Hanım 931 senesi Mart ayı içinde intihar ettiğinden mumaileyh Baki Bey katil maddesinden maznun bulunuyordu.

Sinop ağır ceza mahkemesindeki duruşması neticesinde, muamileyh Baki Beyin Mukmile Hanımı öldürdüğüne dair delail ve emaret elde edilememiş olduğundan mahkemece 13-2-932 tarihinde vicahen beraatine karar verilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 18 Şubat 1932, S:799, s:1)

“Asılarak Ölme

Gerzenin Yenicüma nahiyesine bağlı çanakçı köyünden Halil Başoğullarından Hasan Karısı İmehan, köye yakın bir yerde asılı ve ölü olarak bulunmuştur. İmehan, intiharı sebebi henüz anlaşılmamıştır jandarma tarafından tahkikata devam edilmektedir.” (Sinop Gazetesi, 13 Ekim 1932, S:832, s:2)

“İntihar

Ayancıkta tanınmış Kereste tüccarlarından Midhat Övet6/10/953 Salı günü saat 12 sıralarında evinde kendisini ipe asmak suretiyle intihar etmiştir. Üzerinde Müddeiumumiliğe hitabet yazılı bulunan mektubunda “müptela olduğum hastalıktan ötürü 3 defadır intihara teşebbüs ettim. Ben kendim yaptım başkasının suikasti yoktur” dediği öğrenilmiştir.

Mumaileyh 63 yaşlarında olup hayatı boyunca herkese iyilik yapmış ve dürüst hareketi ile ticaret hayatında iyi bir nam kazanmış şahsiyet idi.” (Sinop Gazetesi, 7 Ekim 1953, S:1586, s:1)

“İntihar

Türkeli Kazasının Gencek Köyünden Sabri oğlu 1316 doğumlu Hüseyin Çetintaş adındaki şahıs 31 Mart 1961 günü kendisini asmak suretiyle intihar ettiği ihbar üzerine tahkikat sonunda bu kimsenin kastı olmayıp akli muvazenesinin bozukluğundan intihar ettiği anlaşılmuştur.” (Sinop Gazetesi, 12 Nisan 1961, S:2358, s:1)

“Kendini Kaya'dan Atmış

Gerze Kazasının Sorkun Köyünden Salih kızı Mehmet eşi Şerife Sahın adındaki kadın çocuklarının yaşamamasından asabi buhranlar geçirerek kendini kayadan aşağı atmak suretiyle intihar ettiği yapılan adli tahkikattan da teyiden anlaşılmuştur.” (Sinop Gazetesi, 12 Nisan 1961, S:2358, s:2)

“İki İntihar

Gerze Dikmen Bucağına bağlı Karakoyun köyünden 1938 doğumlu Şerif Baş bilinmeyen bir sebepten 30-4-972 günü sabahın erken saatlerinde kendisini ipe ağaca asmak suretiyle intihar etmiştir.

Diğer taraftan aynı günün erken saatlerinde Durağan İlçesinin Çampaşasakızı köyünden 25 yaşlarında Gülsüm Kılıçarslan kendisini evlerinin tavanına ipe asmak suretiyle intihar etmiştir.” (Sinop Gazetesi, 4 Mayıs 1972, S:2954, s:1)

“Samanlıkta Kendini Astı

İlimiz Ayancık İlçesi Koççağız Köyü'nden Mustafa Akkol (39) bilinmeyen bir sebepten kendisini samanlığın tavanına ipe asmak suretiyle hayatına son vermiştir. İlgililerin yaptıkları kovuşturmada intihar olayında kimsenin taksirli bulunmadı kanaatine varılmıştır.” (Sinop Gazetesi, 22 Şubat 1973, S:2994, s:1)

“Kendini Ağaca Astı

Gerze ilçesi Hacıselli Köyünden Cevriye Demirtaş (16) adındaki genç bir kız bilinmeyen bir sebepten kendilerine ait bahçedeki incir ağacına kendini asmak suretiyle intihar etmiştir.” (Sinop Gazetesi, 13 Eylül 1973, S:3023, s:1)

“Kendilerini Astılar

Geçtiğimiz hafta Ayancık İlçesine bağlı Dedeabağ Köyünden 21 yaşındaki Ayşe Altun adındaki genç bir kız hastalığının etkisi ile teessüre kapılarak kendini evlerinin kapısına ipe asmak suretiyle intihar etmesinden sonra bu defada 2 Aralık Pazar günü Gerze İlçesine bağlı Kuzsökö Köyünden Sabriye Avlacı adında 30 yaşlarında bir kadın henüz bilinmeyen bir sebepten kendisini evlerinin tavanına asmıştır.” (Sinop Gazetesi, 6 Aralık 1973, S:3035, s:2)

“İntihar

İlimiz Kapalı Cezaevinde 24 yıla hükümlü Atilla Tanzer (34) bulunduğu cezaevi koğunun tuvaletindeki su borusuna bilinmeyen bir sebepten dolayı yatak çarşafı ile kendini asarak intihar ettiği.

İlimiz Boyabat İlçesi Çattepe Köyünden Yeter Şanlar (12) bilinmeyen bir sebepten dolayı Suludüzü orman mevkiinde kendini ağaca asmak suretiyle intihar ettiği.” (Sinop Gazetesi, 9 Mayıs 1974, S:3057, s:1)”

“İntihara Teşebbüs

İlimiz Boyabat İlçesi Gökdere Mahallesinden Cemile Sözcü ailevi geçimsizlik yüzünden evde bulunan ruhsatsız tabanca ile intihara teşebbüs ettiği.” (Sinop Gazetesi, 30 Mayıs 1974, S:3060, s:1)

“İntihar

İlimiz Ayancık İlçesi Dalay Köyünden Fatma Can’ın henüz sebebi bilinmeyen bir sebepten dolayı kendini ormanda ipe ağaca asmak suretiyle intihar ettiği.” (Sinop Gazetesi, 30 Mayıs 1974, S:3060, s:1)

“İntihar

İlimiz Kabalı Bucağı Melekşah Köyünden Mustafa Çapar’ın fakirlik sebebi ile kendini evlerinin tavanına asmak suretile intihar ettiği.” (Sinop Gazetesi, 06 Haziran 1974, S:3061, s:1)

“İntihar

İlimiz Gerze İlçesi Tilkili Köyünden Mevlüt Albayrak kendisini ipe ağaca asmak suretiyle intihar ettiği. (Sinop Gazetesi, 27 Haziran 1974, S:3064, s:1)

“İpe Kendini Astı

İlgililerden aldığımız bilgiye göre; ilimiz Boyabat İlçesi Şıh Mahallesinde Keziban Aktaş henüz bilinmeyen bir sebepten kendisini ipe evlerinin tavanına asarak intihar ettiği.” (Sinop Gazetesi, 1 Ağustos 1974, S:3069, s:1)

“İntihar

Ayancık İlçesi Armutluyazı Köyünden Ramazan Şentürk henüz bilinmeyen bir sebepten dolayı kendin ipe ağaca asmak suretiyle intihar ettiği.” (Sinop Gazetesi, 1 Ağustos 1974, S:3069, s:1)

“İntihar

İlimiz Erfelek İlçesi Dere Köyünden Sevim Sarı evlerinin yakınındaki ormanda kocasından ayrıldığı üzüntüsü ile kendini asmak suretiyle intihar ettiği.

İlimiz Türkeli İlçesi Çatalgüney Köyünden Güldane Çağlayan rahatsızlığı nedeniyle evlerinin kapısına kendisini asmak suretile intihar ettiği, öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi,15 Ağustos 1974, S:3071, s:2)

“Tabanca İle İntihar

Ayancık İlçesi Bakırlı Köyünden Cemil Yüksel ailesi bir mesele yüzünden tabanca ile intihar ettiği.” (Sinop Gazetesi, 14 Kasım 1974, S:3084, s:2)

“İntihar

İlgililerden aldığımız bilgiye göre; İlimiz Gerze İlçesi Dikmen Bucağı Çorak Köyünden saniye Demirci kocası tarafından babasının evine gönderilmek istendiğine üzülmekle beraber samanlığa ipe asılarak intihar ettiği.

Boyabat İlçesi Camtepe Köyünden Cemile Kerim bilinmeyen bir sebepten kendisini ipe asmak suretiyle intihar ettiği.” (Sinop Gazetesi,19 Aralık 1974, S:3089, s:2)

“İntihar

İlgililerden aldığımız bilgiye göre: İlimiz Gerze İlçesi toprak Mahsulleri Ofisinde depo memuru Ahmet Kefeli aynı yerden Huriye Özçelik’in evinde bilinmeyen bir sebepten dolayı intihar ederek öldüğü.” (Sinop Gazetesi,2 Ocak 1975, S:3090, s:2)

“Henüz İki Aylık Evli Olan Bir Kadın Kendini Asarak İntihar Etmiştir

Tanıyanlar tarafından çok iyi ve çok sakin olarak tanımlanan bir kadın kendini asarak intihar etmiştir.

İlimiz Zeytinlik mıntıkası üstünde radar yolu kenarındaki bir evde Fatma isimli henüz iki aylık evli bir kadın 26-10-1982 Salı günü kendini evin merdiven boşluğunda asarak intihar etmiştir. Henüz nedeni bilinmeyen intihar olayı ilimizde üzüntü yaratmıştır.” (Sinop Gazetesi,28 Ekim 1982, S:3492, s:1)

“İntihar

16 Eylül 1986 günü Erfelek İlçesi Salıbey Köyünde Ümran Özcan (23) adlı bayan geçirdiği bunalım sonucu kendisini evlerinin önünde bulunan armut ağacına asmak sureti ile intihar etmiştir. Cumhuriyet Savcılığı tahkikata devam etmektedir.” (Sinop Gazetesi,1 Ekim 1987, S:3726, s:1)

İncelenen tarihler arasında Sinop gazetesinde yer alan intihar haberleri ile ilgili şu sonuçlar elde edilmiştir: Sinop gazetesinde 27 intihar olayı haberine yer verilmiştir. Bu haberlerdeki intihar olaylarının 4’ü ailevi nedenlerden, 4’ü hastalık (psikolojik) nedeniyle, 2’si maddi geçimsizlik (fakirlik ve yoksulluk) nedeniyle, 17’si ise bilinmeyen nedenlerle meydana gelmiştir.

Gazetede yer alan haberlere göre; ipe asmak suretiyle 22, tabanca ile 2, kayalıklardan atlamak suretiyle 1 ve belirtilmemiş şekilde 2 intihar olayı meydana gelmiştir. İpe asılarak intihar etme şeklinin diğer intihar şekillerine göre sayıca fazla olduğu; kişilerin evde, samanlıkta veya ağaca kendini asarak intihar olayını gerçekleştirdiği tespit edilmiştir.

İntihar edenlerin büyük bir çoğunluğunun kadın olduğu görülmektedir. Bunun nedenini ise şöyle açıklayabiliriz: Türk toplumu Ataerkil bir toplum için, kadınlar karşılaştıkları sorunları dile getirmeye çekinmekte veya korkmaktadır. Bu nedenle de ailelerinden veya çevrelerinden destek alamayan bazı kadınlar problemlerine çözüm bulamayınca çareyi intihar etmekte bulmuşlardır.

Gazetede yer alan intihar haberleri şu başlıklar altında verilmiştir: intihar, asılarak ölme, kendini ağaca astı ve ipe kendini astı ...

3.9 Trafik Kazası Olayları

“Karayolu üzerinde hareket halinde olan bir veya birden fazla aracın karıştığı ölüm, yaralanma ve zararlı sonuçlanmış olaya” trafik kazası denilmektedir.⁶⁰ Trafik kazaları diğer bütün kazalarda olduğu gibi planlanmadan gerçekleşir ve bu kazalar can ve mal kaybına yol açar.⁶¹ Engebeli bir arazi yapısına sahip olan Sinop, gelişmiş bir yol ağına sahip değildir. Bugün dahi ilçelerle ve komşu illerle bağlantı yolları zaman zaman kapanmaktadır. Bu olumsuz yol şartları neticesinde trafik kazalarının meydana gelmesi kaçınılmaz bir durumdur.

Sinop'taki ilk trafik kazası 1927 yılında meydana gelmiş olup 7 Nisan 1927 tarihli ve 434 sayılı Sinop Vilayet Gazetesinde bu ilk kaza şöyle anlatılmıştır:

“Otomobil Kazaları Sinop'ta da Başladı

İkide birde İstanbulda vukuatını duyduğumuz otomobil kazalarına yavaş yavaş Sinop'ta da şahit olmaya başladık. Bir ay evvel Hakkı Usta'nın idaresindeki otomobil Kale yazısında ihtiyar bir kadını çiğnedi. Tehlikeli değilse de kadın bir aydan beri yatmaktadır. Bayramda da bir at arabasıyla karşılaşarak arabanın devrilmesine sebebiyet vermiş, arabadaki çocuklardan birisinin ayağı kırılmış, ikisinde hafif yaralanmıştır. Mevcut iki-üç otomobil ile bu kazalar oldu. Demekki bir iki otomobil gelirse daha feci kazalara şahit olacağız. Allah beterinden korusun.”⁶²

Bu ilk kazadan sonra yıllar geçtikçe Sinop'ta araç sayısı arttı, yollar yapıldı, Sinop'tan ilçelere ve komşu illere araçlarla ulaşım sağlanmasıyla birlikte trafik kazaları arttı ve trafik kazaları hayatın acı bir parçası olmaya başladı.

“Pervane Tepesinde Kamyon Devrildi

Boyabadlı İbrahim'e ait 8 Nolu Kamyon, Ahmet oğlu şöför Rızanın idaresinde olarak Salı günü yolcu ve eşya yüklü olduğu halde Sinobdan Boyabada giderken

⁶⁰ KTK, kanun no:2918, tarih:1983. Madde,3.

⁶¹ Arzu EKİCİ “Trafik Kazası Haberlerinin Medyada Sunumunun Cumhuriyet, Hürriyet Ve Zaman Gazatesi Örneklerinde İncelenmesi (Yayımlanmamış Y.L.T.), Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara 2006, s.113.

⁶² <http://www.ajans57.net/?p=2891> (04.04.2016)

kasabaya iki kilometre mesafede Pervane tepesi mevkinde devrilerek 40 metre derinliğindeki dereye yuvarlanmıştır. Bu kaza neticesinde yocularardan üçü ağır, dördü hafif olmak üzere yedi kişi yaralanmıştır. Yaralılar hastaneye kaldırılmış ve şoför hakkında Adliyede tahkikata başlanılmıştır.” (Sinop Gazetesi, 12 Mart 1936, S:992, s:3)

“Müessif Kamyon Kazası

İlimiz Orman İşletme Müdürü Remzi Tekbaş 24/1/1952 günü müdüriyet binasından orman dava işlerini takip etmek üzere yaya olarak şehre gelirken eski kibrit fabrikası yakınlarında şehirden süratle çıkan ve şoför Yusuf Yeğenin idaresindeki kamyon çarpmış etraftan yetişenlerin yardımı ile yaralı hastaneye kaldırılmış şoförde yakalanarak adalete teslim edilmiş ve derhal tevkif olunmuştur.”(Sinop Gazetesi,30 Ocak 1952, S:1500, s:1)

“Kamyon Kazası

8/7/952 günü akşamı saat 19.00 da Korucuk Köyü surlarında Hüseyin Turana ait 17 plaka sayılı şoför Mustafa Özcan'ın idaresinde Sinop'a tuğla getirirken Sinop Emniyet kadrosunda bekçi Rasim Semiz kamyon hareket halinde iken binmek için kamyonun şoför mahalline atlamış tutunamayarak yere düşmüştür. Yaralı hastaneye yetiştirilmek üzere iken yolda ölmüştür.

Hadiseye zabıtaca el konulmuştur tahkikat devam etmektedir.” (Sinop Gazetesi, 9 Temmuz 1952, S:1522, s:1)

“Kamyon Kazası

6/9/952 günü Ayancık'tan Kastamonu'ya gitmek üzere hareket eden Kastamonu 337 plaka sayılı ve şoför Nejdet Göver idaresindeki kamyon İncemeydan Mevkiine geldiği sırada freninin tutmaması ve önüne kağı arabaları çıkması yüzünden devrilmiş ve kamyonun üzerinde bulunan sahibi Kemal İsaoglu'nun kamyonun altında kalarak öldüğü. Mavini Haydar Yaman'nın da hafif suretle yaralandığı ve hususta adliyece soruşturma yapılmakta olduğu haber alınmıştır.” (Sinop Gazetesi, 10 Eylül 1952, S:1531, s:1)

“Bir kamyon devrildi 2 kişi öldü

9/1/953 Cuma günü Karasu pazarından yük ve yolcu alarak yola çıkan Gerze 68 plaka ve Osman Kalaycı'nın idaresinde bulunan kamyon fazla sürat yüzünden Sinop'a 18. Km de devrilmiş ve bu devrilme neticesinde eşya ve yolcular araziye dökülmüşlerdir. Bu arada Sinecan Köyünden Haydar Çelikel adlı bir şahıs derhal ölmüş ve şoför dahil 5 ağır 4 hafif olmak üzere 9 kişi yaralanarak akabinde memleket hastanesine kaldırılmışlardır. Tedavi altında bulunanlardan Soğucalı Köyünden Ali Osman Aktarna adlı şahısta bir gün sonra vefat etmiştir.

Müddei Umumi muavini Cafer Tayyar Güney gereken tahkikata devam etmektedir.” (Sinop Gazetesi, 14 Ocak 1953, S:1548, s:1)

“Feci Bir Otomobil Kazası

5/9/953 günü Sinop'tan Boyabat'ta gitmekte olan şoför Selahattin Tokuş idaresindeki Boyabat 12 plaka nolu tenezzüh otomobili Sinop'tan 1.5 kilometre kadar ayrıldıktan sonra Gelincik mahallesinden geçerken aynı mahalleden Tahir oğlu 9 yaşlarında Çetin Özkayaya çarparak yaralanmış ve yaralı çocuk derhal hastaneye kaldırılmışsada maalesef aldığı yaraların tesiriyle 7/9/953 günü vefat etmiştir şoför hakkında adli takibata başlanmış olduğu öğrenilmiştir.”(Sinop Gazetesi, 9 Eylül 1953, S:1582, s:1)

“Feci Bir Hadise

Vilayet Umumi Meclisi ve Daimi Encümen azası ve Cumhuriyetçi Millet Partisi Mebusu adayı Hayrettin Soyören yine C. Millet Partisi adaylarından Kemal Batur, Sinop’lu şoförü Saim Halil Özkaptan ve Tege müstehzarat tıbbiye laboratuvarı propaganda memuru Ercüment Basa’nın bindikleri otomobil Boyabat’ta 10 kilometre mesafedeki köprüden uçmuş Hayrettin Soyören beyni patlayarak ölmüştür. Halil Özkaptan ile Ercüment Basa’dan ağır yaralıdır.” (Sinop Gazetesi, 7 Nisan 1954, S:1612, s:1)

“Kamyon Devrildi

Cemil Zülfikar idaresinde ve Sinop 70170 plaka numaralı kamyon Kaza Merkezine gelmekte iken şosa üzerinden Hacıoğlu mevkiinde rod başlığının çıkması neticesinde buğday tarlasının içerisine yuvarlanarak devrilmiş ve içerisinde bulunan Ayancığın Pazarcık Köyü’nden Osman Taraç, Fatsa Köyü’nden Beyaz Zülfikar, Saniye Taşçı, Makbule Taşçı adındaki şahıslar muhtelif yerlerinden yaralanarak tedavileri için Ayancık Sağlık Merkezine getirilmiştir.”(Sinop Gazetesi, 23 Mart 1961, S:2341, s:1)

“Çiğneyerek Öldürmüştü

Şoför Bilal Öztürk idaresindeki 70210 plaka numaralı kamyon çakıl yüklü olduğu halde seyir yaparken 11 Haziran 1961 tarihinde Sinop’un Uzungürgen Köyünde değirmencilik yapan İbrahim Erdem’in 15 yaşındaki kızı saniye Erdem’i çiğnemek suretiyle öldürmüştü olup suçlu şoför yakalanarak hakkında tatbikata takibata getirmiştir.” (Sinop Gazetesi, 15 Haziran 1961, S:2397, s:2)

“Kamyon Kazası

Ayancık Kazası Ömerdüzü Köyünden şoför Sabri Gemici idaresindeki Sinop 70232 plaka nolu kamyon Türkeli Kazasından Ayancığa gelmekte iken farların sönmeye ile arabanın devrildiğini yolculardan 4 dünün hafif ve 8 zinin ağır suretle yaralandıkları yaralıların Ayancık Sağlık Merkezine ve Vilayet Atatürk Hastanesi’nde tedavi altına alındıkları.” (Sinop Gazetesi, 14 Aralık 1961, S:2423, s:1)

“Feci Bir Trafik Kazası

12/6/966 Pazar günü nikah merasimini müteakip geziye çıkan şehrimiz motorcularından Saffet Bal ve eşi Türkan yanlarında yakınları olduğu halde şoför Alâattin Bayrak idaresindeki taksile şehrimize 1.5 km. mesafedeki Pervane Tepesi altında Samsun’dan gelmekte olan Meral Kazan’a ait şoför Yaşar Kesim idaresindeki otobüsle çarpışmıştır.

Kazada taksi şoförü derhal ölmüş içindikilerden Saffet Bal ve eşi ağır olmak üzere Muhterem Doğan, Tayyibe Bal, Nurten Konukçu ve otobüs yolcularından Mustafa İşbilen yaralanmışlardır. Derhal Atatürk Hastanesi’ne kaldırılan yaralılardan Saffet Bal’da 15/6/966 günü ölmüş eşi ise henüz komadan kurtulamamıştır.

Gazetemiz bu müessif kazada anında bütün imkânlarıyla yardıma koşan Amerikan Radarı doktoru ile revir personeline, ani müdahale ile her türlü tedbir alan Atatürk Hastanesi Operatörü Dr. Muhittin Turgut ve eşine yaralılar adına teşekkür eder Bayrak ve Bal ailesine başsağlığı dilerken diğer yaralılara geçmiş olsun der.” (Sinop Gazetesi, 16 Haziran 1966, S:2655, s:1)

“Çarpıştılar

Samsun’dan Gerze taş yüklü olarak gelen Austin marka ve İstanbul 83600 plakalı numaralı kamyonla Sinop’tan Samsun istikametine kereste yüklü olarak giden Sinop

7230 plaka numaralı kamyonla Gerze Belediyesi hududu içinde çarpışmış olup can kaybı yoktur hasar 2500 liradır.” (Sinop Gazetesi, 22 Aralık 1969, S:2265, s:1-2)

“Traktör Devrildi 5 Ölü 25 Yaralı

10 Mart 1972 Cuma günü saat 12 sıralarında Dikmen Bucak merkezine iki kilometre mesafedeki virajı alamayarak uçuruma yuvarlanan 57 AD 063 plakalı traktörün römorkunda bulunan 30 yolcunun beşi derhal ölmüş 25 kişi de ağır yaralanmıştır.

Olayda hayatlarını kaybedenler: Osman Öz (traktör şoförü), Dursun Diri, Emine Başoğlu, Osman Başoğlu ve kimliği tespit edilemeyen 25 yaşlarında bir kadın.” (16 Mart 1972, S: 2947, s: 1)

“Feci Kaza Yardan Uçan Otobüsün 5 Yolcusu Öldü 15 Yaralı Var

8 Şubat günü sabah İstanbul'a gitmek üzere aldığı yolcularla birlikte şoför Muharrem Çalışkan yönetiminde Erfelek'ten yola çıkan 41 AK 477 plakalı otobüs Kabalı ile Ahmetyeri arasındaki Gedeoğlu yokuşunun son virajında buzlu yolda kaymak suretiyle 50 metreden fazla yüksekten alt taraftaki dereye kadar yuvarlanmış ve demir yığını haline gelmiştir.

Kaza sırasında otobüste bulunan yolculardan 4 kişi derhal hayatını kaybetmişler bir kadın ise hastaneye kaldırılırken yolda ölmüştür.

Feci kazada ölenler: Ramazan Karadeniz (55), Selim Atalay (60), Ramazan Erustaoğlu (75), Fehmiye Çalışkan (19), Melek Çalışkan (40).

Yaralı olarak Sinop Atatürk Hastanesi'nde tedavi altına alınanlar: Muharrem Çalışkan (şoför 35), Dursun Çetinkaya (41), Kadriye Çetinkaya (6), Necip Çetin Alp (47), Mustafa Beyazıt (59), Osman Karaman (55), Arif Karaman (20), Bayram Yaşar (57), Fatma Aksu (18), Nezahat Özbayrak (19), Ramazan Öztürk (39), Mustafa Aslan (48), Kadir Yılmaz (14), Muazzez Yavuz (40), Rahmi Yaşar (22).

Hadiseyi müteakip derhal vak'a mahalline giden valimiz Sayın İsmail Dokuzoğlu beraberinde İl Jandarma Komutanı, trafik ekibi ve diğer ilgililer olduğu halde kurtarma çalışmalarına bizzat yönetmişlerdir.” (Sinop Gazetesi, 10 Şubat 1972, S:2942, s:1)

“Traktör Devrildi 1 Ölü 1 Yaralı Var

26/2/1972 Cumartesi günü saat 16 sıralarında eşi ile birlikte gezintiye çıkan Durağan İlçesi Çöve Köyü Okulu öğretmeni Şükrü Atalay civarda bir müddet dolaştıktan sonra rastladıkları tomruk yüklü bir traktörün römorkunu binmişlerdir. Vezirköprü İlçesinin İncesu Köyüne kayıtlı traktörün bir müddet yol aldıktan sonra devrilmesiyle öğretmen Şükrü Atalay ve eşi ağır surette yaralanmışlardır. Derhal Samsun Devlet Hastanesi'ne kaldırılan yaralılardan öğretmen Şükrü Atalay hastanede ölmüştür.” (Sinop Gazetesi, 2 Mart 1972, S:2945, s:1)

“Ayancık'ta Trafik Kazası

24-4-1972 günü Ayancık İlçesinin Karakestane köyünden üzerine aldığı yolcularla Ayancık'tan gelmekte olan ehliyetsiz şoför Yaşar Gürleyen yönetimindeki 34 DG 401 plakalı kamyon bir virajı alamayarak devrilmiştir.

Olayda Ayancık Dibekli Köyü'nden Nazif eşi Fatma Öztürk (32) derhal ölmüş Emine Öztürk (13), Fatma Ercan (45) ve Olgun Soy (14) ağır yaralanmışlardır.” (Sinop Gazetesi, 27 Nisan 1972, S:2953, s:2)

“Aynı Yerde İkinci Bir Kaza

Kabalı - Ahmetyeri arasındaki Gedeoğlu Yokuşu'nda, 8 Şubat 1972 günü meydana gelen ve 5 kişinin ölümü, 15 kişinin de yaralanmasına sebep olan kazaya bir yenisi daha

eklenmiştir.23 Nisan Pazar günü saat 12 sıralarında Boyabat tan Sinop'a gelmekte olan 57 AC 102 plakalı otobüs keskin virajlardan birini alamayarak devrilmiş ve büyük bir sans eseri can kaybı olmamakla beraber 6 kişi muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır.

Bilhassa yağışlı zamanlarda bu bölgede kayma ve fazla sürat yüzünden virajları dönememek tehlikesine karşı şoförlerin çok dikkatli ve ağır seyretmeleri gerekmektedir.23 Nisan günü meydana gelen kazada muhtelif yerlerinden yaralanan İsa Kara, Mustafa Can, Hamdi Sarısu, Mehmet Çotok, Zekiye Yıldırım, Satı Karahan Sinop Atatürk Hastanesi'nde tedavi altına alınmışlardır.” (Sinop Gazetesi, 27 Nisan 1972, S:2953, s:1)

“Sinop'ta Bir Yılda Çeşitli Trafik Kazalarında 17 Kişi Öldü

Sinop'ta son bir yıl içinde çeşitli trafik kazalarından 17 kişi ölmüştür. Gazetemiz muhabirine bu konuda bir açıklamada bulunan Sinop Trafik Bürosu Komiser muavini Mustafa Özarlan şu bilgi vermiştir. Özarlan Sinop'ta son bir yıl içinde meydana gelen 58 trafik kazasında 17 kişi ölmüş 83 kişi de yaralanmıştır bunun yanında maddi zarar da 496 1197 olmuştur. Özarlan ayrıca bir açıklama daha bulunarak bir yılda Sinop bölgesinde 2792 kişi şoför ehliyet namesi almıştır demiştir.” (Sinop Gazetesi, 24 Ağustos 1972, S:2970, s:1)

“Feci Kaza Çaya Yuvarlanan Otobüsün 7 Yolcusu Öldü 24 Yaralı Var

2 Ocak Salı günü Ayancık Türkeli arasındaki normal seferini yapmak üzere 40 kadar yolcu ile saat 11.30 da Ayancık'tan hareket eden 06 EU 770 plakalı Fahri Güney yönetimindeki otobüs 5. kilometredeki Tefkiye Köyünün İkisü mevkiinde (Ayancık – Türkeli- Sinop yol kavşağında) 80 metre aşağıdan geçen Ayancık çığına yuvarlanmıştır.Karşıdan gelen vasıtaya yol vermek için sağa yanaşmak istediği bir sırada vukua gelen olayda 7 kişi derhal ölmüş, beş kişi ağır olmak üzere 24 kişi yaralanmıştır.

Feci kazada ölenler şunlardır: Feride Özmen, Saadet Kartal, Şevket Sönmez, Şevki Ulusoy, Tahir Çelik, Mustafa Ünal, İlyas Gül.

Yaralılar Ayancık Sağlık Merkezi ile Sinop ve Samsun Devlet Hastanelerine kaldırılmışlardır. Otobüs şoförü Fahri Güney gözaltına alınarak tahkikata devam edilmektedir.1973 yılının bu ilk trafik kazası bölgede derin üzüntü yaratmıştır.” (Sinop Gazetesi, 4 Ocak 1973, S:2988, s:1)

“Devrilerek Yanan Jeepde İki Kişi Yanarak Öldü 4 Yaralı Var

Gerze'den Dikmene gitmekte olan Hamza Yılmaz idaresindeki 45 AY 252 plakalı Jeep Çorak Köyü Sepetçioğlu mevkiinde önüne çıkan bir hayvana çarpmamak için yolun kenarına kaçtığı sırada şarapole devrilmiş ve tutuşarak yanmaya başlamıştır.

Olay sırasında vasıtada bulunan Ayşe Uysal (40) ile kızı Fadime Uysal (6) yanarak ölmüşlerdir. Şoför Hamza Yılmaz ile Hasan Kaya (70) adındaki bir yolcu ağır olmak üzere bir kadın bir erkek yolcuda hafif yaralı olarak kurtulmuşlardır.” (Sinop Gazetesi, 11 Ocak 1973, S:2989, s:1)

“Traktör Devrildi Sürücüsü Öldü

İlimiz Erfelek İlçesine bağlı Akçaçam Köyünden Çelebi Ekmekçi (27) yeni aldığı plakasız traktörle yanında aynı köyden İzzet Ekmekçi (19) olduğu halde saman almak için Hacıoğlu Köyüne giderken traktörün devrilmesi ile ağır şekilde yaralanmışlardır. Sinop Atatürk Hastanesi'ne kaldırılan yaralılardan traktör sürücüsü Çelebi Ekmekçi kurtarılamayarak ölmüştür.” (Sinop Gazetesi, 15 Şubat 1973, S:2993, s:1)

“Feci Kaza

Boyabat tunç kiremit ve tuğla fabrikasının Muharrem Yalçın (34) idaresindeki 57 AC 487 plakalı servis otosu geçtiğimiz hafta sonunda paydos saatine müteakip işçileri fabrikadan Boyabat'a getirirken pazar yokuşu mevkiinde karşı istikametten gelen Hüseyin Kaya idaresindeki potas yüklü kamyonla karşılaşmıştır.

Aksi istikamette birbirlerinin yanından geçtiği sırada servis otosundan başlarını çıkararak dışarıya bakmakta olan Muhsine ve Ayşe Çulhalı adlarındaki 16 ve 18 yaşlarındaki iki kız kardeş başlarını kamyonun kasasına çarparak ağır şekilde yaralanmışlar ve derhal hastaneye kaldırılmışlardır. Aldığı yaranın tesiri ile ili kız kardeşten Muhsine Çulhalı ölmüştür.” (Sinop Gazetesi, 23 Ağustos 1973, S:3020, s:1)

“Trafik Olayı 1 Kişi Öldü

Geçtiğimiz hafta Ahmet Gündoğdu idaresindeki 57 AD 917 plakalı taksi Sinop'tan Gerze'ye gitmekte iken Belveren Köyü civarında yaya olarak aynı istikamette giden Yaşar Erdoğan isimli şahsa çarparak ölümüne sebep olmuştur. Ahmet Gündoğdu tutuklanmıştır.” (Sinop Gazetesi, 13 Eylül 1973, S:3023, s:1)

“Trafik Kazası Bilanço:2 Ölü, 5 Ağır Yaralı

19 Kasım günü saat 7.30 sıralarında aldığı yolcularla Erfelek'ten Sinop'a gelmekte olan Celâl Özgün yönetimindeki 57 AD 226 plakalı otobüs İncemeydan yokuşunda dingilinin çıkması neticesi uçuruma yuvarlanmıştır. Yolculardan Şevket Turan (60) ile Al Özlü (69) derhal ölmüşler; Nuri karakuş (27); Zeynep Karakuş (60); Emine Sarı (25); Kâzım Şahin (69) ve Celâl Özgün (otobüs şoförü) ağır yaralı olarak Sinop Atatürk Hastanesine kaldırılmıştır.” (Sinop Gazetesi, 22 Kasım 1973, S:3033, s:1)

“3 Trafik Kazasında 4 Kişi Öldü 7 Kişi Yaralandı

Hafta içinde Durağan, Ayancık ve Gerze İlçelerinde meydana gelen üç trafik kazasında 4 kişi ölmüş, 7 kişi yaralanmıştır. 2 Aralık günü saat 14:00 sıralarında Vezirköprü - Durağan yolunda Durağana 1 km kala önden giden kamyonu geçmek isteyen Aziz Akbay yönetimindeki jeepin devrilmesi ile vasıtada bulunanlardan Fazilet Tuna (40), Münevver Demiray (42), Mukadder Dede (17) derhal ölmüşler, jeep şoförü Aziz Akbay (19), Fadime Yeğin (60), Sema Teğin (6), Hayriye Yüzay (22), Döndü Akyol (7), Müzeyyen Dede (13) yaralanmışlardır.

İkinci kaza yine aynı gün Ayancık İlçesine bağlı Hacılı Köyünden Türkeli'nin Çatakgüney Köyüne gitmekte olan Necmettin Şentürk yönetimindeki 57 AC 956 plakalı kereste yüklü kamyonun yolların buzlu olması nedeniyle kayarak dereye yuvarlanması ile meydana gelmiş, kamyonun üzerinde bulunan Mehmet Öztürk (55) ölmüştür.

Üçüncü kaza 3/12/973 günü saat 14 sıralarında Samsun'dan – Gerze'ye gelmekte olan Kudret Alkan yönetimindeki 57 AE 038 plakalı taksi Hacıselli Köyü civarında yoldan geçmekte olan Yusuf Yiğit adında yaşlı bir vatandaşa çarpmış ve yaralanmasına sebep olmuştur.

Birinci kazada yaralananlar Boyabat, üçüncü kazada yaralanan da Bafra Devlet Hastanelerinde tedavi altına alınmıştır.” (Sinop Gazetesi, 6 Aralık 1973, S:3035, s:1)

“İki Trafik Olayında Bir Kişi Öldü, 4 Kişi Yaralandı

Boyabat İlçesi Ergeç Köyünde vites değiştirme sırasında geriye kaçarak devrilen Mustafa Çavuşoğlu (35) yönetimindeki traktörün altında kalan Ömer Öztürk adında bir çocuk ezilerek ölmüş, şoför tutuklanmıştır.

4-2-974 günü Pazarcık Köyünden Ayancık'a hasta getirmekte olan Yılmaz Yavuz (36) idaresindeki 55 AD 859 plakalı jeep yoldan çıkararak devrilmiş, Satılmış Yılmaz (50) Nizamettin Yılmaz (33), Sadık Yüce (41), Şevket Turan (34) yaralanmışlardır." (Sinop Gazetesi, 7 Şubat 1974, S:3044, s:1)

"Kamyondan Atlaması Ölümüne Sebep Oldu

Geçtiğimiz hafta Boyabat İlçesi İğren Köyü Dere Mevkiinde seyretmekte olan Ömer Ermiş yönetimindeki kamyon rampa çıkarken aniden stop etmiştir.

Kamyonun geri kaçarak devrilme tehlikesiyle karşılaşacağı düşüncesine kapılan Mehmet Erdoğan (45) isimli şahıs birden kamyondan atlamış ve o anda azda olsa geri kaçan kamyonun altında kalarak ezilme suretiyle ölmüştür." (Sinop Gazetesi, 21 Şubat 1974, S:3046, s:1)

"Fikret Övet Trafik Kazası Geçirdi

Haber aldığımıza göre Milletvekillerimizden Fikret Övet geçen hafta Erfelek İlçemizden gelirken bindiği taksinin virajı alamaması neticesi dereye yuvarlanmışlar. Yanında bulunan Alâaddin Şahin ile Cengiz Oğuz'da yaralanarak ilimiz Atatürk Hastanesine kaldırılmıştır. Gazetemiz sayın milletvekilimiz ve beraberindekilere geçmiş olsun der acil şifalar diler." (Sinop Gazetesi, 28 Mart 1974, S:3051, s:1)

"Trafik Kazası

Boyabat'tan İlimize gelmekte olan 57-AD-236 plakalı Şükrü Çeltikçi idaresindeki kamyon Kabalı Bucağındaki Hasan Gül'e ait kahvehaneye fazla sürat yüzünden virajı alamayarak ön cephesinden çarptığı bu sırada kahveye girmekte olan (Şamhoğlu Köyünden) Cahit Değer'in ölümüne sebebiyet verdiğiinden sanıklar yakalanarak adalete teslim edildikleri öğrenilmiştir." (Sinop Gazetesi, 4 Nisan 1974, S:3052, s:1)

"Trafik Kazası

23/04/1974 günü ilimiz Çiftlik Köyü yakınında Samsun'dan Sinop'a gelmekte olan Bafra İlçesi Karaburç Köyünden Muzaffer Kurt yönetimindeki 3993 BS Hollanda plakalı opel marka taksi virajı alamayarak devrildiği kaza sonucu şoför Muzaffer Kurk ve yanında bulunan Mahir Veli'nin yaralandığı kaldırıldıkları Sinop Atatürk Hastanesinde Mahir Veli'nin öldüğü, yine aynı gün Gerze istikametinden Sinop'a gelmekte olan şoför Şerafettin Özcan idaresindeki 57 AE 078 plakalı murat marka taksi Gerze Abdaloğlu Köyünden 11 yaşlarındaki Mahmut Çelik'e çarparak ölümüne sebebiyet verdiği." (Sinop Gazetesi, 25 Nisan 1974, S:3055, s:2)

"Kamyonla Dükkâna Girdi

İlimiz Tersane çarşısında oto tamirciliği yapan Ömür Ercümer'in dükkânına Sabri Yavuz idaresindeki 57 AC 842 plaka nolu kamyonla girdiği ve 1500 liralık bir zarar meydana getirdiği." (Sinop Gazetesi, 23 Mayıs 1974, S:3059, s:1)

"Trafik Kazası

İlimiz Radarında şoför Selamettin Gençgül'ün idaresindeki servis otobüsü 31/5/974 günü Radardan şehre sefer yaparken teknik bir arıza nedeniyle 24 evler semtinde direksiyona hakim olamayarak tarlaya girdiği ve sarsıntı neticesi arabada bulunan Akcora Tahmaz, İbrahim Taşkın, Sabri Koca, Mustafa Uzun ve Tülin Karadeniz'in hafif şekilde yaralandıkları ilgililerden öğrenilmiştir." (Sinop Gazetesi, 06 Haziran 1974, S:3061, s:1)

“Trafik Olayı

İlimiz Erfelek İlçesi İnce Meydan Yokuşundan şoför Rıza Güngör idaresindeki 34 HT 885 plaka kamyon rot çıkması neticesi devrilmiş ve kamyonunda bulunan Osmaniye Köyünden Elif Biran ölmüş aynı yerden Baki Biran ile kızı Aysel Biran'ın yaralandığı.” (Sinop Gazetesi, 13 Haziran 1974, S:3062, s:1-2)

İlimiz Merkez İlçe Bostancılı Köyünden Sinop'a gelmekte olan Niyazi Özbek idaresindeki 16-G-308 geçici plakalı Rona Stajın taksi Bostancılı Köyünden Mustafa Tortop'a çarparak ölümüne sebebiyet verdiği. (13 Haziran 1974, sayı:3062, sayfa:2)

Hüseyin Ünal idaresindeki 57 AD 313 plakalı traktör Gerze İlçesi Tilkilik Köyü istikametine giderken virajı alamıyarak devrildiği ve traktörde bulunan aynı köyden Mehmet Uysal, Bekir Dinç ve İmahat Çolak'ın öldükleri. (13 Haziran 1974, sayı:3062, sayfa:2)”

“Trafik Kazası

İlgililerden aldığımız bilgiye göre; İlimiz Gerze İlçesi Kerim Köyü Kanlıçay mevkiinde 57 AD 781 plaka nolu jeep bu yerde duran Ayancık yolcu otobüsüne binmek üzere olan Basri Yılmaz'a çarparak yaralandığı tedavi için Bafra Hastanesine kaldırılırken öldüğü.” (Sinop Gazetesi, 11 Temmuz 1974, S:3066, s:1)

“Trafik Kazası

Ayancık İlçesi Kara Kestane Köyünden Rasim Işığın idaresindeki ruhsatsız Austin marka traktör geri kaçması neticesi devrilerek, traktörde bulunan Sedat Işığın derhal ölmüş, eşi Gülizar ve yeğeni Ayşe Işığın ile sürücü Rasim Işığın ağır yaralı olarak Ayancık sağlık Merkezine kaldırmışlarsa da Rasim Işığın'ın bilahere öldüğü.” (Sinop Gazetesi, 25 Temmuz 1974, S:3068, s:1-2)

“Trafik Kazası

Boyabat İlçesi Katırlı Köyünden 9 yaşlarında Hüseyin Tunç, amcaoğlu Rasim Tunç'a ait traktörü çalıştırıp devirdiği ve traktörün altında kalarak öldüğü.

Boyabat İlçesi Yaylacık Köyünde traktör fazla sürat yüzünden devrilmiş, olay sırasında traktörde bulunan Keşler Köyünden Zeki Öztürk derhal ölmüş. Yusuf Öztürk ile şoför Mehmet Yaş muhtelif yerlerinden yaralandığından Boyabat Devlet Hastanesine kaldırıldıkları.

İlimiz Kefevi Mahallesinden Sedat Korkmaz kiralık mobilet motosiklet ile dolaşırken öğretmen okulu civarında fazla sürat yüzünden virajı alamıyarak düştüğü ve ağır şekilde yaralanarak hastaneye kaldırıldığı.” (Sinop Gazetesi, 25 Temmuz 1974, S:3068, s:2)

“Trafik Kazası

Boyabat İlçesi Saraydüzü Göktepe Orman bölgesinde tomruk yüklü traktörü ile Virana Mevkiinde devrilerek sürücüsü M. Ali Serenli'nin ezilerek öldüğü.

Türkeli İlçesinde olup Almanya'da alışan işçilerden izinli olarak geldiği Ayancık'ta otosu ile seyrederken dikkatsizlik neticesi Hasan Dinçer'e Çarparak ayakları ile kollarının kırılmasına sebebiyet verdiği.

Ayancık İlçesinde ofis buğdayı yüklü kamyonun üzerine aldığı yolculardan kamyonun devrilmesi ile Osman Ercan öldüğü Ahmet Akman, Necip Yalçın, Mehmet Kaya, İbrahim Yıldırım ve Ali Baş'ın yaralandıkları.

İlimiz İncedayı Mahallesinde ikamet eden Selami Gündüz'ün idaresindeki taksi ile seyretmekte iken, Coşkun Ruşen'in aniden önüne çıkması neticesi dikkatsizlikten yaralandığı öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 1 Ağustos 1974, S:3069, s:1-2)

“Trafik Olayı

2/8/974 günü saat 19.00 sıralarında İlimiz Gerze İlçesi Belveren Köyü Hudutlarında Gerze istikametine gelmekte olan şoför Çırnık Köyünden Ali Rıza oğlu 1952 doğumlu Galip Kara idaresindeki 57 AC 007 plakalı kamyon fren patlaması sonucu devrilmiş olay sırasında kamyonunda bulunan Kabanlar Köyünden Yakup oğlu 50 yaşlarında Yusuf Uzun ile Hasan oğlu 65 yaşlarında Ahmet Uzun yaralandıkları ve tedavi altına alındıkları.”(Sinop Gazetesi, 8 Ağustos 1974, S:3070, s:1)

“Trafik Kazası

İlgililerden aldığımız bilgiye göre; ilimiz Merkez İlçe Kabalı Buçağına bağlı Lala Köyünden Şükrü Kaya kendisine ait 57 AE 141 plakalı traktörle tomruk taşırken Çabbaroğlu Mevkiinde fren patlaması neticesi devrildiği traktörde bulunan Lala Köyünden Selim Küçük'ün derhal öldüğü, Teke Köyünden Seyfi Aydın'ın yaralandığı.

İlimiz Türkeli İlçesi Işıklı Köyünden Sabri Yılmaz kendisine ait Almanya plakalı minibüsü ile Gencek Köyü Dedeboğaz Mevkiinde fazla sürat ve dikkatsizlik yüzünden PTT direğine çarparak uçuruma yuvarlandığı, şoförü Sabri Yılmaz ve eşi Zariye Yılmaz'ın muhtelif yerlerinden yaralandığı.

İlimiz Durağan İlçesinden ehliyetsiz şoför Halil Akbey plakasız taksi ile seyretmekte iken yaya giden aynı yerden Kâzım Ünal ile Avni Gürkan'a çarptığı Kazım Ünal'ın öldüğü ve Avni Gürkan'ın yaralandığı.” (Sinop Gazetesi, 15 Ağustos 1974, S:3071, s:1-2)

“Trafik Kazası 5 Ölü 41 Yaralı Var

İlgililerden aldığımız bilgiye göre: İlimiz Gerze İlçesinden Sinop Kızılabalı Köyüne bir nişan törenine gitmekte olan 57 AD 927 plakalı traktör Sinop'a 7 kilometre kala Ordu Köyü yakınlarında fazla sürat yüzünden devrilmiş traktör ve römorkta bulunan yolculardan Niyazi Akgün, Rasim Güleç, Salih Yazıcı, Dursun Demir, Ramazan Üzüm derhal ölmüşler diğer 43 kişide muhtelif yerlerinden yaralandıkları ve bu yaralıların Sinop ve Samsun Devlet Hastanelerine kaldırıldıkları öğrenilmiştir.”(Sinop Gazetesi, 29 Ağustos 1974, S:3073, s:2)

“Trafik Kazası

İlgililerden aldığımız bilgiye göre: İlimiz Erfelek ilçesi Kızılcaelma Köyünden ilçe merkezine gelmekte olan şoför Emrullah idaresindeki jeep Bülbülderesi mevkiinde uçuruma yuvarlandığı jeepte bulunan Şükrü Özdemir, Ayşe Özdemir ve oğlu Enver Özdemir'in yaralandıkları.” (Sinop Gazetesi, 5 Eylül 1974, S:3074, s:1)

“Trafik Kazası

İlimiz Erfelek İlçesi Tekke Köyünden Necati Yalmancan idaresindeki 57 AE 202 plaka sayılı traktör virajı alamayarak devrilmesi sonucu traktörde bulunan Abdullah Bulgurcu derhal ölmüş, Şaban Aydınılmaz'ında yaralandığı.” (Sinop Gazetesi, 19 Eylül 1974, S:3076, s:2)

“Karga Çarptı

Boyabat İlçesinden Durağan istikametine gitmekte olan Günal Aktaş yönetimindeki 57 AE 335 plaka nolu taksinin ön camına bir karganın çarptığı, camın kırılıp şoförün dengelyi kaybetmesiyle devrilen takside bulunan Günal Aktaş ile Mahmut

Mercan muhtelif yerlerinden yaralandıkları öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 10 Ekim 1974, S:3079, s:2)

“Trafik Kazası

İlimiz Y.S.E. teşkilatında şoför Nazmi Kara idaresindeki işçileri taşımakta olduğu işçi nakil arabasının kapının açılması neticesi Ordu Köyünden Şaban Kaba düşerek öldüğü öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 31 Ekim 1974, S:3082, s:1)

“Trafik Kazası

24/10/1974 günü Boyabat İlçesi Bektaş Köyü hudutları içerisinde birçok kişinin ölümüne ve yaralanmasına sebebiyet veren şoför Mustafa Kandemir tedavisine müteakiben tutuklandı.

İlimiz Kale Yazısı Mahallesi suda görevli Enver Ünsal 57 AE 416 plaka nolu oto ile Dibekli Köyünden Hamdi AYDIN’a çarparak yaralanmasına sebebiyet verdiği.

Durağan İlçesinden Boyabat’a gelmekte olan YSE müdürlüğüne ait 55 AK 425 plakalı damperli kamyon şoförü Selamettin Atamük karşıdan gelen bir taksinin fırlattığı bir taşla ön camın kırılması neticesi muvazenesini kaybederek Hasan Göçer’e çarparak ağır şekilde yaralandığı.” (Sinop Gazetesi, 14 Kasım 1974, S:3084, s:1-2)

“Trafik Kazası

Türkeli İlçesinde işçi götürmekte olan 67 AE 051 plaka nolu kamyonet şoförü Niyazi Bıçakçı Türkeli Gündoğdu Köyünden Talip Yılmaz’a çarparak ölümüne sebebiyet verdiği öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 21 Kasım 1974, S:3085, s:2)

“Trafik Kazası

Gerze İlçesi Sarnıç Köyünden Rifat Hançer idaresindeki 57 AE 259 plakalı traktör Gerze İlçesine gelmekte iken rampa çıkarken devrildiği ve çamurluk kısmında bulunan aynı köyden Kasım Hançer ile Mehmet Hançer’in ezilerek öldükleri şoför Rifat Hançer’inde yaralandığı öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 28 Kasım 1974, S:3086, s:1)

“Trafik Kazası

Durağan İlçesi muhitinde şoför Aydın Dağdelen, Hüseyin Yader trafik kazasında yaralandığı.

Gerze İlçesi Hacıselli Kaymakamkayası mevkiinde 57 AH 734 plakalı kamyon uçuruma yuvarlandığı ve şoför Lütfi Sarı ile Fatma Sarı’nın derhal öldükleri, Hasan Bostancı’ında yaralandığı.

İlimizden Giresun’a hamsi götürmekte olan 28 AE 379 plaka sayılı kamyon Demirci köyü yakınlarında hayvan gütmekte olan Salih Karasu’ya çarparak öldürdüğü.” (Sinop Gazetesi, 5 Aralık 1974, S:3087, s:2)

İlgililerden aldığımız bilgiye göre İlimiz Boyabat İlçesinden Yığılca Köyüne gitmekte olan şoför Muammer Gültekin idaresindeki 57 AE 115 plakalı taksi Mahmut Karalı idaresindeki 57 AC 382 plakalı kamyonu geçmek istediği anda kamyonu arkadan çarparak taksi içinde bulunan şoför Muammer Gültekin ile Mete Zeytinli’nin olay yerinde öldükleri.” (Sinop Gazetesi, 12 Aralık 1974, S:3088, s:1)

“Trafik Kazası

İlgililerden aldığımız bilgiye göre: Fikri Kurt idaresindeki taksi ile Ali Öz idaresindeki taksi Pervane tepesi civarından Sinop’a gelmekte iken birbirlerini geçmek

isterken çarpışmışlar ve devrilme neticesi, Fikri Kurt'un ağır Ali Öz ile takside bulunan Mehmet Eriş ve Cevdet Yılmaz adındaki yolcularında hafif yaralanmalarına sebebiyet verdikleri." (Sinop Gazetesi, 30 Ocak 1975, S:3094, s:1)

Durağan İlçesinde Cemil Dede idaresindeki taksi aksi istikametten gelen Şeref Yiğit'in yönetimindeki plakasız traktörle çarpışmış taksi içinde bulunan Osman Yılmaz'ın öldüğü." (Sinop Gazetesi, 30 Ocak 1975, S:3094, s:1-2)

"Tehlikeli Vasıta Kullanıldı

Ordu İli Fatsa İlçesi Bahçeler Köyünden olup 52 AK 017 sayılı kamyon şoförü Yusuf Kebir ilimiz iskelesinden yüklemiş olduğu hamsi ile şehir içinde tehlikeli vasıta kullanmaktan yakalandığı." (Sinop Gazetesi, 6 Şubat 1975, S:3095, s:2)

"Trafik Kazası

Zeki Yılmaz idaresindeki 57 AE 456 plakalı kamyon Samsun istikametine hamsi götürmekte iken ilimize 6 kilometre mesafede taksiye çarpmamak isterken şarmpole yuvarlandığından içinde bulunan Cevdet Kanan, Burhan Turalı ve şoför Zeki Yılmaz'ın muhtelif yerlerinden yaralandıkları." (Sinop Gazetesi, 6 Şubat 1975, S:3095, s:2)

"Trafik Kazası

İlimiz Boyabat İlçesi Ilıca Köyüne yolcu götürmekte olan Mustafa Metin idaresindeki 57 AD 805 plakalı taksi ile Kastamonu'dan Boyabat'a gelmekte olan Nail Haylanmaz idaresindeki 37 AN 656 plakalı taksi yolun kaygan olması nedeniyle çarpışmışlar her iki taksi şoförleri Mustafa Metin, Nail Haylanmaz yolculardan Hediye Aydın, Melike Aydın, Murat Aydın, Fuat Gökçınar'ın derhal öldükleri Mecit Metin ile İrfan Aydın'ın yaralı olarak Boyabat Devlet Hastanesine kaldırıldıkları öğrenilmiştir." (Sinop Gazetesi, 6 Mart 1975, S:3099, s:1-2)

"Trafik Kazası

Durağan İlçesi Alpaşalı Köyünden Hasan Yaygan plakasız taksisi ile seyretmekte iken fazla sürat yüzünden takla atarak devrilmesinden H. Yaygan'ın öldüğü." (Sinop Gazetesi, 13 Mart 1975, S:3100, s:3)

"Trafik Kazası

15/4/1975 günü saat 17:00 sıralarında ilimiz Merkez İlçe Kabalı Bucağına bağlı Sinecan Köyünden Ömer oğlu 1952 doğumlu Fehmi Sezer idaresinde bulunan 57 AD 456 plakalı traktörle Ahmetyeri Köyü hudutlarında seyrederken traktörün devrildiğini ve olay sırasında traktörde bulunan Ahmetyeri Köyünden İsmail oğlu 15 yaşlarında Erdoğan Ay yaralanarak Sinop Devlet Hastanesine kaldırıldığı haber alınıp olaya el konularak tahkikata başlandığı öğrenilmiştir." (Sinop Gazetesi, 24 Nisan 1975, S:3106, s:3)

"Trafik Kazasında Bir Kişi Öldü

Durağan İlçesi Akçabük Köyünden Mahir Yıldırım yönetimindeki 57 AK 664 plakalı taksi Gerze İlçesi Dikmen Bucağı Karakoyun Köyüne gitmekte iken, şoför bir ara yola bakmak için taksiyi rampada durduğunda arabanın geriye kaçması sonucu şarmpole yuvarlanarak Şükrü el adlı yurttaş yaralanmış ve hastaneye kaldırılırken yolda ölmüştür." (Sinop Gazetesi, 11 Kasım 1982, S:3494, s:1)

"Acı Bir Trafik Kazası Neticesinde 5 Kişi Öldü 3 Kişi Ağır Yaralandı

İçinde 5 kişi bulunan 57 AH 413 plakalı taksi Boyabat yakınlarında motosikletle çarpışması neticesinde beş kişi öldü 3 kişi ağır yaralandı.

İçinde Kenan Aydın, Ayhan Aydın, Gültekin Aktan, Murat Bozdağ, İbrahim Tuna isimli şahıslar bulunan Murat marka taksi, Boyabat yakanlarında üzerinde üç kişi bulunan motosikletle çarpışması neticesinde motosiklette bulunan üç kişi öldü takside bulunan beş kişi arabanın yanması neticesinde ağır yaralandı. Boyabat ve Sinop Devlet Hastanesine kaldırılan yaralılardan önce Ayhan Aydın daha sonrada Gültekin Aktan kurtarılamayarak öldüler.

Murat Bozdağ, Kenan Aydın ve İbrahim Tuna ambulansla Ankara Hacettepe hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı. Acı trafik olayı ilimizde büyük üzüntü yaratmıştır.” (Sinop Gazetesi, 22 Eylül 1983, S:3537, s:1)

“Trafik Kazası

25 Eylül 1987 günü Demirci köyü mevkiinde Halit Kalemtaş adlı şahıs, köy hizmetleri müdürlüğüne ait bir araçta seyir halinde iken, yola çıkan Şerif Tenekeci adlı kadına çarpmış kadın olay yerinde ölmüştür.

26 Eylül 1987 günü Mehmet Karabudak adlı şahıs 57 AK 052 plakalı traktörü ile arkasına bağladığı 57 AK 821 plakalı kamyoneti Boyabat’a tamire götürmekte iken direksiyon hakimiyetini kaybederek yolun solundaki şarampole yuvarlanmış, traktörün altında kalan Mehmet Karabudak olay yerinde ölmüştür.

28 Eylül 1987 günü Erfelek’ten Sinop’a gelmekte olan Alaybey Ustacan idaresindeki 57 AE 310 plakalı kamyonla karşı yönden gelen Aslan Gökaydın yönetimindeki 57 AS 370 plakalı minibüs çarpışmış kamyon şoförü Alaybey Ustacan kaldırıldığı Sinop Atatürk Hastanesinde ölmüştür. Minibüs şoförü Aydın Gökaydın Atatürk Hastanesinde tedavi altındadır.” (Sinop Gazetesi, 1 Ekim 1987, S:3726, s:1)

Trafik kazaları,kazalar içerisinde en çok görülen, telafisi olmayan ve sonuçları çok ağır olan kazalardır.Sinop gazetesindeki suç haberlerinden de anlaşılacağı üzere Sinop’ta trafik kazaları sonucu birçok kişi ölmüş, yaralanmış ve sakat kalmıştır.Sinop gazetesinin 1932-1990 yılları arasında yayımlanan sayılarında yer verilen suç olayları içerisinde 76 trafik kazası haberi yer almaktadır. Bu kazalar sunucunda da 86 kişinin öldüğü, 219 kişinin yaralandığı; birçok araba, kamyon ve traktörün kullanılamaz hale geldiği tespit edilmiştir.

İncelenen dönemlerde yolların halihazırdaki durumundan daha kötü olduğu düşünülürseo dönemin şartlarının trafik kazalarına ortam hazırladığı şüphesizdir. Bunun yanı sıra traktör, kamyon ve otobüs gibi uzun araçların yük ve yolcu taşımacılığında kullanılması trafik kazalarına davetiye çıkarmaktadır. Dar ve keskin virajları alamayan kamyon veya otobüs gibi uzun araçların karıştığı kazalar, gazetede haberlerden anlaşıldığı üzere Sinop’un kaderi olmuştur.

Yukarıda da bahsettiğimiz üzere trafik kazalarının nedenlerinden biri,virajı alamayarak şarampole yuvarlanan arabalardır; fazla sürat, frenin patlaması, farların sönmesi ve araç arızası gibi nedenler de kaza sebebidir.

İncelediğimiz dönemi ikiye ayırarak olursak ilk dönemde traktör, kamyon ve otobüslerin yoğun olarak karıştığı kazalar, ikinci dönemde ise otomobillerin karıştığı kazalar yoğunluktadır. İlk dönemdekitraktör, otobüs ve kamyonların karıştığı kazaların fazla olması, bu dönemde otomobil sayılarının daha az olması ve ilçeler ve diğer illerle ulaşımın otobüs veya kamyonla sağlanmasındandır. Özellikle ilk dönemde uzak ilçe ve köylerden ulaşımın zor olması nedeniyle insanların ulaşımını traktör ve kamyonlarla sağladıkları görülmektedir. Bu kazalar kamyon veya otobüsünün şarampole yuvarlanması şeklinde görülmektedir. İkinci dönemde ise otomobil sayılarının artması neticesinde kaza yapan araçların sayısınınotomobil yönünde arttığı anlaşılmaktadır. Bu kazalar ise iki aracın birbirine çarpması veya aracın yayaya çarpması olarak görülmektedir. Gazetede ki haber başlıkları şunlardır: kamyon kazası, feci bir otomobil kazası, trafik kazası, feci kaza, trafik olaylarıdır.

3.10 Kazaen Ölüm Olayları

Kazalar, gündelik yaşam içerisinde insanların başına gelen olaylardandır. Kazaların insanların başına ne zaman geleceğini kimse tahmin edemez. Kazalar bazen insanların dikkatsizliği bazen de doğal olayların bir sonucu olarak meydana gelmektedir. Kazalar sonucu insanlar yaralanmakta veya ölmektedir. 1932-1990 yılları arasında Sinop'ta meydana gelen kazaen ölümler ile ilgili Sinop gazetesinde yer alan haberler kronolojik sıraya göre aşağıda verilmiştir.

“Feci Bir Hadise

Gerze kazasının Çanakçı köyü ahalisinden Mehmet nam şahsın uzun zamandan beri hasta yatmakta bulunan 65 yaşlarındaki ailesi, 22-12-931 tarihinde evde hiçbir kimse bulunmadığı bir sırada ocaktaki ateşin yanına giderken hastalığın şiddetinden ve yaşlılığından muvazenesini kaybederek ateşe düşmüş, yüzünden ve boynundan fazlaca yandığı için yanıklardan müteessiren bir gün sonra vefat etmiştir.” (Sinop Gazetesi, 14 Ocak 1932,S:795, s:1)

“Fecîbir Hadise

Ayancık Jandarma bölük kumandanı yüzbaşı Süreyya Beyin onyediy yaşında bulunan Necdet ismindeki oğlu ongün evvel kasaba civarında av tüfengile fecî bir surette ölmüştür.

Alınan tefsilâta nazaran vak'a şu suretle olmuştur.

Elinde bulunan çifte av tüfeğinin namlusu yukarı olduğu halde avdan gelmekte olan Necdet Bey, kasaba civarında çalılık bir mahalden geçerken tüfenk kazaen patlamış, yüz ve beyninin parçalanmak suretile derhal vefatına sebebiyet vermiştir.

Yavruya Allahtan mağfired diler ve Süreyya beyede beyanı taziyet eyleriz.” (Sinop Gazetesi, 24 Mart 1932, S:804, s:2)

“Kazaen Ölüm

Boyabat İlçesinin Merkez Bucağına bağlı Zincirlikuyu Mahallesiinden Mustafa oğlu Mahmut Atilla 1/8/952 günü gece evinin üs katının penceresinden kazaen düşerek ölmüştür.” (Sinop Gazetesi, 6 Ağustos 1952, S:1526, s:1)

“Boğulma

1/9/952 günü Avdan Köyünden ölü Hüseyin kızı üç yaşlarındaki Sevim Kara’yı anası Fatma evde yalnız başına bırakıp çeşmeye gittiği sırada küçük Sevim’in salıncağa binmeğe uğraşırken salıncak halkasının boynuna geçmesi ile ölümüne sebep olmuştur. Anası Fatma’nın çocuğunun ölümüne sebebiyet verdiğinden dolayı hakkında dava açılarak mahkemeye verildiği öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 10 Eylül 1952, S:1531, s:1)

“Kazaen ölüm

14/9/952 günü Sinop’un Kale Yazısı Mahallesiinden Osmanoğlu 325 doğumlu Necip Sezer at koşusu esnasında Mustafa Kuşüzümünün koşu atına binerek koşuya iştirak etmiş isede her nasılsa attan düşerek yaralanmış ve koşu mahallinde bulunan sıhhiye ekibi derviş sarabil tarafından derhal ilk tedavisi yapılmakla beraber hastaneye yatırılmışsada aldığı yaranın tesiri ile hastanede vefat etmiştir.

Ayancık’ın Yenikonak Bucağının Gündoğdu köyünden Mehmet oğlu Ömer mısır tarlasında beklerken ateş yaktığı ağaç altında uyumuş bilahere yanan ağacın devrilmesiyle ölmüştür.” (Sinop Gazetesi, 17 Eylül 1952, S:1532, s:1)

“Kaza’ en Ölüm

İlimiz Türkeli İlçesi Çayaltı Mevkiindeki orman işletmesi deposunda tomruk yüklemekte olan Helaldı Bucağından Dursun Demir’in üzerine tomruk düşmesi neticesi yaralandığı ve kaldırıldığı Ayancık Sağlık Merkezinde öldüğü,

Erfelek İlçesi Dere Köyünden Cemal Aydın Yılmaz bahçelerindeki su kuyusundan su almak üzere iken belindeki tabancanın ateş alması neticesi yaralanarak öldüğü.” (Sinop Gazetesi, 2 Mayıs 1974, S:3056, s:1)

“Kazaen Ölü

İlimiz Türkeli ilçesi Satı Köyünden Nazife Yaman üzerine çıktığı bir kayanın yuvarlanması neticesi altında kalarak başından yaralanarak öldüğü.” (Sinop Gazetesi, 06 Haziran 1974, S:3061, s:1-2)

“Yıkılan Ağacın Altında Kaldılar

Boyabat İlçesinin Saraydüzü Bucağına bağlı Avlıca Köyünden Muhsin Yüksel (16) ile Mehmet Özaslan (23) köylerinin Kadideresi mevkiinde kestikleri çam ağacının altında kalmışlar, Muhsin Yüksel derhal ölmüş, Mehmet Özaslan ise yaralı olarak Boyabat Devlet Hastanesine kaldırılmıştır.” (Sinop Gazetesi, 7 Mart 1974, S:3048, s:1)

“Kazaen Ölüm

İlimiz Erfelek İlçesi Balfakı Köyünden Emin Konukcu dut ağacından düşerek öldüğü.” (Sinop Gazetesi, 4 Temmuz 1974, S:3065, s:2)

“İş Kazasında Öldü

İlimiz Keşevi Mahallesi Kani Karasu, aynı Mahalleden Cahit Karakuş'un inşaatında çalışırken ikinci kattan muryanezenesini kaybederek düşüp yaralandığı, bilahare kaldırıldığı hastanede öldüğü ilgililerden öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 4 Temmuz 1974, S:3065, s:2)

“Kazaen Ölüm

Ayancık Yenikonak İlçesine bağlı Denizci Yaylasında orman işçiliği yapan Mehmet Baş dikkatsizliği neticesi tomruk çarpmasından öldüğü.” (Sinop Gazetesi, 18 Temmuz 1974, S:3067, s:1)

“Kendi Kendini Vurdu

İlimiz Gerze İlçesi Şihli Köyünden Rahmi Demir, av tüfeğini doldururken kendi dikkatsizliği neticesi patlatarak kendisinin ölümüne sebebiyet verdiği.” (Sinop Gazetesi, 18 Temmuz 1974, S:3067, s:2)

“Kazaen ölüm

İlimiz Gerze İlçesi Boypınar Köyünden Emine Mutlu (2) elindeki ekmek bıçağı ile oynarken düşerek bıçağın gırtlığına batması neticesi öldüğü ilgililerden öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 29 Ağustos 1974, S:3073, s:2)

“Kazaen Ölüm

Ayancık İlçesi Hüseyinbey Köyünden Satı Yıldız kendilerine ait ceviz ağacından düşerek öldüğü ilgililerden öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 19 Eylül 1974, S:3076, s:2)

“Kazaen Ölüm

Ayancık İlçesi Yenikonak Gürsökö Köyünden Şükrü Ünal ağaçtan düşerek öldüğü.” (Sinop Gazetesi, 26 Eylül 1974, S:3077, s:1)

Durağan İlçesi Sarnıkalinca Köyünden Şevket Karademir, hayvan güderken kayadan yuvarlanarak öldüğü.” (Sinop Gazetesi, 26 Eylül 1974, S:3077, s:1)

Gerze İlçesi Çarşı Mahallesi Havva Yiğit incir ağacından düşerek öldüğü.

Erfelek İlçesi Kızılcaelma Köyünde Mehmet Canlı kamyonu tomruk yüklerken tomruğun yuvarlanması ile başından ağır yaralandığı, Sinop Devlet Hastanesine getirilirken yolda öldüğü.” (26 Eylül 1974, S:3077, s:1)

“Kazaen Ölüm

Ayancık İlçesi Gökçebelen Köyünden Osman Özdemir kestane toplamak için çıktığı ağaçtan düştüğü ve kaldırıldığı Sinop Atatürk hastanesinde öldüğü.

Ayancık İlçesi Yenikonak Dibekli Köyünden 9 yaşlarında Yılmaz Ercan tüfekle oynarken 7 yaşındaki kardeşi Mükerrerem Ercan'ı kazaen öldürdüğü.

Erfelek ilçesi Dere Köyünden Hüseyin Demircan kendisine ait kestane ağacından dal kırılmak suretiyle düşüp öldüğü.” (Sinop Gazetesi, 10 Ekim 1974, S:3079, s:1)

“Kazaen Ölüm

İlimiz Boyabat İlçesi Akyörük Köyünden Ramazan Kabadayı tomruk devrilmesi neticesi ezilerek öldüğü öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 24 Ekim 1974, S:3081, s:2)

“Kazaen Ölüm

İlgililerden aldığımız bilgiye göre: ilimiz Erfelek İlçesi Balıfakı Köyünden Havva Kahraman evlerindeki ocakta ısınırken tedbirsizlik neticesi ocağa düşerek muhtelif

yerlerinden yandığı ve kaldırıldığı hastanede kurtarılamayarak öldüğü.” (Sinop Gazetesi, 21 Kasım 1974, S:3085, s:1)

“Kazaen Ölüm

Erfelek İlçesi Kaldırayak Köyünden Salih Boyacı eşi Saniye Boyacı kağı arabası ile giderken öküz hayvanlarının ürkmesi neticesi devrilen arabanın altında ezilen Saniye Boyacı'nın öldüğü ve Salih Boyacı'nın da yaralandığı.” (Sinop Gazetesi, 12 Aralık 1974, S:3088, s:1)

Ayancık İlçesi Kuzsökü Köyünden Ünzile Kılıç merkeple gelirken hayvanın ürkmesi neticesinde uçuruma yuvarlanarak hayvan ve sahibinin öldüğü.

Ayancık İlçesi Yenikonak-Kaldırayak Köyünden emine Aslan hayvan güderken üşüdüğü ve yaktığı ateşten etekleri tutuşmak suretiyle yandığı.” (Sinop Gazetesi, 12 Aralık 1974, S:3088, s:1)

“Kazaen Ölüm

Gerze ilesi Yakadibi Köyünden Çetin Topal av tüfeği ile kendini kazaen öldürdüğü.” (Sinop Gazetesi, 2 Ocak 1975, S:3090, s:2)

“Kazaen Ölüm

İlgililerden aldığımız bilgiye göre ilimiz Boyabat İlçesi Karacaören Köyü tuğla fabrikasında bekçilik yapan Satı oğlu Ayhan Bozkurt tuğla ocağı su çukuruna düşüp boğularak öldüğü.” (Sinop Gazetesi, 23 Ocak 1975, S:3093, s:1)

“Kazaen Ölüm

İlgililerden aldığımız bilgiye göre; İlimiz Sakarya Caddesinden, Antalya İli Akşehir İlçesine kayıtlı Avni oğlu Ali Enhoş (6) anne ve babasının evde bulunmadığı bir sırada evlerinin balkonlarından düşerek yaralandığı ve kaldırıldığı Atatürk Hastanesinde öldüğü öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 4 Eylül 1975, S:3125, s:1)

“Ağaçtan Düştüler

İlimiz halkından sandalcılık yapan Ömer Gülenç dut ağacından düşerek öldüğü.” (Sinop Gazetesi, 26 Haziran 1975, S:3115, s:1)

“Tabanca İle Kendini Vurdu

8 Haziran 1980 günü saat: 09.00 sıralarında olay günü maktül Salih oğlu 1958 doğumlu Mehmet Dönmez evinde yalnız olduğu sırada kendisine ait 9 mm çapındaki (222) nolu 14'lü tabancasının temizliğini yaptığı sırada elinde patlayan tabancadan çıkan kurşunlardan yaralandığını ve bilahare öldüğü yapılan tahkikattan anlaşılmiş olup olayla ilgili tahkikatın C. Savcılığınca yürütüldüğü.”(Sinop Gazetesi, 12 Haziran 1980, S:3372, s:1)

Sinop gazetesinde incelenen tarihler arasında, kazaen ölümlerle ilgili olarak 33 haber mevcuttur. Bu haberlerde yer alan kazaen olayların gerçekleşme şekline göre dağılımı şöyledir: 16 tane kazaen ağaçtan veya uçurumdan düşme, 6 tane kazaen tüfek veya tabanca patlaması, 5 tane kazaen ağaç devrilmesi, 3 tane kazaen ateşte yanma, 1 tane kazaen kendini bıçaklama, 1 tane kazaen kaya düşmesi sonucu ve 1 tane de at arabasının altında kalarak ezilme olayı.

Kazaen ölümlerde ağaçtan düşme sonucu meydana gelen ölümlerin sayısının fazla olduğu tespit edilmiştir. Genellikle insanlar ceviz, dut, kestane, incir gibi ağaçlardan düşerek ölmüşlerdir. Ayrıca çocukların evde bulunan tabanca veya tüfekle oynarken veya bunları kurcalarken tabancanın veya tüfeğin aniden patlaması sonucu ölmesi de kazaen ölümlerde görülen önemli olaylardır.

3.11 Diğer Suç Olayları

Üç tarafının denizle çevrili olan Sinop'ta ölümle sonuçlanan deniz kazalarının da vuku bulunduğu görülmektedir. Bu kazalardan biriside denizde pek sık karşılaşmadığımız iki deniz aracının bir birine çarpması sonucu meydana gelen bir kazadır. 2 Ağustos 1970 günü meydana gelen bu kaza 2 kişi ölmüş 3 çocukta denizde kaybolmuştur. Kaza Jandarmaya ait bot ile Sebahattin Ergül'e ait bir motorun çarpışması sonucu meydana gelmiştir. Kaza gazetede şöyle anlatılmıştır.

“Gerze Sahillerinde Bir Motör Battı

Geçen perşembe günü Gerzeli Hamzenin motörü Çayağzı istikametinde kalkan balığı avlayan balıkçıların alıp limana getirmek üzere denize açılmış ve balıkçılarından Ali yazıcının sandalını ve avlamış oldukları 300 kalkan balığını alarak Gerze'ye dönerken fırtınaya tutulmuş ve bu esnada makinesinin de yağı biterek limana yanaşma imkanı bulamadığından tekrar Çay ağzı istikametine bualamaya mecbur kalmıştır.

Motor Çay ağzı önüne geldiğinde fırtına şiddetini arttırmış dalgalar büyümüş olduğundan buraya demirlemişler ve kendileri havayı beklemek üzere müşkülâtle karaya çıkmışlarsa da motör denizin şiddetine tahammül edemeyerek deniz üzerinde batmıştır. İnsanca bir zaiyat yok ise de motor bulunamamış balıklar denize dökülmüş ve birçok balık ağları da zayi uğramıştır.” (Sinop Gazetesi, 15 Nisan 1937, S:2, s:1043)

“Karadeniz'de fırtına oldu Kızılırmak vapuru fırtınanın şiddetinden Sinop Adası önünde battı mürettebatı kurtarılamadı

Geçen cuma günü akşamı başlayan şiddetli fırtına gittikçe hızını arttırarak gece saat sekize doğru denizde dalgalar büyüdü kar tipi halinde yağmaya başladı Bila fasıla devam eden fırtına sabaha kadar devam etti.

Bu fırtınada yolunu kaybettiği veyahut pervanesine veya makinesine bir sakatlık arız olduğu zan ve tahmin edilen ve ağılevi ihtimal kar tipisini kesaveti ile istikametini kaybederek Ada burnunu dönüyorum diye adanın pervane burnu mevkiinde dik ve çok sarp kayalıklar ile muhat olan mevkie tuz yüklü olduğu anlaşılan Kızılırmak vapuru düşerek batmıştır. Vapurun karaya düştüğü saat belli değildir. Gemi sahile çarpınca dalgaların şiddetinden ikiye bölünmüştür.

Vak'a gece hiçbir taraftan duyulmamış ve mevki vaziyeti dolayısıyla ertesi günü de anlaşılamamıştır. Vak'anın ikinci günü hadise anlaşılmış ve yapılan taharriyat neticesi geminin mürettebatından dört kişi ölü olarak sahilden Ada'nın Fener ve Sisli Düğüne doğru giden istikamette bulunmuştur.

Kaza Sinopda çok derin teessür uyandırmış ve facia kurbanları hastaneye kaldırılarak orada ihtimamla gasilleri yapıldıktan sonra Büyük camide namazları

kılına bütün Sinop halkının iştiraki ve matem havası içinde Türk sancaklarına sarılı tabutlar omuzlarda taşınarak ebedi istirahatgahlarına getirilmiştir.

Aziz ölümlerin mezarları başında dini merasim yapılmış ve heyecanlı nutuklar söylenmiştir. Denizde ve karada taharriyata devam edilmesine rağmen henüz başka kimse bulunamamıştır. Vukubulan haberlere göre İzmir İnhisar idaresinden bir memur ile mürettebattan başka işçilerinde bulunduğu söylenmektedir.

Ölenlerden birinin parmağında 15/5/939 Saniye yazılıdır. Hürriyetleri şimdilik anlaşılamayan bu kahraman gençlere Tanrıdan mağfiret ve geride bıraktıkları ailelerine sabrı cemil dileriz.” (Sinop Gazetesi, 28 Aralık 1939, S:1182, s:1)

“Feci Deniz Kazası 2 Ölü 3 Kayıp

2 Ağustos 1970 Pazar günü Karadeniz'in en mazbut Limanı Sinop'ta ve şehir Parkı'ndaki binlerce kişinin gözleri önünde feci bir deniz kazası olmuştur.

Saat 18.45 sıralarında iskeleden tornistanla ayrılmakta olan J 25 Jandarma botu ile ve beden terbiyesi bölge binası istikametinden gelen ve içinde 12 kişi bulunan Sebahattin Ergül idaresindeki Neşe motorunun çarpışması neticesinde motor alabora olmuş içindekiler denize dökülmüşlerdir.

Jandarma botundan atılan can yeleği ve cankurtaran simitleri etraftan yetişen sandal ve motorların kurtarma gayretleri ile biri ağır yaralı olmak üzere 8 kişi kurtarılmışsa da botun pervanesine çarparak ağır yaralanan ve şehrimizde misafireten bulunan Boyabat'ta bir aileye mensup bir kadın kaldırıldığı Atatürk Hastanesi'nde ölmüştür. Aynı aileden diğer bir kadının cesedi 4/8/970 günü iskele yakınında bulunarak denizden çıkartılmış küçük yaşlardaki 3 çocuk denizde yapılan bütün aramalara rağmen bulunamamışlardır.

Sinop Savcılığı'nca açılan tahkikat devam etmekte olup Neşe motoru kaptanı Sebahattin Ergül Tevkif edilerek cezaevine gönderilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 6 Ağustos 1970, S:2864, s:1)

Sinop'ta derin bir üzüntü yaratan deniz diğer bir kazasında 18/10/1971 günü meydana gelmiştir. Sinop halkı tarafından çok sevilen kaptan Hüseyin Gündoğdu balık avlamak için denize açılmış fakat vinç makarasının kafasına çarpması sonucu ölmüştür. Kaza şu şekilde meydana gelmiştir.

“Feci Kaza Sinop'un Sevilen Balıkçı Kaptanlarından Hüseyin Gündoğdu Öldü

18-10-971 Pazartesi akşamı emrindeki Yalıköylü balıkçı motoru ile palamut avlamak için denize açılan kaptan Hüseyin Gündoğdu bir süre denizde dolaştıktan sonra rastladığı palamut sürüsüne ağları atın manasına gelen “Mola” emrini vermiştir.

Ağla denize atılmış sürü halindeki palamut balığı kuşatılmış, sıra ağın çemberini daraltmak suretiyle balığın motorlara yüklenmesine gelmişti. Fakat motorun vinci ile denizden alınmak istenen ağlar bir türlü yerinden oynamıyordu. İşte ne olduydu bu sırada oldu vinç direğinin ucundaki makara durumu tetkik için birkaç gemici ile birlikte küpeşte den denize bakan Hüseyin Kaptanım başına düşmesiyle kafasının arka kısmının parçalanmıştır.

Derhal hastaneye kaldırılan Hüseyin Kaptan ilk tedavi müteakip Müsterek Savunma Tesis Komutanlığı'ndan temin edilen uçakla Ankara'ya nakledilmiş fakat hava muhalefetinden uçak Ankara havaalanına inmeden geri dönmüştür ikinci defa

Ankara'ya hareketi için havanın düzelmesi beklenirken 4 gün evvel de annesini kaybeden kaptan Hüseyin Gündoğdu uçakta vefat etmiştir.

Cenazesi kalabalık cemaat ile aynı gün kaldırılan 43 yaşındaki Hüseyin Kaptanın kaybı muhitte derin teessür yaratmıştır.” (Sinop Gazetesi, 21 Ekim 1971, S:2926, s:1)

Sinop Gazetesinde denizle ilgili yer alan olaylardan bir tanesi de denizde bulunan kimliği belirsiz cesetlerdir. Denizde bulunan cesetlerden bir tanesi Erfelek İlçesinin Şerefiye Köyünde 28.12. 1971 günü, diğeri yine Erfelek İlçesi İncirpınarı Köyü 30.9.1972 günü son olarak il merkezi vapur iskelesinde 30/10/1972 günü bulunan cesetlerdir bu olaylar gazetede şu şekilde anlatılmıştır.

“Denizde Ceset Bulundu

İlimiz Erfelek İlçesine bağlı Şerefiye Köyünden Selami Kalyoncu 28/12/971 Salı günü sahilde dolaştığı sırada denizde bir ceset görmüş ve ilgili makamlara haber vermiştir. Olay yerine giden Erfelek savcısı ve hükümet tabibi ile diğer ilgililer denizden çıkartılan ve tamamen çıplak olan cesedin 3 ay kadar evvel ölmüş bir kadın cesedi olduğunu müşahade etmişler. Ancak kısmen parçalanmış durumdaki cesetten ölüm sebebiyle kimliğinin tespiti mümkün olamamıştır. Araştırılması için Karadeniz sahil valiliklerine gerekli bilgi verilmiş ve ceset defnedilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 30 Aralık 1971, S:2936, s:1)

“Denizde Ceset Bulundu

30 Eylül 972 günü saat 12 sıralarında Erfelek İlçesine bağlı İncirpınarı Köyü sahilinde dalgaların sahile çıkardığı bir erkek cesedi bulunmuştur.

Olaya el koyan ilgililer 55-60 yaşlarında, 1.70 boyunda, beyaz pantolonlu, yüzünün ve kafasının bazı kısımları parçalanmış cesedin alt çenede dişlerinin olmadığını, üzerinden kendini tanınacak hiçbir vesika çıkmadığını belirtmişlerdir.

Suda boğulduğu kanaatine varılan cesedin kimliğinin araştırılmasına devam edilmektedir.” (Sinop Gazetesi, 5 Ekim 1972, S:2976, s:2)

“Sahilde Bulunan Cesedin Kimliği Tespit Edildi

5 Ekim günü gazetemizde “yayınlanan denizde ceset bulundu” başlıklı yazımızda Erfelek İlçesine bağlı İncirpınarı Köyü sahilinde bulunduğu belirtilen erkek cesedinin kimliği tespit edilmiş ve yakınlarına teslim edilmiştir.

Cesedin 12 Eylül'den beri kayıp olan Kastamonu İline bağlı Cide İlçesinin Karyada köyünden 55 yaşlarında Hasan Uysal ait olduğu yakınları tarafından tespit edilmiştir.

Hasan Uysal 12 Eylül günü balık avlamak üzere denize çıkmış bir daha geri dönmemiştir.” (Sinop Gazetesi, 19 Ekim 1972, S:2978, s:1)

“Denizden Bir Ceset Daha Çıkarıldı

Bu yıl deniz ve ırmaklardan çıkarılan cesetlerin sayıları her yıldan fazladır işte bir yenisi daha 30 Ekim Pazartesi günü saat 15.00 sıralarında Şehrimizin vapur iskelesinin kara ile birleştiği yer civarında dalgaların sahile sürüklediği kafatası ve karın kısmı parçalanmış, sağ diz kemiği kırık, vücut kısmı çürümüş, tanınmaz halde bir ceset bulunmuştur.

1.60 cm boyunda 30-35 yaşlarında olduğu tahmin edilen ve parmağında ince bir madeni yüzük bulunan göğüs kısımlarından kadın olduğu anlaşılan cesedin en az bir ay denizde kaldığı tahmin edilmektedir.

Kimliği ve akıbeti hakkında hiçbir delil elde edilemeyen ceset C. Savcılığının izniyle defnedilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 2 Kasım 1972, S:2980, s:1)

“Bir Katil Asıldı

Hariçte ika ettiği bir katil suçundan dolayı 15 seneye mahkum olarak Sinob cezaevinde mahkûmen yatmakta bulunduğu bir sırada arkadaşı yine katil maddesinden mahkûm Sinobun Ordu köyünden Hamit oğlu Fazlıyı elli lira mukabilinde taammüden öldürdüğü sübutüne binaen ölüm cezasına çarpdırılan Adapazarının beşköprü köyünden ayartınza oğullarından Abdurrahman oğlu 317 doğumlu Arnavut Nezir diğer adı Hızır Pazartesi günü sabahı kale yazısı alanında asılmıştır.” (Sinop Gazetesi, 12 Ocak 1936, S:985, s:2)

“Zabite Vak’aları

25 Mart 935 gecesi Ada mahallisinden Usa oğullarından Hakkı çavuşun hanesine ailevi bir meseleden dolayı Muharrem namında bir şahsın taşla camını kırdığı hakkındaki müracaattan dolayı polisçe tahkikata başlanıldığı zabite raporlarından anlaşılmıştır.” (Sinop Gazetesi, 28 Mart 1936, S:946, s:2)

Cumhuriyetin ilk yıllarında yeni inşa edilen devletimizle ilgili bazı yenilikler yapılmıştır. Bu yeniliklerden biriside şapka kanunudur. Bu kanuna muhalefetten adli işlem yapıldığı görülmüştür.

“Zabite Vak’aları

Karasu nahiyesinden soğcalı köyünden kara balık oğullarından Ahmet oğlu Mustafa kılınçlı köyünden mican oğullarından İzzet oğlu Süleyman, Kabalı nahiyesinden kiren çukuru köyünden Ali baş oğullarından Ahmet oğlu Ali namı şahısların başlık geydiği görüldüğünden müsadere edilerek şapka kanununa muhallif hareketlerden dolayı haklarında tanzim edilen zabıt varakalarının C. Müddei umumiliğine verildiği; Kabalı nahiyesinden göllü köyünden eğlence oğullarından Halil oğlu Arifin üzerinde bir demet yaprak kaçak tütün ile içmeğe mahsus çubuk görülerek müsadere edilerek icabına tevessül edildiği.” (Sinop Gazetesi, 4 Nisan 1935, S:947, s:2)

“Gümrükte Yakalanan Kaçak Esrar

15-16/12/933 Millet Vapuru ile İstanbuldan gelen yolculardan çiftlik köyünden ölü Hasan çavuş ailesi Müzife Hanım üzerinde gümrük salonunda bir kilo kaçak esrar bulunmuş ve evrakı ile birlikte ihtisas müddei umumiliğine teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 25 Aralık 1933, S:892, s:1)

“Sinop Belediye Fen Memuru Hüküm Giydi

Onbeş aydan beri Sinop Belediyesi Fen Memurluğu görevini ifa etmekte olan Galip Tamer’in tersane çarşısında inşaat ustası Cemal Aktan’dan elli lira rüşvet aldığı iddiasıyla suçüstü yakalandığı ve Asliye Ceza Yrağıçlığınca 6/1/1951 günü yapılan son yargılama neticesinde suçlu bir sene dört ay hapsi bu kadar müddet memuriyetten mahrumiyetine ve elli lirada para cezasına çarptırılmıştır.”(Sinop Gazetesi, 10 Ocak 1951, S:1445, s:1)

“Hastane Et Müteahhidi Cezalandırıldı

Mezbaha dışı hayvan kesmek ve keçi etini koyun eti diyerek hastaneye teslim etmek suçundan dolayı hastane et müteahhidi Mehmet Buharalı'ya belediye encümeni kararı ile (50) lira para cezası ve sağlık müdürlüğünce de ayrıca tahkikat yapılmak üzere C. Savcılığına verildiği öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 30 Ocak 1952, S:1500, s:1)

“Tevkif Edildi

Melekşah köyünden olup Sinobun Büyükcami Mahallesi'nde oturur ve Tuzla Caddesi'nde terzilik yapan Kahraman oğlu 311 doğumlu Dursun Bilgili adındaki şahıs tahsil çağında bulunan kız çocuklarına para vermek suretiyle kandırarak sarkıntılık yapmakta olduğu ihbar üzerine zabitanın yerine yaptığı tahkikat sonunda suçunun sabit olduğu anlaşıl原因 olarak adalete teslim edilmiş ve adalet yerini terk edilmiş olduğu öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 3 Kasım 1954, S:1640, s:2)

“Kira Yüzünden Hakaret

Sinop'un Meydankapı Mahallesi'nde oturur İdris kızı 44 yaşında N. Dinçer aynı mahallede Veli kızı 42 yaşında H. Çalışır'a bir ev kirası yüzünden dolayı lisanen hakaret ettiği şikayet üzerine emniyetçi maznun yakalanmış hakkında tanzim edilen evraklı adalete teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 16 Ocak 1961, S:2286, s:1-2)

“C. Gürsel'e Lisanen Tecavüz Eden Adalete Teslim Edildi

Durağan kazasının Çerçiler Nahiyesine bağlı Sarıkadı köyünden İsmail oğlu 931 doğumlu Kadir Ermiş devlet başkanımız Orgeneral Cemal Gürsel'e lisanen tecavüzde bulunduğundan zabıtaca hakkında tanzim edilen evrak ile birlikte Cumhuriyet Savcılığına teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 20 Ocak 1961, S:2290, s:1)

“Otelde Kumar Oynarken Yakalanmışlar

Tersane Çarşısı'nda Boyabat Otelinde Seyit, Ali, Niyazi ve İbrahim adında 4 kişi kumar oynadıkları ihbar üzerine emniyetce çift zar yedi fincan ile 656 lira 15 kuruş kumar parası ile yakalanarak haklarında tanzim edilen evrakla adaleti teslim edilmiş.” (Sinop Gazetesi, 16 Şubat 1961, S:2304, s:1)

“Kız Kırleten Adalete Teslim Edildi

Boyabatın Maruf Köyü'nden Hamza kızı Gülsüm Dağlıyı samanhanede saman almakta iken bastırarak zorla ırzına geçip vitrini izale bkrini izale ettiği şikayet üzerine zabıtaca tahkikat üzerine Kazım Balcı yakalanıp adliyeye teslim edilmiş ve sorgusuna müteakip tevkif edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 11 Şubat 1961, S:2309, s:1)

“Orman Kaçakçıları Silahları İle Yakalanan

Tevkif edildiler Erfelek ilçesi bölgesinde Ormandan kaçak kereste nakli ettikleri sırada yakalanarak üzerlerinde yapılan aramada Horzum Köyü'nden Ali Demir de bir bıçak, Seyit Çakalın köyünden toplu beşli tabanca ve 1 adet sivri bıçak, Kencok Köyü'nden Mehmet Aksu'nun üzerinde de sivri uçlu bıçak bulunmuş ve her üçünün hayvanlarında yüklü bulunan kereste ile haklarına Jandarma'ya tanzim edilen evrak ile birlikte adalete teslim ve tevkif edilmişlerdir.” (Sinop Gazetesi, 16 Şubat 1961, S:2313, s:1)

“Tevkif Edildiler

Gerze İlçesinin Çay Mahallesi'nden Ahmet Buhara adındaki şahıs aynı mahalleden Cevdet Dağlar ve Hamdiye Mahallesi'nden Gazi Serdar adındaki şahıslar kahvede rastgele küfürler savurarak sükuneti ihlas ettiğinden hadiseyi zabitanın müdahale ettiği sırada mazlumların zabıtaya da karşı geldiklerinden haklarında tanzim edilen evrakla birlikte adalete teslim edilmiş ve ilk sorgularına müteakip tevkif edilmişlerdir.” (Sinop Gazetesi, 31 Mart 1961, S:2348, s:1)

“Bomba İle Balık Avlayanlar Yakalandı

Türkeli Kazasında Helaldi Nahiyesinden Cevdet Efe, Hüseyin Özcan, Rüştü Özdemir, Hasan Özcan bomba ile balık avladıklarından haklarında tanzim edilen evrakla adalete verilmişlerdir.” (Sinop Gazetesi, 26 Nisan 1961, S:2370, s:1)

“Kaçak Tütün Yakalandı

Erfelek İlçesinin A. Paşa Köyü mevkiinde merkez J. Karakol Kumandanı Astsubay Başçavuş Musa Yardımcı tarafından hazırlanan müfreze tarafından tertiplenen pusu sonunda Kabalı Nahiyesi Kaymaklı Köyünden Ramazan Bal ve Hüseyin Kaptan adındaki şahısların üzerleri aranmış sivri uçlu kama ve bindikleri atlarında da (65) kilo kıyılmış paket halinde yüklü kaçak tütün yakalanmış ve mecburen mahalli Sulh Hukuk Hâkimliğine teslim edilmişlerdir.” (Sinop Gazetesi, 3 Mayıs 1961, S:2375, s:1)

“Kaçak Tütün Yakalandı

Erfelek Kazası bölgesinde iki şahıs şüphe üzerine pusuya düşürülmüş biri Gölü Köyü'nden Cemal Balcı diğeri de aynı köyden Cemal Yılmaz oldukları ve yetlerinde 39 kilo kaçak tütün ve üzerine bıçak olduğu halde yakalanmış haklarında tanzim olan evraklar Adliyeye teslim edilmişlerdir.” (Sinop Gazetesi, 12 Mayıs 1961, S:2383, s:1)

“Boğuşma Esnasında Yakalanarak Hapsedildi

Duran Kazasının Çerçiler Nahiyeye merkezinden F.K. adındaki kadın Durağan merkezinden evine giderken yolda önünü kesip ırzına geçme teşebbüs eden Durağan merkezinden K. Ercan adındaki şahısla boğuşarak nefisini müdafaa ederken vazifeden dönen jandarma devriyesi tarafından görülüp yakalanmış hakkında tanzim edilen tahkikat evrakı ile müteceviz adalete teslimen tevkif edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 1 Mart 1961, S:2324, s:1-2)

“Silahı İle Birlikte Yakalanarak Hapse Atıldı

Boyabat Akçakese karakoluna bağlı Hamzalı köyünden İbrahim oğlu Rıza Şenol aynı köyden Ahmet oğlu Mustafa Şenel'i öldürmek teşebbüsü ile Boyabat merkezinde peşinde dolaştığı haber alınması üzerine zabıta tarafından yakalanmış, üzerinde yapılan aramada Royal marka tabanca 16 santim uzunluğunda bıçak ve 10 adet 9 milimlik mermi ile birlikte Adliye'ye teslimen tevkif edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 25 Şubat 1961, S:2321, s:1)

“Patlayan Kutu Bir Çocuğu Yaraladı

18 Kasım günü Ayancık İlçesine bağlı Uzunçam Köyünde Selâmettin Karataş isimli 8 yaşlarında bir çocuk bulduğu barut kutusunu ateşe atmak isterken kutunun patlamasıyla yüzünden yaralanmıştır. Tedbirsizlik ve dikkatsizlik sonucu yaralanan küçük Selâmettin Sinop Atatürk Hastanesinde tedavi altına alınmıştır.” (Sinop Gazetesi, 22 Kasım 1973, S:3033, s:1)

“Kama Yakalandı

Zonguldak İli Kurucaşile Sarıdere Köyünden olup Sinop'ta işçilik yapan Mevlüt Maden isimli şahıs şüphe üzerine zabıtaca arandığında üzerinden 10 cm. uzunluğunda bir kama bulunduğu, öğrenilmiştir. Suçlular adalete teslim edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 28 Mart 1974, S:3051, s:1)

“Tabanca Yakalandı

İlimiz Gerze İlçesinde zabıtaca yapılan arama sonunda Betaşağa Köyünden Necmi Özkaptan'ın üzerinde bir adet ruhsatsız 7.65 tabanca ve mermisi ile aynı yerde Hasan Aydın'da da ruhsatsız bir tabanca yakalandığı.” (Sinop Gazetesi, 4 Nisan 1974, S:3052, s:1)

“Kaçak Eşya

Ayancık İlçesinde yapılan arama sonunda 06-ED-930 plakalı otda; 21 adet yabancı menşeli sigara, 21 adet jiklet, 1 adet Suriye malı oyun kâğıdı, 2 adet 7 şer parçalı kahvaltılık takımı, 1 adet bakalit tepsi, 6 adet muhtelif vazo ve çiçeklik, 27 adet meşin kol saati kayışı, 2 adet ayaklı ve gazlı orijinal çakmak, 3 tükenmez ve 1 adet mürekkepli kalem, 1 adet masa saati, 1 adet duvar saati ve fotoğraf albümü, bu eşyaların Malatyalı Hulusi Türkyılmaz ve Bilecikli Hüseyin Çetin'e ait olduğu.” (Sinop Gazetesi, 4 Nisan 1974, S:3052, s:1)

“Kazıda Çıkan Yüzük Ve Bilezikler

İlimiz Yeni Mahalle Halk Eğitim binası bitişiğindeki bina temeli kazısında: 14. yüzyıla ait 24 ayar 151 gram ağırlığında 7 adet bilezik ve 4 adet yüzük bulunmuştur. İlgililerden aldığımız bilgiye göre: inşatta çalışan nezaret etmekte olan Ali Yener Tosun kazı sırasında çıkan tarihi değerleri olan nakit kıymetlerinin 50498 lira 40 kuruş olarak bilirkişi tarafından tespit edilen yüzük ve bileziklerin A.Y. Tosun tarafından kaçırıldığı olaya el koyan zabıta sanığı yüzük ve bileziklerle yakalayıp adli kovuşturmaya başladığı.” (Sinop Gazetesi, 9 Mayıs 1974, S:3057, s:1)

“Tabanca Yakalandı

İlimiz Boyabat-Sinop şosesi üzerinde yapılan idari aramada: Boyabat Akçakese Köyünden Mecit Demir'de 1 adet 7,65 tabanca, Hamzalı Köyünden Abdullah Savaşta 7,65 tabanca, Katırlı Köyünden Vahdettin Şimşekte 7,65 tabanca, Taşköprü İlçesi Hanoğlu Bucağından Hüseyin Özcan'da 25 adet 7,65 tabanca mermisi, Boyabat İlçesi Bektaş Köyünden Hasan Kılıçaslanda da 5 adet 7,65 tabanca mermisi bulunduğu ilgililerden öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 9 Mayıs 1974, S:3057, s:1)

“Zehirlenerek Öldü

Gerze İlçesi Altınyayla Köyünden Salim Aracı (40) yediği yemekten zehirlenerek öldüğü.” (Sinop Gazetesi, 23 Mayıs 1974, S:3059, s:1)

“Bıçak Yakalandı

İlimiz Erfelek İlçesi Sinop yolu çıkışında jandarma tarafından yapılan aramada Koccuğaz Köyünden Münevver Bayrak ile ordu Köyünden Seyfi Özer'in üzerinde birer adet kama bıçağının yakalandığı.” (Sinop Gazetesi, 06 Haziran 1974, S:3061, s:1)

“Zehirlenme

İlgililerden aldığımız bilgiye göre: İlimiz Gerze İlçesi Yaykıl Köyünden Hasan Tekel evde bulunan (incidal) haplarından 4 adet yutarak zehirlendiği ve Sinop Atatürk Hastanesinde tedavi altına alındığı.” (Sinop Gazetesi, 13 Haziran 1974, S:3062, s:1)

“Şeker Stoku Yaptı

İlimiz Ayancık İlçesinde toptancılık yapan Himmet Yüksel bir kamyon şeker getirdiği, bunun 15 âdetini bir esnafa sattığını, diğer esnafların istediği halde yok dediği ve ihbar üzerine yapılan aramada 115 çuval toz şekerin bulunduğu, belediyeye beyanname vermediği sanıkların yakalanarak adalete teslim edildiği öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 13 Haziran 1974, S:3062, s:2)

“Tabanca Yakalandı

İlimiz Ayancık İlçesi Söküçayırı Köyü Türbe Mevkiinde görevli J. Birlik Komutanını gören Türkeli İlçesi Çatal Güney Köyünden Selâhattin Karadeniz bir torba içinde 2 adet 7,65 tabanca ile 21 adet Geco marka 7,65 tabanca fişegi yakalandığı.” (Sinop Gazetesi, 18 Temmuz 1974, S:3067, s:1)

“Irza Geçme

İlimiz Türkeli İlçesi Taşgüney Köyünden Zariife Kayacan, Düz Köyünden Satı Demirtaş ve Celâl Bozkurt tarafından ormana kaçırılarak tecavüz edildiği ve zabıtaca olaylara el konduğu öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 18 Temmuz 1974, S:3067, s:2)

“Dinamitle Yakalandı

Türkeli İlçesi Gündoğdu Köyünden Hasan Yıldız denizde dinamitle balık avlarken dinamitin elinde patlaması sağ kolunun bilekten koptuğu.” (Sinop Gazetesi, 25 Temmuz 1974, S:3068, s:2)

“Dinamit Yakalandı

Ayancık İlçesi bahçeli Köyü civarında şüphe üzerine aranan Çayıçi Mahallesiinden Ahmet Kılıç'ın üzerinde 3 adet kapsül ve fitilli atışa hazır dinamit ile 1 adet kapsülsüz dinamit ve yine Cevizli Mahallesiinde Dere Köyü İlkokul öğretmeni Muhittin Çıvgın'ında üzerinde 2 adet atışa hazır kapsül ve fitilli dinamit yakalandığı ve tahkikata başlandığı öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 25 Temmuz 1974, S:3068, s:2)

“Gübre Stoku Yakalandı

İlgililerden aldığımız bilgiye göre; İlimiz Boyabat İlçesi Salih Karakuzu'nun deposunda yapılan inceleme sonucu beyanname fazlası 58.950 kilo gübre bulunduğ.” (Sinop Gazetesi, 26 Eylül 1974, S:3077, s:1)

“Sigara Yakalandı

İlgililerden aldığımız bilgiye göre: İlimiz Boyabat İlçesinde Şekercilik yapan Hasan Gökköz'ün bir ihbar üzerine dükkanında zabıtaca yapılan arama sonucu 152 adet filtreli kısa boy Maltepe sigarası ile 155 paket filtreli Samsun sigarası yakalandığı.” (Sinop Gazetesi, 3 Ekim 1974, S:3078, s:1)

“Yağ Satışı

İlgililerden aldığımız bilgiye göre: İlimiz Ayancık İlçesinde bakkallık yapan Mehmet Akyıldız 10 kiloluk 137 lira fiyatlı Ayçiçeği yağını 150 liraya fahiş fiyatla sattığı tespit edilerek yakalandı.” (Sinop Gazetesi, 31 Ekim 1974, S:3082, s:1)

“Tabanca Yakalandı

Ayancık İlçesinden Şükrü Kocatepe'nin şüphe üzerine üzerinin aranmasında ruhsatsız 7.65 tabanca ile 6 adet mermi yakalandığı.” (Sinop Gazetesi, 31 Ekim 1974, S:3082, s:1)

“Tabanca Bıçak Yakalandı

Durağan İlçesi Çerçiler Bucağı Sarı Kadı Köyünden Mehmet Karaaslan'ın evinde yapılan aramada 1 adet 7.65 tabanca ve 5 adet mermi ile 1 adet kama bıçağının yakalandığı.” (Sinop Gazetesi, 7 Kasım 1974, S:3083, s:2)

“Trolcüler Yakalandı

Gerze İlçesi kıyılarında su ürünleri kanununa aykırı olarak trolle balık avladıkları görülen Alaçam Yakakent Köyünden Şen kaptan motoru sahip ve kaptanı Muzaffer Şen ile Batılılar motorunun sahip ve kaptanı Hasan Batı yakalanarak C. Savcılığına teslim edildikleri öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 14 Kasım 1974, S:3084, s:2)

“Memura Hakaret Ve Tecavüz

Boyabat İlçesi Uluköy Tarım Kredi Kooperatifi Müdüdü Zeki Beye hakaret ederek gırtlığına sarılan Cuma Köyünden Osman Dayı'nın yakalanarak adalete teslim edildiği.” (Sinop Gazetesi, 28 Kasım 1974, S:3086, s:1)

“Zehirlenme

Erfelek İlçesi İncirpınar Köyünden Seyit Ali Yılmaz isimli çocuk oynarken bulunduğu hapları yutmak süratiyle zehirlendiği ve kaldırıldığı Sinop Devlet Hastanesinde tedavi altına alındığı öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 19 Aralık 1974, S:3089, s:2)

“Faturasız Yağ Sattı

İlimiz Gerze İlçesinde aslen Alaçam İlçesinden olup Bafra İlçesinde oturan Selami Kurtul'un taksi içerisinde 5 kilogramlık ambalajlı ekstra marka 23 adet yağları faturasız satarken yakalandığı.” (Sinop Gazetesi, 23 Ocak 1975, S:3093, s:2)

“Dinamit Koydu

İlgililerden aldığımız bilgiye göre: Boyabat Saraydüzü Yaylacık Köyünden Ahmet Özkan bir husumetten aynı köyden Asım Bal'ın evine dinamit koymuş. Ev sahibinin farketmesi neticesi patlamadan dinamitin imha edildiği”. (Sinop Gazetesi, 27 Mart 1975, S:3102, s:3)

“Rüşvet Teklif Etti

Ayancık Aydoğdu Köyünden Mehmet Aksoy J. Tk. K.As. Sb. Kd. Başçavuş Yılmaz Tok'a rüşvet teklif ettiği.” (Sinop Gazetesi, 27 Mart 1975, S:3102, s:3)

“Ağaçtan Düştüler

Yine ilimiz Cumhuriyet Okulu hademesi Mehmet Yıldırım ihlamur ağacından düşerek yaralandığı öğrenilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 26 Haziran 1975, S:3115, s:1)

“Gümrük Kaçakçılığı

İlimiz Gerze İlçesi Köşk Mahallesinde nüfusa kayıtlı olup, halen aynı mahallede oturur ve Almanya'da işçi olarak çalışmakta iken izinli gelmiş bulunan Şükrü oğlu 1939 doğumlu Hamdi Bakır'ın özel otosu ile Almanya'dan getirmiş olduğu yabancı menşeli 17 adet feinstrumffitse marka bayan çorabı, naylon gömlek, 1 adet kadın peruğu, 1 adet stro teyp hoparlörü, 1 adet stro teyp, 1 adet inter marka teyp, 1 adet lifhelt marka elektrik süpürgesi, 1 adet austarte marka akz şarz motoru, 1 adet sarı renkli gömlek, yarım düzine luminac marka şampanya takımı, 3 adet kadın şemsiyesi, 2 adet saç kurutma makinası, moulinks marka 2 adet semsout teyp hoparlörü, 1 adet saç kurutma makinası hortumu, 37 adet sullo casette madein votgerman marka teyp bandı 1 adet masa örtüsü, 2 adet kırlant, 1 adet karyola örtüsü, 24 adet kahve fincanı ve buna benzer eşyaları ilimiz Pazar yerinde satarken vazifeli memurlarımız tarafından görülmesi

üzerine sanık eşyaları ile birlikte yakalanarak hakkında tanzim olunan evrakla adalete teslim edilmiştir.”(Sinop Gazetesi, 17 Temmuz 1975, S:3118, s:2)

“Ölüm Cezası

Ayancık'ın Cibbe köyünden Mehmet oğlu Tahir'i öldürmekten suçlu aynı köyden Satır oğlu 1324 doğumlu Ömer Şentürk'ün ölüm cezasına mahkumiyeti hakkında Sinop Ağır ceza mahkemesince verilen ve temyiz Mahkemesi'nin 2976 esas 3082 karar sayılı ilamı ile tasdik olunan ölüm cezasının infazına teşkilatı esasiye kanununun 26 ıncı maddesine tevfikan Büyük Millet meclisince 10/6/1942 tarihinde karar verilmiştir.Karar dün sabah saat üç buçukta Kaleyazasında Camii önünde infaz edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 24 Haziran 1942, S:1306, s:1)

“Vurguncular Yakalandı

Çiflik Köyü halkından bazı şahısların hükümetin tespit ve ilan ettiği fiyatlardan fazlasına mısır ve buğday satmakta oldukları ve bunları satın alanlara da kaçak olarak kayık ve motorlar ile diğer mahalleleri götürüldükleri haber alınarak vilayet makamınca verilen emir üzerine jandarmamız takibata başlamış ve bir gece Hacıoğlu Köyü'nden Çiflik Köyü'ne doğru yüklü bir arabanın gelmekte olduğu görülerek icabeden tedbir alınmıştır. Biraz sonra açıktan bir yelkenlinin sahile yanaştığını ve arabalardan indirilen çuvalların kayıklarla taşınmakta oldukları görülerek bazı köylülerle beraber tertip edilen görülmemiş cürmü meşhut ile yakalanmışlardır.

Ertesi gün Sinop'a getirilen kaptan ve bir tayfa sorgu neticesinde satın aldıkları kimseleri de haber vermişler, bunlarda yakalanarak yüzleştirilmişlerdir kaçak mal olarak 679 kilo Mısır ve 454 kilo buğday müsadere edilmiş ve hükümetin tespit edildiği fiattan fazlaya mal satmış oldukları meydana çıkarken civar köyler halkından 9 kişi hakkında zabıt tutularak milli korunma kanunu hükümleri dairesinde cezalandırılmak üzere adliyeye teslim edilmişlerdir. Mahkeme suçluların mevkuf olarak mahkemelerinin yapılmasına karar vermiş ve hepsini hapisaneye göndermiştir.” (Sinop Gazetesi, 24 Haziran 1942, S:1306, s:1)

“Boyabatlı Katil Mehmet Yakalandı

Boyabat'ta 3 kişi yaralayarak bunlardan bir kız çağızıda insafsızca öldürmüş olan ve bir müddetten biri ara anılmakta bulunan katil Mehmet Dal Kılıç zabıtamızın sıkı takip altından kurtulmak için firar ettiği Havza kazasında yakalanarak adaletin pençesine teslim olunmuştur.” (Sinop Gazetesi, 12 Temmuz 1944, s:2)

3.12 Sinop Vilayet Gazetesinde Yer Verilen Suç Olaylarının İstatistikî Dağılımı

Bu kısımda, verilerin toplanması, sınıflandırılması, çözümlenmesi ve sonuçlarının yorumlanması esasına dayanan istatistik bilimine dayalı olarak 1932-1990 yılları arasında Sinop Vilayet gazetesinde yer verilen suç olaylarına dair toplanılan bilgiler (veriler) tablo ve grafiklerle özetlenerek sonuçlar yorumlanmıştır.

1932-1990 yılları arasında incelenen gazetelerde yer verilen suç olay türlerinin yıllara göre frekans dağılımı tablosu (sayma ve sınıflama işlemi) yani eldeki bilgilerin sayarak görülme sıklığı Çizelge 3.1 de elde edilmiştir. Çizelge 3.1 e göre, Sinop Vilayet Gazetesinde yıllara göre yer verilen suç olaylarının sayısı bazı yıllarda çok fazla bazı

yıllarda ise hiç yer verilmediği gözlenir. Bu durum gazetenin yayın politikası, editörün duruşu veya Türkiye'nin o yıl içinde bulunduğu durumun (siyasi karışıklık, kolluk kuvvetlerinin yetersizliği, ekonomik durumu) söz konusu olabileceği düşünülmektedir. Örneğin, 1974 yılı incelendiğinde yer verilen bütün suç olaylarının diğer yıllara göre bütün olayların %35 ini toplam 175 olayı kapsadığı Şekil 3.1 de görülmektedir. 1974 yılında genel affın çıkması, Kıbrıs Harekâtı ve CHP-MSP koalisyon hükümetinin Türkiye'yi yönetme politikası ve anlaşmazlıkları, darbelerin etkisi kısacası Türkiye'nin içinde bulunduğu karışıklıklar suç olaylarının kontrol edilememesi ve artmasına neden olmuş veya yayın editörü daha çok suç olaylarına yer vermiştir. Siyasi karışıklıkların ve diğer olayların devam ettiği 1975 yılında da yer verilen suç olayları tüm olayların %9.6 sını kapsamaktadır. Çizelge 3.1 e göre 1932-1990 yılları arasında Sinop Vilayet gazetesinde yer verilen 94 olayın gerçekleştiği öldürme olayı en çok yer verilen olay olmuştur. Sıklıkla görülen trafik kazaları 76, yaralama 58, diğer suç olayları 54, yangın 53, öldürme olayını takip etmektedir. Ayrıca, Sinop Gazetesi İl Özel İdareye bağlı olduğundan gazete valinin denetiminde olup ülke karışıklıklarından dolayı valilerin geç atanması, ilgilenememesi veya toplumda daha fazla karışıklık algısı yaratmamak nedeniyle de olay sayılarının yıllara göre dağılımı değişiklik göstermektedir.

Şekil 3.1: Sinop Vilayet Gazetesinde Yer Verilen olay sayılarının yıllara göre dağılımı

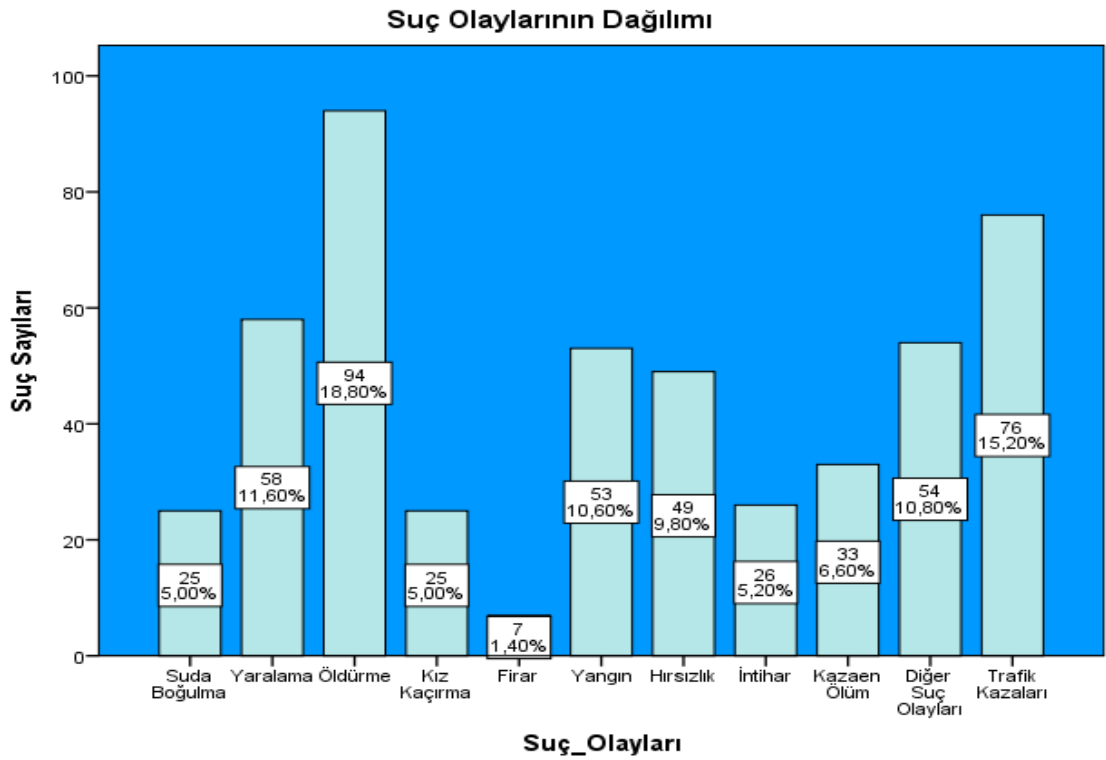
Çizelge 3.1. 1932-1990 Yılları Arasında Vilayet Gazetesinde Yer Verilen Suç Olaylarının Yıllara Göre Frekans Dağılım Tablosu

	Suç_Olayları												Toplam
	Suda Boğulma	Yaralama	Öldürme	Kız Kaçırma	Firar	Yangın	Hırsızlık	İntihar	Kazaen Ölüm	Diğer Suç Olayları	Trafik Kazaları		
1932	4	9	18	0	4	4	1	1	2	0	0	43	
1933	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	
1935	0	2	0	0	0	2	2	0	0	1	0	7	
1936	0	0	1	0	0	2	3	0	0	2	1	9	
1937	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	2	
1938	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
1939	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	
1940	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2	
1941	0	1	2	0	0	0	2	0	0	0	0	5	
1942	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	
1944	1	2	1	0	0	1	0	0	0	1	0	6	
1946	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	
1951	0	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	4	
1952	1	0	1	0	0	1	1	0	4	1	3	12	
1953	2	0	2	0	0	1	4	1	0	0	2	12	
1954	0	0	2	0	0	4	4	0	0	1	1	12	
1955	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2	
1956	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	
1957	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	
1958	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	
1960	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	3	
1961	1	9	1	9	0	0	8	2	0	11	3	44	
1962	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	
1965	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	
1966	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	
1967	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	
1968	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	
1969	2	0	0	0	0	0	8	0	0	0	1	11	
1970	2	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	4	
1971	0	0	3	0	0	1	0	0	0	2	0	6	
1972	3	2	4	0	1	7	1	2	0	2	5	27	
1973	2	1	8	0	0	3	0	4	0	1	9	28	
1974	4	23	30	13	0	8	4	13	22	20	38	175	
1975	2	6	11	1	1	4	6	1	4	5	7	48	
1980	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	3	
1981	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2	
1982	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2	
1983	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	
1985	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	3	
1986	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	
1987	0	0	1	0	0	1	1	1	0	0	3	7	
Toplam	25	58	94	25	7	53	49	26	33	54	76	500	

Şekil 3.1 e göre; suç olaylarının en çok yer verildiği yıllar 1974, 1975, 1961, 1932, 1973, 1972, 1952, 1953, 1954, 1969,1936 ve diğerleri olarak olay sayısına göre

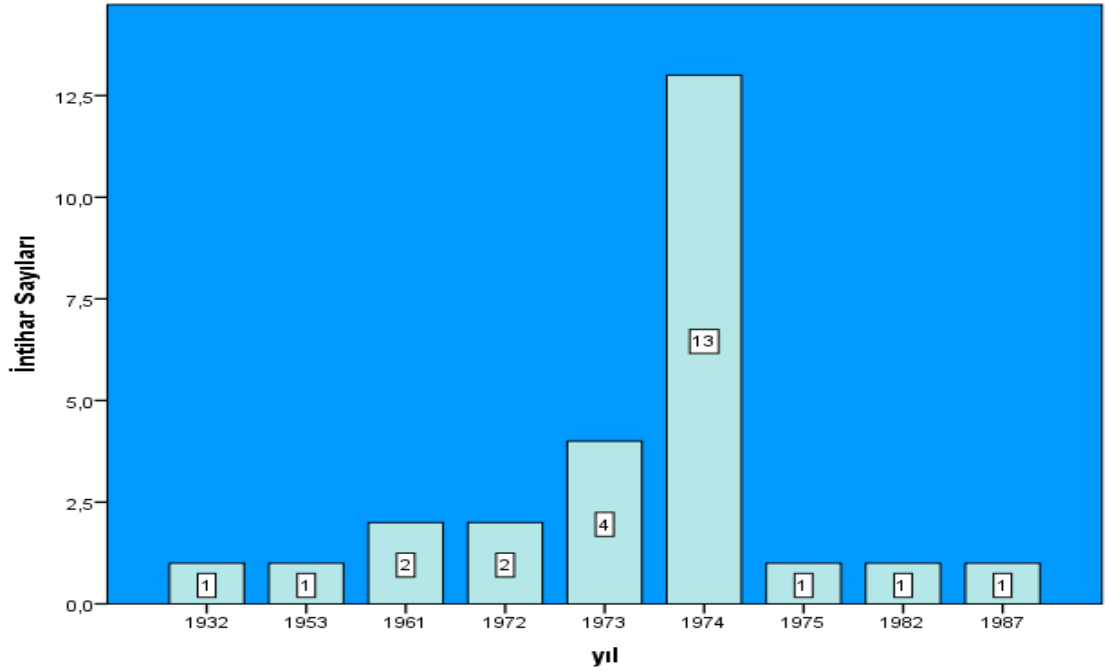
büyükten küçüğe doğru sıralanabilir. 1934, 1943,1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1959, 1963, 1964, 1976, 1977, 1978, 1979,1984, 1988, 1989, 1990 yıllarında suç olaylarına yer verilmemiştir.

Suç olay türlerinden en çok öldürme olayına yer verilmiştir. Şekil 3. 2 de görüldüğü gibi öldürme olayı tüm olayların %18.80' ini ihtiva etmektedir. Tüm suç olaylarının %15.20' sini trafik kazalarından, %10.80' ini diğer suç olaylarından, %11.60' ini yaralamadan, %10.60 ı yangından, %10.60'ı hırsızlıktan, %5.20' si intihardan ve %20.39' u diğer suç olay türlerinden oluşturmaktadır.

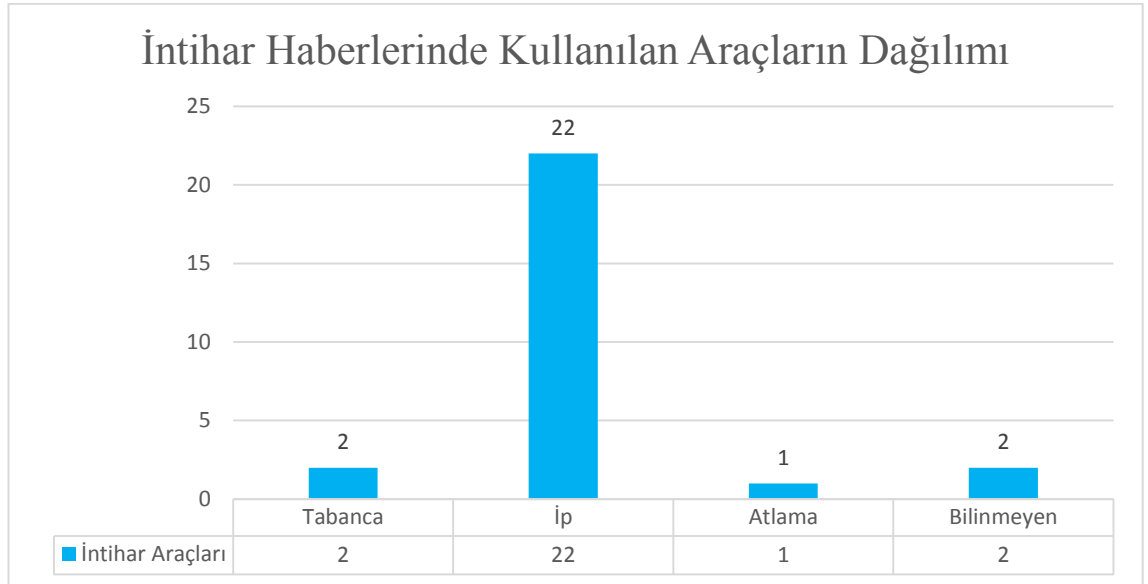
Şekil 3.2. Sinop Vilayet Gazetesinde Yer Verilen olay türlerinin sayısının dağılımı

Şekil 3.3 de 1932-1990 yılları arasında Sinop gazetesinde yer verilen intihar sayılarının dağılımı verilmiştir. İntihar olayına en çok yer verilen yıl 1974 ve 1973 yıllarında 13 ve 4 olarak belirlenmiştir.

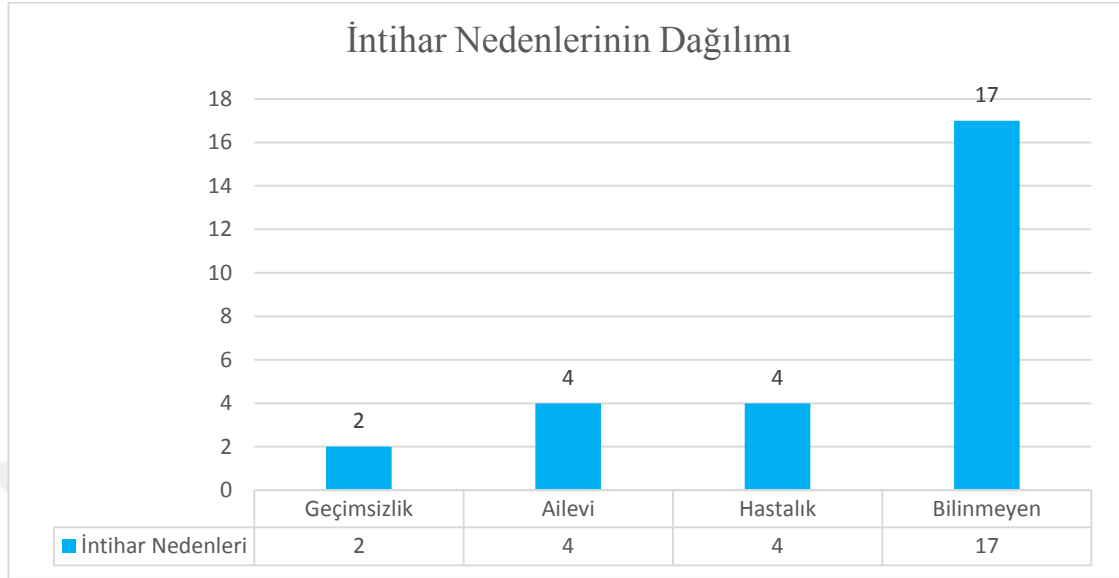
Şekil 3.3 Sinop Vilayet Gazetesinde Yer Verilen İntihar sayısının Yıllara Göre Dağılımı

Sinop gazetesinde yer verilen intihar haberlerinde bireyler tabanca, ip, bir yerden atlama ve bilinmeyen araçlarla kendilerini öldürmüşlerdir. Kolay temin edebilme, her evde bulunabilme, çevreye gürültü veya karışıklık yaratmama gibi nedenlerle Şekil 3.4 de görüldüğü gibi ip en çok kullanılan intihar aracı olmuştur. 2 intihar olayında da intihar aracı belirtilmemiştir.

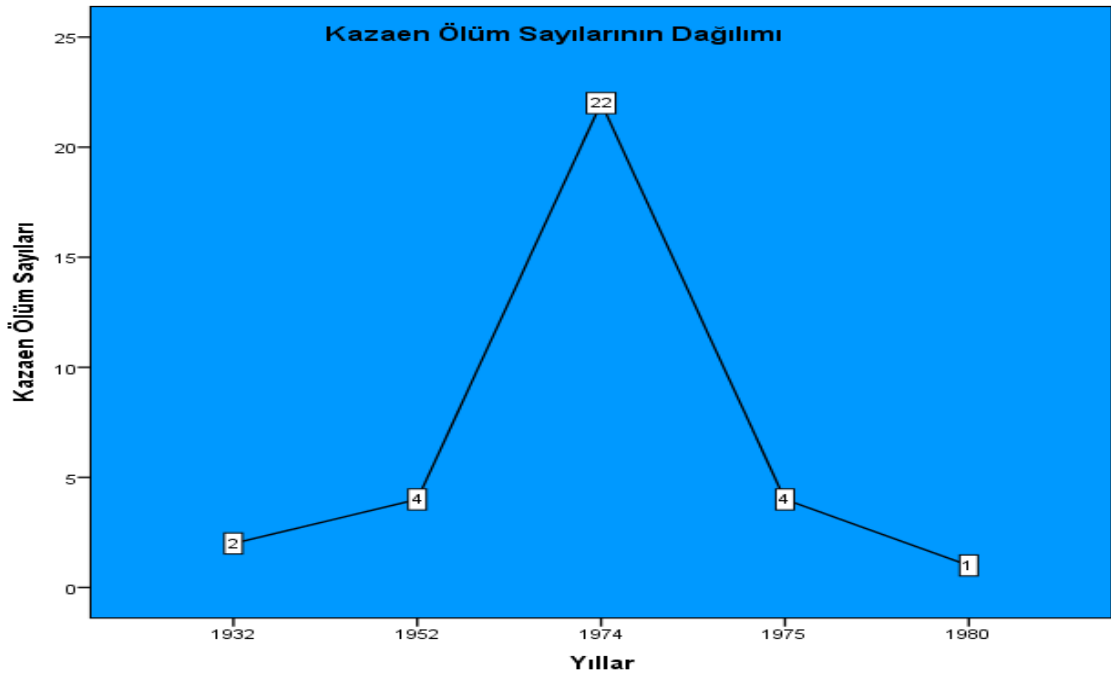
Şekil 3.4 1932-1990 Yılları Arasında Sinop Gazetesinde Yer Verilen İntihar Haberlerinde Kullanılan Araçların Dağılımı

Şekil 3.5 e göre bireylerin intihar nedenleri genelde belirtilmemiştir. Belirtilenler ise hastalık, ailevi ve geçimsizlik olmuştur.

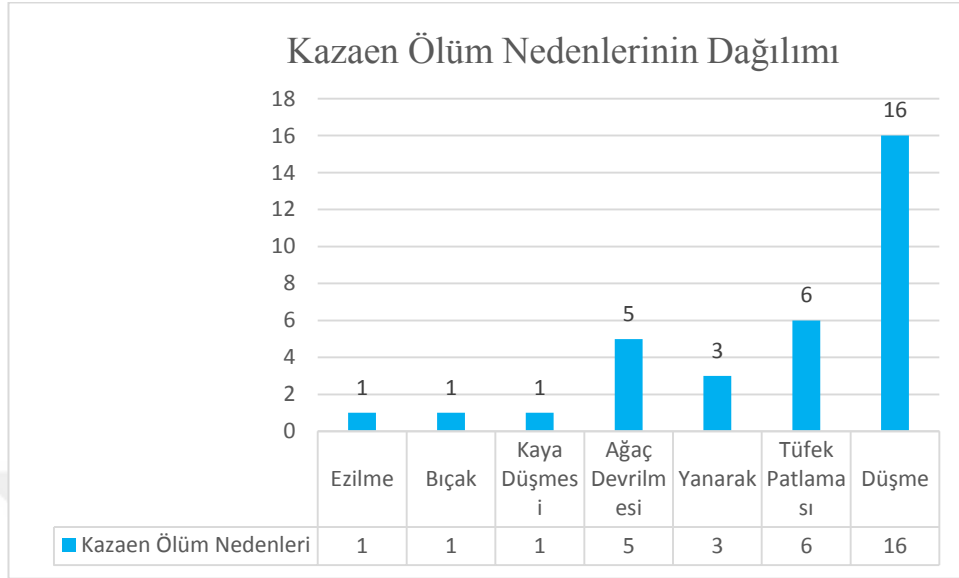
Şekil 3.5 1932-1990 Yılları Arasında Sinop Gazetesinde Yer Verilen İntihar Haberlerinin Nedenlerinin Dağılımı

Şekil 3.6 da kazaen ölüm sayılarının dağılımı görülmektedir. Kazaen ölümün gazetede en çok yer verildiği 1974 yılında olay sayısı 22 olmuştur.

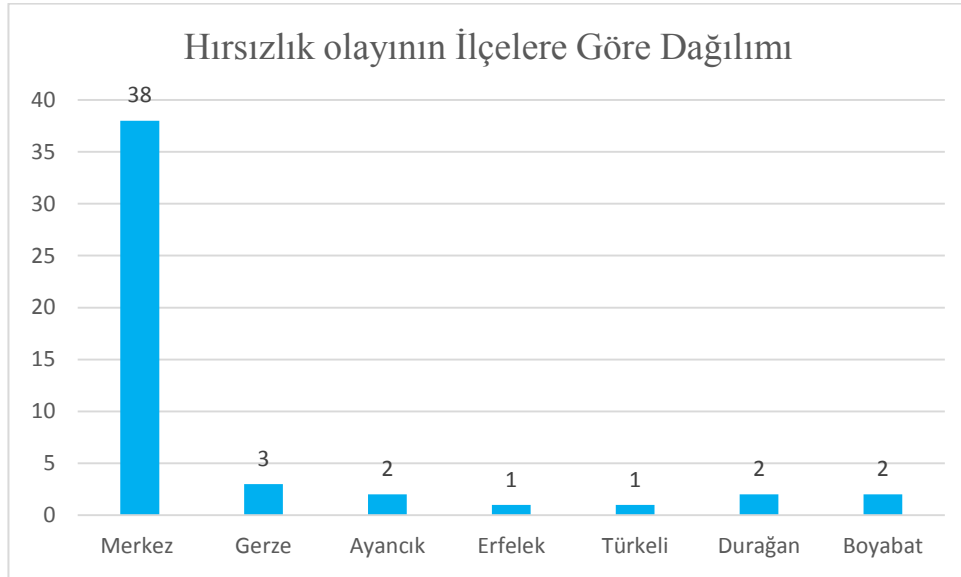
Şekil 3.6 1932-1990 Yılları Arasında Sinop Gazetesinde Yer Verilen Kazaen Ölüm Sayılarının Dağılımı

Şekil 3.7 de görüldüğü üzere, kazaen ölümlerin nedenleri düşme, tüfek patlaması, ağaç devrilmesi, yanma, kaya düşmesi, bıçaklanma ve ezilme olmuştur.

Şekil 3.7 1932-1990 Yılları Arasında Sinop Gazetesinde Yer Verilen Kazaen Ölüm Nedenlerinin Dağılımı

Şekil 3.8 de Sinop gazetesinde yer verilen hırsızlık olaylarının en fazla yaşandığı bölge Merkez ilçe olmuştur.

Şekil 3.8 1932-1990 Yılları Arasında Sinop Gazetesinde Yer Verilen Hırsızlık Olaylarının İlçelere Göre Dağılımı

Sinop Vilayet gazetesinde yer verilen ve bu çalışmada diğer suç olayları olarak ele alınan kategori için suç olay türlerinin frekans dağılım tablosu aşağıda kategorilere ayrılmıştır.

Çizelge 3.2 Diğer Suç Olaylarının Dağılımı

S.N O	Suçlar	Suç sayısı	S.N O	Suçlar	Suç sayısı
1	Denizde Meydana Gelen Kazalar	4	19	Kama, Bıçak ve Tabanca Yakalandı	6
2	Denizde Ceset Bulundu	3	20	Kaçak Eşya	1
3	Bir Katil Asıldı	2	21	Tarihi Eser Kaçakçılığı	1
4	Mala Zarar Verme	1	22	Zehirlenme	3
5	Şapka Kanununa Muhalefet	1	23	Şeker Stoku Yaptı	1
6	Gümrükte Yakalanan Kaçak Esrar	1	24	Dinamit İle Yakalandı	2
7	Hırsızlık	2	25	Gübre Stoku Yaptı	1
8	Sarkıntılık	1	26	Sigara Yakalandı	1
9	Hakaret	1	27	Yağ Satışı	2
10	Devlet Büyüklerine Hakaret	1	28	Memura Hakaret	1
11	Kumar Oynama	1	29	Dinamit Yakalandı	1
12	Zorla Irza Geçme	2	30	Rüşvet Teklif Etti	1
13	Görevli Memura Muhalefet	1	31	Ağaçtan Düştüler	1
14	Bomba İle Balık Avlama	1	32	Gümrük Kaçakçılığı	1
15	Kaçak Tütün Yakalandı	2	33	Vurguncular Yakalandı	1
16	Irza Teşebbüs	1	34	Boyabatlı Katil Yakalandı	1
17	Silah İle Yakalandı	1	35	Trolcüler Yakalandı	1
18	Patlayan Kutu Bir Çocuğu Yaraladı	1	36	Kereste Kaçakçılığı	1
	Toplam	27		Toplam	27
GENEL TOPLAM			54		

Tez çalışmasına kaynak olabilecek bilgi ve belge bulabilmek için Sinop Valiliği arşivinde yapılan araştırmalarda Sinop İl Emniyet Müdürlüğünce Valilik Makamına gönderilen 1988, 1989 ve 1990 yıllarına ait vukuat bültenine⁶³ rastlanmıştır. Vukuat bültenlerinin 1988 yılı mart ve nisan ayları okunamayacak şekilde yıpranmıştır. Aynı şekilde 1989 ve 1990 yıllarının vukuat bültenleri de okunamayacak şekilde yıpranmıştır. 1988 yılının okunabilecek durumda olan vukuat bültenleri incelenerek tasnif edilmiş ve istatistiki bilgiler aşağıda verilmiştir.

⁶³ Vukuat Bülteni: emniyet müdürlükleri tarafından mülki idare amirliklerine idari sınırlar içerisinde gerçekleşen olayların günlük olarak bildirildiği bülten.

Çizelge 3.3, 1988 yılında Sinop'ta işlenen suç çeşitleri hakkında bilgi vermektedir. 1988 yılı Sinop Emniyet sorumluluk alanında; 53 farklı suç olay türü ve 273 suç olayı meydana gelmiştir. Bu olaylardan 115 olay sayısı ile en fazla suç olayı Sinop merkezde meydana gelmiştir. Sinop'u 54 olayla Boyabat takip etmiştir. En az olay; 14 suç olayıyla Türkeli'nde meydana gelmiştir. Sinop merkez ve ilçelerinde en çok görülen olay türü hırsızlıktır. Hırsızlık olayı olarak, 53 olay meydana gelmiştir. Ayrıca hırsızlık olayı Sinop merkez ve ilçelerinin hepsinde de meydana gelmiş tek olaydır. Bazı yerlerde bazı olay türlerini çok daha fazla meydana geldiği anlaşılmaktadır. Örneğin: sarhoşluk ve icra-i rezalet Gerze'de 12 olay meydana gelmiş, Boyabat'ta 4, Erfelek'te 3, Sinop, Ayancık ve Durağan'da 1'er olay meydana gelmiştir. Başka bir örnek verecek olursak, darp olayı Merkezde 16 olay meydana gelmiş, Durağan ve Boyabat'ta 5'er olay, Ayancık ve Türkeli' de 2 şer olay meydana gelmiştir. 1988 yılında meydana gelen 53 olay türünden 21 tanesi sadece bir kere meydana gelmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DÖNEMİN ÖNEMLİ OLAYLARI

4.1 Sinop Amerikan Radar Üssü

Cumhuriyetin ilan edildiği ilk yıllardan itibaren özellikle Atatürk dönemi ve İsmet İnönü dönemlerinde Türkiye Cumhuriyetinin dış politikasında öncelik diğer devletlerle barışın korunmasıdır. Mustafa Kemal Atatürk'ün “Yurtta Sulh Cihanda Sulh” söyleminde de ifade ettiği gibi yeni Türkiye Cumhuriyetinin hem içeride hem dışarıda ve de yakın çevresinde barışın tesisi ve idamesinin ayrı bir önemi vardı.⁶⁴ Çünkü Türkiye Cumhuriyeti yeni kurulan bir devlettir. Bu devletin sağlam temeller üzerine kurulması için tüm kurumlarıyla yenilenmeye ihtiyacı vardı. Bu yenilenmede bir anda değil zamanla olacağından devletin tüm enerjisini bu yapılmaya ayırması gerekmektedir. Bu yüzden dış barışın sağlanması önemliydi. Nitekim bu barış politikası 2. Dünya Savaşı'na kadar devam etmiştir. 2. Dünya Savaşı'nda dış gelişmeler Türkiye'nin tarafsızlığının bozulmasını neden olmuş ve Türkiye 2. Dünya Savaşı'nın sonuna doğru Almanya ve müttefiklerine savaş ilan etmek zorunda kalmıştır.

Türkiye, 2. Dünya Savaşı'nın sona ermesiyle birlikte oluşan yeni dünya düzeninde, Sovyet tehdidine karşı ortak güvenlik stratejilerinin uyuşması sonucunda batı bloğunda (NATO) kendine yer bulmuştur. 2. Dünya Savaşı'ndan sonra dünyada “Doğu” ve “Batı” olarak iki önemli blok ortaya çıkmıştır. Sovyetler Birliği önderliğinde “Komünist ideoloji”nin yayılmacılığına karşı, ABD, Kanada, Batı ve Güney Avrupa ülkeleri ile Türkiye'den oluşan “Batı” bloğu kurulmuştur. Ortak güvenlik örgütleri olarak; “Doğu” bloğu ülkeleri tarafından “Varşova Paktı”, “Batı” bloğu ülkeleri tarafından “NATO” faaliyet göstermiştir.⁶⁵ Türkiye, NATO'ya girmesiyle birlikte askeri, siyasi ve ekonomik alanlarda özellikle Amerika başta olmak üzere Batılı devletlerden destek almaya başlamış ve bu devletlerle ortak hareket etmeye başlamıştır.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında ABD, elindeki tüm güce karşın kendini “eşit” bir ortak olarak konumlandırmıştır. Bu yaklaşım, ABD'nin kurduğu sisteme diğer küçük devletlerin rıza göstermesini sağlamıştır. İki kutuplu dünya ve Komünizm tehdidi

⁶⁴ Ayhan KAMEL, “1923'ten Günümüze Türk Dış Politikası ve Diplomasisi”, 1.baskı, İnkılap Yayınları, İstanbul-2014, s.51.

⁶⁵ Yasin USTA, “Amerika Birleşik Devletleri'nin Irak Politikası Bağlamında Türkiye İle İlişkileri (1990-2006)”, (Yayımlanmamış Y.L.T.), Trakya Üniversitesi S.B.E. Edirne-2009, s.27.

altında bulunan devletlere, demokrasi ve özgürlük söylemine dayanan değerlerle yaklaşan Amerika siyasi, askeri ve ekonomik gücüyle hegemonyası altına aldığı devletlerde ideolojisinin bir parçası olarak tasarlanan askerî üstler kurmaya başladı. Kurulan Amerikan üstleri, tüm dünyada buldukları ülkelerin askerî, ekonomik ve siyasi anlamda Amerikan hegemonyasına eklemlenmede önemli bir işlev üstlenmişlerdir. Ülkelerin rızası ile kurulan bu üstler, ideolojinin belli bir kaynaktan bir anda ve çok yönlü yayılmasını sağlamışlardır. Kapitalist ekonominin kolayca yayılmasına yol açan bu üstler, bu üstlerde görevli askerler sayesinde, buldukları toprakların sermaye, mallar ve hizmetler için devasa bir pazara dönüşmesinde rol oynamakla kalmamışlar, ABD'nin Sovyetleri çevrelemeye yönelik ittifaklar sistemi ile yarattığı güç yapılanması, kendisinin merkezi bir rol oynadığı küresel ekonomiyi yaymak için gerekli koşulları yaratmıştır.⁶⁶

1947 anlaşmasından sonra ve özellikle Eisenhower Doktrininin kabulünden sonra Türkiye'de, Sinop, Trabzon, Diyarbakır, Adana, Eskişehir, İzmit, İstanbul ve birçok ilde İstihbarat Toplama İstasyonları, Haberleşme Sistemleri, Erken Uyarı Radar Tesisleri, Haberleşme Tesisleri ve Depolama Tesisleri kurulmuştur.⁶⁷

İstihbarat Toplama İstasyonlarının bir tanesi de Sinop'ta Amerikan Radarı olarak bilinen "Sinop Radar Gözetleme ve Haberleşme Tesisi"dir. Ordu Güvenlik Ajansı'nın(Army Security Agency, ASA) personelinin görev aldığı Ulusal Güvenlik Ajansı'na (National Security Agency, NSA) bağlı olarak faaliyet gösteren bir radar gözetleme ve haberleşme tesisidir. Sovyetler Birliği'nin Karadeniz bölgesindeki hava donanma faaliyetleri ve füze test etme çalışmaları hakkında bilgi toplamak için kurulmuştur. Tesis 1955'te kurulmuş ve Sovyetler Birliği'nin çökmesinden bir süre sonra işlevini yitirdiği için Türkiye'ye devredilmiştir.⁶⁸ Tam anlamıyla Radarın ne zaman kapandığına dair net bir bilgibulunmamaktadır ancak 15.10.1992 tarihinde milletvekilleri Işın ÇELEBİ ve Mehmet SAYAN tarafından TBMM Başkanlığına verilen bir araştırma önergesinde "dönemin ulaştırma bakanı tarafından Sinop Radarının önümüzdeki 'Nisan ayında faaliyetlerini tatil edeceğini' ifade ettiği",

⁶⁶ Selin M.BÖLME, "Soğuk Savaş'ta NATO-ABD-Türkiye Üçgeninde Askeri Üstler: Süreklilik Ve Değişim", Uluslararası İlişkiler Dergisi, C. 9, S. 34, (Yaz 2012), s. 53.

⁶⁷ USTA, a.g.t. s.28.

⁶⁸ USTA, a.g.t. s.29.

belirtilmiştir.⁶⁹Buradan yapılan çıkarımla, Sinop Amerikan Radar Üssünün 1993 yılı Nisan ayında faaliyetlerine son verdiği anlaşılmaktadır.

Amerikan Radarı olarak bilinen “Sinop Radar Gözetleme ve Haberleşme Tesisi” nin Sinop’ta faaliyette olduğu yıllar içerisinde Sinop’u sosyo-kültürel ve ekonomik olarak etkilediği anlaşılmaktadır. Bu yıllarda Amerikan askerlerinin yaptıkları alışveriş faaliyetleri ile Sinop ekonomisini canlı tuttuğu Sinop’taki halktan öğrenilmektedir. Ayrıca 15.10.1992 tarihinde TBMM Başkanlığına verilen meclis araştırma önergesinde (bkz. Ek.8) Sinop Amerikan Radar Üssünün kapatılmasıyla; Sinop ekonomisinin çöküntüye uğrayacağı, Radarda çalışan Sinoplularını işsiz kalacağı, esnafın ve tüccarın iş yapamaz hale geleceği ve Sinop’tan büyük illere göçün artacağı belirtilmiştir.⁷⁰ Bu da Amerikan Radarının, Sinop ekonomisindeki etkisinin en büyük kanıtıdır.

Sinop halkıyla Amerikan Radar Üssü personelinin iyi ilişkiler içerisinde olduğu ve Amerikan askerlerin rahat bir şekilde Sinop’ta dolaştıkları bilinmektedir. Sinop gazetesinde yer alan bazı haberlerde Amerikan Radar Üssü personelinin özellikle sağlık alanında doktor, ambulans ve ambulans uçakla Sinop’un zor günlerinde Sinop halkına yardımcı olduğu anlaşılmaktadır. Bunun yanında Sinop’ta meydana gelen yangın olaylarında Sinop itfaiyesinin yetersiz kaldığı durumlarda Amerikan Radar itfaiyesinin Sinop halkına yardımcı olduğu yine Sinop gazetesinde belirtilmektedir. Ayrıca, Radar personelinin Sinop’ta sosyo-kültürel alanlarda ve yardım kampanyalarında da halka katkı sağladıkları görülmektedir.

Sinop Radar Gözetleme ve Haberleşme Tesisi,uzun yıllar Sinop’ta faaliyet göstermiş olduğu halde kurumla ilgili Sinop gazetesinde yer alan haber sayısı çok azdır. Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi ve Milli Kütüphane Başkanlığında yapılan araştırmalarda radarla ilgili herhangi bir bilgi ve belgeye ulaşılamamıştır. Daha sonra konu ile ilgili olarak Genel Kurmay Başkanlığına bilgi edinme kanunu kapsamında bir dilekçe gönderilmiştir. Gönderilen dilekçe, Genel Kurmay Başkanlığı tarafından Hava Kuvvetleri Komutanlığına gönderilmiştir.HKK tarafından 28 Nisan 2016 tarihinde verilen cevapta dilekçenin “4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 4.maddesi ve “2004/7189 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin” 12.maddesi kapsamında olduğu için işleme alınmadığı

⁶⁹<https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d19/c019/b016/tbmm190190160216.pdf> (05.06.2016)

⁷⁰<https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d19/c019/b016/tbmm190190160216.pdf> (05.06.2016)

bildirilmiştir (bkz. Ek7). Bu nedenle Sinop Amerikan Radar Üssü konusu sadece Sinop gazetesinde yer haberlerden oluşturulmuştur.

Yukarıda da belirtildiği üzere Amerikan Radar Üssü personeli zaman zaman yardım kampanyalarına katıldığı ve personelin çeşitli bağışlar yaptığı görülmektedir. Bu konu ile ilgili Sinop gazetesinde yer alan haberler şunlardır:

“Bayan Gülen Svich 5.000 Lira Verdi

İlgililerden aldığımız bilgiye göre İlimiz Amerikan Üssünde görevli Mister Svich'in eşi Bayan Gülen Svich Türk Hava Kuvvetlerini güçlendirme vakfına 5000 lira yardımda bulunduğu memnuniyetle öğrenilmiştir. (Sinop Gazetesi, 8 Ağustos 1974, S:3070, s:1)”

“Sinop'taki Nato Karargahımızın Hayırseverliği

Sinop Yarımadasında Nato Karargahını temsil eden Amerikan Radar Grup Kumandanlığı şehrimizde fakir ve kimsesiz bulunan yavruları sevindirmek gayesile başta Radar Kumandanı ile Papaz'ı dahil olduğu halde teknil subay ve personelin aralarında maaşlarından ayırıp topladıkları (2610) lirayı Vilayete getirip teslim etmişlerdir.

Hamiyet duygusu ile toplanıp elde edilen bu para Vilayetçe, İlk Tedrisat Müfettişi ve Okul Başöğretmenlerinden teşekkür ettirilen bir heyet emrine verilmiş olup bu para ile yardıma muhtaç talebelerin Cumhuriyet bayramında elbise yaptırılıp giydirileceği memnuniyetle öğrenilmiştir.

Bu vesile ile bu hayırseverliğe ön ayak olanlara gazetemiz adına teşekkür ederken, Hariciye Vekilimiz muhterem Fatih Rüştü Zorlu'nun Nato'nun onuncu yıldönümü dolayısıyla

(İnsanlık İdealine Aşık Milletler Birliği: NATO) başlığı altındaki yazısından bir paragrafı aşağıda aynen tekrarlayalım:

“bugün NATO deyince, bu teşekkürle sadece askeri ittifak görmek mümkün değildir. Çünkü, NATO bir savunma paktı olduğu kadar, aynı manevi kıymetlere bağlı ve onlardan ilham alan milletlerin kültürel, iktisadi, teknik ve ilmi sahalar da işbirliği yaptığı yaptıkları bir teşekkildir.” (Sinop Gazetesi, 14 Ekim 1959, S:1908, s:1)”

“Örnek Bir Hayırseverlik

Kâmil Yazgan

Vilayetimizde mevcut Radar Grubu Subayları, başta kumandanları ve asil insan papaz olduğu halde, her ay maaşlarından bir miktar keserek biriktirdikleri meblağı ilkokul öğrencilerinden yardıma muhtaç olanlarına bağışlamayı kararlaştırmışlardır. Bu cümleden olarak şimdiye kadar teraküm eden 2610 lirayı Valimiz Sayın Hayrettin Nakiboğlu'nun huzurunda Müfettiş ve Başöğretmenlerden müteşekkil bir komisyona teslim etmişlerdir.

Bu para ile Cumhuriyet bayramına yetiştirilmek üzere, şimdilik 15-20 öğrenci giydirilecek. Türk Amerikan dostluğunun yakinen şahit olduğumuz bu yeni tezahürü bizi son derece mütehasız etmiştir. Çevremizde de bu asil hareketin büyük bir memnuniyet uyandıracağı muhakkaktır.

Birbirlerine çok yakın bir mazide tanımış olmalarına rağmen, biri Ortadoğu'da, diğeri batıda hür milletler topluluğunun kaleleri olan bu iki devlet, kısa zamanda askeri; siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel veçhelerile de müteakabil anlayışın şuurlu bir misalini vermişlerdir.

Milletimizin topyekûn ahlaki, insani ve kahramanlık meziyetlerini her vesile ile ifade etmeyi zevkli bir vazife bilen büyük müttefikimiz ve değerli dostlarımız Amerikalılara karşı, bizde bu satırlarla kendilerine Türk hayranlığını belirtmeyi şerefli bir vazife sayar, yavrularımız adına derin minnet ve şükran duygularımızı arz ederiz. (Sinop Gazetesi, 15 Ekim 1959, S:1909, s:1-2)

Sinop Gazetesinde yer alan birçok habere göre Sinop Devlet Hastanesinin ve hastane doktorlarının yetersiz kaldığı durumlarda Amerikan Radar Üssü doktorlarının sağlık yetkililerine derhal yardıma koştüğundan bahsedilmektedir. Bunun en güzel örneği de 29 Ağustos 1974 tarihinde Sinop'a 7 km. kala Ordu Köyü civarında meydana gelen trafik kazasında görülmektedir. Bu kazada fazla sürat yapan bir traktör ve kasası devrilmiş ve 5 kişi ölmüş, 41 kişide yaralanmıştır. Amerikan Radarı Doktorları Mr. Cpt. Wessinger ile Mr. Dr. Mjr. Badder derhal yardıma koşmuş, hatta emrindeki 4 ambulansla birlikte yaralıları bizzat Samsun'a götürmüşlerdir. Bu olaydan gazetede şöyle bahsedilmiştir:

Bir İnsanlık Örneği

Sinop'ta bulunan veya gazetemizi takip edenler 15 gün evvelki sayfamızda verdiğimiz bir trafik olayını hatırlayacaklardır.

Ordu sınırları içindeki asfalt yolda devrilen bir traktörün romörkünde bulunan çok sayıdaki yolcudan dördü derhal biride Sinop Atatürk hastanesinde ölmüştür.

... Mr. Dr. Wessinger: yardımcı sağlık personeli ile birlikte emrindeki 4 ambulansla yaralıları bizzat Samsuna götürmüş ve tedavileriyle yakinen ilgilenmiştir.

Bu haftada mide kanaması geçiren bir hasta için lüzumlu kanın teminini her müracaatta olduğu gibi olumlu karşılayarak kendi askeri personelinden anında temin eden yine müşterek savunma tesisleri misafir doktoru Mr. Maj. Dr. Badder'de takdirle karşılanmıştır.

Gazetemiz; kendilerini insanlığa adanmış bulunan Amerikalı doktorlar Mr. Cpt. Wessinger ile Mr. Dr. Mjr. Badder başta olmak üzere kan vermek lütfunda bulunan Yzb. Danalt Seay ve Spit Jerry Wall ile tüm emeği geçenlere Sinop ve Sinoplular adına teşekkür eder. (Sinop Gazetesi, 12 Eylül 1974, S:3075, s:1-2)

Yukarıda geçen haberden anlaşılacağı üzere Türk yetkililerin acil hastalar için Amerikan Radarında görevli askerlerden kan bağıışı için talepte buldukları vebu talebi Amerikalı askerlerin de hiçbir zaman geri çevirmedikleri anlaşılmaktadır.

Amerikan Radarında birçok Türk işçinin çalıştığı bilinmektedir. Bu haberde de Radarda çalışan Türk işçilerini teşvik etmek için onlara çeşitli ödüller verildiği görülmektedir:

“Madalyon Ve Para İle Takdir Ve Taltif Edildiler

Şehrimizde bulunan dost ve mütefikimiz Amerikan Radar Grubu Tumpane Şirketinde Motor-Pool Müdürü Mr. Langer idaresinde bulunan şoförler vazifelerine dikkatli çalışıp kazasız yaptıkları seferlerde kaydettikleri kilometreye göre madalyon ve para ile takdir ve taltif edilmişlerdir.

45000 ilâ 30000 kilometre arasında sefer yapan şoförler şunlardır:

Arif Çıl, Hasan Bafralı, Ahmet Etyemez, Burhan Özyılmaz, Alaattin Aydın, Ferit Gül, Hüseyin Karakurt, Osman Ötken, Basri Soylu, Mehmet Soylu, Hayati Sandıkçı, Hasan Süre Ruşen Şen ve Hasan Usula.

20000 ilâ 10000 kilometre sefer yapan şoförler şunlardır:

İbrahim Ünsal, Nuri Aydın, Ruşen Yücel, İbrahim Yıldırım, Bahattin Kıroğlu, Ali Bükçüoğlu, İsmail Erdem, Hasan Gökmen, Erdoğan Işıksalan, Hasan Karasu, Servet Özen, Şerafettin Tek, Şakir Tekin, Lütfü Yılmaz ve Süleyman Yılmaz.

Amerikan Radarınca ve Tumpane Şirketine gazetemiz vesilesiyle maharetli ve vazifesinaz şoförlerimize teşekkür edilmekte ve başarılı dilemektedir. (Sinop Gazetesi, 26 Nisan 1961, S:2370, s:1)”

Sinop Gazetesinde yer alan diğer haberler de şunlardır.

“Yaralanan İki Amerikalı Almanya'ya Götürüldü

Amerikalılara ait Cemse Sinop'tan Samsun'a gitmekte iken Gerze-Gümenez yolu arasında bir virajdan geçerken arka teker yoldan çıkararak makine devrilmiş şoför ve arkadaşı ağır surette yaralanmış ve vakadan haberdar edilen sağlık ekibi ve derhal yaralıları alarak şehrimize Atatürk Hastanesi'ne getirilmiştir.

Devrilme hadisesinde yaralılardan birinin tek gözü çıkmış ve diğerinin de burun kemiği beyine doğru saplanmış olduğu müşahade edilmiş ve genç Operatörümüz Neşet Büyüüksal tarafından ilk tedavileri yapılarak ızdırapları teskin ve istirahatleri temin edilmiştir.

Büyük ve ehemmiyetli bir ameliyata muhtaç olan hastalar 9/4/956 Pazartesi günü limanımıza inan Amerikan deniz hasta servis tayyaresine yerleştirilerek Almanya'ya sevk edilmiştir. (Sinop Gazetesi, 11 Nisan 1956, S:1714, s:1)”

“Bıçak Yakalanmış

Amerikan Radarı Nizamiye kapısında yapılan umumi aramada Ada Mahallesi'nden amele Mehmet Günaydın'ın üzerinde 7.5 santim sivri bıçak, Koçoğuz köyünden de Remziye Uzun üzerinde 12,5 santim boyunda bıçak bulunmuş emniyetçe haklarında tanzim edilen evraklı adaleti tevdi edilmiştir. (Sinop Gazetesi, 13 Ocak 1961, S:2284, s:1)”

“AmerikanRadarıAğaçlandırılıyor

Şehrimizin en güzel bir bölgesi olan Yarımada zamanın hoyrat emaresiyle yeşilliğini ve dolayısıyla güzelliğinin mühim bir kısmını kaybetmiştir.

Bu noksanlığı gören Valimiz Nedim Evliya'nın yerinde bir teşebbüsü ile Amerikan radarının ağaçlandırılmasının programlanması işini Teknik Ziraat ile Orman İşletme Müdürlüğüne vermiştir. Bu iki kardeş gereken hazırlıkları ikmal etmiş ve hem güzelleştirme ve hemde kamuflaj bakımından büyük bir kıymet ifade eden ağaçlandırma programının tatbikine başlanmıştır. Program gereğince evvela eski cami harabesinin önü bir meşçere haline itrağ edilecek ve bilahare subay ve astsubay gaziolarının

edrafi bküskrüm, mahtora ve mazi gibi bodur çit ağaçlariyle güzelleştirilecektir. (Sinop Gazetesi, 5 Mart 1958, S:1811, s:1)

“Radarda Verilen Konser

Dost ve müttefikimiz Amerikan hükümetinin Sinop'taki Radar Kumandanlığı 21/6/1961 Cuma günü akşamı radar sineması salonunda Ankara'dan getirilen 10 kişilik konser topluluğunun iştirakiyle büyük bir konser ziyafeti verilmiştir.

Ziyafeti şehrimizden başta Vali olduğu halde Vilayet erkânı, öğretmenler ve bir kısım zevat maali davetli olarak bulunmuştur.

Konserde şarkılar söylenmiş rakslar yapılmış ve çeşitli eğlence numaraları gösterilerek hoş vakit geçirilmiş ve bilahare açık havada masalarda ikramlarda bulunulmuş karşılıklı sohbetler yapılarak geç vakte kadar samimi bir dostluk gecesi yaşamıştır. (Sinop Gazetesi, 29 Haziran 1961, S:2399, s:1)”

“Radar İşçileri Greve Gidiyor

İşveren ve işçi temsilcileri ile yapılan son toplu sözleşme müzakerelerinde anlaşmaya varamayan Sinop Radar işçilerinin önümüzdeki günlerde greve gitme kararı aldıkları öğrenilmiştir buna rağmen henüz anlaşma için bütün köprüler atılmamıştır.

Grev uygulanması zaruri hale geldiğinde işçilerimizin grevin kanunlar çerçevesinde ve herhangi bir taşkınlık meydana vermeden yürütülmesine azami dikkat gösterecekleri yapılan çalışmalardan anlaşılmaktadır. (Sinop Gazetesi, 12 Aralık 1970, S:2882, s:1)”

“Denize Açılan İki Amerikalıdan Birinin Cesedi Bulundu

17 Temmuz 971 Cumartesi günü sabahı saat 8 sıralarında yelkenli ile denize açılan Sinop Müşterek Savunma Tesislerinde görevli iki Amerikalı subay Broconikc Tulis ve Thomas Miller'in geri dönmeleri gereken saat dolmasına rağmen dönmemeleri üzerine denizden ve havadan aranmasına başlanmış 20 Temmuz Salı sabahına kadar izine rastlanmamıştır.

Salı günü sabahı Merzifon'dan kaldırılan C-47 eti keşif uçağı yelkenli Sinop Adasının 12 mil kuzeyinde batık olarak bulmuş ve Vali kanalı ile Jandarma botuna talimat vererek yelkenli içinde bir cesetle (Thomas Müller 32) iskeleye getirilmiştir. Yelkenlinin içine yazdıkları notla 18 Temmuz sabahı saat 7'ye kadar sağ olduklarını belirten iki Amerikalı subaydan Broconikc Tulis şiddetli Dalgalara kapılarak kayboldu kesin olarak anlaşılmıştır. (Sinop Gazetesi, 22 Temmuz 1971, S:2913, s:1)”

4.2 Bulgaristan'dan Sinop'a Gelen Göçmenler

Osmanlı devletinin çöküş dönemine geçmeye başlamasıyla beraber Balkanlarda kaybedilen toprak kayıplarına müteakip başlayan Balkanlarda Türklere yönelik baskı ve zulüm neticesinde Türklere Anadolu'ya göç etmek zorunda bırakılmışlardır. Bu göçler Balkan Savaşları ile kaybedilen topraklar neticesinde başlamış olup Cumhuriyet dönemindeki nüfus mübadelesiyle devam etmiştir. Yine 1950-1951 yıllarında da Anadolu'nun birçok iline Bulgar göçü olmuştur. Bulgar göçünün olduğu bu illerden bir tanesi de Sinop'tur.

Bulgaristan'da ülke yönetimini elinde tutan Bulgar Komünist Rejimi tüm ülkede sosyalist bir devlet yapısı oluşturmaya çalışmaktadır. Sosyalist rejimin oluşturulmasında en büyük etken şüphesiz ülkede en büyük azınlık topluluğunu oluşturan Türklerdi. Bu yüzden Türklerin asimile edilmesi şarttı. Bu dönemden sonra Türklere baskı yapılmaya başlanacaktır.

Komünist rejim bu amaç doğrultusunda Bulgaristan Türklerine karşı ağır bir ekonomik baskı politikasını uygulamaya koydu. Vergi miktarlarını arttırarak çoğunluğu köylü olan Türklerin ürünlerinin büyük bir bölümünü devlete vermesi için baskılar yapıyordu. Ayrıca Türk çocuklarını kısa süreli işçi taburlarına alıp çalıştırıyorlardı.⁷¹ 1947 yılında Bulgar Devleti hiçbir sebep yokken Türk azınlığı ileri gelenlerini ve Türk aydınlarını tutuklamaya başladı. Bu hareket Türkler arasında derin bir korku ve endişe yarattı.⁷² Türkler için bardağı taşıran iki gelişme ise şunlardır: Birinci gelişme 1946 yılında Bulgar Hükümetinin Türk azınlık okullarının devletleştirilmesi ve ikinci gelişme ise 1949 yılında Türklerin topraklarının ellerinden alınarak kooperatifleştirilmesidir.⁷³

Bulgar Türklerine yapılan eziyeti birebir yaşayan ve bu mezalimden kaçarak Sinop'a gelen göçmenlerden Mustafa TOPALAK isimli göçmen yaşadıklarını şöyle anlatmıştır:

“Bulgaristan Ruslar tarafından işgal edileli beri bizde zaten eskiden mevcut olmayan asayiş ve emniyetsizlik bir kat daha arttı. Bütün menkul ve gayrimenkul mallarımız kooperatif denilen ve bizi hemen hemen açlıktan öldürecek yeni bir nizama bağladı. Mesela hükümet memurları geliyor senin yüz hektar yerin var bunun elli hektarından şu kadar buğday 25 inden şu kadar tütün ve kalan 25 inden de şu kadar mısır isterim diyor.

Vergi olarak aynen istediği bu miktarlar bilhassa Müslüman olanlara fazlasıyla yazılıyor. Bunu hasat zamanı tam olarak ödemeyenler bir gün köye gelen ciple alınıp götürülüyor ve artık bir daha geri dönmüyor. Hububatta tatbik edilen bu usul ineklerin sütüne, koyunların yapağına hatta tavukların yumurtasına kadar tatbik ediliyor. Artık bizim için yaşamak hakkı denen bir şey kalmıyordu muhaceret esnasında bütün hayvanlarımız ve ziraat aletleri bizim elimizden alındı. Paraya çevirebildiğimiz bazılarıda hudut boyunda sıkı kontrol yüzünden elimizden alındı. Fakat biz beş parasız olsak dahi vatana iltica etmenin sevinci içinde bütün müşkülli bundan sonra da yenmesini bileceğiz” dedi. (Sinop gazetesi, 28 Şubat 1951, S:1452, s:1)

⁷¹ Filiz ÇOLAK, “Bulgaristan Türklerinin Türkiye'ye Göç Hareketi (1950-1951)”, Tarih Okulu, S. 14, İlkbahar-Yaz-2013, s.119.

⁷² ÇOLAK, s.119.

⁷³ ÇOLAK, s.120.

Buradan da anlaşılacağı üzere yukarıda belirtilen nedenler neticesinde Bulgar Türkleri Bulgaristan'da daha fazla yaşayamayacağını anlayınca Türkiye'ye göç etmenin yollarını aramaya başlamışlardır.

Bu gelişmeler üzerine Bulgar Türkleri 1947-1948 yıllarında Türk yetkililerle göç konusunu görüşmeye başlamıştır. Bulgar Türklerinin içinde bulunduğu zor duruma kayıtsız kalmayan Türk hükümeti 31 Mayıs 1947 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile Bulgar Türklerinin serbest göçmen vizesi ve mülteci statüsüyle ülkeye gelişine izin vermiştir. Bulgar hükümeti ince elemeler neticesinde yaklaşık 1.500 aileye pasaport verebilmiş ve Türkiye'ye böylece yılda 1.500 aile gelebilmiştir. 1949 yılına gelindiğinde Türklerin hem Bulgar hükümetine hem Türk hükümetine baskı yapmaları neticesinde Bulgar hükümeti Türkiye'ye gelmek isteyen herkese pasaport vermiş fakat Türk konsolosluğundaki memur azlığı neticesi yine yılda 1.500 aile Türkiye'ye gelebilmiştir. Türk hükümeti ve Bulgar hükümeti arasında yaşanan sorunlar neticesinde Türkiye, 6 Nisan 1951 tarihinde aldığı bir kararla 1 Ocak 1951 tarihinden itibaren bütün Bulgar Türklerini “iskânlı geçmen” statüsünde alacağını açıklamıştır.⁷⁴ Bu karardan sonra Bulgar Türklerine Türkiye'nin kapıları açılmıştır.

Bu göç olayında Bulgaristan'dan çıkarılan Türkler çok zor ve perişan bir biçimde ülkemize girebilmişlerdir. Türkiye ve Bulgaristan arasında yapılan anlaşmaya göre “muhacirlerin beraberinde menkul mallarını ve hayvanlarını götürmek ve gayrimenkullerini serbestçe tasfiye etmek hakkına haiz oldukları” halde Türk göçmenlerin bu haklardan faydalanmalarına müsaade ve imkan verilmemiştir. Tüm malları gasp edilen Türkler, Türkiye'ye tam manasıyla yoksul bir şekilde girmişlerdir.⁷⁵

Göçmenlerin Sinop merkez ve ilçelerine yerleşim planlarına göre dağılışı şu şekildedir: Sinop'a gelecek aile adeti 250, iskan hakkına sahip olduğu tespit edilen çiftçi aile adeti 50, nüfus adeti 209'dur. Göçmenlerin kati iskan sırasında göçmenlerin mesken ve işyeri temini meselesi ele alınmıştır. Göçmenlerin şehirde ve köyde olmak üzere iki şekilde iskan planlaması yapılmıştır. Buna göre çiftçi göçmenler köylerde, sanatkâr ve esnaf göçmenler kasaba ve şehirlerde iskan edilmiştir. Çiftçi göçmenler için

⁷⁴ Erdem ÇANAK, “Bulgaristan'dan Seyhan'a Türk Göçü (1950-1951)”, *Turkish Studies Dergisi*, C.9, S.4, 2014, s.238-239.

⁷⁵ Ali TANOĞLU, “Bulgaristan Türklerinin Son Göç Hareketi (1950-1951)”, *İktisat Fakültesi Mecmuası*, C. 14, S. 1-4, 1952, s.140.

köy tipi evler iki oda ve bir ahırdan ibarettir. Bu aileler köylere serpiştirilmiş veya bu ailelere ek köyler tanzim edilmiştir. Esnaf ve sanatkârlar için şehirlerde iki oda bir hol veya bir hol ve bir dükkandanibaret evler yapılmıştır.⁷⁶

Sinop gazetesinde bu dönemde çıkan haberler aşağıda belirtilmiştir.

“Göçmen İşleri

Bulgaristan'dan yurdumuza sevk edilen muhacir vatandaşlarımızdan yirmibeş ailenin ilimize gönderileceği anlaşıldığını ilimiz göçmenleri İskan komitesi Vali vekili Selahattin Gediğin başkanlığında 30/12/950 günü toplanarak bu göçmenlerin sureti İslam ve İşleri hususunda önemli tedbirler almıştır.

Gelecek bu göçmen ailelerinden ona aile Sinop Merkez ilçesine, beş aile Gerze'ye, 5 aile Boyabat ve beş aile Ayancık ilçelerine yerleştirileceklerdir.

Göçmenlerimiz için nakdi ve aynî yardım toplama memur komitelerimiz faaliyetlerine devam etmektedir. Bu kış mevsiminde yerini yurdunu bırakarak memleketimize iltica etmek mecburiyetinde kalmış olan bu kardeşlerimizin yardımlarına bütün hemşehrilerimizin daha büyük bir şevk ve gayretle koşacaklarına emin bulunmaktayız. (Sinop Gazetesi, 3 Ocak 1951, S:1444, s:1)”

Büyük zorluklar altında yapılan yolculuk sonucu memlekete ulaşan Bulgar Türklerinin bir kafilesi de 27 Şubat 1951'de Sinop'a ulaşmıştır. Geride bıraktıkları topraklarına ve evlerine üzülen, geleceğin kendilerine ne göstereceğini bilmeden Sinop Limanı'na yanaşan göçmenler, onları karşılamaya gelen Sinopluları limanda görünce şüphesiz bir nebze üzüntülerini unutmuşlardır. Gerçekten Sinop'a gelen bu ilk kafileyi Sinoplular büyük bir kalabalıkla karşılamış ve onlara her türlü yardımı yapmışlardır. Bu olay gazetede şöyle anlatılmıştır:

“İrkdaşlarımız Geldi.

Bir zamanlar serhatleri bekleyen akmet cedlerimizi, serden geçenlerin torunları Tuna'dan Sinop'a sesler getiren göçmen kardeşlerimiz hoş geldi.

Dün gecenin şiddetli fırtına ve soğuna aldırılmayarak iskele başında biriken yüzlerce Sinoplunun ilk göçmen kafilesini istikbalde gösterdiği azanmet ve sevgi tezahürleri Rusya ve uşağına son zamanda giriştiği ve hiçbir zaman muvaffak olamayacağı sinir harbine gereken cevabı lâıykıyla vermiştir.

Karadeniz vapuru dün 51 Gerze'ye 22 si Sinop'a incek tarihi misafirlerimiz hamil olarak saat 18:30 da limana girdi yurttaşlarımızın geleceği evvelce haber alındığı için gereken tedbirler vilayet ve belediye tarafından itihaz edilmiş bulunuyordu. vapur demirler demirlemez havanın şiddetine rağmen etrafını saran motorlara ırkdaşlarımız vefakar tersane çocuğunun ellerin üstünde yerleştirilmiş bulunuyordu.

Biraz sonra Niyazi Kaptanın motoru rıhtım üstünü dolduran halkın coşkun tezahürat arasında iskeleye yanaştı. Göçmen kardeşler kalabalığın hoş geldiniz nidaları ve sürekli alkışları arasında Sinop gençlerinin samimi alakaları sayesinde hazırlanan misafirhaneye getirilerek gereken istirahatleri temin edilmiştir.

⁷⁶ TANOĞLU, s. 155-156.

İrkdaşlarımız, Deli orman Bölgesi'nde Orman pazarı kazasındandırlar. Köylerinden çıktıkları tam 14 gün sonra Sinop'a gelebilmişlerdir. Her biri Bulgar mezaliminden ve bu tehcir hareketinden nefretle bahsetmektedirler. (Sinop gazetesi, 28 Şubat 1951, S:1452, s:1)”

“İlimize Mürettep Göçmenler Geldi

İlimize tahsis edilen göçmenlerin ilk kafilesi dün gece limanımıza gelen Karadeniz vapuru ile gelmişlerdir. Bir heyet vapura giderek göçmenlerimize hoşgeldiniz demişler ve kendilerine lazım gelen yardımda bulunmuşlardır.

Göçmenlerin geleceğini haber alan Sinop'lular kadın erkek, çoluk, çocuk ve bütün devlet memurları havanın soğukluğuna ve gece olmasına rağmen rıhtımı baştan başa doldurmuşlardır.

Göçmenleri hamil motor iskeleye yanaşınca Vali Vekili Selahattin Gedik Kızılay başkanı Macit Tekinalp, Belediye başkanı Şevket Şekeroğlu, Demokrat Parti il başkanı Arslan Torun, Halk Partisi İl başkanı Haşim Tari ve göçmen komitesi üyeleri kendilerine hoş geldiniz dedikten sonra kendileri için evvelden hazırlanmış olan Cumhuriyet oteline götürülerek kalacakları otele yerleştirilmiş ve kendilerine tahsis edilen lokantadan yemekleri getirilerek anavatana kavuşmaktan mütevellit sevinç tezahürleri içinde yemekleri yemişlerdir.

Bu göçmenlerimiz Cumartesi gününe kadar şehrimizin misafiri olarak kalacaklar ve o günü otomobillerle mürettep oldukları köylere gönderilecektir.

Aynı vapurda onüç ailede 51 nüfus göçmen kardeşimiz Gerze'ye çıkarılmış ve orada Gerzeli vatandaşlarımızın coşkun tezahürleri ile istikbal edilerek hazırlanan ikametgahlarına yerleştirilmişlerdir.

Gazetemiz göçmen kardeşlerimize hoş geldiniz der. (Sinop Gazetesi, 28 Şubat 1951, S:1452, s:1)

“Göçmen İşleri Vilayeti Büyük Bir İlgiyle Takip Edilmektedir

İlimize mürettep olan göçmenlerden ilk kafile bir hafta evvel Şehrimize gelmişti. Bu göçmen kardeşlerimiz şehrimizin misafiri olarak 6 gün istirahatden sonra evvelki gün evvelce hazırlanan plan gereğince Karacaköy, Bektaş'a, Uzungürgen köylerinde kendileri jiplerle eşyaları da kamyonlarla sevk edilerek yerleştirilmişlerdir.

Vali vekilimiz Selahattin Gedik iş bu göçmenlerin ilimize gelişlerinden itibaren mürettep köylere sevk ve yerleştirilme durumlarını büyük bir titizlikle takip etmişlerdir. (Sinop Gazetesi, 7 Mart 1951, S:1453, s:1)”

Gazetede yer alan haberlerden anlaşılacağı üzere 27 Şubat 1951 tarihinde Sinop'a gelen ilk göçmen kafilesi Sinop'ta 6 gün kaldıktan sonra 5 Mart 1951'de yerleşim planlamalarının yapıldığı Sinop'un Karacaköy, Bektaş ve Uzungürgen köylerine yerleştirilmiştir.

İlk göçmen kafilesinin Sinop'a gelmesinden sonra 2 Mart 1951 tarihinde Ayancık İlçesine yeni bir göçmen kafilesi gelmiştir. İstanbul'dan Cumhuriyet vapuru ile gelen 50 göçmen Ayancıklılar tarafından büyük bir sevgiyle karşılanmış ve Türk misafirperverliğini soydaşlarına göstererek bu zor günlerinde onlara destek olmuşlardır.

“Ayancık İlçemize 50 Göçmen Geldi

Geçen cuma günü akşamı İstanbul'dan Cumhuriyet vapuru ile 50 göçmen kardeşimiz Ayancık'a gelmiş Ayancıklılar tarafından büyük bir sevgiyle karşılanmışlardır Orman İşletmesi pavyonlarında misafir edilen bu kardeşlerimizin peyderpey mürettep oldukları köylere sevk edilecekleri öğrenilmiştir. (Sinop Gazetesi, 7 Mart 1951, S:1453, s:1)”

Sinop ve Ayancık'a gelen göçmen kabilelerinden sonra bir kabilede Gerze İlçesi'ne gelmiştir. Yine Gerzelilerin büyük ilgi ve alakasıyla karşılanan göçmenlerin eşyaları Gerzeli motor sahipleri tarafından vapurdan ücretsiz olarak limana taşınmıştır. Gerzeliler, göçmenlerin yaralarını sarmak için onlara her türlü yardımı yapmışlardır.

“Gerzelilerin Göçmen Kardeşlerimize Gösterdikleri Fevkalade Alakadan Dolayı Valiliğin Teşekkürü

Gerze'ye gelen on üç hanede 50 nüfustan müteşekkil göçmen kardeşlerimize Gerze'de hemşehrilerimizin gösterdikleri fevkalâde yardımdan son derece mütehasıs olan valiliğimizin Gerze belediye başkanlığına aşağıdaki teşekkür mektubunu gönderdiği istihbar kılınmıştır.

Gerze Belediye Başkanlığına

Gerze İlçesine mürettep göçmen kardeşlerimizin Gerze'ye muvasalatları gece yarısından sonraya tesadüf ettiği halde Gerzeli vatandaşlarımızın yaptıkları fevkalade istikbal merasimi ve limanda bulunan motor sahiplerinin göçmenleri ve eşyalarını bedelsiz olarak vapurdan limana nakletmeleri ve bunlardan başka da Sayın Gerzelilerin bu kalpler yaralı kardeşlerimizin binlerce iâşe ve ibadetlerini temin etmek hususunda göstermiş oldukları yüksek şefkat ve asalet numunesi cidden takdire şayan görülmüştür.

Bu takdir ve teşekkürlerimizin Sayın Gerzeli hemşehrilerimize arz ve iblağına delaletinizi rica eder. Sevgi ve saygılarımı sunarım.

Vali vekili

Selahattin Gedik (Sinop Gazetesi, 21 Mart 1951, S:1455, s:1)

1951 yılı başlarında Sinop'a gelmeye başlayan göçmen kabileleri belirli zamanlarda Sinop'a gelmeye devam etmiştir. Şubat ve mart aylarında Sinop, Ayancık ve Gerze'ye yerleştirilen bu kabilelerden başka 29 Nisan 1951'de 5 ailelik bir kabile de Boyabat'a yerleştirilmiştir.

“Göçmen İşleri

İlimize tertip edilen 216 göçmen ailesinin yerleştirilecekleri toprakları tayin ve tespit için teşhir edilen komisyonlar faaliyetlerini devam ettirmektedirler. Geçen gün sayımızda bildirdiğimiz gibi komisyonların faaliyet neticeleri Mayıs haftasına kadar alınacak ve bu komisyonların makamına verecekleri raporlar üzerine icap eden kararlar alınacaktır.

İlimize mürettep göçmenlerden 5 ailelik kabile Pazar günü Etrüsk vapuru ile şehrimize gelmiş ve mürettep oldukları Boyabat ilçesine sevk edilmişlerdir. Vapurun sabahın erken saatlerinde gelmesine rağmen hamiyetli motorcularımızın göçmen kardeşlerimize parasız olarak vapurdan limana çıkarmaları ve iskelede bulunan vatandaşlarımızın göçmenlere ait eşyalarını birbirleriyle yarış eder derecede bir

tehallükle birkaç saat istirahat edecekleri otele kadar seve seve götürmeleri il makamının cidden takdirini celbetmiştir. Gazetemizde hamiyetli motorcularımıza candan teşekkür etmektedir. (Sinop Gazetesi, 2 Mayıs 1951, S:1461, s:1)”

3 Temmuz 1951 günü Karadeniz vapuru ile Sinop’a gelen 104 nüfusluk kabile Sinop ve Gerze’de dinlendikten sonra yerleşim yerleri olan Boyabat’a gönderilmiştir.

“Göçmen İşleri

Son defa Bulgaristan'dan yurdumuza gelen ve ilimize ayrılan 104 nüfustan ibaret göçmen arkadaşlarımız dün sabah Karadeniz vapuru ile Şehrimize gelmişlerdir. Bunlardan 69 Sinop'a 35 nüfusta Gerze'ye çıkarılmışlardır. Şehrimize çıkan göçmenler anavatana kavuşmaktan mütevellit sevinç ve neşe içinde bir müddet istirahatten sonra mürettep mahalleleri Boyabat'a sevk olunmuşlardır. (Sinop Gazetesi, 4 Temmuz 1951, S:1470, s:1)”

1951 yılı Temmuz ayında Sinop’a gelen göçmenlerden 42 aile -toplamda 208 nüfus göçmen- Sinop merkeze bağlı köylere, Boyabat merkeze bağlı köylere ve Durağan’a bağlı köylere yerleştirilmişlerdir. Bu kafilenin yerleştirilmesi ile ilgili haber gazetede şöyle anlatılmıştır:

“Göçmen İşleri

İlimize son defa olarak gönderilen 42 aileden 208 nüfusu göçmenden 48 nüfus Kabalı Bucağının Lala, Melekşah, Aloğlu ve Alasökü Köylerine ve 160 nüfusu da Boyabat ilçesinin Kadın köy, Eylence, Edil, Okçu Mehmetli, Daylı, Şıhlı Göğe, İlice, Salar, İmamköy, Hacı ahmetli, Gökçe ağaç sakızı, Çarşak, Acabük, Yandak, Durağan, Beybüki, Alpaşalı, Kayaboğazı, Yalak, Incirköy, Bağlıca, Karacaören köylerini tahsis edilerek şimdilik muaf fakat iskanları valimizin nezareti altında yapılmıştır.

Göçmenlerimizin gerek istikballeri ve iskanları hususunda Boyabat belediye başkanı ile siyasi partiler başkanlarının müştereken büyük bir cesaretle yaptıkları yardım cidden şayanı şükran görülmüştür.

Boyabat’ın Çeltik mıntkasına yerleştirilen göçmenlerimiz çeltik müstahsili çiftçilerimizin gösterdikleri çok yakın alakadan dolayı kendilerini bir iş sahası buldukları memnuniyetle müşahede kılınmıştır. Kabalı mıntkasına tevzi edilen göçmenlerimize İskan Komisyonu tarafından bu mıntkada 233 dekar arazi temin edilerek tescil muamelesi yapılmasına başlanmıştır. Diğer göçmenleri mizede peyderpey boş arazi temini çalışılmaktadır. (Sinop Gazetesi, 25 Temmuz 1951, S:1473, s:1)”

Bulgar zulmünden kaçarak yurdumuza sığınan soydaşlarına birçok Türk ili kucak açmıştır. Göçmenlere kucak açan şehirlerden biri de Sinop olmuştur. 27 Şubat 1951 tarihinde ilk göçmen kafilesi Sinop Limanı’na gelmiştir. Daha sonra Ayancık ve Gerze Limanlarında çeşitli tarihlerde göçmen kabileleri gelmiştir. Sinop’a gelen bu göçmen kabileleri, yerleşme planlamaları yapılan Sinop merkez ve köyelerine, Ayancık ve köyelerine, Boyabat ve köyelerine, Durağan ve köyelerine yerleştirilmiştir. Göçmenlerin Sinop Limanı’na vapurla yavaşmasıyla başlayan serüveni, Sinopluların misafirperverlik

göstererek göçmenleri evlerine yerleştirmelerine kadar devam etmiştir. Sinop, Gerze ve Ayancık Limanlarında büyük bir sevgi gösterisiyle karşılanan göçmenlerin eşyaları limandaki motorcular tarafından vapurdan limana hiçbir ücret alınmadan taşınmıştır. Ayrıca tüm Sinoplular göçmenlere barınma ve yiyecek konularında da her zaman yardımcı olmuşlardır

4.3 Sinop'a Kaçırılan Sovyet Uçakları

Soğuk savaş döneminde Amerika'nın Orta Doğu'da en önemli istihbarat istasyonunun kurulu olduğu Sinop, Sovyetler Birliği ile Amerika arasındaki çekişmede önemli bir konuma sahip olduğunu 1970 ve 1982 yıllarında bir kere daha göstermiştir. 1970 ve 1982 yılında Sovyet Rusya'ya ait olan uçaklar kaçırılarak indirilmiştir. Bu olaylar sonrasında Sinop, ülke ve hatta dünya gündemine düşmüştür.

4.3.1 1970 Yılında Kaçırılan Uçak

27.10.1970 tarihinde iki Rus öğrencisi tarafından kaçırılan Sovyet uçağı Sinop Amerikan Radar Üssünde bulunan havaalanına iniş yapmıştır. Uçağın kaçırılış nedeni tam olarak bilinmemekle birlikte istihbarat amaçlı indirilmiş olabileceği üzerinde durulmuştur. Bu olay Sinop gazetesi ve Milliyet gazetesinden derlenen haberlerle aşağıda anlatılmıştır. Gazetelerde yer alan haberler şunlardır:

“Kaçırılan Sovyet Uçağının Tahkikat Devam Etmektedir

Uçağın Pilot İle Bir Yolcusu Sovyet Heyeti İle Görüştürüldü

27-10-1970 Salı günü saat 17:30 da Sinop havaalanına inen T-11 tipi Sovyet yolcu uçağı ile ilgili tahkikata devam edilmektedir.

Bu konuda bilgilerini müracaat ettiğimiz Valimiz Sayın İsmail Dokuzoğlu şu açıklamada bulunmuştur. Uçak şehrimiz havaalanına iner inmez içinden çıkan 4 Sovyet vatandaşı derhal enterne edilerek durum hükümete bildirildi. Gerekli sorgularını müteakip uçağı kaçırın yüksek tahsil öğrencisi iki genç tahkikatın selameti bakımından başka bir ile nakledildiler. Uçağın pilotu ile yolcu durumunda olan bir Sovyet vatandaşı halen şehrimizde ve güven altındadırlar.

Hükümetimizden aldığımız talimat gereğince şehrimizde bulunan pilot ve yolcu Ankara'dan gelen dört kişilik Sovyet heyeti ile iki defa görüşürdüler Ayrıca uçağı da gören heyet 2/11/1970 Pazartesi günü Ankara'ya gitmek üzere şehrimizden ayrılmışlardır. (Sinop Gazetesi, 5 Kasım 1970, S:2877, s:1)”

Sinop'ta olduğu kadar ülke gündeminde de bir hayli yankı uyandıran kaçırılan Rus uçağı ile ilgili haber Milliyet Gazetesinin 29.10.1970 tarihli sayısında da manşetten verilmiştir. Milliyet gazetesinde Rus uçağı ile ilgili haberler şunlardır.

**“Bize Albayla Konuşma İzni Vermediler...
Rus Elçiliği İki Genci Görmek İstedi**

Sinop'a gelen uçağın pilotu ve bir yolcu Rusya'ya dönmek istedi. 2 öğrenci iltica hakkı istediği için savcılık tahkikat açmıyor.

Yanlışlıkla Gümrü'ye inan U-8 uçağında bulunan Albay Denli ile konuşmaya İzin vermeyen Ruslar, Sinop'a inan uçakta bulunan dört Rus vatandaşı ile görüşmek için dün izin istemişlerdir.

Öte yandan Rus uçağına Sinop'a indiren İki öğrenci Türkiye'den iltica hakkı istemişlerdir. Uçağın üçüncü yolcusu ve pilot Rusya'ya dönmek istediklerini bildirmişlerdir.

Sinop Savcısı, gençler siyasi iltica hakkı istediği için “Bu siyasi suçtur. Bu nedenle olaya elkoyamam. Yapılacak işlem yoktur” demiştir.

Silah yok...

Türk makamları tarafından Sinop'a inan uçakta yapılan aramada silah ve patlayıcı madde bulunamaması, iki öğrencinin pilotu, başına bir torba geçirmek suretiyle inişe zorladıkları iddiasının da resmi makamlarca doğrulanmaması, olaya esrarlı bir nitelik kazandırmakta ve pilot Aleksı Mancekov'un da iniş sırasında öğrencilere yardım ettiği kanısını uyandırmaktadır.

Sivastopol yakınlarında yükseköğrenim yapan 20 -21 yaşlarındaki Nikolai Ginlove ve Vilati Kardenir adlarındaki öğrenciler “Amerika'ya gitmek üzere iltica hakkı isterken 50 yaşlarındaki pilot Aleksı Mancekov ile uçağın öteki yolcusu 35 yaşlarındaki tekstil işçisi Yuri Derbinov da memleketlerine dönmek isteğinde bulunmuşlardır.

Sorgu

Sıkı güvenlik tedbirleri arasında İl Jandarma Komutanlığı'na getiren 4 Sovyet yurttaşının sorguları ancak dün akşam tamamlanabilmiştir. Yorgun ve uykusuz oldukları gerekçesiyle yatmak istediklerini bildiren Ruslardan öğrenci Nickolia Gınlave ile Vitali Kardenir dün sabah verdikleri ifadede “Rusya'dan kaçabilmek için iki yıldır plan hazırlıklarını, bunu rejime dayanamadıkları için yaptıklarını söylemişlerdir. Öğrenciler geceyi rahat bir şekilde uyuyarak geçirmiş, pilot ile işçinin ise uyuyamadıkları sıkıntılı bir gece geçirdikleri anlaşılmıştır.

50 yaşındaki pilot Mancekov ve tekstil işçisi Derbinov'un sorguları Ankara'dan gelen ve Rusça bilen ilgililerin de katılımıyla sabaha kadar sürmüştür soruşturmanın bu şekilde bilgine dönmesi için halen Rusya'da bulunan Türk albayı ile yakından ilgili siyasi bir olay haline geldiğini verir olarak kabul edilmektedir.

Harita

Sinop'un Aklıman Askeri Havaalanına inen ve ilaçlama ya da topçu keşif uçaklarına benzeyen sarı renkli bir pervaneli Rus uçağında bir haritaya rastlanmıştır. Haritada Kırım, Samsun, Sinop bölgeleri gösterilmekte ve Sinop üzerinde işaret bulunmaktadır. Görgü tanıklarının ifadesine göre uçak bir süre Samsun'da Bafra üzerinde dolaşarak havaalanına aramış ancak Samsun hava alanının gece ışıkları yanmadığı için sunum askeri havaalanına inmek zorunda kalmıştır

Sovyet isteği

THA'nın Ankara'dan bildirdiğine göre, Sovyetler Birliği Ankara Büyükelçiliği Müsteşarı Federov dün sabah Dışişleri Bakanlığı'na gelerek uçağın inişi hakkında bilgi almış ve sonra görüşme isteğın de bulunmuştur bakanlık isteğın ilgili daireye ulaştırılacağını ve Dışişleri Bakanlığı'nın dikkati sunulacağını bildirmiştir.

Bakanlık sözcüsü İşçen “Ruslar bizim Albay DENLİ ile görüşmemize hala izin vermedi. Biz onlara hemen verecek miyiz” şeklindeki soruyu “bu takdir bakana ait diye cevaplamıştır.

İşçen bazı gazeteciler de yer alan Ankara'daki diplomatların hayatlarının korunması için tedbir alınacak yolundaki haberlerin ilgili olarak “hayatlarının korunması için hiçbir diplomat bize müracaat etmemiştir” demiştir. (29.10.1970, Milliyet, sayfa:1-9)⁷⁷

Ayrıca milliyet gazetesi kaçırılan Rus uçağı ile ilgili 29.10.1970 tarihli sayısında kaçırılan Rus uçağı ile ilgili iki adet resim yayınlamıştır. Bu resimler aşağıda gösterilmiştir.

Resim 1: İki öğrenci tarafından Sinop'a indirilen Rus uçağı.

⁷⁷http://gazetearsivi.milliyet.com.tr/GununYayinlari/_x2F_xRFstWGwXSnd62e94X6CQ_x3D_x3D_ (14.05.2016)

Resim 2: Sinop'a indirilen Rus Uçağı askerlerin muhafazasında.⁷⁸

Milliyet gazetesi Sinop'a inen Rus uçağı ile ilgili haberi, 30.10.1970'te yayımlanan sayısında yine manşet haber olarak duyurmuştur. Bu habere göre Rus uçağının Sinop'a istihbarat toplamak için inmiş olabileceği kanısının ağır bastığı ve bu konuda soruşturmanın devam ettiği bildirilmiştir. Milliyet gazetesinin bu sayısında yer alan haber aşağıdadır.

“Türk albayla görüşmek için izin çıktı.

Sinop'a inen Rusların ifadelerindeki çelişki olayını Rus gizli istihbaratı ile ilgili olacağı şüphesini yarattı.

*Sinop'a Inen uçakla ilgili soruşturma devam ediyor Sinop'tan bildiriyor
Sinop'taki radar üssü havaalanına inen Rus uçağı ile ilgili olarak yapılan soruşturmalar “uçağın istihbarat yapmak amacıyla Türkiye'ye geldiği kanısını” kuvvetlendirmektedir.*

⁷⁸ [http://gazetearsivi.milliyet.com.tr/GununYayinlari/7xjMnn2j3CHVjJOOhYNfcA_x3D_x3D_\(15.05.2016\)](http://gazetearsivi.milliyet.com.tr/GununYayinlari/7xjMnn2j3CHVjJOOhYNfcA_x3D_x3D_(15.05.2016))

İltica hakkı isteyen 2 Rus öğrenci ile uçak pilotu ve öteki yolcunun dün yapılan sorgularında önceki ifadelerinin doğru olmadığını anlaşılmıştır.

Uçak pilotu ilk ifadesinde Samsun havaalanında ışık olmadığı için üzerine birkaç defa tur attıkları halde buraya inemeyip Sinop'a yöneldiklerini öne sürmüştü ancak uçakta bulunan haritada Sinop'un işaretlenmiş olması ve yapılan soruşturma, uçak 17.10 sıralarında Samsun üzerinde dolaşırken havanın hala aydınlık olduğunu ve inişe uygun bulunduğunu ortaya koymuştur.

Birbirinden ayrı olarak sorguya çekilen ve ifadelerinde çelişkiye düşen Rusların bu ikinci iltica hareketinde bir "danişıklı dövüş" alet edildikleri şüphesi doğmuştur. İlgililer Sinop'ta Türkiye'nin en güçlü radar istasyonunun bulunduğu dikkate alarak soruşturmaya bu yönde derinleştirmekte Rusların bu bölgeye istihbarat için gelip gelmediklerini araştırmaktadırlar. Dört Rus'tan ikisi iltica hakkı istedikleri halde pilot ve işçi olduğunu söyleyen üçüncü yolcu bir an evvel Rusya'ya iade edilmelerine ısrar etmektedir.

Bu arada uçağın pilotunun Trabzon'a inen uçağın yolcularından birine benzetilmesi üzerine bu yönde de soruşturma yapılmasına başlanmıştır.

Uçak ikinci kez arandı... Rusların sorguları yürütülürken uçakta dün ikinci kez çok sıkı bir arama yapılmış ve alınan sonuçlar büyük bir gizlilik içinde tutulmuştur. Soruşturmanın derinleştirilmesi karşısında kesin sonuç alınıncaya kadar Rusların kimseyle görüştürülmeyecekleri ilgililere bildirilmiştir.

Sinop Valisi İsmail Dokuzoğlu dün kadar elde edilen bilgileri bir rapor halinde İçişleri Bakanlığına göndermiştir.

Nicolia Ginlove ile Vitali Kardenir adındaki öğrencilerle pilot Aleksı Mencekov ve işçi Yuri Derbinov çok sıkı muhafaza altında tuttukları İl Jandarma Komutanlığı binasının ışıkları dün sabaha kadar yanmış soruşturmayı bizzat yürüten MİT mensupları iltica hakkı isteyen öğrencilere öteki Ruslardan tamamiyle tecrit etmişlerdir. (30.10.1970, Milliyet, s.9)⁷⁹

Rus uçağı ile ilgili takibini devam ettiren Milliyet Gazetesi 31.10.1970 ve 01-12.11.1970 tarihli sayılarında gelişmelerden bilgi vermiştir. Gazetede yer alan haberler sırasıyla aşağıda belirtilmiştir.

"Sinop Olayına MİT El Koydu

İltica hakkı isteyen iki öğrenci dün MİT tarafından Samsun'a götürüldü...

4 kişilik "T 11" tipindeki yolcu uçağını Sinop'a indirmeye zorlayan ve Türk yetkili makamlarından "siyasi iltica hakkı isteyen" Nikolıa Ginlove ve Vitali Kardenir adlarındaki yüksek okul öğrencileri dün MİT yetkilileri tarafından Sinop'tan Samsun'a götürülmüşlerdir. Üzerlerine siyah trençkot giydirilen ve başlarına da bir siyah fötr şapka geçirilen Rus öğrenciler muhtemelen sabaha karşı Ankara'ya getirileceklerdir. Sinop Valisi İsmail Dokuzoğlu Rus öğrencilerin bir gece önceden Ankara'ya getirildikleri haberini yalanlamışlardır.

Pilot Aleksı Mençukov ile işçi Yuri Derbinov ise halen Sinop'ta bulunmaktadır. Yetkililer her 2 Rus'un memleketlerine iade edilip edilmeyeceğı konusunda herhangi bir şey söylememişler, yürütülen soruşturmanın devam ettiğini belirtmişlerdir. (31.10.1970, Milliyet, sayfa,1-9)⁸⁰

⁷⁹http://gazetearsivi.milliyet.com.tr/GununYayinlari/IddJwPO8vB_x2B_i0W2KfXgy2g_x3D_x3D_ (15.05.2016)

⁸⁰http://gazetearsivi.milliyet.com.tr/GununYayinlari/IddJwPO8vB_x2B_i0W2KfXgy2g_x3D_x3D_ (15.05.2016)

“Rus Uçağı Tahkikatı

Sinop'a kaçırılan Rus uçağının pilotu Aleksı Mencukov, ifadesi sırasında, “ben ne pahasına olursa olsun memleketime dönmek eşimi ve çocuklarımı görmek istiyorum demiştir.”

“Türkiye'de bulunan Rus yetkilileri ile görüşmek isteğini,” söyleyen pilot Mencukov ayrıntılı ifade vermekten kaçınmaktadır. Bildirildiğine göre pilot dün geceyi ağlama krizi ile geçirmiştir.

Öte yandan tahkikat sonuçlanıncaya kadar uçağını ve iltica etmek istemeyen pilotla yolcunun geri gönderilmesine izin verilmeyeceği bildirilmektedir.

Görüşümler;

Sinop'a gelen Rus heyeti dün saat 16'da kaptan pilot Mencukov ve yolcu Derbinov ile görüşmüştür.

Görüşme ile ilgili olarak Samsun Valisi İsmail Dokuzoğlu sefaret ilgilileri ve Rus Havayolları müdüründen kurulu heyetin kaptan pilot ve yolcu ile görüştiklerini söylemiş ve heyet mensuplarının “tahkikatın biran önce tamamlanması temennisinde” bulduklarını bunun için çaba sarfettiklerini söylediğini ifade etmiştir.” (1.11.1970, Milliyet, sayfa 1-9)⁸¹

“Uçak Kaçırılan 2 Öğrenciye Siyasi İltica Hakkı Tanıyoruz Rus Pilotu Ve Bir Yolcuyu Veriyoruz Sinop'a İndirilen Rus Uçağının İadesi İçin Gerekli İzinde Verildi

Türk hükümeti, 27 Ekim'de 2 Rus öğrenci tarafından Sinop'a kaçırılmış olan dört kişilik Sovyet yolcu uçağı ile Rusya'ya dönmek isteyen pilot ve bir yolcuya iade kararı almıştır.

Türkiye'ye kaçırılmış olan ikinci uçakla ilgili soruşturma bitmiş, Dışişleri Bakanı Çağlayangil dün sabah kendisini ziyarete gelen Sovyet Büyükelçisi Grupyakov uçağın, pilotunun, üçüncü yolcunun Sovyetler Birliği'ne dönebileceklerini bildirmiştir.

Grupyakov özel bir yakıtla çalışan uçağın tekrar yola çıkabilmesi için bu yakıtın ve uçağı götürecek hava mürettebatının Rusya'dan Türkiye'ye getirilmesi için müsaade verilmesini talep etmiştir. Dışişleri Bakanı bu konuda gereken izin Türk makamlarınca verileceğini belirtmiştir.

Bu kararla Türkiye'nin 2 Sovyet öğrencisine siyasi iltica Hakkı tanıdığı da kesinleştirilmiş. Yirmi günden beri Sinop'ta bulunan Rus uçağı ile pilot ve yolcusu geri götürecek olan Sovyet uçağının Bu hafta içinde Sinop'a gelmesi beklenmektedir.” (Milliyet, 12.11.1970,s.1)⁸²

Sonuç olarak 27.10.1970'te Sinop Amerikan Radar Havaalanına indirilen Rus uçağını kaçırılan iki öğrenci, uçağın pilotu ve bir yolcu Sinop'taki ifadeleri alındıktan sonra MİT yetkilileri tarafından Samsun'a oradan da Ankara'ya getirilmiştir. Ankara'daki soruşturma neticesinde uçağı kaçırılan iki öğrenciye iltica hakkı tanınmış ve uçak, pilot ve yolcunun Rusya'ya gitmesine izin verilmiştir.

⁸¹[http://gazetearsivi.milliyet.com.tr/GununYayinlari/Nr8Te4Hyv7eNunOiKLMXXQ_x3D_x3D_\(15.05.2016\)](http://gazetearsivi.milliyet.com.tr/GununYayinlari/Nr8Te4Hyv7eNunOiKLMXXQ_x3D_x3D_(15.05.2016))

⁸²[http://gazetearsivi.milliyet.com.tr/GununYayinlari/Nr8Te4Hyv7eNunOiKLMXXQ_x3D_x3D_\(15.05.2016\)](http://gazetearsivi.milliyet.com.tr/GununYayinlari/Nr8Te4Hyv7eNunOiKLMXXQ_x3D_x3D_(15.05.2016))

4.3.2 1982 Yılında Kaçırılan Uçak

1970 yılında kaçırılıp Sinop'a indirilen Sovyet uçağı olayından 12 yıl sonra yine bir Sovyet uçağı kaçırılarak 7 Kasım 1982'de Sinop'a indirilmiştir. Rusya'nın Novorisisk - Odessa iç hat seferini yapan çift motorlu yolcu uçağı 40 yolcusuyla 7 Kasım 1982 Pazar günü saat 13.30 sıralarında Boris Schimiola, Vitali Schimilo ve Arthur Schuller adlı üç Alman tarafından kaçırılmıştır. Uçağın kaçırılışı esnasında pilot ve bazı yolcular korsanlara karşı çıkmış bunun sonucunda uçak teknisyeni Nicolina Bakakin tabancayla, yolculardan İvan Siretni ise bıçakla yaralanmışlardır. Yaralılar uçak Sinop Havaalanına indikten kısa süre sonra serbest bırakılarak Sinop Devlet Hastanesinde tedavi altına alınmışlardır. Korsanlar Sinop'a indiklerinde sığınma talep etmişler ve uçağı Almanya'ya geçebilmek için kaçırdıklarını söylemişlerdir. Bu olaydan Sinop gazetesinde şu şekilde bahsedilmiştir:

“Bir Sovyet uçağı kaçırıldı

7 Kasım 1982 Pazar günü saat 13.30 sıralarında ilimiz hava alanına Sovyetler Birliği Novosibirsk Onessa şehirleri arasında iç hat seferi yapmakta olan çift motorlu pervaneli Aeroflot tipi bir Rus uçağı Boris Schimiol (20 yaşında), Vitali Schimiol (26), Artur Schuller (20) isimli üç doğu Alman hava korsanları tarafından kaçırılmıştır.

Amaçları Türkiye'ye sığınıp Federal Almanya'ya iltica etmek istedikleri yetkililerden öğrenilmiştir. (Sinop Gazetesi, 11 Kasım 1982, S:3494, s:1)”

Sinop gazetesine nazaran olayı ayrıntılı bir şekilde ele alan Milliyet gazetesi 08.11.1982 tarihli sayısında bu haberi manşetten duyurmuştur. Habere göre korsanların uçak indikten kısa süre sonra tüm yolcuları serbest bırakarak Türk güvenlik güçlerine teslim olduğu anlaşılmaktadır. Milliyet gazetesinin haberi şöyledir:

“İkinci kez bir Sovyet uçağı kaçırılarak Türkiye'ye indirildi

Üç Doğu Alman bir Sovyet uçağını Sinop'a kaçırdı

İç hat seferi yapan bir Sovyet uçağı daha 12 yıllık bir aradan sonra Türkiye'ye kaçırıldı... Uçağı kaçıran 3 korsan Demokratik Alman uyruklu. Uçağı 40 yolcusuyla birlikte kaçıran korsanlar “siyasal sığınma” hakkı istediler.

Sovyet Hava Yolları'na bağlı iç hat seferi yapan 245 tipi iki motorlu yolcu uçağı Novorisisk-Odessa seferini yaparken üç Demokratik Alman tarafından kaçırılarak saat 14:30 da Sinop Havaalanına indirildi.

27'si kadın 11'i erkek ve ikisi çocuk 40 yolcunun ve 5 mürettebatın bulunduğu uçağı kaçıranların kimliklerinin Boris Schimiola, Vitali Schimilo ve Arthur Schuller olduğu belirlendi.

Uçağın kaçırılışı sırasında bazı yolcular ile pilot İvan Nicolina'nın karşı koydukları ve uçuş teknisyeni Nicolina Bakakin ile yolculardan İvan Siretni'nin bıçakla yaralandıkları belirlendi.

Alınan izinle Sinop'a inan uçaktaki yaralar korsanlar tarafından serbest bırakıldılar ve Devlet Hastanesi'ne gönderilerek tedavi altına alındılar. Kısa bir süre

sonra ise yolcuların bütünü serbest bırakan hava korsanları Türk güvenlik görevlilerine teslim olarak sığınma isteminde bulundular.

Olayın öğrenilmesi üzerine Sinop Valisi Muzaffer Yüzgeç ve kent yöneticileri olay yerine gelerek gelişmeleri yakından izlediler.

Emniyet görevlileri tarafından hemen ilk sorguları yapılan hava korsanlarının istemleri konusunda bir açıklama yapılmadı.

Olayla ilgili olarak Dışişleri Bakanlığı müsteşar yardımcısı büyükelçi Erdem Erner ile Sovyetler Birliği Büyükelçisi Alexei Rodianov saat 17:00 sıralarında bir görüşme yaptılar. Görüşmeden sonra yayınlanan Dışişleri Bakanlığı bildirisinde olayı Sinop Savcılığının el koyduğu belirtilerek şöyle denildi.

“Ankara'daki Sovyetler Birliği Büyükelçisi Dışişleri Bakanlığı'na davet edilerek olay hakkında kendisine bilgi verilmiş uçağın mürettebatı ve uçağı kaçıran 3 kişinin dışındaki yolcuların uluslararası sözleşmeler gereğince Sovyetler Birliği'ne iade edileceği bildirilmiştir. Ayrıca Sovyetler Büyükelçiliği ilgilerinin olay yerine gitmelerini müsaade verilmiştir. (08.11.1982, Milliyet, s:3)”

Resim 3: Sinop havaalanına indirilen Sovyet uçağı.⁸³

Milliyet Gazetesinin 9 Kasım 1982 günlü sayısında uçağın kaçırılışını yine manşetten haber olarak duyurmuş ve gelişmeleri şu şekilde anlatmıştır.

“Kaçırılan Uçak Sovyetler Birliği'ne Döndü.

Kaçırma Olayı Sırasında Korsanlar Tarafından Kaçırılan Uçak Teknisyeni İle Bir Yolcu Sinop Devlet Hastanesi'nde Tedavi Edildikten Sonra Taburcu Oldular.

3 Hava Korsanını F. Almanya Siyasal Sığınma Hakkı Tanıdı.

⁸³http://gazetearsivi.milliyet.com.tr/GununYayinlari/_x2F_87HFE_x2F_C3jywA7oS1iHe4w_x3D_x3D
(15.05.2016)

Demokratik Almanya Cumhuriyeti doğumlu 3 Sovyet yurtdaşı tarafından önceki gün kaçırılan ve Sinop havaalanına indirilen Aeroflod Hava Yolları'na ait yolcu uçağı dün saat 13.22'de gerekli izin verilmesi üzerine Sovyetler Birliği'ne gitti.

Sinop Valisi Muzaffer Yüzgeç'den alınan bilgiye göre, 37 yolcu ve beş mürettebatı bulunan Sovyet yolcu uçağına Sinop Havaalanı'nda yakıt ikmali yapıldı.

Kardeş oldukları belirlenen Boris Schimiol, Vitali Schimiol ile Aptyb Schuller adlı Doğu Alman asıllı Sovyet uyruklu 3 hava korsanı hakkında ise Sinop Cumhuriyet Savcılığı'nca uçak kaçırma ve adam yaralama suçlarından soruşturmaya başlandı.

Sinop Valisi Muzaffer Yüzgeç yaptığı açıklamada korsanların Batı Almanya'da bulunan akrabalarının yanına gitmek istediklerini ve bu nedenle siyasi sığınma hakkı talep ettiklerini korsanların bu isteklerinin Federal Alman hükümetince kabul edildiğini belirtti. Muzaffer Yüzgeç korsanlarla mürettebat arasındaki tartışmanın Sovyet hava sahasında meydana geldiğini ve bu tartışma sonucu uçuş teknisyeni Nicolay Bakakin'in tabancayla yolculardan İvan Sirendnj'nin ise korsanların ellerinde bulunan bıçakla yaralandığını yaralıların Devlet Hastanesi'nde tedavi edilerek taburcu edildiklerini belirtti.

Sovyetler Birliği'nin Ankara Büyükelçisi'nden bir ekip Sinop'a gelerek yetkililer ve yolcularla görüştü.

Olayın gelişmesi

Sovyet yolcu uçağı dün saat 13.30 sıralarında üstüne gelerek şehrin üzerinde bir tur atarak havaalanına inmişti daha sonra uçağın kapısı açılmış ve bir hava korsanı aşağıya atlayarak Türk güvenlik yetkilileri ile irtibat kurmak istemişti. Bu arada silahlı bir hava korsanının uçağın kapısında nöbet beklediği görülmüştü.

Türk güvenlik yetkilileri ile irtibat kurun hava korsanı Sinop'a inip inmedikleri konusunda tereddüt göstermiş. Bunun üzerine güvenlik kuvvetleri korsanı bir otomobile bindirerek Sinop yazısı bulunan tabelaları göstermişlerdi hava korsanı daha sonra alana geri dönerek arkadaşlarını ikna etmiş ve teslim olmuşlardı. 27 kadın, 2 çocuk, 11 erkek yolcusu bulunan Sovyet Hava Yolları'na ait uçağı kaçıran 3 hava korsanının üzerinde 22 kalibrelik bir tabanca, iki bıçak, bir tornavida bulunmuştu.

Uçuş Mühendisi İvan Nikolia hava korsanları tarafından ateş açılması sonucu yüzünden hafif, bir yolculuk da bıçak darbeleriyle yaralanmıştı." (09 Kasım 1982, Milliyet, s:3)⁸⁴

Sonuç olarak üç Alman korsan tarafından Sinop'a kaçırılan uçak, yolcularıyla birlikte Rusya'ya geri dönmüştür. Uçağın geri dönmesiyle birlikte uçağın kaçırılmasıyla ilgili ayrıntılar netleşmiştir. Buna göre Demokrat Almanya doğumlu Sovyet vatandaşı üç kişi Almanya'ya gidebilmek için uçağı kaçırmış, uçak Sinop'a indiğinde korsanlardan biri uçağı-Sinop'a inip inmediğini teyit etmek için- Sinop tabelasının olduğu yere kadar götürmüştür. Korsanlar uçağın Sinop'a indiğine inandıktan sonra yolcuları serbest bırakmıştır. Hava korsanlarının üzerinde bir tabanca, iki bıçak ve bir tornavida bulunmuştur. Hava korsanlarına uçağı kaçırma ve adam yaralama

⁸⁴http://gazetearsivi.milliyet.com.tr/GununYayinlari/x2F_87HFE_x2F_C3jywA7oS1iHe4w_x3D_x3D (12.06.2016)

suçundan Sinop Cumhuriyet Başsavcılığınca soruşturma açılmış. Ayrıca korsanların Federal Almanya tarafından iltica talepleri kabul edilmiştir.

4.4 Doğal Afet Olayları

Tez çalışmasının bu alt başlığında, 1932-1990 yılları arasında Sinop'ta meydana gelen doğal afetler sonucu Sinop gazetesine yansıyan haberlere yer verilmiştir.⁸⁵

Doğal afetler, insanların kontrolü dışında gerçekleşen, mal ve can kaybına neden olanağa olaylardır. Doğal afetlerin özelliklerinden bazıları; doğal olmaları, can ve mal kaybına neden olmaları, çok kısa zamanda meydana gelmeleri ve başladıktan sonra insanlar tarafından engellenememeleridir. Doğal afet olayları; deprem, heyelan, çığ, sel, donma gibi olaylardır.⁸⁶ Sinop gazetesinde yer alan doğal afet olayları şunlardır:

“Donma Tehlikesi

Havaların muhalefeti dolasıyla Ayancık'a vapur uğrayamadığı için buradan İstanbul'a gitmek üzere kaza jandarma bölük kumandanı Yüzbaşı Süreyya Bey ile beraber karadan Sinop'a gelmekte olan Zingal Şirketi muavini Saraçoğlu Hamit Bey, arifeden iki gün evvel şiddetli tipi ve karın tesiri ile Giregöz ormanı içinde yolu gaip ederek sabaha kadar geceyi ormanda geçirmişler ve yanlarındaki mektup, mendil ve sair bazı eşyayı kolonya ile ve pek müşkilat la yakmak suretiyle meydana getirdikleri ateş ile hayatlarını kurtarmak imkânını bulmuşlar ve ferdası günü çıkardıkları yolu takiben kasabaya gelebilmişlerdir.

Soğuk ve ateş dumanından Hamit Beyin gözleri ve Süreyya Beyin de ayakları müteessir olmuşsa da derhal yapılan tedavi sayesinde tehlike bir taraf edilmiştir

Cidden büyük bir tehlike atlatan Hamit ve Süreyya Beylere geçmiş olsun deriz.”
(Sinop Gazetesi, 18 Şubat 1932, S:799,s:1)

“Mekteplerin Tatili

Son günlerde kışın şiddetle ieraı hükmetmesi ve sıcak ve soğğun kısa fasıllarla mütemadiyen değişmesi ve esasen mekteplerin kısmı âzaminin sert şimal rüzkârlarına maruz bulunması memlekette zatürriye hastalığının artmasına mucip olmakla birlikte hastalık fazlaca mektep talebeleri arasında görülmekte bulunduğu cihedle görünen lüzumu fenni üzerine şimale maruz kalan Yatı, Merkez ve Orta mektepler 4-2-932 tarihinden itibaren bayram sonuna kadar tatil edilmiştir.

Havaların yine ittıratlı bir şekil almamasına binaen ileride daha büyük bir salgın hainde hastalık zühul etmemesi için sıhhati umumiyeyi vikayeten şimdiden tedabir alınması hakkındaki sıhhat ve içtimai muavenet vekâleti celilesinin tebligatına atfen umum mekteplerin bir hafta müddetle tatili hakkında sıhkat müdürüyetinden tekrar lüzum gösterilmiş ve mekamu vilayetin tasvipleri üzerine umum mektepler 11 -2-932 tarihinden itibaren bir hafta müddetle tatil edilmiştir.

Vilayet merkezinde elan hafif surette grip hastalığı devam etmekte olması inayen hastalığın sağın bir şekil almasına mani olmak üzere merkezi vilayet köyleri de dâhil

⁸⁵Bk. bu konu ile ilgili Mehmet Yavuz ERLER, “Osmanlı Devleti'nde Kuraklık ve Kıtık Olayları (1800-1880)” adlı eserinde 1800-1880 yılları arasında Sinop'taki doğal afet olaylarından bahsetmiştir.

⁸⁶https://tr.wikipedia.org/wiki/Do%C4%9Fal_afet (19.06.2016)

olduğu halde umum mektepler 18-2-932 tarihinden itibaren bir hafta daha tatil edilmiştir.” (Sinop Gazetesi, 18 Şubat 1932, S:799, s:2)

“Sel Tahribatı

Lodos rüzgarlarının esmesi dolayısıyla sür’atle eriyen karların husule getirdiği sellerden Ayancığın Sakara kariyesinde sekiz hane, on üç samanlık ve yedi anbarın münhedim olduğu ve nüfusce bir zayıt olmadığı, kaymakamlığın makamı vilayete vaki olan iş’arından anlaşılmıştır.” (Sinop Gazetesi, 24 Mart 1932, S:804, s:2)

“Ayancık Çayı Taştı Amele Ve Memur Evlerini Bastı Zarar Epeydir İlk Bakışta Zingal Şirketinin Zararı Tahminen İkiyüz Bin Liraya Bağlı Olmaktadır

Son yağmurlar dolayısıyla 16 akşamı gece saat ikide Ayancık çayı taşmış ve hasıl olan sel Zingal şirketine ait bulunan memur ve amele evlerini basmıştır.

Derhal zabıta kuvvetleri sıhhat idaresi ve Zingal idaresi icat eden tedbirleri müstacelen itiraz ederek evleri tahliye ettirmişler ve selin artması ihtimaline karşı tedbirler almışlardır.

Bu münasebetle muhtemel yardım kolları sel boyunca incelemeler yapılarak ses tahribatına uğramış köy halkına yardımda bulunmuşlardır.

Ayin onsekizinde sel tamamıyla durmuştur nüfusça bir zayıt yoktur. Yalnız Zingal şirketinin sel yüzünden 200 bin lira raddesinde bir zarara uğradığı anlaşılmaktadır.

Mahaz sel boyunca baki olan tahribat henüz tamamıyla tespit olunamamıştır.

Ayrıca Karasu Nahiyesi ve Kabalı Nahiyesi ile ses tahribatına maruz kalmış Karasu'da bir değirmen ve muvaffak köprülerden ikisi harap olmuştur bazı tarlaları su yıkmıştır.

Vali vekili yanında Jandarma Komutanı, Emniyet Amiri, Sıhhat Müdürü ve Nafia Müdürü Vekili ve amele, yardım vesaiti bulunduğu halde mahallinde icab eden tedbirleri almakla meşgul olmuş ve bu suretle Kabalı Köprüsü tahribattan ve şosa yıkılma tehlikesinden kurtarılmıştır.

Buralarda da nüfusça zayıt yoktur. Sel durmuştur. Zararın tespiti için muhtelif istikametlere tetkik kolları çıkarılmıştır.” (Sinop Gazetesi, 20 Temmuz 1939,S:1160, s:1)

“Gerze'nin Sarımsak Köyünde Yıldırım İsabeti İle Bir Kız Çocuğu Öldü Annesi Yaralandı.

Geçen cuma günü Gerze Kazasına tabi Sarımsak Köyünde Mehmet oğlu Murat Düğün evine yıldırım düşerek 14 yaşında kızı Fatma'nın öldüğü ve karısı Şerife'nin de ağır surette yaralandığı haber alınmıştır.” (Sinop Gazetesi, 13 Haziran 1940, S:1205, s:1)

“Bir babanın üç çocuğu da Yıldırım'dan öldü

Gerze'nin Güzelyurt Köyü'nden Ramazan Arslan adındaki vatandaşımızın 8 12 13 yaşlarındaki Cemalettin Muharrem ve Fatma adlarında iki üç çocuğu 16 69 51 günü orman yanı mevkiinde buldukları esnada yağın yağmurla beraber düşen yıldırımın çocukların öldükleri teessürle haber alınmıştır felaketzede ana ve babaya sabırlar temenni ederiz.” (Sinop Gazetesi, 20 Haziran 1951,S:1468, s:1)

“Fazla yağın kar yüzünden husule gelen çöküntü ile 3 kişi öldü

Ayancık'ta Orman İşletmesinin Yumuşak hızar Fabrikası çatısının 26/11/953 günü saat 11.30 da yağın fazla karın ağırlığı yüzünden ani olarak çökme neticesinde fabrika işçilerinden Ulus'a köyünden Hasan oğlu Ahmet Yavuz ile Fatsa Köyü'nden Satı oğlu Ali Atay'ın öldükleri.

Sinop Taşmanlı Köyü'nden Mahmut Mutlu'nun samanhanesinde bulunan Üzeyir adındaki şahsında samanhanesinin çökmesinden enkaz altında kalarak ölmüş oldukları teessürle haber alınmıştır.” (Sinop Gazetesi, 2 Aralık 1953, S:1594, s:1)

“Ayancık'ta ki Kaya'nın Kırılmasına Başlandı

Ayancık İlçesinin batı kesiminde şehrin içine düşerek 5 kişinin ölümüne ve 24 binanın yıkılmasına sebep olan kayanın geri kalan kısmının parçalanmak suretiyle alınmasına başlanmıştır.

İmar-İskan Bakanlığı yetkililerinin tetkiklerinden sonra verdikleri rapor üzerine tekrar kaya düşmesi tehlikesinin ortadan kaldırılması için kayalığın tüm olarak yok edilmesine karar verilmiş ve civardaki binalar boşaltılmak suretiyle gerekli emniyet tedbirleri alınarak kayaların sökülmesi işine başlanmıştır. Bu suretle Ayancık'ın kuruluşundan beri mevcut olan bu büyük tehlike ortadan kaldırılmış olmaktadır.” (Sinop Gazetesi, 30 Aralık 1971, S:2936, s:1)

“Ayancık Mıntıkası Tetkik Edildi

Ayancık İlçesindeki kaya yuvarlanması ve aynı ilçeye bağlı Zaviye Köyünde meydana gelen toprak kayması olaylarını yerini tetkik etmek üzere 25/12/971 Cumartesi günü şehrimize gelen İmar-İskan Bakanlığı müsteşarı Sayın Rahmi Tuncağıl aynı bakanlık Afet İşleri Etüt Proje Daire Başkanı Sayın Enver Kaynak, bakanlık jeoloğu Sayın Hilmi Özküçük, Kastamonu İl İmar Müdürü Sayın İsmet Zengin ve Sinop Valisi Sayın İsmail Dokuzoğlu olay mahalline giderek gerekli tetkiklerde bulunmuşlardır.

Heyet her iki olay mahallinde ilgililerden bilgi aldıktan sonra Köylünün ihtiyaçlarını tespit ettikten sonra afetzedeleri bir an evvel huzura kavuşturmak için Devletin bütün imkanları kullanıldığını vatandaşlara duyurmuşlardır.

Bilindiği gibi Ayancık İlçesinde kaya yuvarlanması sonucunda toplam olarak 24 bina Zaviye Köyü'nden toprak kaymasından 10 ev yıkıldı.

Gerekli tetkik ve temaslarını tamamlayan heyet 27/12/1971 Pazartesi günü Ankara'ya müteveccihen ilimizden ayrılmışlardır.” (Sinop Gazetesi, 30 Aralık 1971, S:2936, s:1)

“Yıldırım Çarpması Neticesi Öldü

İlimiz Boyabat İlçesine bağlı Çukurhan Köyünün Çatalgöl mevkiinde 22-4-972 günü ölü olarak bulunan aynı köyden 45 yaşlarında Ali Osman Bahadır'ın ölümü şüpheli görülmüştür. 23 Nisan günü olaya el koyan Boyabat Cumhuriyet Savcılığı ile İlçe Jandarması ve diğer ilgililer yaptıkları inceleme sonunda Ali Osman Bahadır'ın yıldırım çarpması neticesi öldüğünü tespit etmişlerdir.” (Sinop Gazetesi, 27 Nisan 1972, S:2953, s:1)

“Fırtınada Yıkılan Ağaç Bir Cana Kıydı

16 Aralık günü saat 11 sıralarında çıkan fırtına Gerze İlçesi Dikmen Bucağına bağlı Küplüce Köyü ile lodos rüzgârına açık olan Gerze'nin bazı köylerinde ağaçları devirmiş, kiremitleri uçurmuş, maddi zararlarla birlikte birde can kaybına sebep olmuştur.

Küplüce Köyünde çeşmeden su doldurmakta olan Ümmühan Azgın isimli 35 yaşlarında bir kadın çeşme başındaki ağacın fırtınadan devrilmesiyle altında kalarak ölmüştür.” (Sinop Gazetesi, 20 Aralık 1973, S:3037, s:1)

“Yıldırım Çarpması

İlgililerden aldığımız bilgiye göre: Boyabat İlçesi Doğuca Köyünden Mehmet Göktepe ile Kovaçayırı Köyünden Yahya Topçu yıldırım çarpmasından öldükleri ve

yanlarında bulunan Hüseyin Çetinkaya, Hasan Çetinkaya, Mustafa Çakıray ile Recep Menteş'inde yaralandıkları." (Sinop Gazetesi, 26 Haziran 1975, S:3115, s:1)

"Sel Dikmen Ve Kanlıçayda Can Kaybına Ve Büyük Hasara Yol Açtı

22 Ağustos 1983 Pazartesi günü Dikmen Nahiyesi ile Kanlıçay (Kerim Köyü) yerleşim merkezlerine düşen şiddetli yağışlar nedeniyle saat: 10:00 sıralarında meydana gelen selden Kanlı çay Köprüsü tamamen uçtu, Sinop-Samsun karayolu ulaşımına kapandı. Ayrıca Dikmen Nahiyesinde 13 ev Kanlı Çay'da da 8 ev sel suları ile yok oldu. Bu arada çöken bir evin altında kalan 3 yaşındaki Ferdi Çırak öldü. Annesi Ayşe Çırak'ta yaralandı. Dikmen Orman İşletme deposunda bulunan yaklaşık 2000 metre küp tomrukta sel sularına kapıldı.

Sayın Valimiz Mustafa Demirel, Garnizon Komutanı Alb. Mustafa Şenol ile diğer ilgili kamu görevlileri derhal sel bölgelerine gidip gerekli incelemelerde bulunarak acil önlemleri almışlardır.

Vali Mustafa Demirel İlçe kaymakamlarına telefonla talimat vererek, sele maruz kalabilecek yerleşim yerlerini boşaltıp geçici olarak başka yerlere taşınmasını istedi.

Sinop ve Gerze itfaiye arazözleri ile sel bölgelerine içme suyu taşındı. Dikmen Nahiyesine bağlı haber alınmayan 25 köye atla ve yaya ekipler çıkartıldı. YSE ve karayolları ekipleri yolların açılabilmesi için çalışmalarını yoğun bir şekilde sürdürmektedirler.

Son duruma göre açılan servis yolu ile Sinop-Samsun karayolu ulaşımına açıldı." (Sinop Gazetesi, 25 Ağustos 1983, S:3533, s:1-3)

"Şiddetli Yağışlar Can Kaybına Ve Hasara Yol Açtı

5 Ağustos Pazar gününden bu yana Sinop'ta aralıksız olarak süren şiddetli yağışlardan yıldırım düşmesi sonucu 3 kişi öldü, 1 kişi yaralandı. Meydana gelen sellerden çevre köylerdeki ekili araziler ile birçok evin zemin katları sular altında kaldı Ayancık, Türkeli Karayolu ulaşımına kapandı.

Sinop'un Boyabat İlçesine bağlı Ömer Köyünde çeltik tarlasında çalışmakta olan 36 yaşındaki Fevziye Erkan yıldırım düşmesi sonucu öldü yanında bulunan Döndü Aslan ise ağır yaralı olarak Boyabat Devlet Hastanesine kaldırıldı.

Bu arada Sinop'un Erfelek İlçesine bağlı Abdurrahmanpaşa Köyünde 84 yaşındaki Şuayip Özcan ile Şerefiye Köyünde 74 yaşındaki Hüseyin Yılmaz adlı yurttaşlarda yıldırım düşmesi sonucu hayatlarını kaybettiler.

Sinop Valisi M. Şefik Kalkan'dan alınan bilgiye göre: Ayancık-Türkeli İlçeleri arasındaki İkizsu Köprüsünün selden bir bölümünün yıkılması sonucu bu ilçeler arasındaki karayolu ulaşımına kapandı. Çevredeki elektrik trafolarında yıldırım düşmesi nedeniyle arızalar oldu. Yeni yapılmakta olan Sinop-İstanbul sahil yolunda da selden büyük ölçüde hasar meydana geldi. Vali M. Şefik Kalkan Ankara'dan takviye ekipler istediğini ve köylü yurttaşların devlete olan borçlarının ertelenmesi için girişimde bulunulduğunu söyledi.

Sinop merkezinde de şiddetli yağışlardan meydana gelen seller 25 evin zemin katları ile civar köylerdeki ekili araziler sular altında kaldı. Şehrin kanalizasyon şebekesinde büyük ölçüde arızalar meydana geldi.

Daha önce yine Sinop'un Erfelek İlçesinde meydana gelen şiddetli yağış ve sellerden yaklaşık 350 bin dönümlük ekili tarım arazisi ile evler sular altında kalmış, içme suyu şebekesi ile birçok alt yapı tesisleri hasara uğramış ve bir milyar liralık maddi kayıp meydana gelmiştir." (Sinop Gazetesi, 9 Ağustos 1984, S:3576, s:1)

“Sinop’ta Meydana Gelen Şiddetli Yağışlar Nedeniyle Türkeli Ve Ayancık İlçesi Hasar Gördü

Şiddetli yağışlar nedeniyle Sinop’ta meydana gelen sellerden Ayancık, Türkeli İlçeleri arasındaki İkizsu Köprüsünün bir bölümünün yıkılması sonucu ulaşıma kapanan karayolunda 8/8/1985 Çarşamba günü öğleden sonra ulaşım küçük araçlara servis yolundan sağlanabildi.

Sinop Valisi M. Şefik Kalkan; 3 gün süren şiddetli yağışlar nedeniyle Ayancık, Türkeli ve Erfelek İlçelerine bağlı topyekûn 145 köyde ulaşım sağlanamadığını, sellerin toplam 1100 km. lik köy yolu ağını tahrik ettiğini ve hizmet yönünden 5 yıl geriye götürdüğünü söyledi.

Bu arada geçen yıl hizmete açılan Sinop Özel İdare Karakum Yüzgeç Tatil Köyünde de seller nedeniyle yaklaşık 2 milyon civarında hasar meydana geldiğini söyleyen Vali M. Şefik Kalkan son yağışlar Sinop genelinde meydana getirdiği maddi ve manevi zararların genel durumu görüşmek üzere 9/8/1984 Perşembe günü saat 14.00’de ilde bulunan köye hizmet götüren kuruluşla bir toplantı düzenleyeceğini ve durum değerlendirmesi yapılacağını belirtti. Vali M. Şefik Kalkan Sinop yöresindeki seller nedeniyle hükümetten istenen gerekli makine ve teknik eleman yardımının da gönderilmekte olduğunu söyledi.” (Sinop Gazetesi, 9 Ağustos 1984, S:3576, s:1)

“Sinop Ve İlçelerine Bağlı Köylerde Meydana Gelen Heyelan Büyük Ölçüde Hasara Yol Açtı.

Ağır kış şartlarından sonra, eriyen karların meydana getirdiği tahmin edilen heyelan sonucu Sinop ve İlçelerine bağlı birçok köyde büyük hasar meydana geldi.

13 Mart günü Sinop’un Demirci, Yalı, Taypaklı ve Karapınar Köylerinde başlayan heyelan, bu köylerimizde 3000 dönüm arazinin ve evlerin kaymasına sebebiyet vermiştir.

Geçtiğimiz hafta sonunda Ayancık İlçesinin Göldağ, Akören, Avlağısökü, Kurtköyü, Babaçay, Susökü, Çaybaşı grup Köyleri ile Ortalık, Yenigüler, Çamyayla, Hacıoğlu, Zaviye ve Topağaç köyleri olmak üzere toplam 7 köyde;

Türkeli İlçesinin Helaldi Nahiyesi Armutluyazı, Kayabaşı, Düzler, Yılanlı, Satıköyü, Gaziler Köyleri olmak üzere toplam 7 köyde;

Erfelek İlçesinin Soğucalı, Emir halil, Tombul, Şarboğa, Çayır Köyü, Hürremşah, Kazmasökü, Himmetoğlu, incirpınar, Dağyeri ve Dereköyü olmak üzere toplam 11 köyde;

Sinop İli genelinde bu üç ilçede toplam 30 köyde meydana gelen heyelandan 23 ev yıkıldı, hasar gören 167 ev de boşaltıldı.

Bu arada Ayancık-Türkeli karayolu Zaviye Köyü ve Helaldi Nahiyesi civarındaki 2 ayrı heyelan bölgesi ulaşıma kapandı. Karayolları ekipleri yolun ulaşıma açılabilmesi için çalışmalarını aralıksız sürdürüyorlar.

Ayancık İlçesine bağlı Zaviye Köyündeki heyelan 2 kilometre uzunluğunda ve 100 metre genişliğinde bir platform halinde devam ederken aynı İlçenin Babaçay Köyündede 4 bin dönüm ekili tarım arazisi heyelandan zarar gördü.

Sinop Valsi M. Şefik Kalkan heyelan bölgesindeki köylü yurttaşların gececi olarak camilere, okullara ve civar köylerdeki evlere yerleştirildiğini, afet işleri genel müdürlüğünden gönderilen 2 milyon liralık yardımın aile başına 20 bin lira olarak dağıtıldığını, Kızılay Genel Müdürlüğünden gelen 200 çadır ve 200 battaniyenin isteyen her vatandaşa ulaşımının hemen sağlanacağını söyledi.

Vali Şefik Kalkan, vali yardımcısı Hürmüz Gökalp başkanlığında oluşturulan teknik komitenin heyelan bölgesinde hasar tespit çalışmalarını sürdürdüğünü

söyleyerek Afet İşleri Genel Müdürlüğünde 2 milyon liranın, Kızılay Genel Başkanlığından 200 çadır ve 200 battaniyenin geldiğini 2 milyon liranın heyelandan zarar gören ailelere 20 şer bin lira olarak dağıtıldığını çadır ve battaniyenin isteyen vatandaşlara anında ulaştırıldığını bildirdi”. (Sinop Gazetesi, 28 Mart 1985, S:3605, s:1-3)

“Toprak Göçmesi Sonucu 7 Kişi Öldü

Sinop’un Ayancık İlçesine bağlı Topağaç Köyü Çayıcı Mahallesinde köprü temel kazısı sırasında toprak göçmesi sonucu 7 kişi öldü 1 kişi de yaralı olarak kurtuldu

Sinop Valisi Şükrü Ergün Özakman olay yerinde yaptığı açıklamada; köy hizmetleri il müdürlüğü program çalışmalarından olan ve müteahhit Ali Ustacan’a ihalesi yapılan köprü temel kazısı sırasında 8 işçinin çalıştığını ve toprak göçmesi sonucu 7 kişinin toprak altında kalarak öldüğünü, bir kişinin de yaralı olarak kurtulduğunu söyledi.

Valisi Şükrü Ergün Özakman’ın refakatinde gece geç saatlere kadar süren kurtarma çalışmalarında 6 metrelik göçük altında ölü olarak çıkartılan ve kimlikleri tespit edilenlerin isimleri şunlar: Recep Elzurna, Ramazan Türk, Hüseyin Çalışkan, Osman Canzurna, Hasan Çağlayan, İsmet Gülsu, Muhammet Özdemir.

Vali Özakman kaza ile ilgili inceleme ve soruşturmanın sürdürüldüğünü, olayda ihmali görülenler hakkında yasal işlemler yapılacağını müteahhidinde tutuklandığını söyledi.” (Sinop Gazetesi, 15 Ağustos 1985, S:3622, s:1)

Sinop gazetesinin incelenen sayılarında 16 doğal afet haberine yer verildiği görülmüştür. Bu afet olayları şunlardır: Sel, heyelan, donma, yıldırım çarpmasıdır. Bu olaylar insanların ölmesine, evlerin yıkılmasına, yolların kapanmasına neden olmaktadır. Sinop’ta özellikle heyelan ve seller sonucu büyük yıkımlar olduğu tespit edilmiştir. Sinop gazetesindeki haberlere göre: Boyabat ve Gerze ilçelerinde meydana gelen yıldırım çarpması sonucu 6 kişi ölmüş, Ayancık İlçesinde heyelan sonucu 7 kişi ölmüş, Sinop ve Dikmen nahiyesinde meydana gelen sel yüzünden 4 kişi ölmüş, Ayancık’ta kaya parçasının evlere düşmesi sonucu 5 kişi ölmüş ve Ayancık’ta karın fazla yağması sonucu meydana gelen çöküntüde 3 kişi ölmüştür.

4.5 Diğer Önemli Olaylar

İncelenen dönemlerde Sinop tarihi açısından gündem oluşturan tüm olaylara bu çalışmada yer verilmeye çalışıldı. Sinop’ta gündem oluşturan önemli olaylardan biri de 1971 yılında meydana gelmiştir. Bu olay, Sinop Öğretmen Okulundan beş öğretmenin başka okullara gönderilmesi ve okuldaki öğrencilerin bu olayı protesto etmeleri sonucu olayların büyümesi ve öğretmen okulunun yaklaşık bir ay eğitim ve öğretime kapatılması olayıdır. Bu olay gazetede şöyle anlatılmıştır:

“Yaralanarak Ölen Bahriye Askerine Parlak Cenaze Töreni Yapıldı

Berk torpida kruvazöründe stim borularından birisinin patlaması suretiyle ağırca bir surette yaralanan mezkur gemi efradından Cidenin Hoca Köyünden Kocabıykoğullarınadan Mustafa oğlu Ali Mehmet ve Rizenin balıkçılar köyünden Murtaza oğullarından Hasan oğlu Hüseyin Berayı tedavi Pazartesi günü memleket hastanesine nakledilmişlerdir. Bunlardan yarası çokça olan Cideli Ali Mehmet yapılan tedavi ve ihtimama rağmen aynı güz akşamüzeri rahmeti rahmane kavuşmuştur. Askerlik hizmetini bu gemide yapan ve teskere almağa yirmi gün gibi kısa bir zaman kaldığı esnada vatani hizmet yolunda terki hayat eden bu aziz askerimizin ruhu şeref ve şanile mütenasip bir şekilde tesit edilmek üzere parlak bir ihtifal yapılmış ve vali beyefendi erkanı vilayet memurin ve kalabalık halk kitlelerle bir jandarma ve polis müfrezesinden mürekkep alay büyük camide namazı kılınıktan sonra şanlı sancağımıza sarılmış olan tabut yeni mezarlığa getirilmiş ve ihsar edilen ebedi istirahatgahına ihtiramı mahsusa ile tevdi edilmiş ve memleket namına kabrine bir çelenk konularak yüksek hatırası bu suretle taizz edilmiştir. Bu vatan karbanına Allahtan mağfiret ile ebeveynine sabırlar dileriz.” (Sinop Gazetesi, 25 Ağustos 1932, S:825, s:2)

Bu acı kazada şehit olan diğer bahriye askeri Hasan oğlu Hüseyin de kaldırıldığı Sinop Memleket Hastanesinde 29/08/1932 Pazartesi günü vefat etmiş olup askerin Sinop'ta defnedilmesi sırasında yapılan tören Sinop gazetesinin 825. sayısında şöyle bahsedilmiştir:

“Diğer Yaralı Bahriyelide Öldü, Parlak Merasimle Defnedildi

Sitim borularından birinin patlaması hasebile Berk Torpito Kruvazöründe yaralanarak geçen Pazartesi günü memleket hastanesine nakledilen Askerlerden Cideli Mustafa oğlu Ali Haydar, aynı gün akşamüzeri vefat etmiş ve kendisine parlak cenaze merasimi yapılmıştır.

Ali Mehmedin arkadaşı Rizenin balıkçılar köyünden Murtaza oğullarından Hasan oğlu Hüseyinde 29-8-932 Pazartesi günü vefat etmiştir.

Hastanemizin kıymetli operatörü Semih Arif B. tarafından yapılan tedavi ve ihtimama rağmen hayatının kurtarılması imkanı olamiyan bu aziz bahriyelimizde parlak bir ihtilaf yapılarak ruhu şerefile mütenasip bir şekilde taziz edildi.

Büyük camide namazı kılınıktan sonra şanlı sancağımıza sarılmış olan tabut, Erkanı vilayet, memurin ve kalabalık bir halk kitlesi ve bir Jandarma ve Polis müfrezesinden mürekkep alay ile mezarlığa getirilmiş ve hazırlanan ebedi istirahatgahına ihtiramı mahsusa ile tevdi edilmiş ve yüksek hatırasını tazizen kabrine bir çilenk konulmuştur. Bu vatan yavrusuba Allahtan rahmet dileriz.” (Sinop Gazetesi, 1 Eylül 1932, S:826, s:1)

Sinop'ta gündem oluşturan önemli olaylardan biriside 1971 yılında meydana gelmiştir. Bu olay Sinop öğretmen okulunda beş öğretmenin başka okula gönderilmesi ve okuldaki öğrencilerin bu olayı protesto etmeleri sonucu olaylar büyümüş ve öğretmen okulu yaklaşık bir ay eğitim ve öğretime kapatılmıştır. Bu olay gazetede şöyle anlatılmıştır.

“Öğretmen Okulu Öğrencileri Direnişe Geçti

Milli Eğitim Bakanlığınca 5 öğretmenin başka okullara tayinini protesto etmek amacıyla ilimiz kız ilköğretmen okulunun yatılı öğrencileri 13-4-971 Salı günü akşamı direnişe geçmişlerdir.

Mütalaa saatinden sonra yatakhanelere girmeyen öğrenciler “öğretmenlerimizi isteriz müdür istifa” şeklinde bağırışlar ile eyleme geçmişlerdir.

Bu arada durum Valimiz İsmail Dokuzoğlu'na, Milli Eğitim Müdürüne ve zabıtaya bildirilerek gerekli tedbirler alınmış öğrencileri yatıştırıcı konuşmalar yapılmıştır. 14-4-971 sabahından itibaren okul müdürlüğü görevini üzerine alan Milli Eğitim Müdürü Lütfullah Okyay gerekli kanuni kovuşturmaya başlamış olup okul süresiz olarak kapatılmıştır. (Sinop Gazetesi, 15 Nisan 1971, S:2899, s:1)”

“Öğretmen Okulu'nun Açılmasına Çalışılıyor

13 Nisan 1971 Salı günü çıkan olaylar nedeniyle süresiz kapatılan ilimiz kız öğretmen okulunda yeniden derslere başlanması için çalışmalar yapılmaktadır.

Bilhassa son sınıf öğrencilerinin imtihan dönemlerinin aksamaması ve her bakımdan zaman kaybının önlenmesi için valilikçe gerekli tedbirler alınmaktadır.

Soruşturmayı yürüten Milli Eğitim Bakanlığı müfettişi ile valilik ve diğer ilgili disiplinin sağlanması dolayısıyla de öğrenciler arasında bu gibi hareketlere meydan verilmemesi konusunda çalışmalarını sürdürmektedirler.

Yapılan çalışmalar hakkında bilgilerini müracaat ettiğimiz Valimiz Sayın İsmail Dokuzoğlu: okulda tekrar bu gibi hareketleri tevessül edilmediği takdirde bunun neticeleri öğretmen okulunun kaderine tesir edebilecektir. Çalışmalar ve soruşturma titizlikle sürdürülmektedir arzumuz okulun bir an evvel öğretime başlamasıdır bunun da çok yakında tahakkuk edeceğini inanyorum demiştir. (Sinop Gazetesi, 29 Nisan 1971, S:2901, s:1)”

“Öğretmen Okulu Törenle Açıldı

Öğrencilerin disiplinsiz davranışları sebebiyle Milli Eğitim Bakanlığınca 14-4-971 günü kapatılan ilimiz kız Öğretmen Okulu Sinop Valisi Sayın İsmail Dokuzoğlu ve diğer ilgililerin gayretleriyle 10 Mayıs 971 Pazartesi sabahı yeniden öğretime açılmıştır.

Bu münasebetle 10 Mayıs 971 Pazartesi günü saat 9 da okulun Kapalı Spor Salonu'nda bir tören yapılmıştır.

İstiklal marşı ve saygı duruşu ile başlayan törende öğretmen Tahsin Coşkun'un takdim konuşmasından sonra valimiz İsmail Dokuzoğlu “Atatürkçülük ve Atatürk ilkelerine dayanan ders mahiyetinde” kısa fakat çok özlü bir konuşma yapmıştır. (13 Mayıs 1971, S:2903, s:1)”

Sinop tarihinde eşine ender rastlanacak bu öğretmen okulunun bir ay kapalı kalması olayından sonra okul tekrar Sinop Valisi İsmail Dokuzoğlu tarafından törenle açılmıştır.

Sinop'ta Dokuzoğlu stadı olarak bilinen, Sinop Spor'un bugün dahi maçlarını oynadığı stadın temelleri 1970 yılında Vali İsmail Dokuzoğlu'nun gayretli çalışmaları sonucunda atılmıştır. Sinop Belediyesi ise Vali Dokuzoğlu'nun bu çalışmalarının hakkını vererek 18.12.1973 tarihinde stadın adını Dokuzoğlu Stadı koymuştur. Bu

stada neden Dokuzoğlu Stadı denildiği sorusunun cevabı olan bu haber gazetede Şu Şekilde belirtilmiştir:

“Yeni Yapılan Stada Dokuzoğlu İsmi Verildi

Üç yıl evvel inŐaasına baŐlanan Sinop Stadına Belediye Meclisince Dokuzoğlu Stadı adı verilmiştir.

Bilindiği gibi Valimiz Sayın İsmail Dokuzoğlu 970 yılının Eylül ayında göreve başladıktan sonra Sinop’un bu büyük ihtiyacına el atmıŐlar, kısa zamanda etüdlerini yaptırarak Stad yerinin istimplâkı ve yolunun yapılmasını sađlamıŐlar ve bugün saha olarak kullanılır hale getirmiŐlerdir.

Belediye Meclisi 18/12/1973 günü yaptığı toplantıda Stada Dokuzoğlu Stad’ı isminin verilmesine oy birliği ile karar verilmiştir. (Sinop Gazetesi, 20 Aralık 1973, S:3037, s:1)”

Günümüzde halen faaliyetine devam eden ve Sinop halkı açısından ulaŐımda büyük kolaylık sağlayan Sinop Havaalanının temel atma töreni 21 Nisan 1974 günü büyük bir coşkuyla yapıldı.

“Sinop Havaalanı Temeli Törenle Atıldı

Sinop 21 Nisan 1974 Pazar günü müstesna bir gün yaşamıştır. Zira bölge ekonomisinin, sosyal yaŐantının ve turizmin geniş ölçüde gelişmesine katkıda bulunacak olan F-28 uçakların inebileceği havaalanının temeli törenle atılmıştır.

GüneŐli ve güzel bir havada büyük bir kalabalığın izlediği temel atma törenine Valimiz Sayın İsmail Dokuzoğlu, milletvekili ve senatörümüz, Bayındırlık Bakanlığı ve Amerikan Büyükelçiliği MüsteŐarları, Belediye Başkanı ve beraberindekilerin askeri birlikleri teftiŐi ve halkı selamlamalarından sonra milli marŐın çalınması ile başlanmıştır.

İlk konuşmayı yapan Sayın İsmail Dokuzoğlu “biz Őuna inanıyoruz ki, yurdumuzun bakir güzelliğine sahip bu güzel bölgesi daha fazla insanların gözünden saklanamaz, medeniyetin ilk kurulduğu günden beri tarihi, turistik, güzellikleriyle dolu Sinop, daha fazla kapalı kalmaz, bütün dünya bu güzel beldeyi görmelidir.” Diyerek sözlerine başlamıştır, ulaşım imkanlarının arttırılması gerektiği üzerinde durmuş, 945 yılında baŐlanan Sinop-Samsun yolunun nihayet 1973 yılında bitirilecek büyük merkezlere ulaşmanın mümkün olduğunu belirtmiŐti. Bugün Boyabat-Kastamonu-Safranbolu üzerinden İstanbul’a da güzel bir yolla bağlanmasına çalıŐıldığını bildiren Sayın Dokuzoğlu “Türk-Amerikan müşterek çalışmasının güzel bir örneği olarak yapılacak olan Sinop Havaalanının tamamlanması gönülden arzumuzdur. Alan hizmete girdikten sonra Sinop’tan İstanbul ve Ankara’ya günübirliğine gidip gelmek mümkün olacaktır, ayrıca ekonomi ve yaŐantı ve turizm yönünden Sinop’a büyük faydalar sağlayacaktır.” demiştir.

Bu arada Başbakan Bülent Ecevit Milli Savunma Bakanı Hasan Esat IŞık, Ulaştırma Bakanı Ferda Güley, kuvvet komutanları, jandarma genel komutanı hemŐehrilerimiz Orgeneral Hamza Gürgüç ve Büyükelçi Rüştü Veyselli ile Amerika Birleşik Devletler Büyükelçisi William Me. Commer'in tebrik telgrafı okunmuştur.

Belediye Başkanı Sayın Enver Bahadır’da yaptığı konuşmada Havaalanı ile Sinop’a çok Şeyler kazandırılacağını belirtmiş. Şehir adına ilgililerle ve emeği geçenlere teşekkür etmiştir. Bundan sonra Amerika Büyükelçiliği Müsteşarı Mister Spean, konuyu

misallerle canlandırarak dile getirmiştir. Son konuşmacı Bayındırlık Bakanlığı Müsteşarı Sayın Hamit Şerbetlioğlu hava ve karayolu ulaşımları ile bunların Sinop için önemini ve Amerikan bütçesinden yapılan sarfiyatla 1372 mt. olarak inşa edilecek piste 380 mt. de Türk hükümeti tarafından ilave yapılacağını, böylece F-28 tipi uçakların inebileceği bir alan elde edileceğini belirtmiştir. Ulaştırma bakanlığınca yaptırılacak olan terminal binası ve diğer tesisler için de ilişki kurulacağını belirten Sayın Şerbetlioğlu'nun konuşmasından sonra kesilen kurbanla birlikte yapılan duadan sonra misafirler ve davetliler tarafından havaalanının başlangıç noktası olan temele ilk harç konmuştur. Tören Amasya Tugay Komutanlığı Bandosunun çaldığı marşlar ve davul-zurna ekibinin programları ile sona ermiştir.

Gazetemiz Sinop havaalanı inşaatının en kısa zamanda bitirilmesini temenni ederken, emeği geçenlere Sinop adına teşekkür eder, memleketimiz adına hayırlı olmasını diler. (Sinop Gazetesi, 25 Nisan 1974, S:3055, s:1-2)"

1 Ocak 1954'ten itibaren Sinop'un ikinci gazetesi olan "Sinop Postası" yayın hayatına başlamıştır. 1922 yılında yayın hayatına başlayan Sinop Vilayet Gazetesi 1954 yılına kadar Sinop'un ilk ve tek gazetesi olmuş bu tarihten sonra Sinop Postası'nın yayın hayatına başlamasıyla bu özelliğini kaybetmiştir. Sinop Postası'nın Milli Kütüphane Başkanlığında yer alan 15 sayısı incelendiğinde gazetenin içeriğinin Sinop Vilayet Gazetesi'nin hemen hemen kopyası olduğu görülmüştür. Gerek maddi sıkıntılar, gerekse kendine ait matbaasının olmamasından dolayı Sinop Postası'nın yayın hayatı uzun olamamıştır. Sinop Postası'nın yayın hayatına başlaması Sinop Vilayet Gazetesi'nde şu şekilde duyurulmuştur:

"Sinop Postası

Yılbaşından itibaren Sinop Postası adı ile Sinop'ta haftada bir neşir hayatına katılan refikimize yurt hizmetinde başarılı ve uzun ömürlü olması dileklerle tebrik ederiz. (Sinop Gazetesi, 6 Ocak 1954, S:1599, s:2)"

Cumhuriyetin ilanından sonra ülkenin dört bir yanında başlayan imar çalışmaları Sinop'ta da büyük bir hızla devam etmekteydi. Bununla ilgili güzel bir örnek 04.07.1932 tarihinde Ayancık Kazası'na ilk kamyonun girmesi olayında görülmektedir. Ayancık'ın karayoluna açılması ve yola ilk aracın girmesi halk tarafından büyük bir sevgi gösterisiyle karşılanmıştır. Bu haberden 7 Temmuz 1932 tarihli Sinop gazetesinde şöyle bahsedilmektedir:

"Ayancığa İlk Kamyon Girdi

Sinop Ayancık yolunda hummalı bir surette devam eden faaliyetin müsmir neticesinden olmak üzere 4-7-932 Pazartesi günü çalışkan fen memurlarımızdan Hamdi Bey makinist Mustafa Efendinin idaresindeki iki numaralı kamyonu Ayancığa geçmeye muvaffak olmuştur. Bayrak ve defne dallarile süslenen meskür kamyon on amelesile beraber davul ve zurnanında iştirakile ve ahalinin coşkun tezavurati arasında Ayancığa

girmiştir. Kamyon Ayancığa girerken civardan geçmekte olan Zingal orman şirketinin Dekovil lokomotifleri düdüğü çalmak suretile selamlamışlardır.

Kasaba içinde halk büyük tezahürat ve heyecan göstermiş “yaşasın Cumhuriyet” “yaşasın çalışan nafiacılar”. Ayancık belediyesi akşam memur ve amele şerefine bir ziyafet vermiş ve gecede istirahatlerini temin etmek suretile candan alaka göstermiştir. Güzergahtaki bazı ufak tefek arızalar ve küçük menfezlerin ikmalini mütakip yüklü bir kamyon Ayancığa gidebilecektir. İktisadi vaziyeti nazarı dikkate alınarak bu yola vilayetce ehemmiyet verildiği için amele sevki hususunda rüesai memurun ve bilhassa Ayancık kaymakamı beyin hizmetleri şayanı şükrandır.

Gayret ve faaliyeti bu seneki meclisi umumicede takdir edilen fen memuru Hamdi ve Ayancık mıntıkasında da müteakbil faaliyet gösteren fen memuru Rıdvan Beylerin vaki mesaisini iftiharla kaydetmeyide bir vazife bilir, kendilerini tebrik ederiz. Zingal orman şirketinin test sürüşü tarihinden sonra bir varlık ve mevcudiyet, gösteren Ayancık, bu yolun küşadından sonra iktisaden daha çok yükselmeye imkan bulmuş olacaktır.” (Sinop Gazetesi, 7 Temmuz 1932, S:818, s:1)

12.02.1932 tarihinde Sinop'ta ilk Türkçe ezanın okunması Sinop Gazetesinin 18.02.1932 tarihli sayısında yer verilmiştir. Gazetede ki haber şöyledir;

“İlk Türkçe Ezan

Maruf Hafızlarımızdan Burhan ve Hafız Rifat efendiler tarafından ilk defa olarak 20-1-932 tarihinde Fatih camiinde Türkçe okunarak Anadolu ajansı ile ilan edilen ve geçen 798 sayılı gazetemizde aynen yazılan ezanın esasatı dairesinde Sinop’umuzda da ilk Türkçe öğle ezanı, 12-2-932 tarihine müsadif Cuma günü büyük bir galebelik huzurunda Meydan kapı camiinde halk fırkası musiki heyeti azasından ve genç musiki şinazlarımızdan gümrük muayene memuru Kâşif bey tarından okunmuştur.

Halk, okunan bu ezandan çok mutahassis ve müteheyyiç olmuştur.” (Sinop Gazetesi, 18 Şubat 1932, S:799,s:1)

Sinop Vilayet Gazetesinin 29.01.1970 tarihli sayısında Sinop Sporun kuruluşundan bahsedilmektedir. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün Sinop Sporun kurulmasının onaylaması neticesinde takım kurmaya ve saha teminine başlanmıştır.

“Sinop Spor Kuruldu

Bir müddet evvel kurulan Sinop Spor Kulübü'nün Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nden tescilinin yapıldı öğrenilmiştir. Bu suretle Sinop Spor Kulübü resmen kurulmuş olmaktadır.

Kulüp ilgilileri takım kurmakta ve saha teminine çalışmaktadırlar. Sinop'ta yeni bir saha bulunamadığı takdirde önümüzdeki sezon üçüncü milli lig maçlarına girildiği takdirde Ayancık sahasından faydalanılması düşünülmektedir.” (29 Ocak 1970, S:2838, s:1)

Sinop’a İltica Eden Rus Gambotu

14.11.1941 tarihinde bir Rus gambotu Sinop’a iltica etmiştir. Gambota bağlı motorlu bir duba Sinop Limanı’na yaklaşık bir mil kala denize demir atmış ve gambotun mürettebatı ve süvarileri gözaltına alınmıştır. Gambottaki mürettebat 4 aydır

gambotun bakımlarının yapılmadığını ve kazanlarının temizlenmediğini, bu yüzden yola daha fazla devam edemediklerini ve iltica talebinde bulduklarını bildirmişlerdir. Başbakanlık Cumhuriyet Arşivinden elde edilen bu evrakın orijinal halinin fotoğrafı aşağıdadır.

T. C.
MUNAKALAT VEKALETİ

Limani Hizmetleri Dairesi Reisliği
L. K. H. S. Müdürlüğü

Sayı : **5619**
8449

24 Ocak 1941

Özü: Sinopa iltica eden rus gambotu H.

T. C.
B.A.Ş.B.A.K.A.N.L.I.K.
C.U.M.H.U.R.I.Y.E.T A.R.Ş.I.V.I

Başvekalet Yüksek Makamına

Eki:

Sinop Valiliğinden alınan tel yazılarda ;

1- 14.11.1941 günü saat 10/20 de arkasında bağlı motörlü bir dubs bulunan rus gambotunun sinop limanına gelerek iskeleye bir mil açıkta demirlemesi üzerine geminin suvarisi ve çarkçıbaşısı celbedilerek alınan ifadelerinde ; Geminin dört ay kadar hiç tamir görmeden ve kazanları temizlenmeden aitemadiyen çalıştırılmış olması dolayısıyla kazanlarında yuğuk gelen arıza ve diğer ihtiyaçları göz önünde bulundurularak yollarına devam edemeyeceklerinden enterne edilmelerini talep ettiklerinden bu hususta muktazi muamele ifa edilmek üzere askeri makamlarla tenasa geçildiğinin iş'ar kalındığını ;

2- İltica eden bu iki geminin silahlarının kamaları askeri komutanlığı tarafından intiyaten alındığı ve enterne muamelesine başlanıldığı ve nöbetçiler ikamesi suretile emniyet tertibatının alındığının Sinop Liman keisliğinin iş'arına atfen Samsun wıntaka Liman keisliğinden alınan şifre telde bildirilmiş olduğunun Saygılarımla arz ederim.

L. K. H. S. M.
arzedildi
H. Yez
27-11-1941

Munakalat Vekili
J. Eng

030	10			117	812	20
-----	----	--	--	-----	-----	----

Hangi tarih ve sayılı yazıya karşılık olduğunun yazılması.

EK: Başvekâlet yüksek makamına gönderilen telgraf.

SONUÇ

Sırtını Karadeniz dağlarına yaslamış, alın yazısını engin ve hırçın Karadeniz'e emanet etmiş olan Sinop,Karadeniz'in içine doğru uzanan ve bu özelliğiyle Karadeniz'in tek doğal limanı olma özelliğine sahiptir. Sinop'un tarihi Gaşkalarla başlamış, 1085 yılında Anadolu Selçukluları döneminde Türk egemenliğine girmiş ve Cumhuriyetin ilanından sonra yapılan idari düzenlemeyle il statüsüne kavuşmuştur. Sinop'ta tarih boyunca bir çok devlethakimiyet kurmuştur.Bu devletler Sinop'ahakim olduğu süre içerisinde Sinop'a kendi kültürlerinden izler bırakmışlardır. Buda Sinop'un ne kadar zengin bir tarih ve kültür mirasına sahip olduğunu göstermektedir. Fakat Sinop'un bu tarih ve kültürel zenginliğiakademik çalışmalara yeterince aktarılamamıştır. Bu çalışmayı oluştururken de kaynak eksikliğinin sıkıntılarıyla karşılaşmıştır.Cumhuriyetin kurulmasından sonra il olması,diğer illere göre geri kalmış olması veTürkiye gündeminde yer alan bir il olmaması nedeniyle Sinop araştırmacıların dikkatini çekemediği tahmin edilmektedir. Bununla beraber son yıllardaki çalışmalarla Sinop tarihinin aydınlatılması konusunda önemli adımlar atılmıştır.Ayrıca Sinop Üniversitesi Tarih Bölümü ve Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı vasıtasıyla araştırma sayısının kısa zamanda bir hayli artacağı düşünülmektedir.

Osmanlı döneminde Tanzimat'la başlatılan yenilik hareketleriyle vilayetlerde matbaalar açılmış ve vilayet gazeteleriyle basın faaliyetleri ülkenin her tarafına yayılmıştı. Sinop'un ilk gazeteyle tanışması diğer vilayetlere göre geç olmuştur. Sinop'ta ilk olarak 1914 ya da 1915 yıllarında Dr. Rıza Nur ve birkaç arkadaşı tarafından Sinop gazetesi çıkartılmıştır. Siyasi sebeplerle beraber şehirde matbaanın olmaması, bu gazetenin ömrünün kısa olmasına neden olmuştur.Sinop vilayet gazetesi yayım hayatına 12 Haziran 1922 tarihinde başlamış ve 1998 yılına kadar yayım hayatına devam etmiştir. Cumhuriyet döneminde Sinop'la ilgili en önemli kaynaklardan birisi olan Sinop vilayet gazetesi, yayımlandığı tarihler arasında Sinop'la ilgili her türlü bilgiye yer vermektedir.Gazetenin, İl Özel İdaresine bağlı olması ve maddi bir kazanç gütmemesi söz konusu olduğundan gazete, ihtiva ettiği haberler açısından güvenilir bir kaynak olarak addedilebilir.Bu nedenle bu çalışmada1932-1990 yılları arasını kapsayan

yıllarda Sinop'ta meydana gelen suç olayları ve diğer önemli olaylar incelenirken ana kaynak olarak Sinop gazetesi kullanılmıştır.

Cumhuriyet dönemi ile ilgili fazla bir kaynağa sahip olmayan Sinop'un 1932-1990 yılları arasında meydana gelen suç olayları ve önemli olayların incelendiği bu konuyla orijinal bir çalışma oluşturulmaya çalışılmıştır. Sinop'la ilgili araştırma yapacak olanlar bu çalışmada Sinop'ta meydana gelen suç türleri, Sinop'ta hangi suç türünün en çok meydana geldiği, suç olaylarının nasıl meydana geldiği, hangi suç aletlerinin kullanıldığı, kolluk kuvvetlerinin suç olaylarına müdahalesi, Sinop Amerikan Radar üssü, 1970 ve 1982 yıllarında Sinop'a iniş yapan Sovyet uçakları, 1951 yılında Sinop'a iskan eden Bulgar göçmenleri ve Sinop'ta meydana gelen doğal afetler hakkında bilgilere ulaşabilirler. Ayrıca incelenen bu konular üzerinde hiç araştırma yapılmamış konular olması nedeniyle Sinop tarihine değişik bir açıdan bakılmıştır.

Çalışmanın üçüncü bölümünde 1932-1990 yılları arasında Sinop'ta meydana gelen ve Sinop gazetesinde yer alan suç olaylarından bahsedilmiştir. Suç olayları gerçekleşen olayların konusuna göre 10 ayrı alt başlık altında incelenmiştir. Az sayıda görülen suç olayları ise onbirinci alt başlık olan diğer suç olayları olarak verilmiştir. 1932-1990 yılları arasında Sinop gazetesinde yer verilen toplam suç olay sayısı 500'dür. Bu olayların %18.80'ini öldürme olayları ve %15.20'sini trafik kazaları kapsamaktadır. Sinop gazetesinde en az %1.40 ile hapisaneden firar olaylarına yer verilmiştir. Öldürme olayları çoğunlukla miras kalan araziler ve tarla sınırları yüzünden kardeşler, akrabalar ve komşular arasında çıkan kavgalar nedeniyle meydana gelmiştir. Trafik kazaları sonucu 86 kişi ölmüş 219 kişinin de yaralandığı tespit edilmiştir. Trafik kazalarında en çok can ve mal kaybına neden olan kazalar traktör ve kamyonun karıştığı kazalar sonucu meydana gelen kazalarda meydana gelmiştir. Özellikle ilçeler ve köylerle ulaşım daha çok traktör ve kamyonlarla sağlanmaktadır. Dar, keskin virajlar ve bozuk yollar neticesi trafik kazalarına davetiye çıkartmaktadır. İncelenen dönem içerisinde Sinop ve ilçelerinde en çok maddi ve manevi kayba ve yıkıma neden olan olay yangın olaylarıdır. Gazetede 53 yangın olayına yer verilmiş. Bu yangın olaylarının hepsinde büyük yangınlar olup bu yangınlar sonucu insanlar evlerini, ahırlarını, hayvanlarını ve hatta kendi canlarını kaybetmişlerdir. Özellikle 13 Şubat 1956 tarihinde Gerze'de meydana gelen yangında 833 evin ve 300 dükkan yanmıştır.

Suç olayları dışında bu çalışmada “diğer önemli olaylar” başlığı adı altında Sinop Amerikan Radar Üssü konusu incelenmiştir. 1955 yılından sonra kurulmaya başlanılan Amerikan Radar Üssü, Sovyetler Birliğinin dağılmasına yani 1993 yılına kadar Sinop’ta faaliyetlerine devam etmiştir. Radar Üssünde görevli Amerikan askerleri Sinop halkıyla iyi ilişkiler kurmuştur. Sinop’un ekonomik hayatında önemli bir yere sahip olan Amerikan askerleri yaptıkları alışverişlerle Sinop esnafının yüzünü güldürmüş ve ekonomiyi canlı tutmuştur. Ayrıca Amerikan Radarı halka iş imkânı yaratmış ve birçok Sinoplu’yu istihdam etmiştir. Bunun en iyi kanıtı da 15.10.1992 tarihinde TBMM Başkanlığına verilen meclis araştırma önergesinde “Sinop Amerikan Radar Üssünün kapatılmasıyla; Sinop ekonomisinin çöküntüye uğrayacağı, Radarda çalışan Sinopluların işsiz kalacağı, esnafın ve tüccarın iş yapamaz hale geleceği ve Sinop’tan büyük illere göçün artacağı”nın belirtilmiş olmasıdır. Radarla birlikte devletin de Sinop’a bakış açısı değişmiş, Sinop’a havaalanı yapılmış, yollar yenilenmiş ve şehre canlılık gelmiştir.

Amerikan radarının faaliyette olduğu yıllar içerisinde radar personeli Sinop halkına maddi ve manevi yardımlarını esirgememiş, aralarında topladıkları paralarla ihtiyaç sahibi öğrencilere yardımda bulunmuşlar, bağış kampanyalarına destek olmuşlardır. Radar dispanseri ve radar doktorları Sinop Devlet Hastanesinin yardım istediği dönemlerde onların yardımına koşmuş, hastalar radar dispanserinde tedavi edilmiş, radar doktorları devlet hastanesine hastaları tedavi etmeye gitmişlerdir. Acil hastalara kan verilmesi gereken durumlarda, radar personeli hastalara kan bağışında bulunmuşlardır. Ayrıca tarihinde büyük yangınlara sahne olan Sinop’ta, belediye itfaiyesinin yangınları söndürmede yetersiz kaldığı durumlarda radar itfaiyesi yardıma koşmuştur.

Bulgar zulmünden kaçarak yurdumuza sığınan soydaşlarımız Türkiye’nin dört bir yanına yerleştirilmişlerdir. Yerleştirildikleri bu iller içerisinde Sinop’ta bulunmaktadır. 27 Şubat 1951 tarihinden itibaren Sinop’a gelen kabileler deniz yoluyla Sinop, Ayancık ve Gerze limanlarına gelmiştir. Sinoplularca büyük bir coşkuyla karşılanan göçmenler bu ilgi ve alaka karşısında moral bulmuşlardır. Göçmenlerden esnaflıkla uğraşanlar şehir merkezine, çiftçilikle uğraşanlar köylere yerleştirilmişlerdir.

KAYNAKÇA

Kitaplar:

KAMEL, Ayhan, “1923’ten Günümüze Türk Dış Politikası ve Diplomasisi”, 1.baskı, İnkılap Yayınları, İstanbul-2014.

KANBUR, Ercan, “Sinop’tan Haberler”, 1. baskı, Şimal Ajans-Matbaacılık, Sinop-2012

MEMİŞ, Ekrem, “Eskiçağ Türkiye Tarihi”, 10. baskı, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa -2010.

ÜNAL, Mehmet Ali, “Osmanlı Devrinde Sinop”, T.T.K. Yayınları, Ankara-2014.

ERLER, Mehmet Yavuz, “Osmanlı Devleti’nde Kuraklık ve Kıtık Olayları (1800-1880)”, Libra Yayınları, İstanbul-2010.

YAKUPOĞLU, Cevdet, “Kuzeybatı Anadolu’nun Sosyo-Ekonomik Tarihi (Kastamonu-Sinop-Çankırı-Bolu) XII-XV. Yüzyıllar”, Gazi Kitapevi Yayınları, Ankara -2009.

Makaleler:

BÖLME, Selin M. “Soğuk Savaş’ta NATO-ABD-Türkiye Üçgeninde Askeri Üsler: Süreklilik Ve Değişim”, Uluslararası İlişkiler Dergisi, C. 9, S. 34, (Yaz 2012), s.s. 51-71.

BULUT, Erkut Ragıp, “İntiharın Kısa Tarihçesinden Sebep Ve Yöntemlerine Genel Bir Bakış”, Cumhuriyet Tıp Dergisi, 2012-34, s.s.128-137

ÇANAK, Erdem, “Bulgaristan’dan Seyhan’a Türk Göçü (1950-1951)”, Turkish Studies Dergisi, C.9, S.4, 2014, s.s. 235-253.

ÇOLAK, Filiz, “Bulgaristan Türklerinin Türkiye’ye Göç Hareketi (1950-1951)”, Tarih Okulu, S. 14, İlkbahar-Yaz-2013, s.s. 113-145.

KOCABAŞOĞLU, Uygur, “Tuna Vilayet Gazetesi”, Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi, S.2. 1991, s.s. 141-149.

KILIÇ, Selda, “1864 Vilayet Nizamnamesinin Tuna Vilayetinde Uygulanması ve Mithat Paşa”, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi, C.24, S.37, 2005, s.s. 99-111.

SEZEN, Lütfi, “Türkiye’de Evlenme Biçimleri”, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, S. 27, Erzurum-2005, s.187.

TANOĞLU, Ali, “Bulgaristan Türklerinin Son Göç Hareketi (1950-1951)”, İktisat Fakültesi Mecmuası, C. 14, S. 1-4, 1952, s.s.129-161.

VARLIK, Bülent, “Yerel Basının Öncüsü: Vilayet Gazeteleri”, Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Türkiye Ansiklopedisi, C.1, İletişim Yayınları, İstanbul-1990, s.s. 99-102.

Tezler:

ARPACIOĞLU, Ümit T. “*Yangın Olgusu ve Yüksek Yapılarda Yangın Güvenliği*”, (Yayımlanmamış Y. L. T.), İstanbul-2014.

ARICI, Hüseyin, “*71 No’lu Şer’iyye Siciline Göre Sinop ve Çevresinde Doğal Hayat*”, (Yayımlanmamış Y.L.T.), Marmara Üniversitesi S.B.E. İstanbul-1994.

BERBEROĞLU, Muhammet, “*Beylikler Döneminde Sinop*”, (Yayımlanmamış Y.L.T.), Fırat Üniversitesi S.B.E. Elazığ-2010.

EFE, İsmail, “*Milli Mücadele Yıllarında Sinop*”, (Yayımlanmamış Y.L.T.), Kırıkkale Üniversitesi S.B.E. Kırıkkale-2004.

EKİCİ, Arzu, “*Trafik Kazası Haberlerinin Medyada Sunumunun Cumhuriyet, Hürriyet Ve Zaman Gazatesi Örneklerinde İncelenmesi* (Yayımlanmamış Y.L.T.), Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara 2006.

KESKİN, Umahan, “*5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Yer Alan Kasten Öldürme Ve Kasten Yaralama Suçları*”,(Yayımlanmamış Y.L.T.), Dumlupınar Üniversitesi S.B.E. Kütahya-2009.

ÖZCAN, Besim, “*Rus Donanmasının Sinop Baskını*”, (Yayımlanmamış D.T.), Atatürk Üniversitesi S.B.E. Erzurum-1990.

ÖZCAN, Selim, “*Tanzimat Döneminde Sinop’un Sosyal Ekonomik Durumu*”, (Yayımlanmamış D.T.), Ondokuz Mayıs Üniversitesi S.B.E. Samsun-2007.

TIRIL, Alpay, “*Cumhuriyet Döneminde Sinop*”, (Yayımlanmamış Y.L.T.), Dokuz Eylül Üniversitesi S.B.E. İzmir-2010.

USTA, Yasin, “*Amerika Birleşik Devletleri’nin Irak Politikası Bağlamında Türkiye İle İlişkileri (1990-2006)*”, (Yayımlanmamış Y.L.T.), Trakya Üniversitesi S.B.E. Edirne-2009.

Bildiriler:

MADEN, Fahri, “*Sinop’ta Pervaneoğulları Beyliği (1277-1322)*”, Ed. Halil Çetin, Kuzey Anadolu’da Beylikler Dönemi Sempozyumu Bildiriler (3-8 Ekim 2011 Kastamonu-Sinop-Çankırı), Çankırı Karatekin Üniversitesi Yayınları, Çankırı-2012, s.s. 517-543.

TÜTÜNCÜ, Mehmet, “*Sultan’ül-Bahreyn İki Denizin Hâkimi: Selçuklular Zamanında Sinop ve Sinop-Alanya Ticaret Yolu*”, Ed. Halil Çetin, Kuzey Anadolu’da Beylikler Dönemi Sempozyumu Bildiriler (3-8 Ekim 2011 Kastamonu-Sinop-Çankırı), Çankırı Karatekin Üniversitesi Yayınları, Çankırı-2012, ss.99-120.

Ansiklopediler:

Osmanlı Tarihi, Enver Ziya Karal, C.5, TTK Yayınları, Ankara-1983.

Türkler Ansiklopedisi, C.6, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara-2002.

Yurt Ansiklopedisi, “Sinop”, Anadolu Yayıncılık, C. 9, İstanbul-1982.

Gazeteler:

Sinop Gazetesi.

Milliyet Gazetesi.

İnternet Alıntıları:

Işık, Mehmet. “Türkiye’de Suda Boğulma Olaylarının Medyada” Sunumu
<http://www.cekenakinti.org/documents/AkademikMakaleMehmetIsik.pdf>, (22.05.2015)

Sinop Valiliği. http://www.sinop.gov.tr/default_b0.aspx?content=1006. (02.06.2015)

<http://sinop.bel.tr/sinop/sinop.asp> (23.05.2016)

http://gazetearsivi.milliyet.com.tr/GununYayinlari/x2F87HFE_x2FC3jywA7oS1iHe4w_x3D_x3D (12.06.2016)

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5763041305f5f3.65304204 (16.06.2016)

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.577ea8a5dc2515.68811324 (07.07.2016)

<http://www.ceza-bb.adalet.gov.tr/mevzuat/5237.htm> (17.06.2016)

https://tr.wikipedia.org/wiki/Do%C4%9Fal_afet (19.06.2016)

<http://www.ajans57.net/?p=2891> (04.04.2016)

<https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d19/c019/b016/tbmm190190160216.pdf> (05.06.2016)

http://gazetearsivi.milliyet.com.tr/GununYayinlari/x2F_xRFstWGwXSNd62e94X6CO_x3D_x3D (14.05.2016)

http://gazetearsivi.milliyet.com.tr/GununYayinlari/7xjMnn2j3CHVjJOOhYNfcA_x3D_x3D (15.05.2016)

<http://www.tuik.gov.tr/Start.do;jsessionid=VQ7PXHvK6yGYc97LQVzZqXwLyYrfy4F1SJIC6nVqPLrn19D7C0Fr!78754793> (12.07.2016)

Diğer Kaynaklar

Sinop İli 1967 Yıllığı, Sinop-1967.

“Genel Nüfus Sayımı Kati Ve Mufassal Neticeler - Sinop Vilayeti”, Başbakanlık İstatistik Genel Direktörlüğü, C:50, 20 Ekim 1935.

BCA (Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi), “Sinop’un Yeni Mahallesinde Yangın Çıktığı”, (Dosya:99C158, Fon Kodu:30.10.0.0, Yer No: 120.856.16.)

BCA, “Kastamonu ve Sinop’ta meydana gelen yangın sebebiyle, yapılması gereken yardımlar” , (Dosya: Z, Fon Kodu:30.1.0.0, Yer No: 134.873.5.3)

BCA, “Sinop’un Ayancık Kazası Çangal Mevkiinde Çıkan yangında 55-60 hektarlık bir sahanın yandığı” , (Dosya:99C136, Fon Kodu:30.10.0.0, Yer No: 120.855.30.)

BCA, “Kastamonu ve Sinop’ta meydana gelen yangın sebebiyle, yapılması gereken yardımlar”, (Dosya: Z, Fon Kodu:30.1.0.0, Yer No: 134.873.5.1)

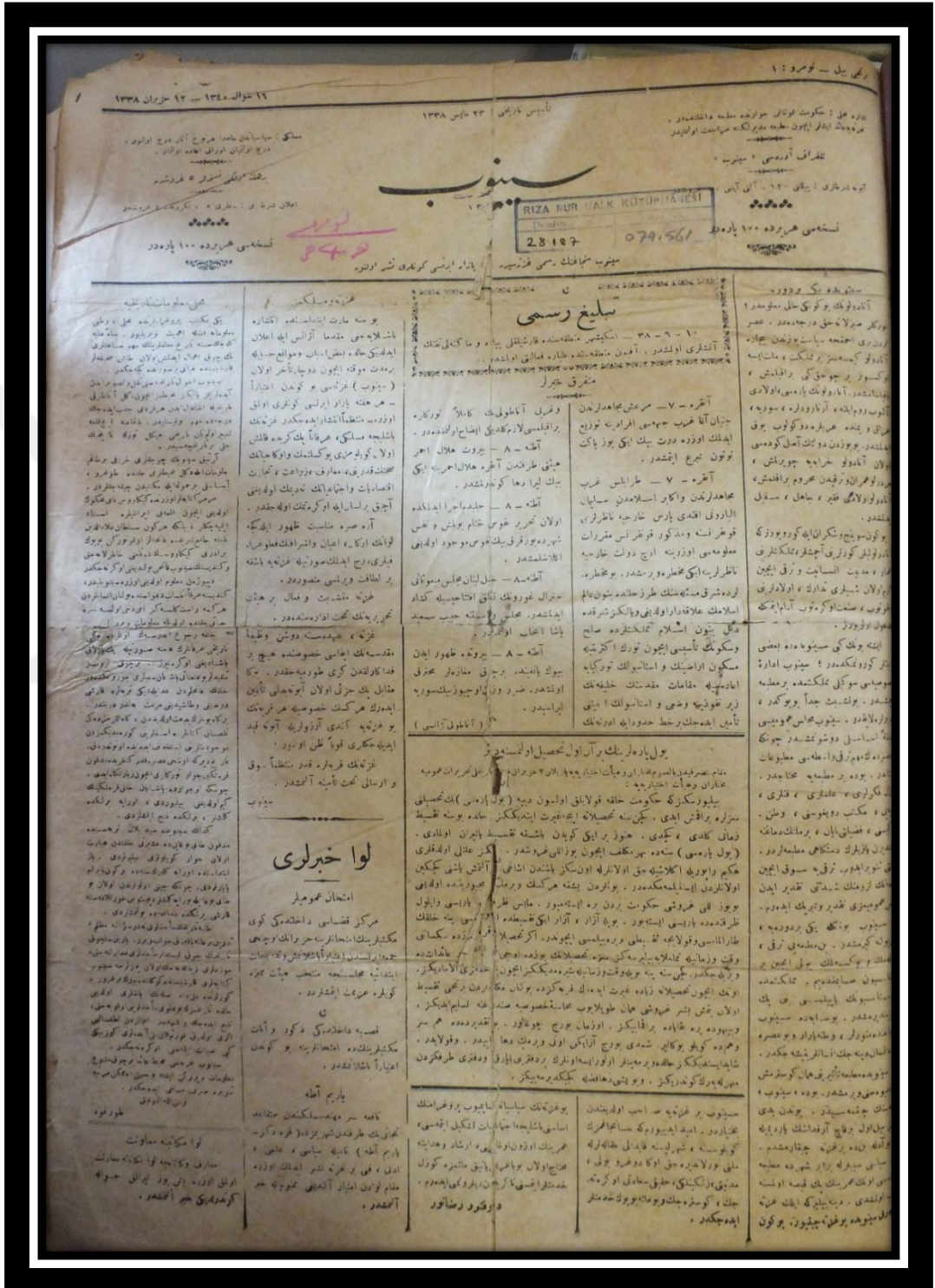

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı	Kerem ÖZTÜRK
Doğum Yeri ve Tarihi	Çarşamba-1985
Eğitim Durumu	
Lisans Öğrenimi	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tarih Bölümü
Y. Lisans Öğrenimi	Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı
Bildiği Yabancı Diller	
Bilimsel Faaliyetleri	
İş Deneyimi	
Stajlar	
Projeler	
Çalıştığı Kurumlar	
İletişim	
E-Posta Adresi	ozturkerem0@gmail.com
Tarih	

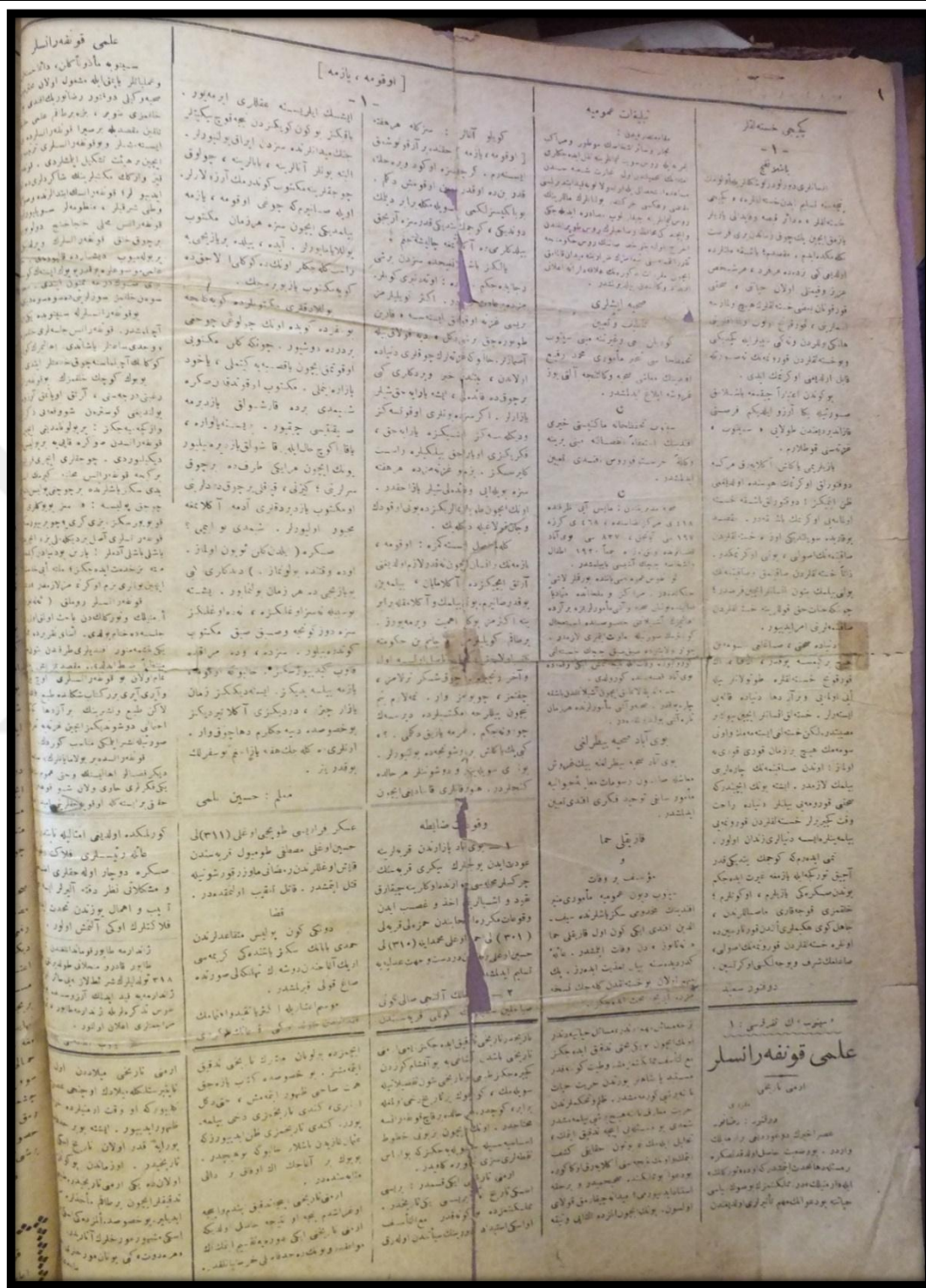
EKLER

EK:1

Sinop Gazetesi Sayı:1, Sayfa1

EK:2

Sinop Gazetesi Sayı:1, Sayfa:2

EK 3:

T. C.
DAHİLİYE VEKÂLETİ
Emniyet İşleri Umum Müdürlüğü
Şube 2
Husuf 4049
Tevzi

99C
135
21-1-9-1955

C* T. C. BAŞBAKANLIK CUMHURİYET ARŞIVI

15704

Yüksek Başvekalete

I/7/935 günü Ayancık Kazasının Çangal mevkiinde Zingal şirketinin 68 sayılı maktainda Boyabadın Paşalı oğlu köyünden öküzçülerin yaktıkları ateşden yangın çıktığı ve alınan tebirler neticesinde 60-55 hektarlık bir saha yanıldıktan sonra söndürüldüğü ve zararında "128,312" lira olarak tespit edilmiş olduğu Sinop Valiliğinin mütemmim yazılarından anlaşılmiş ve yangına sebep olan Boyabadın Paşalı köyünden Recep ve arkadaşlarının Adliyeye teslim edildiği ilâveten bildirilmiştir.

Bilgileri olmak üzere derin saygılarımla arz ederim.

Dahiliye Vekili

N. Demirel

Ma

Hefuz
23.9.955

Cevaben yazılacak muharrarata, ait olduğu günün tarih ve numarasının derci rica olunur.

030 10 120 255 30

Dahiliye Vekili tarafından Yüksek Başvekalete yazılan yazı.⁸⁷

⁸⁷ BCA (Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi), "Sinop'un Ayancık Kazası Çangal Mevkiinde Çıkan yangında 55-60 hektarlık bir sahanın yandığı", (Dosya:99C136, Fon Kodu:30.10.0.0, Yer No: 120.855.30.)

EK 4

T. C.
DAHİLİYE VEKALETİ
Emniyet İşleri Umum Müdürlüğü
Şube 2.
Müs. 5420
Umum.

22262

19 H. K. 1935
99C 158
02: Sinobun yeni ma-
hallesinde çıkan
yangın H.

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Yüksek Başvekalete

6/12/935 gecesi saat Birde Sinobun Yeni mahallesinden Mehmet Alinin evinde dikketsizlik yüzünden yangın çıkarak rüzgârın tesiriyle derhal etrafa sirayet ettiği ,35 evin tamamile ve eşyalarının kısmen yandığı ve bu meyanda 9 yaşlarında Emine adında bir kız çocuğunun da gâip olduğu ve tahkikatın devam etmekte olup zarar ve ziyânın yüz bin lira tahmin edildiği Sinop valiliğinden bildirildiğini bilgileri olmak üzere en derin saygılarımla arz ederim .

Dahiliye Vekili

F.B

H. Kaya
20-12-35

A-7

Karşılık yazılacak Bitiye ait olduğu gubenin gün ve sayısını yazılması.

030	10			120	856	16
-----	----	--	--	-----	-----	----

Dahiliye vekili tarafından Yüksek Başvekalete gönderilen telgraf.⁸⁸

⁸⁸ BCA, "Sinop'un Yeni Mahallesinde Yangın Çıktığı" , (Dosya:99C158, Fon Kodu:30.10.0.0, Yer No: 120.856.16.)

EK 5

DEVLET ARŞİVİ VE KÜTÜPHANESİ
CumhurbaşkanlığıTelefon
6/10/946

Yüksek Başbakanlığa

Sinop valiliğinden alınan telğiraf ve makina başında istenilen mütemin bilgilere
İl merkezinde hammallık ve arabacılıkla geçinen Mehmedin evinde 5/6/90/946 gecesi saat 04 de sarhoşluk ve dikkatsizlik yüzünden çıkan yangının şiddetle esen gün doğdu rüzgarının tesiriyle etrafa sırayet ettiği ve 00 dükkan 0 furun 144 ev olmak üzere mecmuu 168 binanın tamamen yanmasından sonra ateşin söndürüldüğü insanca zayıf olmadığı ve maddi zararın tesbitine çalışıldığı felaket zedelerin mahallince kızılây marifetiyle 3 günlük işçilerinin teymin edildiği anlaşılmış ve merkezdende yardım yapılması hakkında bakanlıktan Kızılây başkanlığına bildirilmiştir saygı ile arz ederim.
Keyfiyet ayrıca Başbakanlık İçel vilayeti vasıtasıyla Cumhurbaşkanlığı katibi umumiyesi Kemal Güdelece arz edilmiş olduğu .

İç İşleri Bakanı yerine
İhsan Aksoy

Balıkesir flinden Edremit ilçesine yazdırılmış telefonla ve bu ilçedende Emniyet Komserliğine yazdırılmıştır.

030	01			134	873	5
-----	----	--	--	-----	-----	---

İç İşleri Bakanlığı tarafından 6.10.1946 tarihli Yüksek Başkanlığa gönderilen evrak. ⁸⁹

⁸⁹ BCA, "Kastamonu ve Sinop'ta meydana gelen yangın sebebiyle, yapılması gereken yardımlar" , (Dosya: Z, Fon Kodu:30.1.0.0, Yer No: 134.873.5.3)

EK:6

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T. C. BAŞBAKANLIK HUSUSİ KALEM MÜDÜRLÜĞÜ		Özeti
Yazın memur		<i>Ayrıntılı</i>
Yazın tarihi		<u>Tel</u>
Değer tarihi		Ankara
Dosya No.		"
Gidiş No.		"
Gidiş tarihi	6.10.1946	<u>Kastamonu</u> Sinop
Ekleri		
Not:	<p>1- Seyahatte bulunduğum sırada <u>Kastamonu</u> Sinop'un yangın felâketini teessürle haber aldım. Vîlâyetçe ilk tedbirin alınacağına şüphe etmiyorum. Mümkün olan acele yardımın yetiştirilmesi için Kızılaya ricada bulundum.</p> <p>2- Kastamonu ve Sinop Belediye Başkanlıklarına yazılan bu telin suretleri İçişleri Bakanlığına ve seyahatte bulunan İçişleri Bakanına Kızılay Merkezine yazılarak Ankarada Başbakanlığa da bildirilmiştir.</p> <p>Başbakan</p> <p><i>Başbakanın tarafıdan seyahatte fz den başlar.</i></p> <p><i>CS</i></p>	

-5-

030 01 124 873 3

(Devami)

DEVLET KIZILAYI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T. C.		<u>Özeti</u>	12 400
B A Ş B A K A N L I K H U S U S İ K A L E M M Ü D Ü R L Ü Ğ Ü			
Yazan memur			<i>Afrodite</i>
Yazın tarihi			<u>Tel</u>
Beyaz tarihi			
Dosya No.		Kızılay Başkanlığına	
Gidiş No.		<u>Ankara</u>	
Gidiş tarihi	6. 10. 1946		
Eklere			
Not:	Sinop ve Kastamonu yangınlarından felâket görenlere her ızdıraba yardım için sefkatle koşan Kızılayın el uzatmasını tabii görmekle beraber bu yoldaki teşebbüsün çabuklaştırılmasını rica ediyorum.		
	Başbakan		
	<i>CL</i> <i>H. S.</i> <i>Başbakan tarafından beyazellenmiş.</i>		

030	01			134	873	5
-----	----	--	--	-----	-----	---

Ek: Başbakan tarafından gönderilen evrak.⁹⁰

⁹⁰ BCA, "Kastamonu ve Sinop'ta meydana gelen yangın sebebiyle, yapılması gereken yardımlar", (Dosya: Z, Fon Kodu:30.1.0.0, Yer No: 134.873.5.1)

EK:7

Bilgi Edinme Başvurunuz Hk.

Gelen Kutusu x

BEB@hvkk.tsk.tr

Alıcı: bana

28 Nis ☆

SAYIN, Kerem ÖZTÜRK

İLGİ: (a) 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu.

(b) 2004/7189 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik.

(c) Kerem ÖZTÜRK'ÜN Bilgi Edinme Başvurusu.

1. İlgili (a) Kanun ve ilgili (b) Yönetmelik kapsamında yapmış olduğunuz ilgili (c) bilgi edinme başvurunuz Hava Kuvvetleri Komutanlığı tarafından alınmıştır.

2. Başvurunuz hakkında yapılan inceleme neticesinde, talebiniz ilgili (a) Kanun'un 7'nci maddesi ve ilgili (b) Yönetmelik'in 12'nci maddesi kapsamında olması sebebiyle işleme alınmamıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Bu e-posta mesajı ve ekleri sadece gönderildiği kişi veya kuruma özeldir. Eğer doğru kişiye ulaşmadığınızı düşünüyorsanız, bu mesajın yönlendirilmesi, kopyalanması veya herhangi bir şekilde kullanılması yasaktır. Mesaj içeriğinde bulunan fikir ve yorumları sadece göndericiye aittir. Bu mesaj bilinen tüm virüslere karşı taranmıştır.

This e-mail and any files transmitted with it are confidential and intended solely for the use of the individual or entity to whom they are addressed. If you are not the intended recipient you are hereby notified that any dissemination, copying or use of the information is prohibited. The opinions expressed in this message belong to sender alone. This e-mail has been scanned for all known computer viruses.

Resim: Hava Kuvvetleri Komutanlığı Tarafın verilen cevap.

EK:8

TBMM.

B : 16

15 . 10 . 1992

O : 1

BAŞKAN — Bir Meclis araştırması önergesi vardır; okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Karadeniz Bölgesinde, nüfusu giderek azalan sayılı illerimizden biri durumunda olan Sinop'ta, iki fabrikanın kapanması ve Amerikan Radar Üssünün de, bir süre sonra, Sayın Ulaştırma Bakanının ifadeleri ile nisan ayında faaliyetini tatil edecek olması, bu şehrimizin ekonomisinin çöküntüye uğramasına neden olmuştur.

Gerek basından, gerekse yörede yapılan incelemelerden edindiğimiz izlenimlerde göstermektedir ki, mevcut üç işyerinin, üçünün birden kapanması, burada çalışan 1 600 kişilik bir işçi grubunun işsiz kalması, dolayısıyla aileleri ile birlikte 7 500 civarında insanı ilgilendirmektedir. Ayrıca ekonomik girdinin Sinop'ta esnaf ve tüccara yansıyan yönü de göz önüne alındığında, 15 bin kişilik insan grubunun sorunları ile karşı karşıya olduğumuzu bilmek gerekir.

Sinop ekonomisinde etken olan Amerikan Radar Üssü, SÖKSA ve Cam Sanayiinin kapanması ile ilgili sorunların, bir an önce, mutlak olarak çözümlü gerekmektedir. Kentin belkemiği durumunda olan bu üç kuruluşun kapatılması olayı, Sinop'ta dengeleri sarsmış, büyük bir göçün gündeme gelmesine de sebep olmuştur. Bunca işsiz varken, bunlara yeni bir işsizler ordusunun katılması gerçekten ürkütücüdür.

Hükümet yetkilileri, Sinopluların derilerine çare aramak yerine "olayların müsebbibi biz değiliz, konu kısa sürede çözümlenecek bir konu değil" gibi demeçlerle duyarsızlığını ortaya koymaktadır.

Sinop'taki fabrikalardan cam fabrikasının dumping fiyatlı ithaf mallar yüzünden rekabet gücünü kaybettiği, Doğu Bloku ülkelerinin yüksek bir kapasiteyle ve düşük fiyatlarla Avrupa pazarlarına girmiş olması gerekçe gösterilerek kapatma kararı aldığı,

Kısa adı (SÖKSA) olan Sinop Örne ve Konfeksiyon Sanayi A.Ş. sorunlarına, Türkiye Kalkınma Bankasının ilgisiz kalması nedeniyle ortaya çıkan kriz yüzünden üretimin durduğu ileri sürülmektedir.

Her iki durumda da görülmektedir ki, yapılan hatalar ve yanlış uygulamalar, zamanında alınmayan önlemler bu fabrikaların şimdiki noktaya gelmelerinde önemli etken olmuş, binlerce insanımızı işsizlik pençesine düşürmüştür.

Anayasanın 49 uncu maddesine göre, "Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir." İşsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortamı yaratmak için gerekli tedbirleri almak Devletin görevidir. Sosyal Devlet olmanın gereği budur.

Geçmiş Hükümetleri, bazı illerde yaşanan göç olayları karşısında insafsızca eleştiren bu günkü Hükümetin, Sinop'ta yaşanan faciaya yaklaşımını yadırgamamak mümkün değildir.

Konu, acilen ele alınıp çok yönlü incelenmesi ve çözüme kavuşturulması gereken önemli boyutlara ulaşmıştır. Siyasal partiler olarak Sinop ekonomisini canlandırmak ve bu beldede yaşayan insanların hayatlarını kolaylaştırmak için neler yapılması gerektiğini araştırmak üzere, Anayasanın 98 inci, İçtüzüğüün 102 ve 103 üncü maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Işın Çelebi
İzmirMehmet Seven
Bilecik

TBMM Soruşturma Önergesi